

6.10.22
C 61

Maria Cojocaru-Toma

Produse vegetale și fitopreparate din Republica Moldova

*Compendiu pentru lucrări de laborator la
Farmacognozie*

Chișinău, 2017

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIȚANU**

Facultatea de Farmacie

Maria COJOCARU-TOMA

**PRODUSE VEGETALE
ȘI FITOPREPARATE
DIN REPUBLICA MOLDOVA**

Compendiu pentru lucrări de laborator la Farmacognozie

742066

Chișinău
Centrul Editorial-Poligrafic *Medicina*
2017

CZU 615.322(478)(075)

C 61

Aprobat la ședința Consiliului metodic central al USMF *Nicolae Testemițanu*, proces verbal nr. 12 din 23. 02.17

Autor: Maria Cojocaru-Toma – dr. șt. farm., conf. univ.

Recenzenți: Veaceslav Gonciar – dr. hab. șt. med., prof. univ.
Stela Adauji – dr. șt. farm., conf. univ.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Cojocaru-Toma, Maria.

Produse vegetale și fitopreparate din Republica Moldova: Compendiu pentru lucrări de laborator la Farmacognozie/Maria Cojocaru-Toma: Univ. de Stat de Medicină și Farmacie *Nicolae Testemițanu*, Fac. de Farmacie. – Chișinău: CEP *Medicina*, 2017. – 330 p.: tab.

Bibliogr.: p. 305-306 (30 tit.). – 150 ex.

ISBN 978-9975-82-059-2.

615.322(478)(075)

C 61

ISBN 978-9975-82-059-2.

© CEP *Medicina*, 2017

© Maria Cojocaru-Toma, 2017

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	13
I. POLIHOLOZIDE	15
1.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de poliholozide	15
<i>Althaeae herba</i>	15
<i>Althaeae radices</i>	15
<i>Echinaceae herba</i>	18
<i>Echinaceae radices</i>	18
<i>Farfarae folia</i>	21
<i>Laminariae stipites</i>	22
<i>Lini semina</i>	24
<i>Malvae flores</i>	25
<i>Malvae folia</i>	25
<i>Plantaginis majoris folia</i>	26
<i>Tiliae flores cum bracteis</i>	30
<i>Verbasci flores</i>	31
II. VITAMINE	33
2.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de vitamine	33
<i>Bidentis herba</i>	33
<i>Bursae pastoris herba</i>	35
<i>Calendulae flores</i>	36
<i>Gnaphalii uliginosi herba</i>	40
<i>Hippophaes rhamnoides fructus</i>	41
<i>Maydis stigmata</i>	42
<i>Ribes nigri fructus</i>	43
<i>Rosae fructus</i>	45
<i>Sorbi fructus</i>	47
<i>Urticae folia</i>	49
<i>Viburni cortex et fructus</i>	51

III. ULEIURI VOLATILE	52
3.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de monoterpenoide aciclice	52
<i>Coriandri fructus</i>	52
<i>Lavandulae flores</i>	54
<i>Melissae herba</i>	55
<i>Rosae flores</i>	58
3.2. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de monoterpenoide monociclice	59
<i>Carvi fructus</i>	59
<i>Citri exocarpia</i>	60
<i>Eucalypti folia</i>	61
<i>Menthae piperitae folia seu herba</i>	63
<i>Pyrethri cinerariaefolii flores</i>	69
<i>Salviae folia</i>	69
3.3. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de monoterpenoide biciclice	71
<i>Hyssopi herba</i>	71
<i>Juniperi fructus</i>	72
<i>Tanacetii flores seu herba</i>	73
<i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i>	74
3.4. Produse vegetale surse de camfor și fitopreparatele lor	80
<i>Abies sibiricae cormus</i>	80
<i>Cinnamomi camphorae cormus</i>	81
<i>Cinnamomi camphorae folia</i>	81
<i>Pini silvestris cormus</i>	82
3.5. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de sesquiterpenoide	83
<i>Arnicae flores</i>	83
<i>Betulae gemmae</i>	86
<i>Betulae folia</i>	86
<i>Betulae succus</i>	86
<i>Calami rhizomata</i>	88

<i>Chamomillae flores</i>	92
<i>Inulae rhizomata et radices</i>	96
<i>Populi nigrae gemmae</i>	97
3.6. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de compuși aromatici	98
<i>Anisi vulgaris fructus</i>	98
<i>Asari folia</i>	101
<i>Asari rhizomata</i>	101
<i>Basilici herba</i>	101
<i>Foeniculi fructus</i>	104
<i>Origani vulgaris herba</i>	105
<i>Serpylli herba</i>	106
<i>Thymi vulgaris herba</i>	108
IV. SUBSTANȚE REZINOASE	112
4.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de substanțe rezinoase	112
<i>Convolvuli herba</i>	112
<i>Lupuli strobuli</i>	113
V. SUBSTANȚE AMARE	116
5.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de substanțe amare	116
<i>Absinthii folia</i>	116
<i>Absinthii herba</i>	116
<i>Cardui benedicti herba</i>	118
<i>Centaurii herba</i>	118
<i>Cichorii herba</i>	120
<i>Cichorii radices</i>	120
<i>Gentianae radices</i>	122
<i>Marrubii herba</i>	123
<i>Menyanthidis folia</i>	124
<i>Millefolii flores</i>	125
<i>Millefolii herba</i>	125

<i>Taraxaci folia</i>	128
<i>Taraxaci herba</i>	128
<i>Taraxaci radices</i>	128
VI. HETEROZIDE	131
6.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de tioheterozide	131
<i>Sinapis semina</i>	131
6.2. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de heterozide cianogenetice	132
<i>Amygdalarum semina</i>	132
<i>Sambuci flores</i>	133
6.3. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de heterozide cardiotonice	136
<i>Adonidis vernalis herba</i>	136
<i>Convallariae flores</i>	138
<i>Convallariae folia</i>	138
<i>Convallariae herba</i>	138
<i>Digitalis lanatae folia</i>	139
<i>Digitalis purpureae folia</i>	140
<i>Erysimi diffuzi herba</i>	141
<i>Strophanthi semina</i>	142
VII. SAPONozIDE	144
7.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de saponozide steroidice	144
<i>Dioscoreae rhizomata cum radicibus</i>	144
7.2. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de saponozide triterpenice	145
<i>Araliae mandshuricae radices</i>	145
<i>Eryngii plani herba</i>	146
<i>Equiseti arvensis herba</i>	147
<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i>	150
<i>Herniariae herba</i>	154
<i>Hippocastani cortex</i>	154

<i>Hippocastani flores</i>	154
<i>Hippocastani folia</i>	154
<i>Hippocastani semina</i>	154
<i>Ginseng radices</i>	157
<i>Orthosiphonis folia</i>	159
<i>Polemonii rhizomata cum radicibus</i>	160
<i>Primulae veris folia</i>	161
<i>Primulae veris rhizomata cum radicibus</i>	161
<i>Saponariae radices</i>	163
VIII. ALCALOIZI	165
8.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi pirolizidinici	166
<i>Senecionis platyphylloides herba</i>	166
<i>Symphyti radices</i>	167
8.2. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi derivați ai piperidinei (coniinei)	169
<i>Conii fructus</i>	169
8.3. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi derivați ai piperidinei (lobelinei)	170
<i>Lobeliae herba</i>	170
8.4. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi derivați ai nicotinei	171
<i>Nicotianae folia</i>	171
8.5. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi tropanici	173
<i>Belladonnae folia</i>	173
<i>Belladonnae herba</i>	173
<i>Belladonnae radices</i>	173
<i>Daturae innoxiae herba</i>	176
<i>Hyoscyami folia</i>	176
<i>Scopoliae rhizomata</i>	178
<i>Stramonii folia</i>	178

8.6. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi chinolizidinici	179
<i>Nupharis lutei rhizomata</i>	179
<i>Sophorae pachycarpae herba</i>	180
<i>Thermopsis lanceolatae herba</i>	180
8.7. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi chinolinici	182
<i>Chinae cortex</i>	182
8.8. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi izochinolinici	183
<i>Berberidis cortex</i>	183
<i>Berberidis folia</i>	183
<i>Berberidis fructus</i>	183
<i>Berberidis radices</i>	183
<i>Chelidonii herba</i>	185
<i>Glaucii flavi herba</i>	187
<i>Macleayae herba</i>	189
<i>Papaveris capita</i>	190
<i>Ungerniae victoris folia</i>	193
8.9. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi indolici	194
<i>Catharanthi herba</i>	194
<i>Passiflorae incarnatae herba</i>	195
<i>Rauwolfiae radices</i>	199
<i>Secale cornutum</i>	201
<i>Strychni semina</i>	202
8.10. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi purinici	206
<i>Cacao semina</i>	206
<i>Coffeae semina</i>	206
<i>Colae semina</i>	209
<i>Theae folia</i>	209
8.11. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi terpenoidici	211

<i>Aconiti tuber</i>	211
<i>Delphinii consolidae flores</i>	213
8.12. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi steroidici	214
<i>Solani laciniati herba</i>	214
<i>Veratri rhizomata cum radicibus</i>	215
8.13. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de alcaloizi aciclici	216
<i>Capsici fructus</i>	216
<i>Colchici semina</i>	218
<i>Ephedrae herba</i>	219
IX. COMPUȘI FENOLICI	223
9.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de fenolheterozide	223
<i>Vitis-idaeae cormus</i>	223
<i>Vitis-idaeae folia</i>	223
<i>Uvae-ursi folia</i>	224
9.2. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de floroglucide	226
<i>Filicis maris rhizomata</i>	226
<i>Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus</i>	227
9.3. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de lignane	229
<i>Podophylli peltati rhizomata cum radicibus</i>	229
<i>Schizandrae fructus</i>	230
<i>Schizandrae semina</i>	230
X. CUMARINE ȘI CROMONE	232
10.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de cumarine	232
<i>Ammi majoris fructus</i>	232
<i>Anethi graveolens fructus</i>	234
<i>Angelicae rhizomata cum radicibus</i>	235
<i>Meliloti herba</i>	237
<i>Pastinacae fructus</i>	238
10.2. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de cromone	239

<i>Ammi visnagae fructus</i>	239
XI. DERIVAȚII ANTRACENULUI	241
11.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de monomeri ai antracenuului	242
<i>Aloe arborescens cornus</i>	242
<i>Aloe arborescens folia</i>	242
<i>Frangulae cortex</i>	244
<i>Rhamni catharticae fructus</i>	247
<i>Rubiae rhizomata et radices</i>	247
<i>Rumicis radices</i>	249
11.2. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de dimeri ai antracenuului	250
<i>Rhei radices</i>	250
<i>Sennae folia</i>	251
<i>Sennae fructus</i>	251
11.3. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de derivați condensați ai antracenuului	253
<i>Hyperici herba</i>	253
XII. FLAVONOIDE	260
12.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de flavonoide	261
<i>Aroniae fructus</i>	261
<i>Centaureae cyani flores</i>	262
<i>Crataegi flores</i>	262
<i>Crataegi fructus</i>	262
<i>Fagopyri sagittati herba</i>	266
<i>Helichrysi arenarii flores</i>	267
<i>Leonuri herba</i>	268
<i>Ononidis radices</i>	271
<i>Polygoni avicularis herba</i>	272
<i>Polygoni hydropiperis herba</i>	274
<i>Polygoni persicariae herba</i>	275
<i>Scutellariae baicalensis radices</i>	275

<i>Sophorae japonicae alabastra</i>	276
<i>Sophorae japonicae fructus</i>	276

XIII. TANINURI

13.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de taninuri ..

<i>Agrimoniae herba</i>	279
<i>Alni fructus</i>	281
<i>Bergeniae rhizomata</i>	281
<i>Bistortae rhizomata</i>	282
<i>Cotini coggygiae folia</i>	282
<i>Gei rhizomata cum radicibus</i>	283
<i>Hamamelidis cortex</i>	284
<i>Hamamelidis folia</i>	284
<i>Pruni padi fructus</i>	286
<i>Rhus coriariae folia</i>	286
<i>Quercus cortex</i>	287
<i>Sanguisorbae rhizomata et radices</i>	289
<i>Tormentillae rhizomata</i>	289
<i>Vaccinii myrtilli cormus</i>	291
<i>Vaccinii myrtilli fructus</i>	291

XIV. DIVERSE PRINCIPII ACTIVE

14.1. Produse vegetale și fitopreparate cu conținut de diverse principii active

<i>Asperulae odoratae herba</i>	293
<i>Caricae folia</i>	293
<i>Caricae fructus</i>	293
<i>Cucurbitae semina</i>	294
<i>Fragariae folia</i>	296
<i>Kalanchoe cormus</i>	296
<i>Paeoniae herba</i>	297
<i>Paeoniae rhizomata et radices</i>	297
<i>Phaseoli fructus sine seminibus</i>	297

<i>Rubi idaei fructus</i>	298
<i>Silybi fructus</i>	299
<i>Ulmariae herba</i>	302
<i>Visci stripites</i>	303
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	305
ABREVIERI	307
GLOSAR	308
INDEX ALFABETIC CU DENUMIRILE PLANTELOR MEDICINALE ÎN LIMBA ROMÂNĂ	325
INDEX ALFABETIC CU DENUMIRILE PLANTELOR MEDICINALE ÎN LIMBA LATINĂ	328

CUVÂNT ÎNAINTE

Natura ne oferă multe produse de interes farmacoterapeutic, plantele medicinale și produsele vegetale prezentând o sursă de materie primă atât pentru izolarea principiilor active cu multiple acțiuni terapeutice, cât și pentru obținerea de noi forme farmaceutice. Implementarea directivelor Organizației Mondiale a Sănătății de satisfacere a necesităților populației în fitopreparate prin valorificarea resurselor locale de materie primă, este posibilă doar prin cunoașterea produselor vegetale și a principiilor lor active. În vederea atingerii acestui deziderat, studiarea plantelor medicinale și a produselor vegetale în cadrul lucrărilor de laborator la disciplina Farmacognozie de către studenții Facultății de Farmacie, pornește de la cunoașterea științifică a plantelor medicinale, originii vegetale și compoziției chimice a produselor vegetale, evaluării principiilor active sub aspectul acțiunii farmacoterapeutice cu prezentarea fitopreparatelor înregistrate și plasate pe piața farmaceutică a Republicii Moldova.

Lucrarea dată reprezintă un ghid pentru orientarea studenților în diversitatea produselor vegetale și fitopreparatelor autorizate în Republica Moldova. Pentru facilitarea însușirii materiei de studiu, produsele vegetale și fitopreparatele sunt clasificate după grupele de principii active, responsabile de acțiunea lor farmacoterapeutică. Astfel, în lucrare sunt evaluate produsele vegetale și fitopreparatele cu conținut de poliholozide, vitamine, uleiuri volatile, substanțe rezinoase și amare, heterozide, saponozide, alcaloizi, compuși fenolici, inclusiv cumarine și cromone, derivații antracenului, flavonoide, cât și substanțele tanante. Compendiu este destinat, în primul rând, studenților farmaciști care studiază Farmacognozia în vederea instruirii lor în cercetarea farmacognostică, cu scopul de ai familiariza cu întreg ansamblul de produse vegetale și fitopreparate autorizate în republică, rezidenților, farmaciștilor, medicilor, servindu-le ca instrument de informare în farmacii, instituții medico-sanitare, cabinete medicale, dar poate fi utilă și consumatorilor de produse fitoterapeutice.

Originea acestei lucrări pornește dintr-un interes științific personal care precede activitatea în cadrul Institutului Național de Farmacie, actualmente Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, prin antrenare în calitate de colaborator științific și expert în evaluarea dosarelor la etapa de autorizare a produselor medicametoase. Prezentul compendiu, prin prizma fitopreparatelor, servește ca o sursă de informare asemeni îndrumarelor. Medicamente omologate în Republica Moldova, a. 1999, Ghiduri farmacoterapeutice, aa. 2004, 2006, 2010, unde în calitate de autori, semnează mentori și predesecori iluștri, talentați pedagogi, personalități

marcante din comunitatea medicală și farmaceutică: Constantin Matcovschi, Boris Parii, Vasile Procopișin, profesori universitari, care și-au adus aportul și care mi-au influențat formarea profesională, pentru care îmi exprim toată prețuirea și gratitudinea.

Lucrarea a fost realizată sub îndrumarea distinsului profesor universitar Anatolie Nistreanu, șef Catedră farmacognozie și botanică farmaceutică, personalitate care a pus bazele farmacognoziei în Republica Moldova, căruia îi exprim toată gratitudinea, într-o frumoasă tradiție academică.

Aduc sincere mulțumiri celor care au contribuit la apariția acestei lucrări: recenzenților Veaceslav Gonciar, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar; Stela Adauji, doctor în științe farmaceutice, conferențiar universitar, cât și familiei, profesorilor, colegilor.

Autorul

I. POLIHOLOZIDE

Poliholozidele reprezintă compuși macromoleculari cu funcții mixte care conțin în molecula lor grupări carbonilice și hidroxilice. Cu excepția unor derivați azotați (aminogluclidele), sunt substanțe formate din carbon, hidrogen și oxigen, care împreună cu proteinele și lipidele reprezintă constituenții de bază ai materiei vii.

După gradul de complexitate se clasifică în:

- *oze* – substanțe monomoleculare ce nu hidrolizează;
- *ozide* – compuși formați prin unirea mai multor resturi de monoglucide prin eliminare de apă. Ozidele, la rândul lor, hidrolizează, iar după numărul monoglucidelor se clasifică în oligozide (formate din 2-8 monoglucide) și poliholozide (formate din sute și mii de resturi de monoglucide). Poliholozidele pot fi omogene (amidon, inulină, celuloză) sau neomogene (mucilagii, pectine, gume).

Produsele vegetale cu conținut de poliholozide posedă proprietăți mucilaginoase, emoliente, antiinflamatoare și regeneratoare. Sunt expectorante prin activarea secretorie a epitelului și stimularea activității locomotorii a epitelului ciliar. S-a constatat că unele posedă capacitatea de a stimula imunitatea și activitatea hematopoietică. Gumele se utilizează în calitate de emulgatori. Sunt cercetate și glucidele cu masa moleculară mare ca potențiali agenți antitumorali, antiulceroși și antivirali.

I.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE POLIHOLOZIDE

Althaeae herba – părți aeriene de nalbă-mare

Althaeae radices – rădăcini de nalbă-mare

Althaea officinalis L. – nalbă-mare

Fam. **Malvaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de nalbă-mare conțin mucila-giile de natură pectică, până la 15 %, care, prin hidroliză, duc la formarea galactozei, ramnozei, glucozei, arabinozei, xilozei. Au fost evidențiate și glucide simple libere, ulei volatil și elementele: K, Ca, P, Mg, Na, Fe, Mn, Zn, Cu, Mo.

Rădăcinile de nalbă-mare conțin mucilagii până la 35 %, glucide simple libere, amidon (20-37 %), pectine, ulei gras (2 %), taninuri, flavonoide, săruri minerale, asparagină (în mediu alcalin rădăcina se colorează în galben).

Întrebuințări: acțiunea farmacologică este determinată de prezența mucila-giilor. Ca excipient pilular, face parte din speciile pectorale, fiind

utilizată pentru acțiunea emolientă și antiinflamatoare în tratamentul inflamațiilor gingivale, ca protector în forme catarale intestinale și clizme. Acțiunea expectorantă se manifestă prin activarea secretorie a epiteliului și stimularea activității locomotorii a epiteliului ciliar, cu efect terapeutic după 2-4 zile. În uz intern se folosește în: traheite, laringite, bronșite, tuse, faringite, afecțiuni digestive (enterocolite, gastrite, duodenite, ulcer), stomatite; în uz extern sub formă de infuzie, macerat la rece, decoct: în amigdalite, laringite, vaginite, leucoree, hemoroizi, furunculoze, ten uscat, iritații cutanate ale feței.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Alteyka , comprimate, 50 mg, N10. Producător: Technopharm, Ucraina	Suma poliholozidelor din rădăcini de nalbă-mare (<i>Althaeae radices</i> 50 mg)	expectorantă, emolientă, antiinflamatoare în boli acute și cronice ale căilor respiratorii
2.	Bronchophyt , sirop, 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 8 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Thymi herba</i> 8 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholitică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, în bronhospasm și astm bronșic
3.	Bronhostop syrup , sirop, 120 ml, N1. Producător: Pharma GmbH, Austria	<i>Extractum Althaeae radices fluidum</i> 55,3 mg, <i>Extractum Thymi vulgaris siccum</i> 8 mg	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, secretolitică, fluidifiant al secrețiilor căilor respiratorii
4.	Calmotusin , sirop, 200 ml, N1. Producător: Dacia Plant, România	<i>Althaeae radices</i> 20 %, <i>Eryngii plani herba</i> 10 %, <i>Plantaginis majoris folia</i> 30 %, <i>Hyssopi herba</i> 20 %, <i>Primulae veris rhizomata cum radicibus</i> 10 %, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 5 %, <i>Zingiberi officinalis radi-</i>	expectorantă, antitusivă, bronhodilatatoare, secretolitică, antiinflamatoare, antispastică, calmantă,

		<i>ces 5 %,Oleum Menthae 1 %, Oleum Eucalypti 1 %, Oleum Pini 1 %, Oleum Thymi 1 %, Oleum Melissaе 1 %</i>	antimicrobiană, fluidifiant al secrețiilor bronhice și căilor respiratorii
5.	Gastrophyt , produs vegetal fragmentat 1,5 g, N20; 100 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Althaeae radices 7 g, Calami rhizomata 6 g, Helichrysi arenarii herba 6 g, Calendulae flores 7 g, Urticae folia 7 g, Menthae piperitae folia 7 g, Absinthii herba 5 g, Chamomillae flores 7 g, Sophorae japonicae fructus 8 g, Glycyrrhizae radices 8 g, Millefolii herba 6 g, Salviae folia 6 g, Hyperici herba 6 g, Rosae fructus 7 g</i>	antiinflamatoare, antiinfatulentă, stomahică, coleretică, antiulceroasă administrat în gastrite hipo - sau anacide, duodenite, enterocolite, în profilaxia ulcerului gastric și duodenal
6.	Guna-Sinus Nose Spray , spray nazal, soluție, 30 ml, N1. Producător: Guna, Italia	<i>Allium cepa X6, Althaea officinalis X2, Plantago major X2, Echinacea angustifolia X3, Argentum nitricum X10, Acidum ascorbicum X2, Ribes nigrum X1, Calcium sulfide X6, Common lungwort X2, Cuprum metallicum X3, Thymus gland X6, Urinary bladder X10</i>	produs homeopatic combinat în tratamentul sinuzitelor cu acțiune bactericidă, cu soluție de apă termală aromatizată și extracte vegetale
7.	Imupret , picături orale, soluție, 50 ml, 100 ml, N1. Producător: Bionorica, Germania	<i>Althaeae radices 0,4 g, Equiseti herba 0,5 g, Millefolii herba 0,4 g, Chamomillae flores 0,3 g, Taraxaci folia 0,4 g, Juglandis folia 0,4 g, Quercus cortex 0,2 g</i>	imunomodulatoare, contribuie la reducerea edemului mucoasei căilor respiratorii și a sinusurilor paranazale
8.	Linkus , sirop 90 ml, N1. Producător: Herbion, Pakistan	<i>Althaeae herba 100 mg, Hyssopi herba 50 mg, Piper longum 100 mg, Glycyrrhizae glabrae radices 75 mg</i>	expectorantă, antitusivă în infecții respiratorii, fluidifiant al căilor respiratorii
9.	Mucaltin N , comprimate, 50 mg, N10. Producător:	Suma poliholozidelor din nalbă-mare (<i>Althaea officinalis</i> 50 mg)	expectorantă, emolientă, antiinflama-toare în boli acute

	Leksredstva, Rusia		și cronice ale căilor respiratorii superioare
10.	Rădăcini de nalbă-mare , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Althaeae radices</i> 50 g	expectorantă, emolientă, antiinflamatoare în patologiile sistemului respirator, în laringite, traheite, bronșite
11.	Sirop de nalbă-mare , 200 ml, N1. Producător: Vifiteh, Rusia	<i>Althaeae radices</i> 50 g	expectorantă, emolientă în laringite, traheite, bronșite, în tuse de diverse etiologii
12.	Specie pectorală N1 , produs fragmentat, 50 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Althaeae radices</i> 0,4 g, <i>Farfarae folia</i> 0,4 g, <i>Origani herba</i> 0,2 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare în bronhopneumonii, astm bronșic

Echinaceae herba – părți aeriene de echinacee

Echinaceae radices – rădăcini de echinacee

***Echinacea purpurea* (L.) Moench.; *E. angustifolia* DC.;**

***E. pallida* Nutt.** – echinacee

Fam. **Asteraceae**

Compoziție chimică: principiile active ale produselor fac parte atât din categoria substanțelor hidrofili, cât și din cea a derivaților lipofili (poliholoziide - hidrosolubile și izobutilamide - liposolubile), iar compoziția chimică este foarte complexă și diferă de la o specie la alta. Astfel, din poliholoziide s-au identificat: arabinogalactane, xiloglucane, echinacina; acid cafeic și derivații acestuia: acid cicoric, cinarina; esteri sesquiterpenici (echinadiol, epoxiechinadiol, echinaxantol, dihidroxinardol); din alcaloizi izotusilagina, tusilagina; alți compuși: alcamide, acizi grași, uleiuri volatile, flavonoide, fitosteroli.

Întrebuințări: încă indigenii din America de Nord, foloseau echinacea sub formă proaspătă strivită în tratamentul rănilor și stărilor febrile. În cazul speciilor de *Echinacea* se pune în evidență un fitocomplex cu caracteristici imunostimulatoare, iar poliholoziidele și esterii sesquiterpenici sunt fracțiunile principale responsabile de modularea activității sistemului imun. Studii științifice au demonstrat că și acidul cicoric determină o stimulare

a fagocitozei *in vitro*. Poliholozidele cu masa moleculară (MM) 35000 și 45000 (arabinogalactanele) stimulează fagocitoza, iar cele cu MM 75000 induc sinteza interferonului și altor imunomediatori în macrofage. Glicoproteinele stimulează transformarea limfocitelor beta în celule plasmatică și secreția interleukinei în macrofage. Alcamidele inhibă ciclooxigenaza sau lipooxigenaza și au efect antiinflamator și antioxidant.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Ațiune și întrebunțări
1.	Aesculus compositum , picături orale, 50 ml, N1. Preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Aesculus hippocastanum</i> X1, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Viscum album</i> X3, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Secale cornutum</i> X3, <i>Hamamelis virginiana</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Baryta iodata</i> X6, <i>Solanum nigrum</i> X6, <i>Tabacum</i> X10	venotonizantă, flebodinamică, spasmolitică, analgezică, administrat în dereglări ale circulației sanguine, varice, hemoroizi. Nu se administrează copiilor sub 12 ani
2.	Arnica-Heel , picături orale, 30 ml. N1. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea</i> X3, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Solanum dulcamara</i> X4, <i>Eucalyptus globulus</i> X4, <i>Solanum nigrum</i> X4, <i>Rhus toxicodendron</i> X6, <i>Eupatorium cannabinum</i> X2, <i>Bryonia alba</i> X4, <i>Apis mellifera</i> X4	preparat homeopatic cu ațiune antiinflamatoare în inflamații localizate sau generalizate, acute, subacute și cronice, pentru activizarea rezistenței organismului, în profilaxia bolilor infecțioase. Nu se administrează copiilor sub 12 ani
3.	Bioline allergy , comprimate sublinguale N15, N45. Producător: Botanical Labs, SUA	<i>Echinacea angustifolia</i> D4, <i>Ignatia amara</i> D6, <i>Lycopodium clavatum</i> D6, <i>Ledum palustre</i> D8, <i>Thuja occidentalis</i> D6	În terapia complexă a bolilor alergice, rinite alergice cu lacrimație, dermatită atopică, strănuturi, prurit cutanat
4.	Dr. Theiss compri-	<i>Extractum Echinacea</i>	antiinflamatoare în

	mate cu extract de Echinacee , N12, N24. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>pallida</i> 20 mg, <i>Mentholum racemicum</i> 2 mg	profilaxia și tratamentul patologiilor inflamatorii ale căilor respiratorii, surmenaj fizic și intelectual
5.	Dr. Theiss Echinacea forte , picături buvabile, 50 ml, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	Suc din părți aeriene proaspete de <i>Echinacea purpurea</i> 45,6 %, <i>Alcool etilic</i> 90 %	antiinflamatoare în stări după antibioterapie, tratament imunosupresiv sau radioterapie
6.	Echinacea , picături buvabile, 50 ml, N1, comprimate 200 mg, N20. Producător: Natur Produkt, Franța	Suc din părți aeriene proaspete de <i>Echinacea purpurea</i>	antiinflamatoare, pentru activizarea rezistenței organismului, în tratamentul patologiilor căilor respiratorii, urinare
7.	Guna Oral Spray , spray oral, 50 ml, N1. Produs homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Echinacea purpurea</i> X2, <i>Symphytum officinale</i> X6, <i>Aconitum napellus</i> 3X, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Belladonna</i> X4, <i>Millefolium</i> X3, <i>Hypericum perforatum</i> X3, <i>Hamelis virginiana</i> X2	antiinflamatoare, decongestionantă, drenantă, bactericidă antivirală, imunostimulatoare, ameliorează circulația sanguină
8.	Herbion Echinacea , comprimate filmate, 170 mg, N30. Producător: Krka, Slovenia	<i>Extractum Echinaceae</i> 170 mg	antiinflamatoare în profilaxia și tratamentul patologiilor căilor respiratorii
9.	Immunal , picături orale, 50 ml, N1și comprimate 80 mg, N10. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	Suc din părți aeriene proaspete de <i>Echinacea purpurea</i>	antiinflamatoare în profilaxia și tratamentul patologiilor inflamatorii ale căilor respiratorii, tractului urinar, stări imunodeficiente
10.	Immunoplus , comprimate, 100 mg, N20. Producător: Uzina de vitamine din Kiev	<i>Extractum Echinacea purpurea</i> 100 mg	imunostimulatoare, antiinflamatoare, stimulează hematopoieza celulară

11.	Tinctură de Echinacee , picături orale, 50 ml, flacon N1. Producător: Medeferent, R. Moldova	Tinctură din rădăcini proaspete de <i>Echinacea purpurea</i>	antiinflamatoare în profilaxia și tratamentul patologiilor inflamatorii de diversă geneză
12.	Traumeel S , unguent 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Symphytum officinale</i> D4, <i>Achillea millefolium</i> TM, <i>Arnica montana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hamamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum napellus</i> D1	analgezică, regeneratoare pentru tratamentul rănilor și ulcerelor, în ameliorarea simptomelor inflamatorii și dureroase, în luxații și alte traumatisme ale aparatului locomotor

Farfarae folia – frunze de podbal

Tussilago farfara L. – podbal

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: frunzele de podbal conțin mucilagiul cca 8 %, care la hidroliză eliberează glucoză, galactoză, pentoză și acizi uronici. Au mai fost identificate inulina, un principiu amar, taninuri catehice, fitosteroli, saponozide, carotenoide, flavonoide, acid malic, tartric, alcaloizi pirolizidinici (tusilagina, senecionina).

Întrebuințări: frunzele de podbal, datorită prezenței mucilagiilor, manifestă acțiune emolientă, expectorantă, antiinflamatoare și pot fi utilizate, sub formă de infuzie în tratamentul bronșitelor, laringitelor, abceselor pulmonare. Frunzele de podbal intră în componența speciilor pectorale, ceaiurilor antibronșice, țigărilor antiastmatice. Acțiunea antitusivă se manifestă prin stimularea centrului respirator, cea antiastmatică prin tusilagină.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai frunze de podbal , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Farfarae folia</i> 50 g	emolientă, expectorantă în bronșite acute și cronice, laringite, traheite

2.	Frunze de podbal , produs vegetal, 40 g N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Farfarae folia</i> 40 g	emolientă, expectorantă în boli inflamatorii ale căilor respiratorii
3.	Podbal , produs vegetal, 40 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Farfarae folia</i> 40 g	emolientă, expectorantă, diuretică, fluidifiant al secrețiilor bronșice, ușor coleretic
4.	Specie pectorală N1 , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Farfarae folia</i> 0,4 g, <i>Althaeae radices</i> 0,4 g, <i>Origanii herba</i> 0,2 g	emolientă, expectorantă în boli inflamatorii ale căilor respiratorii
5.	Specie pectorală N2 , produs fragmentat, 75 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Farfarae folia</i> 40 g, <i>Plantaginis folia</i> 30 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 30 g	expectorantă, antitussivă, emolientă, antiinflamatoare în boli inflamatorii ale căilor respiratorii
6.	Sirop expectorant , sirop, 100 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Farfarae folia</i> 200 g, <i>Thymi herba</i> 240 g, <i>Papaveris capita</i> 100 g, <i>Saponariae radices</i> 125 g, <i>Primulae radices</i> 100 g	expectorantă în bronșite acute și cronice, stări catarale ale căilor respiratorii

Laminariae stipites – stîpii (filozi) de alge brune

Laminaria saccharina L., L. digitata Hudg., L. japonica Aresch. – alge brune

Fam. **Laminariaceae**

Compoziție chimică: poliholozidele sunt componenții principali din stîpii de laminarie: acidul alginic sau algina (40 %), laminarina (15 %), fucoidina, manitolul. Acidul alginic constituie cca 30 % din masa uscată a algelor, iar manitolul 20 %. În stîpii de laminarie au fost puse în evidență și albuminele (10 %), fucoza (5 %), vitaminele B, C, D, A. Laminaria este valoroasă și prin conținutul de substanțe minerale: Br, K, Na, Ca, Mg, Fe, Zn, Mn, Cu, I (3 %). În alge, complexul de Na, Ca, Mg este parțial legat cu fucanii, iar complexul acidului alginic absoarbe apă de 100 de ori mai mult decât propria greutate.

Întrebunțări: în curele marine și în cele pentru slăbire sunt utilizate, în special, algele brune (fucus și laminaria), cât și în tratamentele care vizează

pierderea în greutate. Prin faptul că la hidroliză se gommează de zeci de ori, mărindu-și volumul, fără a pierde însă din consistență, laminaria este utilizată în practica chirurgicală și ginecologică în vederea dilatării unor organe cavitare, care vor fi supuse unui proces operațional, cât și ca laxativ. Algiții sunt cei mai buni sorbenți ai radionuclizilor, metalelor grele, toxinelor și radicalilor liberi, iar algiții de sodiu, amoniu și potasiu sunt folosiți la prepararea unguentelor, ca adezivi sau agenți de emulsionare, la fabricarea comprimatelor, drajeurilor.

Datorită conținutului lor bogat în iod, stipii de laminarie sunt folosiți în tratamentul obezității și insuficienței tiroidiene. Iodul organic satisface necesarul zilnic al organismului, fără a provoca însă suprasaturarea lui în iod. Fucoidina permite sinteza compușilor activi ai vitaminei D și distruge celulele canceroase. În produsul vegetal se mai conțin și polisaharide insolubile (fibre alimentare) care stimulează activitatea tractului digestiv.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aloe Vitrum Beauty Elite , comprimate, N60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Aloe arborescens folia</i> 25 mg, <i>Theae folia</i> 20 mg, <i>Laminariae stipites</i> 9 mg, <i>Menthae piperitae herba</i> 5 mg, <i>Olivae folia</i> 20 mg, <i>Urticae folia</i> 3 mg, <i>Anisi vulgaris fructus</i> 3 mg, <i>Zingiberis rhizomata</i> 3 mg, bioflavonoide, semințe de struguri, vitaminele: A, C, E, D ₃ , B ₁ , B ₂ , B ₁₂	vitaminizantă în profilaxia avitaminozelor, prin combinație de vitamine, minerale, microelemente și substanțe biologice active, stimulează procesele de regenerare în organism
2.	Kelp iodine , comprimate N30. Producător: Natures Limited, Marca Britanie	<i>Laminariae stipites</i> 187 mg, <i>Iodum</i> 150 mg	sursă de iod natural din alge marine în profilaxia gușei endemice
3.	Laminarie , produs vegetal, 150 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Laminariae stipites</i> 150 g	laxativă în ateroscleroză, profilaxia gușei endemice, intoxicație cu radionuclizi: Sr, Cd, I
4.	Lamivit , capsule, 400 mg, N60.	<i>Laminariae stipites</i> 400 mg	laxativă în ateroscleroză, intoxicație cu

	Producător: Vita-Pharm -Com, R. Moldova		radionuclizi, profilaxia gușei endemice
5.	Modifilan , capsule, 100 mg, N90. Producător: Arena Group, România	<i>Laminariae stipites</i> 100 mg	laxativă în surmenaj, dispepsie funcțională, dischinezie intestinală

Lini semina – semințe de in

Linum usitatissimum L. – in

Fam. **Linaceae**

Compoziție chimică: în semințele de in, recoltate la maturitate, se conțin mucilagi (6-12 %), albumine (18-33 %), ulei gras (40-50 %), acizi grași, inclusiv omega. La hidroliză, mucilagiul formează: acid galacturonic, xiloză, arabinoză, ramnoză. Se mai conține o heterozidă cianogenetică – linamarozida, care în urma hidrolizei acide pune în libertate acetonă, acid cianhidric (0,2 5 %) și glucoză.

Întrebuințări: ca laxativ mecanic, grație mucilagiilor cu un coeficient de gonflare de minimum 2. Principala întrebuințare a semințelor de in este cea emolientă. Prin hidroliza heterozidelor cianogene, acidul cianhidric este eliberat în concentrație foarte mică și consumul semințelor de in în cantități prescrise nu cauzează intoxicații: seara o lingură de semințe de in se lasă la înmuiat într-un pahar de apă 30 minute, după care se îngerează cu tot cu mucilagi. Dacă ar fi înghițite uscate, la unele persoane sensibile, prin imbibare și gonflare semințele de in ar induce ocluzie intestinală (*ileus paralyticus*). Semințele de in se pulverizează pentru a obține *Lini farina*, ce poate fi aplicată local, sub formă de cataplasme, înmuiată cu apă caldă, pentru umectarea tegumentelor, ca emolient. Pulberea intră în componența produselor cosmetice. Uleiul de in (*Oleum Lini*) se regăsește în produse medicamentoase, folosite în tratamentul și profilaxia aterosclerozei și a combustiilor, în protejarea membranei celulare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Ațiune și întrebuințări
1.	Ceai Detoxi Plus , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Lini semina, Theae folia, Betulae folia, Sambuci flores, Frasini flores, Arctii lappae rhizomata</i>	emolientă, pentru detoxifierea organismului

2.	*Levovinizol, spray cutanat, 60 g, N1. Producător: Moshimfarmpreparati, Rusia	<i>Linetholum</i> 13,4 g, <i>Levomicetinum</i> 0,136 g, <i>Vanilinum</i> 13,5 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 2,9 g,	emolientă, cicatrizantă, regeneratoare, antiseptică, utilizat în combustii
3.	Linetol, spray cutanat, 50 g, N1, 100 ml. Producător: Moshimfarmpreparati, Rusia	<i>Linetholum</i> (amestec de esteri etilici ai acizilor grași: oleic, linoleic, linolenic)	regeneratoare, emolientă în combustii, stimulează sinteza componentelor membranelor celulelor dermice
4.	*Livian, spray cutanat, 50 g, N1. Producător: Stoma, Ucraina	<i>Ciminalum</i> 0,0075 g, <i>Linetholum</i> 10,42 g, <i>Oleum Jecoris</i> 3 g, <i>Tocoferoli acetat</i> 0,0015 g, <i>Benzocainum</i> 0,3 g, <i>Oleum Helianthi</i> 0,45 g, <i>Oleum Lavandulae</i> 0,075 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 0,75 g, <i>Chlodonum ad</i> 15 ml	emolientă, cicatrizantă, regeneratoare, antiseptică, utilizat în combustii și plăgi
5.	Semințe de in, produs vegetal, 50 g, N1. Producători: Depofarm, R. Moldova	<i>Lini semina</i> 50 g	emolientă, laxativă, regeneratoare, aterosclerotică, administrare internă și externă
6.	Ulei de in, 200 ml, N1. Producător: Vitamix, România	<i>Oleum Lini</i> 200 ml	regeneratoare, emolientă, antiseptică, antioxidantă

Malvae flores – flori de nalbă-de-pădure

Malvae folia – frunze de nalbă-de-pădure

Malva silvestris L. (syn. *M. hirsuta* U., *M. vulgaris* T.) – nalbă-de-pădure

Fam. **Malvaceae**

Compoziție chimică: produsele vegetale conțin mucilagii, cca 8 % în frunze și 6 % în flori, de natură ozuronică care prin hidroliză pun în libertate: galactoză, arabinoză, ramnoză, acidul galacturonic. Se mai conțin acizi organici, taninuri, urme de ulei volatil, un principiu cu acțiune ocitocică, vitaminele A și C. În flori s-a identificat un antocian – malvina,

responsabil de culoarea florilor, care prin hidroliză pune în libertate un aglicon – malvidina, eterul dimetilic al delphinidolului. În unele țări se recoltează întreaga plantă (*Malvae herba*), tulpina fiind bogată în mucilagii, iar recoltarea sub această formă duce la economisirea produsului vegetal.

Întrebuințări: prezența mucilagiilor conferă celor două produse vegetale (*Malvae folia et flores*) proprietăți emoliente. Fluidifică secreția bronșică, favorizează expectorația, calmează tusea atât pe cale centrală, prin depri-marea centrului tusei, cât și pe cale neurovegetativă, determinând relaxarea musculaturii netede din peretele traheobronșic. Nalba-de-pădure se recomandă în afecțiuni ale bronhiilor sub formă de infuzie de 10 %, în gargarisme, în tratamentul furunculozei și în componența speciilor pectorale.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Infuzie <i>Malvae folia seu flores</i> , (1:10)	<i>Malvae folia seu flores</i> (20 g produs vegetal la 200 ml apă fierbinte)	expectorantă, emolientă se administrează în 3 prize pe o perioadă de 14 zile

***Plantaginis majoris folia* – frunze de pătlagină**

Plantago major L. – pătlagină-mare; *P. media* L. – pătlagină-medie,

P. lanceolata L. – pătlagină-lanceolată

Fam. **Plantaginaceae**

Compoziție chimică: frunzele de pătlagină-mare conțin mucilagii neuzuronice constituite, în mare parte, din xiloză (40 %). Au fost puse în evidență și vitaminele A, C, K, heterozida amară aucubozida, un glicozid cromogen care prin hidroliză duce la formarea unor pigmenti de culoare neagră, responsabili de brunificarea frunzelor condiționate. Se mai conțin: taninuri, iridozide, flavonoide (apigenină, luteolină, quercetină), gliceride, pectine, enzime, fitosteroli, acizi polifenolcarboxilici, alantoină.

Întrebuințări: frunzele de pătlagină manifestă proprietăți antiinflamatorii, emoliente (mucilagii), hemostatice (vitamina K) și asringente (taninuri). Prin acest spectru farmacoterapeutic, frunzele de pătlagină sunt utilizate ca cicatrizant în răni și în stări inflamatorii ale tractului gastroin-testinal și urogenital. Hidrolizează în organism în aucubigenol, ce manifestă acțiune antibacteriană puternică, activ contra *Staphylococcus aureus*, similar penicilinelor. Acțiunea antihepatotoxică a înregistrat efecte favorabile în intoxicații cu ciupercile *Amanita muscaria* și *A. phalloides*, ce conțin substanțe toxice de tipul amanitinei și faloidinei. Preparatele de pătlagină

stimulează secreția bronșică, au acțiune expectorantă și mucolitică. Poliholizidele hidrofile din pătlagină au proprietatea de a reține apa, formând cu ea mucilagii care stimulează digestia. Sucul obținut din frunze proaspete de pătlagină poate fi folosit în tratamentul gastritelor cronice anacide.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Calmotusin , sirop, 200 ml, N1. Producător: Dacia Plant, România	<i>Plantaginis majoris folia</i> 30 %, <i>Hyssopi herba</i> 20 %, <i>Althaeae radices</i> 20 %, <i>Eryngii plani herba</i> 10 %, <i>Primulae veris rhizomata cum radicibus</i> 10%, <i>Glycyrrhizae radices</i> 5 %, <i>Zingiberi officinalis radices</i> 5 %, <i>Oleum Menthae</i> 1 %, <i>Oleum Eucalypti</i> 1 %, <i>Oleum Pini</i> 1 %, <i>Oleum Thymi vulgaris</i> 1 %, <i>Oleum Melissa</i> 1 %	expectorantă, antitusive, bronhodilatatoare, secretolitică, antiinflamatoare, antispastică, calmantă, antimicrobiană, fluidifiant al secrețiilor bronșice și căilor respiratorii
2.	Ceai hepatic , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 10 g, <i>Agrimoniae herba</i> 20 g, <i>Cynarae folia</i> 30 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Plantaginis majoris folia</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în hepatite acute și cronice, colecistite
3.	Dr. Theiss Mucoplant , sirop antitusive cu pătlagină, 5g/100 g, 100 ml, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extractum Plantaginis majoris folia</i> 5 %	expectorantă, regeneratoare, mucolitică
4.	Frunze de pătlagină , produs vegetal, 50 g, N1. Producători: Depofarm și Medfarma, R. Moldova	<i>Plantaginis majoris folia</i> 50 g	emolientă, hemostatică, astringentă în stări inflamatorii și gastrite hipoacide
5.	Guna Addict 1 , soluție, 30 ml, N1,	<i>Plantago major</i> D1, <i>Caffeinum</i> D6, <i>Caladium seguinum</i> D4,	preparat homeopatic, administrat în

	preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Chamomilla recutita</i> D1, <i>Chelidonium majus</i> D1, <i>Juniperus communis</i> D1, <i>Nicotinum</i> D6, <i>Nux vomica</i> D6, <i>Papaver rhoeas</i> C12, <i>Saccharum officinale</i> D6, <i>Scrophularia nodosa</i> D1, <i>Tabacum</i> D6	incapacitatea de a se concentra, legată de utilizarea zahărului, nicotinei, alcoolului, produselor ce induc dependență
6.	Guna Dermo , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Plantago major</i> C4, <i>Arsenicum album</i> C6, <i>Belladonna</i> C6, <i>Dulcamara</i> C6, <i>Echinacea angustifolia</i> C6, <i>Graphites</i> C6, <i>Sulfur</i> C6	regeneratoare, antiinflamatoare în hipersensibilitate, dermatite, iritații cutanate
7.	Guna Kidney , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Plantago major</i> D2, <i>Chininum purum</i> D8, <i>Equisetum hyemale</i> D3, <i>Ononis spinosa</i> D2, <i>Solidago virgaurea</i> D1, <i>Hieracium pilosella</i> C12, <i>Kidney</i> D6, <i>Methylene blue</i> D8, <i>Nitricum acidum</i> D6, <i>Pareira brava</i> D2, <i>Proteus</i> D12, <i>Ureter</i> D8, <i>Urinary bladder</i> D8	antiinflamatoare, diuretică, în iritații ale tractului genitourinar
8.	Herbion , sirop de pătlagină, 150 ml, N1. Producător: Krka, Slovenia	<i>Extractum Plantaginis majoris folia</i>	expectorantă, în tuse uscată și iritantă
9.	Mucofalk Apple , granule, 5 g, plicuri N20. Producător: Dr. Falk, Germania	Poliholoziide hidrofille extrase din învelișul semințelor de <i>Psylla</i> (<i>Plantago ovata</i> 3,25 g), Aromă de mere	laxativă în constipații, hemoroizi, perioada postoperatorie, sindromul colonului iritat
10.	Mucofalk Orange , granule 5 g, plicuri N20. Producător: Dr. Falk, Germania	Poliholoziide hidrofille extrase din învelișul semințelor de <i>Psylla</i> (<i>Plantago ovata</i> 3,25 g), Aromă de orange	laxativă în constipații, hemoroizi, perioada postoperatorie
11.	Nefroherba , produs vegetal fragmentat 1,5 g, N20. Producător: Depofarm,	<i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 120 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg,	diuretică, spasmolitică, antibacteriană, crește funcția renală de eliminare a azotului, posedă

	R. Moldova	<i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis</i> <i>herba</i> 135 mg	acțiune saluretică ușoară, manifestă acțiune pozitivă asupra funcției hepatice de formare a ureei și funcției depurative a rinichilor
12.	Plantaglucid , pulbere granulată, 2 g, N10. Producător: Zdorovie, Ucraina	extracția apoasă a frunzelor de pătlagină ce conține suma polizaharidelor (<i>Plantaginis majoris folia</i>)	emolientă, hemostatică în ulcere duodenale și stomacale cu aciditate normală sau micșorată, în gastrite hipoacide
13.	Renal-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Plantaginis majoris folia</i> , <i>Salviae folia</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Betulae folia</i> , <i>Polygoni avicularis herba</i>	diuretică în afecțiuni ale aparatului urinar, litiază renală, în buna funcționare a rinichilor și vezicii urinare
14.	Sirop de pătlagină , 100 ml, flacon, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum Plantaginis fluidum</i>	expectorantă, emolientă, astringentă în patologii ale căilor respiratorii și tractului gastrointestinal
15.	Sirop de pătlagină cu vitamina C , 100 ml, N1. Producător: Ekzon, Belarus	<i>Extractum Plantaginis</i> 37,5 g, <i>Acidum ascorbicum</i> 300 mg, <i>Vehiculum ad</i> 100 ml	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare
16.	Sirop antitusiv cu pătlagină și podbal , sirop, 100 ml, N1. Producător: Natur Product, Olanda	<i>Farfarae folia</i> , <i>Plantaginis majoris folia</i>	emolientă, antitusivă, expectorantă în patologii ale căilor respiratorii - laringite, traheite, bronșite
17.	Specie stomahică N1 , produs vegetal	<i>Plantaginis majoris folia</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 20 g,	antiinflamatoare, antiseptică, spas-

	fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Hyperici herba</i> 20 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 20 g	molitică, astringentă în boli gastrointestinale acute și cronice
18.	Suc de pătlagină, soluție orală, 100 ml, N1. Producător: Lubnifarm, Ucraina	<i>Plantaginis majoris folia</i>	emolientă, hemostatică, astringentă administrat în gastrite hipoacide
19.	Tussavit, sirop 125 g, N1. Producător: Pharmazeutische Fabrik Montavir, Austria	<i>Extractum Thymi vulgaris fluidum</i> 7,53 g, <i>Extractum Plantaginis fluidum</i> 7,53 g	expectorantă în ameliorarea tusei, în infecții ale mucoasei bucale și faringiene

***Tiliae flores cum bracteis* – flori de tei cu bractee**

***Tilia platyphyllos* Scop. tei-mare; *T. cordata* Mill – tei-pucios (tei-roșu); *T. tomentosa* Moench. – tei-argintiu**

Fam. Tiliaceae

Compoziție chimică: o parte din virtuțile terapeutice se explică prin prezența mucilagiilor care sunt abundente în bractee și în flori. La hidroliza acestora se pun în libertate acidul galacturonic (50 %), metilpentoza și hexoze. Florile de tei mai conțin flavonoide (quercetol și kaempferol), acid p-cumaric, zaharoză, taninuri catehice, saponozide triterpenice. Mirosul plăcut al florilor de tei proaspete se datorează prezenței farnesolului – un alcool sesquiterpenic aciclic. Conținutul uleiului volatil constituie 0,05-0,07 %.

Întrebuințări: posedă acțiune emolientă, prin prezența mucilagiilor, pentru care florile de tei sunt folosite ca medicament cu proprietăți behice (calmează tusea) și proprietăți diaforetice (induce transpirația și detoxifică organismul). Acțiunea sedativă este manifestată de farnesol, iar acțiunile spasmolitice, diuretice și hipotensive de flavonoide. Având un efect ușor antiinflamator prin substanțele triterpenice, florile de tei sunt recomandate în tratamentul afecțiunilor reumatice. Conform unor surse, florile de tei manifestă și acțiune antivirală. Fac parte din compoziția speciilor calmante, pectorale, sedative, sudorifice. Florile de tei-mare și de tei-roșu se amestecă după uscare și constituie un singur produs vegetal – flori de tei medicinal cu bractee (*Tiliae officinalis flores cum bracteis*), iar *T. tomentosa* în farmacopeile occidentale este considerată ca falsificare de produs vegetal.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Bronchophyt , sirop, 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Tiliae flores cum bracteis</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 8 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Thymi herba</i> 8 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, bronhospasm și astm bronșic
2.	Calmo-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Tiliae flores cum bracteis</i> , <i>Melissae herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Crataegi flores</i> , <i>Lavandulae flores</i> , <i>Passiflorae incarnatae herba</i>	sedativă, calmantă, un bun suport în calmarea stărilor de anxietate și nervozitate, oferă confort psihoemoțional
3.	Ceai multivitamin , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Tiliae flores cum bracteis</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Mali fructus</i> , <i>Origanii flores</i> , <i>Robiniae flores</i> , <i>Thymi vulgaris herba</i> , <i>Calendulae flores</i> , <i>Rubi fruticosi folia</i> , <i>Crataegi fructus</i>	vitaminizantă în strări de oboseală, hipovitaminoză, postoperatorii
4.	Flori de tei , produs vegetal, 50 g, N1. Producători: Med-farma, R. Moldova	<i>Tiliae officinalis flores cum bracteis</i>	expectorantă, emolientă, diaforetică în stări de răceală
5.	Sedocalm , comprimate, N30. Producător: Plantavorel, România	<i>Hyssopus officinalis</i> , <i>Chelidonium majus</i> , <i>Origanum vulgare</i> , <i>Leonurus cardiaca</i> , <i>Crataegus monogyna</i> , <i>Tilia cordata</i> , <i>Arnica montana</i> , <i>Aetheroleum Foeniculi</i>	sedativă și antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ, cu o ușoară acțiune hipotensivă

Verbasci flores – flori de lumânărică

Verbascum phlomoides L., (syn. *V. thapsiforme* Schrad.) – lumânărică

Fam. **Scrophulariaceae**

Compoziție chimică: mucilagiile constituie cca 10 %, însoțite de sapo-

nozide (verbascosaponină), acizi polifenolcarbonici, taninuri, substanțe cu natură iridoică, acid tapsic și flavonoide: apigenin, rutin, luteolin, kaempferol, hesperidozid. Mai conține un complex heterozidic numit verbascozida care prin hidroliză pune în libertate acidul cafeic și un pigment carotenoidic, responsabil de culoarea galbenă a florilor de lumânărică.

Întrebuințări: proprietățile expectorante și emoliente, prin mucilagii și saponine, fac ca florile să fie incluse în speciile pectorale sau pot fi folosite sub formă de infuzie ca diaforetice și antiastmatice. Florile de lumânărică, datorită prezenței flavonoidelor, manifestă și acțiune antivirală, antiinflamatoare, antihistaminică, antispastică, antimicrobiană.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Decoct Verbasci flores	flori proaspete de lumânărică (<i>Verbasci flores</i>) 20 g la 200 ml lapte	emolientă, cicatrizantă, antiinflamatoare, poate fi aplicat pe răni, combustii, panarițiu și hemoroizi
2.	*Menstrofit cu vitex , tinctură, 50 ml, N1. Producător: Steaua Divină, România	<i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Capsella bursa pastoris</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Polygonum aviculare</i> , <i>Vitex agnus-castus</i> , <i>Cetraria islandica</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>alcool etilic</i> , apă deionizată	antiinflamatoare, hemostatică, calmantă, antispastică, tonic uterină, remineralizantă, menține starea de sănătate pe durata ciclului menstrual

II. VITAMINE

Vitaminele reprezintă substanțe biologice active care, împreună cu lipidele, proteinele, glucidele și substanțele minerale, sunt indispensabile pentru funcționarea proceselor vitale în organism. Fiind coenzimele tuturor sistemelor fermentative, vitaminele sunt necesare pentru metabolizarea lipidelor, glucidelor, proteinelor.

Clasificarea vitaminelor conform următoarelor criterii:

- **nomenclatura veche** – vitaminele erau numite cu litere ale alfabetului latin pe parcursul descoperirilor (A, B, C, D, etc.);
- **rolul fiziologic în organismul uman** – vitamină antixerofthalmică (A), antihemoragică (K), antirahitică (D), antiscorbutică (C);
- **structura chimică** – tiamină (B₁), riboflavină (B₂), piridoxină (B₆) acid ascorbic (C);
- **natura chimică** – derivați alifatici (C, B₃, F), aciclici (A, D), aromatici (grupa K), heterociclici (E, P, PP, B₁, B₂, B₆, B₁₂);
- **în funcție de solvent** – *liposolubile*: A (caroten), D (calciferol), E (tocoferol), K (vicasol), *hidrosolubile*: C (acidul ascorbic), grupul B, P (rutină), PP (acidul nicotinic).

2.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE VITAMINE

Bidentis herba – părți aeriene de dentiță

Bidens tripartita L. – dentiță

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de dentiță conțin o cantitate însemnată de caroten, acid ascorbic, vitamina P, substanțe tanante, flavonoide, substanțe minerale, mucilagii. Uleiul volatil, identificat în florile de dentiță determină mirosul lor plăcut.

Întrebuințări: infuzia din părți aeriene de dentiță manifestă acțiune diuretică, sudorifică, ușor laxativă, sedativă și stimulatorie asupra circulației arteriale și amplitudinii contracțiilor cardiace. Dentița este un bun cicatrizant și imunostimulator. Se recomandă pentru afecțiuni renale și cardiace, febră, răni, ulcere varicoase, litiaze biliare. La copii se fac băi pentru întărirea organismului, cicatrizarea urticărilor. În dermatite se aplică sub formă de comprese și de decoct. Pentru prepararea decoctului se fierb două linguri de produs vegetal mărunțit în 300 ml apă, timp de 7-8 minute, apoi decoctul se răcește, se filtrează și se utilizează pentru a tampona zonele afectate.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bidentis herba , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Lekrasvet, Rusia	<i>Bidentis herba</i> 50 g	colagogă, antiinflamatoare în podagră și artrite, extern în dermatite
2.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Bidentis herba</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Vincae herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Meliloti herba</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Hippocastani semina</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Taraxaci radices</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Pini gemmae</i> , <i>Uvae-ursi folia</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Lupuli strobuli</i> , <i>Chelidonii herba</i>	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția antitoxică a ficatului
3.	Detoxiherba , produs vegetal fragmentat 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Bidentis herba</i> 90 mg, <i>Calami rhizomata</i> 75 mg, <i>Meliloti herba</i> 75 mg, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 60 mg, <i>Maydis stigmata</i> 75 mg, <i>Hyperici herba</i> 60 mg, <i>Arctii radices</i> 75 mg, <i>Taraxaci radices</i> 75 mg, <i>Menthae folia</i> 60 mg, <i>Hippocastani semina</i> 75 mg, <i>Leonuri herba</i> 60 mg, <i>Chamomillae flores</i> 75 mg, <i>Glycyrrhizae radices</i> 75 mg, <i>Pini gemmae</i> 75 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 75 mg, <i>Millefolii herba</i> 75 mg, <i>Rosae fructus</i> 60 mg, <i>Equiseti herba</i> 75 mg, <i>Lupuli strobuli</i> 75 mg, <i>Chelidonii herba</i> 60 mg	diuretică, detoxifiantă, saluretică, hipoazotemică, contribuie la eliminarea depunerilor de săruri din aparatul locomotor, reduce concentrația plasmatică a colesterolului și trigliceridelor, manifestă acțiune benefică asupra funcției renale și hepatice
4.	Nephrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător:	<i>Bidentis herba</i> 120 mg, <i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 129 mg,	saluretică ușoară, spasmolitică, antiinflamatoare, antibacteriană a

	AIM, Ucraina	<i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis</i> <i>herba</i> 135 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 129 mg, <i>Equiseti herba</i> 135 mg	căilor urinare
5.	Elecasol , specie medicinală, 1,5 g, N20 și 60 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 20 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Salviae folia</i> 20 g, <i>Eucalypti folia</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 10 g, <i>Bidentis herba</i> 10 g	antiinflamatoare, antiseptică prin complexul de flavonoide și uleiuri volatile; în tonzili-te, faringite

***Bursae pastoris herba* – părți aeriene de traista-ciobanului**

***Capsella bursa pastoris* L. – traista-ciobanului**

Fam. Brassicaceae

Compoziție chimică: în părțile aeriene de traista-ciobanului se conțin vitaminele K și C, amine biogene, colină, acetilcolină, histamină, flavonoide (rutozidă, diosmină), acid fumaric, citric, malic, urme de ulei volatil, un alcaloid (hisopină) cu acțiune asemănătoare ergotinei.

Întrebuințări: sub formă de infuzie, extract fluid și uscat, decoct în hemoragii nazale, uterine, chiar și hemofilie. Acțiunea antihemoragică se datorează prezentei vitaminei K, acidului oxalic și unei peptide neidentificate cu efect asemănător oxitocinei. Extractul are și proprietăți anitumorale, grație acidului fumaric, confirmate prin cercetări experimentale pe animale de laborator.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Capsella bursa pastoris TM , sușe homeopatice, granule	<i>Capsella bursa pastoris</i> TM	sușe homeopate cu acțiune hemostatică
2.	*Menstrofit cu vitex , tinctură, 50 ml, N1. Producător: Steaua Divină, România	<i>Capsella bursa pastoris</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Polygonum aviculare</i> <i>Vitex agnuscastus</i> , <i>Cetraria islandica</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Rubus idae</i>	antiinflamatoare, hemostatică, antispastică, tonic uterină, menține starea de sănătate pe

		<i>us, alcool etilic, apă deionizată</i>	durata ciclului menstrual
3.	Nephrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Bidentis herba</i> 120 mg, <i>Equiseti herba</i> 135 mg, <i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 129 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis herba</i> 135 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 129 mg	spasmolitică, saluretică ușoară, antiinflamatoare, antibacteriană, contribuie la eliminarea calculilor renali și biliari
4.	Normoponderol , comprimat, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Taraxaci herba et radices</i> 560 mg, <i>Frangulae cortex</i> 560 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 560 mg, <i>Betulae folia</i> 560 mg, <i>Cichorii radices</i> 560 mg, <i>Aetheroleum Foeniculi</i> 500 mg	purgativă, diuretică, carminativă, intensifică procesele metabolice și diminuează senzația de foame, adjuvant în tratamentul obezității
5.	Tinctură de traista-ciobanului , soluție, 50 ml, N1. Producător: Dacia Plant, România	<i>Bursae pastoris herba</i> 50 ml	hemostatică în hemoragii uterine reduce disconfortul la nivelul venelor hemoroidale
6.	Traista-ciobanului , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Bursae pastoris herba</i> 50 g	hemostatică cardi tonică în hemoragii uterine disfuncționale, hemoragii juvenile și climacterice
7.	Tonic FV SP , soluție, 100 ml, flacon, N1. Producător: Favisan, România	<i>Extract hidroalcoolic din: Bursae pastoris herba, Serpylli herba, Hyperici herba, Millefolii flores</i>	antiinflamatoare, stimulează circulația în toate formele de reumatism

***Calendulae flores* – flori de gălbenele**

***Calendula officinalis* L. – gălbenele**

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: panerașele florale sunt bogate în carotenoide

(alfa și beta caroten), licopenă, derivați oxigenați ai carotenului: violaxantină, rubixantină, flavoxantină. În florile linguatate, mai intens colorate, conținutul de carotenoide constituie cca 3 %. Mai conțin acid ascorbic, rezine (3 %), substanțe amare, flavonoide ale quercetolului și izoramnetolului (0,33-0,88 %), substanțe triterpenice (calendulozida A, B, C, D), taninuri (6,4 %), microelemente: Zn, Cu, Mn, Se. Mirosul plăcut al florilor de gălbenele este determinat de prezența uleiului volatil.

Întrebuițări: florile de gălbenele stumulează regenerarea și epiteliizarea rănilor, intensifică metabolismul glicoproteidelor, nucleoproteidelor, collagenproteidelor, inhibă procesele infamatorii și infiltrația leucocitară prin faptul că cresc activitatea fagocitară, cu diferențierea macrofagelor. Produsele obținute din flori de gălbenele posedă acțiune coleretică, antispastică, cicatrizantă, antiinflamatoare, cresc funcția metabolică a ficatului, reduc concentrația bilirubinei și colesterolului, stimulează funcția secretoare și excretoare a tractului gastrointestinal. Sub formă de infuzie, tinctură și unguent florile de gălbenele sunt utilizate în tratamentul dismenoreelor și tulburărilor menstruale, diferitor plăgi, înțepături de insecte, degerături, arsuri, acționând ca antiseptic, cicatrizant și antiinflamator.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuițări
1.	Bronchophyt , sirop, 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Thymi herba</i> 8 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, bronhospasm astm bronșic
2.	Ceai hepatic , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 10 g, <i>Agrimoniae herba</i> 20 g, <i>Cynarae folia</i> 30 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Plantaginis folia</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în hepatite acute și cronice, colecistite
3.	Ceai multivitamin , produs vegetal	<i>Calendulae flores</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Theae folia</i> , <i>Pruni</i>	vitaminisantă în stări de oboseală, sursă

	fragmentat, 50 g, N1, Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>padi fructus, Origani flores, Robiniae flores, Thymi vulgare herba, Rubi fructu-cosi folia, Crataegi fructus</i>	naturală de vitamine care oferă energie cu efect vitaminizant și tonic
4.	Ceai pasiune , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Calendulae flores, Rosae fructus, Theae folia, Thymi vulgaris herba, Origani flores, Menthae folia</i>	ceai puternic aromat plin de pasiune prin conținut de uleiuri volatile
5.	Dr. Theiss Venen Gel , gel, 100 g N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extractum: Aesculi hippocastani semina 3 g, Calendulae flores 0,4 g</i>	vasoconstrictoare, antiinflamatoare, antivaricoasă în dereglări ale circulației sanguine, varice
6.	Flori de gălbenele , produs vegetal, 25 g și 50 g. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Calendulae flores 25 g; 50 g</i>	antiinflamatoare, colagogă, cicatrizantă în inflamații și iritații cutanate
7.	Gastrophyt , produs vegetal fragmentat 1,5 g N20 și 100 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Calendulae flores 7 g, Urticae folia 7 g, Rosae fructus 7 g, Althaeae radices 7 g, Calami rhizomata 6 g, Helichrysi arenarii herba 6 g, Menthae folia 7 g, Absinthii herba 5 g, Chamomillae flores 7 g, Sophorae japonicae fructus 8 g, Glycyrrhizae radices 8 g, Millefolii herba 6 g, Salviae folia 6 g, Hyperici herba 6 g</i>	antiinflamatoare, antiflatulentă, stomahică, coleretică, antiulceroasă administrat în gastrite hipo- sau anacide, duodenite, enterocolite, în profilaxia ulcerului gastric și duodenal
8.	Gel antivaricos , gel, 100 g, N1. Producător: Mark Pharmaceuticals, România	<i>Diclofenac sodium 1 %, Extractum Aesculi hippocastani, Extractum Calendulae, Tincturae Chamomillae, Oleum Lavandulae, Oleum Salviae</i>	vasculoprotectoare în varice, simptome ale insuficienței venoase, senzația de picioare grele, edeme, echimoze
9.	Hepatophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător:	<i>Calendulae flores 11 g, Rosae fructus 12 g, Taraxaci radices 12 g, Maydis stigmata 11 g,</i>	hepatoprotectoare, colagogă în colecistită cronică, dischinezie biliară,

	AIM, Ucraina	<i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Helichrysi flores</i> 12 g, <i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	gastroduodenite, enterocolite, hepatite acute și cronice
10.	Rotocan , extract fluid 25 ml, N1 și 50 ml, N1. Producător: Vifiteh, Rusia	<i>Calendulae flores</i> 25 ml, <i>Chamomillae flores</i> 50 ml, <i>Millefolii herba</i> 25 ml	antiinflamatoare, o linguriță de soluție se dizolvă în 200 ml apă înainte de administrare
11.	Tinctură de Calendulă , 25 ml, N1 și 50 ml, N1. Producători: Depofarm, Farmaco, R. Moldova	<i>Tincturae Calendulae flores</i>	cicatrizantă, antiinflamatoare în plăgi purulente, combustii, amigdalite, tăieturi, inflamații ale cavității bucale și ale căilor respiratorii
12.	Tinctură de Gâlbenele -RNP , 50 ml, N1. Producător: RNP Pharmaceuticals, R. Moldova	<i>Tincturae Calendulae flores</i>	cicatrizantă, antiinflamatoare, soluțiile hidroalcoolice sunt ușor asimilate de către organism
13.	Traumeel S , unguent, 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Symphytum officinale</i> D4, <i>Achillea millefolium</i> TM, <i>Arnica montana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hamamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum napellus</i> D1	analgezică, regeneratoare; pentru tratamentul rănilor și ulcerelor, în ameliorarea simptomelor inflamatorii și durezoase din luxații și alte traumatisme ale aparatului locomotor
14.	Specie coleretică N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Calendulae flores</i> , <i>Menthae herba</i> , <i>Tanacetii flores</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Coriandri fructus</i> , <i>Millefolii herba</i>	coleretică, colagogă în colecistite, colangite
15.	Specie pectorală , produs vegetal fragmentat, 50 g,	<i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 20 g, <i>Ledi Palustris cormus</i> 20 g, <i>Violae</i>	expectorantă în bronșite acute și cronice

	NI, Producător: Fitofarm, Rusia	<i>tricolor herba</i> 20 g, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 15 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 5 g	
16.	Specie stomahică NI, produs vegetal fragmentat, 50 g, NI. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Plantaginis majoris folia</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 20 g, <i>Hyperici herba</i> 20 g	antiinflamatoare, antiseptică, spasmolitică, astringentă în patologii gastrointestinale acute și cronice
17.	Supozitoare Calendula , 500 mg, N6. Producător: Doconr N, Rusia	<i>Extractum Calendulae officinalis</i> 500 mg	antiinflamatoare, cicatrizantă în răni ale pielii, iritații cutanate
18.	Unguent Calendula , 50 mg, NI. Producător: Aboca, Italia	<i>Extractum Calendulae flores</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Aloe arborescens folia</i> , <i>Oleum Hyperici</i> , <i>Oleum Jojobae</i> , <i>Oleum Migdalae</i> , <i>Oleum Lavandulae</i>	antiinflamatoare, cicatrizantă în răni superficiale ale pielii, în caz de iritații cutanate
19.	Unguent Calendulă , 40 g, NI. Producător: Plafar, România	<i>Extractum Calendulae flores</i> 10 g/100 g	antiinflamatoare, cicatrizantă în arsuri ale pielii, iritații, înțepături de insecte

***Gnaphalii uliginosi herba* – părți aeriene de albumeală**

***Gnaphalium uliginosum* L. – albumeală**

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de albumeală conțin caroten (până la 0,2%), ulei volatil, rezine (16%), substanțe tanante (4%) alcaloizi, fitosterine și flavonoide: gnafalozida A și B, trioxidimetoxiflavona.

Întrebuințări: infuzia preparată din părțile aeriene de albumeală se întrebuințează în ulcere gastrice și duodenale. Extracțiile uleioase se folosesc pentru uz extern, în tratarea plăgilor purulente, greu cicatrizante, arsuri ale pielii. Acțiunea cicatrizantă poate fi potențată de alte specii precum ar fi dențița, rostopasca.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	<i>Gnaphalii uliginosi</i>	<i>Gnaphalii uliginosi</i>	antiinflama-

	herba , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Fitofarm, Rusia	<i>herba</i> 50 g	toare, regeneratoare, cicatrizantă
2.	Guna Diur-IC , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopat combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Gnaphalium uliginosum</i> X1, <i>Apis mellifica</i> D2, <i>Berberis vulgaris</i> TM, <i>Solidago virgaurea</i> TM, <i>Piutary</i> D12	diuretică, saluretică în hipertensiune și obezitate

Hippophaes rhamnoides fructus – fructe de cătină

Hippophae rhamnoides L.– cătină

Fam. **Eleagnaceae**

Compoziție chimică: fructele de cătină conțin carotenoide (până la 11 mg%), vitaminele C, E, B₁, B₂, B₆, B₁₂, K, PP, acid folic, vitamina P, sub formă de heterozide ale kaempferolului, provitamina D, leucoantociane, în complex cu pectine, ulei gras (14%) cu gliceride ale acizilor oleic, palmitic, linolic și linolenic, substanțe tanante, flavonoide, microelemente: Mn, Zn, Cu.

Întrebuințări: uleiul de cătină (*Oleum Hippophaes*), obținut din pericarpul fructelor de cătină, este cel mai bogat în carotenoide, în beta-caroten, după uleiul de palmier. Este utilizat în tratamentul ulcerului gastric și duodenal, arsurilor și în ginecologie. Manifestă acțiune antiinflamatoare, iar în asociere cu rostopasca este utilizat în tratamentul dermatozelor și micozelor. Sucul apos cu zahăr (1:1) constituie un sirop vitaminic și răcoritor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Adenolin , capsule, N6. Producător: Vitafarm, R. Moldova	<i>Oleum Hippophaes</i> 10,2 g, <i>Oleum Cucurbitae semina</i> 1,8 g	antiinflamatoare, cicatrizantă în tratamentul prostatitei
2.	Oleum Hippophaes , 50 ml, N1. Producător: Fabrica farmaceutică Jitomir, Ucraina	<i>Oleum Hippophaes</i> 50 ml	antiinflamatoare, cicatrizantă în tratamentul ulcerului stomacal și duodenal, arsurilor, în practica ginecologică
3	Suc apos cu cătină și zahăr (1:1), 50 ml N1; 100 ml, N1	<i>Hippophaes rhamnoides fructus</i> (1:1)	vitaminizantă, constituie un sirop vitaminic și răcoritor

Maydis stigmata – mătasea-de-porumb (stiluri și stigmatate de la florile femele)

Zea mays L. – porumb

Fam. Poaceae

Compoziție chimică: produsul vegetal conține vitaminele K, C, B₁, B₂, B₆, flavonoide, saponozide, săruri de potasiu, stigmasterol și fitosteroli, lipide, ulei volatil, rezine, substanțe minerale, alantoină. Porumbul mai este bogat și în săruri de potasiu, calciu, bioxid de siliciu.

Întrebuințări: infuzia, extractul fluid și siropul se folosesc în disfuncțiile hepatobiliare, menstreregulate și dureroase, tulburări de menopauză, cistite, afecțiuni ale sistemului cardiovascular, reumatism, hemoragii, dermatite hiperpigmentate. Acțiunea diuretică se datorează sărurilor de potasiu, calciu și dioxidului de siliciu și este mai pronunțată la stigmatetele proaspete, decât la cele uscate. Mătasea de porumb mărește secreția biliară și reduce depunerea sărurilor în bilă, fiind eficientă în colecistite, litiaze renale și biliare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai mătase de porumb , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Maydis stigmata</i> 50 g	diuretică, saluretică, colagogă, hemostatică în colecistite și litiaze
2.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Maydis stigmata, Bidentis herba, Calami rhizomata, Vincae herba, Valerianae rhizomata cum radicibus, Meliloti herba, Hyperici herba, Hippocastani semina, Menthae folia, Taraxaci radices, Leonuri herba, Chamomillae flores, Glycyrrhizae radices, Pini gemmae, Uvae-ursi folia, Millefolii herba, Rosae fructus, Equiseti herba, Lupuli strobuli, Chelidonii herba</i>	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția antitoxică a ficatului
3.	Nefroherba , produs vegetal	<i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis</i>	diuretică, antibacteriană,

	fragmentat 1,5 g N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 120 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis herba</i> 135 mg	crește funcția renală de eliminare a azotului, posedă acțiune saluretică, pozitivă asupra funcției hepatice de formare a ureei și funcției depurative a rinichilor
4.	Hepatophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Helichrysi arenarii flores</i> 12 g, <i>Taraxaci radices</i> 12 g, <i>Maydis stigmata</i> 11 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Calendulae flores</i> 11 g, <i>Rosae fructus</i> 12 g, <i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în colecistită cronică, dischinezie biliară, gastroduodenite, enterocolite, hepatite acute și cronice
5.	Renal-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Maydis stigmata</i> , <i>Plantaginis majoris folia</i> , <i>Salviae folia</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Betulae folia</i> , <i>Polygoni avicularis herba</i>	diuretică în afecțiuni urinare, litiază renală, în buna funcționare a rinichilor și vezicii urinare
6.	Specie diuretică N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Equiseti arvensis herba</i> 10 g, <i>Violae herba</i> 20 g, <i>Maydis stigmata</i> 20 g, <i>Polygoni herba</i> 10 g, <i>Plantaginis majoris folia</i> 10 g, <i>Anethi fructus</i> 10 g, <i>Betulae folia</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g	diuretică, antiinflamatoare în uretrită, urolitiază, cistită, hipertensiune arterială

***Ribes nigri fructus* – fructe de coacăz-negru**

***Ribes nigrum* L. – coacăz-negru**

Fam. Saxifragaceae

Compoziție chimică: fructele de coacăz-negru conțin: vitaminele C (570 mg%), P, B₁, B₂, B₆, K, caroten, zaharuri (17%), acizi organici, malic și citric, flavonoide (antocianozide), substanțe tanante, microelemente: K, P, B, Mn, Zn, Mo, Co, Cu, Fe, I₂. Prezența vitaminei C s-a confirmat și în frunze.

Întrebuințări: fructele de coacăz-negru se utilizează în gastrite, ulcere, colite, afecțiuni hepatobiliare, nefrite, afecțiuni cardiovasculare cu insuficiență cardiacă și respiratorie, hipertensiune, ateroscleroză. Întrucât vitamina P și antocianozidele mențin integritatea capilarelor și previn

agregația plachetară, fructele de coacăz-negru sunt benefice în retinopatia diabetică. Stimulează producerea de rodopsină, îmbunătățesc văzul prin carotenoide. În caz de deficit de fier și anemii fierodeficitare se utilizează medicamentul Rubifer. Din fructe se mai pregătesc siropuri, concentrate vitaminice, intră în componența unor specii medicinale. Mugurii de coacăz-negru se folosesc la obținerea maceratului glicerinic – produs cu acțiune antiinflamatoare utilizat ca activator al răspunsului endogen în procesele inflamatorii.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebunțări
1.	Guna Addict 2 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Ribes nigrum</i> C12, <i>Chamomilla recutita</i> D3, <i>Valeriana officinalis</i> D1, <i>Aralia quinquefolia</i> D2, <i>Avena sativa</i> D1, <i>Eleutherococcus senticosus</i> C12, <i>Humulus lupulus</i> D1, <i>Hypericum perforatum</i> D3, <i>Passiflora incarnata</i> D1, <i>Pulsatilla</i> D6, <i>Saccharum</i> D1	imunomodulatoare, în stări de stres, iritabilitate, insomnie, abandonul fumatului
2.	Guna-Sinus Nose Spray , spray nazal, soluție, 30 ml, N1. Producător: Guna, Italia	<i>Allium cepa</i> X6, <i>Ribes nigrum</i> X1, <i>Althaea officinalis</i> X2, <i>Plantago major</i> X2, <i>Echinacea angustifolia</i> X3, <i>Argentum nitricum</i> X10, <i>Acidum ascorbicum</i> X2, <i>Calcium sulfide</i> X6, <i>Common lungwort</i> X2, <i>Cuprum metallicum</i> X3, <i>Thymus gland</i> X6, <i>Urinary bladder</i> X10	produs homeopatic combinat în tratamentul sinuzitelor cu acțiune bactericidă, cu soluție de apă termală aromatizată și extracte vegetale
3.	Maceratul glicerinic din muguri de coacăz-negru , soluție, 50 ml, N1	<i>Ribes nigri gemmae</i>	activează și stimulează oxisteroizii, determină creșterea nivelului corticosteroidilor
4.	Rubifer , comprimate, 100 mg, N20, sirop, 60 ml	<i>Ribes nigri fructus</i> 100 mg	antianemică în anemii fierodeficitare, fiind mai ușor tolerat de

	N1. Producător: Antibiotice, România		pacienții cu iritări gastrointestinale
5.	Rubifer , sirop 50 mg/5 ml, 60 ml, N1. Producător: AGP, Pharma, Pakistan	<i>Ribes nigri fructus</i> 50 mg/5 ml	antianemică, administrat în anemii fierodeficitare
6.	Sirop de coacăze negre , sirop 300 ml, flacon N1, Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Ribes nigri fructus</i> 300 ml	vitaminizantă în astenie, carență vitaminică, menține integritatea capilarelor și previne agregarea plachetară

Rosae fructus – fructe de măceș

Rosa canina L. – măceș

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: receptaculul îngroșat al pseudofructelor de măceș conține acid ascorbic (0,20-0,80 g %), acid dehidroascorbic (2,50-6,50 mg %), cantități mici de vitamine B₁, B₂, P, A, E, K, acid nicotinic, alfa și beta tocoferol (6%). Semințele sunt bogate în ulei gras (10 %), ulei volatil, lecitină, dextrină, vanilină, zaharuri (14-25 %) acid citric și malic, pectine (25 %), flavonoide, taninuri, săruri de: K, Ca, Fe, Mg.

Întrebuințări: pseudofructele de măceș sunt un adevărat rezervor de vitamine pentru organismul uman. Prin acidul ascorbic, măceșele participă la reacțiile de oxido-reducere și funcționare normală a ficatului, cordului, creierului. Măceșul tratează afecțiunile hepatice, febra, intoxicațiile, diareea (taninuri), iar pulberea de măceșe este antihelmintică. Afecțiunile rinichilor și ale vezicii urinare pot fi tratate cu ajutorul ceaiului din fructe (semințe) de măceș. Măceșul este benefic și în tratarea bronșitei cronice și a tusei de bătrânețe, în stări de stres și anxietate, dermatite hiperpigmentate. Prin presarea semințelor se obține uleiul de măceș cu acțiune antiinflamatoare și cicatrizantă, datorită acizilor grași saturați și nesaturați, carotenoidelor și tocoferolilor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Additiva Vitamin C , comprimate efervescente, N20.	<i>Acidum ascorbicum</i> 1000 mg	vitaminizantă în tratamentul patologiilor cu insuficiența

	Producător: Dr. B. Scheffler Nachf, Germania		vitaminei C (scorbut)
2.	Arfazetin, specie medicinală, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Rosae fructus</i> 0,15 g, <i>Equiseti herba</i> 0,1 g, <i>Vaccinii myrtilli cornus</i> 0,2 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 0,2 g, <i>Eleutherococci rhizomata cum radicibus</i> 0,15 g, <i>Hyperici herba</i> , 1g, <i>Chamomillae flores</i> 0,1g	antidiabetică în diabet de tipul II, forma ușoară și medie, atât în monoterapie, cât și în terapie complexă
3.	Ceai energizant, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Rosae fructus</i> , <i>Sambuci flores</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Thymi vulgaris herba</i> , <i>Theae folia</i> , <i>Cydoniae fructus</i>	energizantă, imunomodulatoare în stări de oboseală și convalescență
4.	Cetebe 500 mg, capsule cu eliberare prelungită, N10x3, N10x6. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Acidum ascorbicum</i> 500 mg	vitaminizantă în tratamentul afecțiunilor provocate de insuficiența vitaminei C
5.	Cevicap, picături orale, soluție, 100 mg/ml, 10 ml și 30 ml N1. Producător: Medana Pharma, Polonia	<i>Acidum ascorbicum</i> 100 mg/ ml	vitaminizantă în tratamentul și profilaxia hipo- și avitaminozei C
6.	*Cholosasum, sirop, 140 ml, N1; 300 ml, N1	<i>Extractum Rosae fructus</i>	colagogă în colecistite, hepatite acute și cronice
7.	Coldrex Lemon, pulbere/ suspensie orală, N10. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Acidum ascorbicum</i> 10 mg, <i>Paracetamolum</i> 750 mg, <i>Phenylephrini hydrochloridum</i> 60 mg,	analgezică, antipiretică, decongestionantă, expectorantă în boli provocate de răceală și gripă
8.	Efitonic, sirop, 140 ml, flacon N1. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Extractum Rosae fructus</i> 400 g, <i>Saharum</i> 600 g	coleretică, diuretică, vitaminizantă, crește rezistența organismului și performanțele fizice și psihice

9.	Fructe de măceș, produs vegetal, 100 g, N1. Producător: Doctor -Farm, R. Moldova	<i>Rosae fructus</i> 100 g	colagogă, sursă de vitamine în colecistite, hepatite
10.	Gastrophyt, produs vegetal fragmentat 1,5 g N20; 100 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Rosae fructus</i> 7 g, <i>Calen- dulae flores</i> 7 g, <i>Urticae folia</i> 7 g, <i>Althaeae radices</i> 7 g, <i>Calami rhizomata</i> 6 g, <i>Helichrysi herba</i> 6 g, <i>Menthae folia</i> 7 g, <i>Absin- thii herba</i> 5 g, <i>Chamomi- llae flores</i> 7 g, <i>Sophorae japonicae fructus</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 8 g, <i>Millefolii herba</i> 6 g, <i>Sal- viae folia</i> 6g, <i>Hyperici herba</i> 6 g	antiinflamatoare, antiflatulentă, stomahică, coleretică, antiulceroasă în gastrite hipo- sau anacide, duodenite, enterocolite, în profilaxia ulcerului gastric și duodenal
11.	Hepatophyt, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Rosae fructus</i> 12 g, <i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Taraxaci radices</i> 12 g, <i>Maydis stigmata</i> 11 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Helichrysi flores</i> 12 g, <i>Calendulae flores</i> 11 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în colecistită cronică, dischinezie biliară, gastroduodenite, enterocolite, hepatite acute și cronice
12.	*Oleum Rosae, 25 ml, N1; 50 ml N1	<i>Oleum Roase fructus</i>	antiinflamatoare, cicatrizantă în arsuri, dermatite, decubitus
13.	Vitamin C, comprima- te efervescente, N20. Producător: Multivita, Serbia	<i>Acidum ascorbicum</i> 1000 mg	vitaminizantă în tratamentul afecțiu- nilor cu insuficiența vitaminei C

Sorbi fructus – fructe de scoruș

Sorbus aucuparia L. – scoruș

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: fructele de scoruș conțin carotenoide (până la 20 mg%), acid ascorbic (cca 200 mg%), vitaminele B₁, E, P, însoțite de pectine, sorbitol, acizi organici (malic, citric, clorogenic), substanțe amare și tanante, flavonoide: rutozidă, apigenol, antociane, leucoantocianidine.

În semințe se conține heterozida amigdalina, ulei gras și fosfolipide.

Întrebuințări: fructele, sub formă de decoct, se utilizează în tratamentul scorbutului, prin vitamina C, în diabet, grație sorbitolului. Se întrebuințează la calmarea tusei, în tratamentul tuberculozei și reumatismului. Fructele mai intră în compoziția speciilor vitaminice. Intern pot fi administrate în ateroscleroză, colici intestinale, gastrită hipoacidă, gingivite, hipovitaminoze, scleroza vaselor. Pentru pregătirea infuziei: 10 g fructe de scoruș și 200 ml apă rece se fierb 15 minute. Se administrează în 2 prize, după mese, a câte 100 ml. Proprietățile antioxidante ale fructelor de scoruș s-au înregistrat în concentrație de 20 mg/ml, prin acidul clorogenic, rutozidă și apigenol-glucozidă, în proporție de 85,9 %, cu inactivarea unor serii de specii reactive ale oxigenului, implicate în apariția și evoluția patologiilor cardiovasculare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Pasisana, mixtură, 50 ml, N1. Producător: Riemser Pharma, Germania	10 ml: <i>Sorbi fructus</i> 40 mg, <i>Tormentillae rhizomata</i> 4 mg, <i>Urticae folia</i> 6 mg, <i>Cinnamomi cortex</i> 6 mg, <i>Rosmarini folia</i> 6 mg, <i>Calami rhizomata</i> 4 mg, <i>Chinae cortex</i> 4 mg, <i>Angelicae radices</i> 4 mg, <i>Foeniculi fructus</i> 2 mg, <i>Carvi fructus</i> 2 mg, <i>Melissae folia</i> 6 mg, <i>Lini semina</i> 5 mg, <i>Serpylli herba</i> 4 mg, <i>Thymi herba</i> 4 mg, <i>Verbenae herba</i> 4 mg, <i>Hyperici herba</i> 2 mg, <i>Taraxaci radices</i> 4 mg, <i>Cichorii radices</i> 2 mg, <i>Avenae semina</i> 60 mg	antiinflamatoare, antidiabetică, antidiareică, antiflatulentă, diuretică, carminativă
2.	Sorbi fructus, produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Sorbi fructus</i> 50 g	vitaminizantă, antioxidantă, antidiabetică în ateroscleroză

Urticae folia – frunze de urzică**Urtica dioica L. – urzică**Fam. **Urticaceae**

Compoziție chimică: frunzele de urzică prezintă o sursă bogată de vitamine: (K (0,2%), C, B₂) carotenoide (50 mg%), acid pantotenic. Au mai fost identificate glucide, ulei volatil, clorofilă, săruri de Ca, Mg, Fe, F, Si. Acidul formic, o enzimă și o toxalbumină sunt identificați în perii urticanti.

Întrebuințări: urzica se utilizează în medicina tradițională pentru proprietățile antianemice, antihemoragice, antidiabetice, antituberculoase, cicatrizante, hemostatice, diuretice, colagoge. Este materia primă în extracția beta-carotenului, provitaminei A și clorofilei. Se utilizează infuzia, decoctul și extractul fluid, intră în componența speciilor vitaminizante, antihemoragice și antihemoroidale.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Allohol , comprimate filmate, N10x5. Producător: SAD, Rusia	<i>Urticae folia</i> 0,05 g, <i>Allii sativi bulbosus</i> 0,04 g, <i>Carbo activatus</i> 0,025 g, <i>Chole</i> 0,08 g	colagogă, antiinflamatoare, stimulează activitatea căilor biliare
2.	Aloe Vitrum Beauty Elite , comprimate, N 60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Aloe arborescens folia</i> 25 mg, <i>Theae folia</i> 20 mg, <i>Laminariae stipites</i> 9 mg, <i>Menthae piperitae herba</i> 5mg, <i>Olivae folia</i> 20 mg, <i>Urticae folia</i> 3 mg, <i>Anisi vulgaris fructus</i> 3 mg, <i>Zingiberis rhizomata</i> 3 mg, bioflavonoide, semințe de struguri, vitamine: A, C, E, D ₃ , B ₁ , B ₆ , B ₁₂	vitaminizantă în profilaxia avitaminozelor, prin combinația de vitamine, minerale, microelemente și substanțe biologice active stimulează procesele de regenerare în organism
3.	Antitox , comprimate, N40, flacon N1. Producător: Plantavorel, România	<i>Urticae folia</i> 60 mg, <i>Taraxaci radices et folia</i> 95 mg, <i>Arctii radices</i> 160 mg, <i>Graminis rhizomata</i> 45 mg, <i>Bardanae radices</i> 45 mg, <i>Violae herba</i> 45 mg, <i>Oleum Pini</i> 2 mg	diuretică, sudorifică, laxativă în gută, reumatism, obezitate, afecțiuni cutanate
4.	Bronchophyt , sirop 100 ml, N1	<i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Calendulae flores</i>	expectorantă, antitusivă, antiinflama

	și produs vegetal fragmentat, 1,5 g N20. Producător: AIM, Ucraina	9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Thymi herba</i> 8 g	toare, bronholitică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, bronhospasm și astm bronșic
5.	Cardiophyt , soluție orală, 100 ml, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Crataegi flores</i> 7 g, <i>Adonidis vernalis herba</i> 7 g, <i>Convallariae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 7 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10,5 g, <i>Meliloti herba</i> 7 g, <i>Aesculi hippocastani fructus</i> 10,5 g, <i>Urticae folia</i> 3,5 g, <i>Amorphae fruticosae semina</i> 7 g	cardiosedativă în distonii și nevroze cardiace, tahicardie supraventriculară, cardiopatie ischemică, hipertensiune arterială de gradul I și II
6.	Ceai antidiareic Fares , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Fares, România	<i>Anserinae herba</i> , <i>Urticae herba</i> , <i>Foeniculi fructus</i>	antidiareică, astringentă în enterocolite, meteorism
7.	Frunze de urzică , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Lektravi, Ucraina	<i>Urticae folia</i> 50 g	antihemoragică, antihemoroidală, cicatrizantă, vitaminizantă
8.	Hepatophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Maydis stigmata</i> 11 g, <i>Rosae fructus</i> 12 g, <i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Taraxaci radices</i> 12 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Helichrysi arenarii flores</i> 12 g, <i>Calendulae flores</i> 11 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în colecistită cronică, dischinezie biliară, gastroduodenite, enterocolite, hepatite acute și cronice
9.	Specie antihemoroidală , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1 și 1,5 g, N20. Producător: Lectravi, Ucraina	<i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Anethi graveolens fructus</i> 20 g, <i>Fragulae cortex</i> 2,5 g, <i>Millefolii herba</i> 15 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Matricariae flores</i> 10 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 10 g	antihemoroidală în colite cronice cu constipații și hemoroizi

10.	*Specie antidiabetică, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1	<i>Urticae folia, Juglandis folia, Phaseoli fructus sine seminibus, Morus albae folia,</i> produse vegetale fragmentate, în părți egale	antidiabetică, în diabet zaharat de tip II, forme ușoare și moderate, enterocolite, pancreatite cronice
-----	---	---	---

Viburni cortex – scoarță de călin

Viburni fructus – fructe de călin

Viburnum opulus L. – călin

Fam. **Caprifoliaceae**

Compoziție chimică: scoarța de călin conține vitaminele K și C, carotenoide, saponozide triterpenice (7%), rezine (6,5%). Este confirmată prezența flobafenelor heterozidei viburnina, insuficient studiată. Fructele de călin conțin vitaminile C și P, acid clorogenic, cafeic, ursolic, carotenoide, glucide, pectine, taninuri, săruri de potasiu.

Întrebuințări: produsele din scoarță de călin se folosesc în practica ginecologică, prin acțiunea hemostatică, tonică cardiacă, sedativă, sub formă de extract fluid și decoct. Fructele intră în componența speciilor medicinale și se folosesc ca remediu vitaminizant, diuretic, sudorific.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Sedatif PC, comprimate, N40, preparat homeopatic. Producător: Laboratoarele Boiron	<i>Viburnum opulus</i> CH6, <i>Aconitum napellus</i> CH 6, <i>Atropa belladonna</i> CH6, <i>Calendula officinalis</i> CH6; <i>Abrus precatorius</i> CH 6, <i>Chelidonium majus</i> CH6	sedativă în stări de anxietate, iritabilitate, tulburări de somn, pacienților surmenați și copiilor agitați
2.	*Viburnum opulus, extract fluid, 30 ml, N1	<i>Extractum Viburni cortex</i> 30 ml	hemostatică, tonică cardiacă în practica ginecologică și cardiologică

III. ULEIURI VOLATILE

Uleiurile volatile (*Aetherolea*) reprezintă un complex de substanțe din clasa terpenoidelor care constituie amestecuri multiple de hidrocarburi alifaticе, aromatice și hidroaromatice, aldehide, alcooli, acizi, esteri și alte hidrocarburi. Sunt antrenabile cu vapori de apă și dotate cu miros caracteristic, aromatic și în funcție de structura chimică se clasifică în:

- uleiuri volatile cu monoterpenoide aciclice (*linalool, geraniol, citral*);
- uleiuri volatile cu monoterpenoide monociclice (*mentol, cineol, carvonă*);
- uleiuri volatile cu monoterpenoide biciclice (*camfor, tuionă, pinen, sabinen, camfen, izovalerianat de bornil*);
- uleiuri volatile cu sesquiterpenoide (*azaronă, alantolactonă, betulinol, azulene, matricină, chamazulenă*);
- uleiuri volatile cu compuși aromatici (*timol, carvacrol, anetol, eugenol*).

Compoziția atât de bogată a uleiurilor volatile determină utilizarea lor ca remedii antiseptice, antimicrobiene, cicatrizante, stomahice, carminative, spasmolitice, sedative etc.

3.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE MONOTERPENOIDE ACICLICE

Coriandri fructus – fructe de coriandru

Coriandrum sativum L. – coriandru

Fam. *Apiaceae*

Compoziție chimică: componentul principal al fructelor de coriandru este uleiul volatil (0,2–1 %), care conține linalool, geraniol, pinen, borneol, terpineol, citroneol, carvonă. Endospermul fructelor este bogat în ulei gras (20 %), format din gliceride ale acidului petroselinic, însoțit de cca 17 % substanțe proteice, acid malic, rezine, mucilagii. Există o relație între mărirea fructelor de coriandru și conținutul în ulei volatil: fructele de dimensiuni mai mici sunt mai bogate în ulei volatil.

Întrebuințări: fructele de coriandru posedă acțiune spasmolitică, bactericidă, stomahică, cicatrizantă și sunt folosite în colici la copii, ca tonic, aperitiv, în tehnologia preparatelor galenice, ca corector de gust și miros (*Aqua Coriandri spirituosa*). Uleiul volatil din fructele de coriandru este utilizat la obținerea citralului, în practica oftalmologică, inclusiv în conjunctivite, cheratite, iar uleiul gras în industria farmaceutică la prepararea

supozitoarelor. Fructele intră în componența ceaiurilor gastrice, speciei coleretice, tincturii amare contra colicilor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Ceai fructe de coriandru , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Coriandri fructus</i> 50 g	carminativă în spasme gastrointestinale, hepatite cronice, colecistite cronice
2.	Depuraflox , pulbere, 75 g în flacon N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Extractum: Frangulae cortex</i> 18 g, <i>Anisi fructus</i> 5 g, <i>Foeniculi fructus</i> 3,5 g, <i>Coriandri fructus</i> 6 g, <i>Thymi fructus</i> 3,7 g, <i>Menthae folia</i> 1,5 g, <i>Sennae folia</i> 15 g, <i>Equiseti herba</i> 24 g, <i>Centaurii herba</i> 0,4 g	depurativă, laxativă în tratamentul și profilaxia hiperlipidemiilor și hipercolesterolemiei
3.	Espol , unguent, 30 g, N1. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Extractum Capsici spissum</i> 10 g, <i>Dimexidum</i> 3 g, <i>Oleum Coriandri</i> 0,25 g, <i>Oleum Lavandulae</i> 0,25 g, <i>Excipients</i> ad 100 g	revulsivă în artrite, miozite, lumbalgii, nevralgii, artroză deformantă, tratament topic al luxațiilor și fracturilor
4.	Specie coleretică N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Coriandri fructus</i> 25 g, <i>Millefolii herba</i> 25 g, <i>Calendulae flores</i> 15 g, <i>Chamomillae flores</i> 15 g, <i>Menthae herba</i> 10 g, <i>Tanacetii flores</i> 10 g	coleretică, colagogă în deschinezii biliare, spasme gastrointestinale, hepatite cronice, colecistite cronice
5.	*Tinctura Amara , flacon, 25 ml, N1	<i>Centaurii herba</i> 60 g, <i>Menyanthidis folia</i> 60 g, <i>Calami rhizomata</i> 30 g, <i>Coriandri fructus</i> 15 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 40 % ad 1000 ml	tonică amară administrat câte 15 picături cu 30 minute înaintea meselor

Lavandulae flores – flori de levănțică**Lavandula angustifolia Mill. – (syn. Lavandula officinalis Chaix.) – levănțică**Fam. **Lamiaceae**

Compoziție chimică: florile de levănțică, recoltate în prima jumătate a zilei, conțin ulei volatil (1,5-3%), care se extrage prin distilare cu vapori. Componentul principal, linaloolul, prezent în formă esterificată, asigură uleiului calitate superioară, fiind însoțit de cineol, geraniol, nerol, lavandulol, borneol, alături de taninuri, cumarine, acid ursolic, rezine și pectine.

Întrebuințări: ca stimulent aromatic, în medicina tradițională ca vermifug și insecticid intră în componența unor preparate. Florile de levănțică sunt utilizate în băi terapeutice, sub formă de emulsii, în industria farmaceutică și cosmetologie pentru corectarea mirosurilor cremelor, unguentelor. Intră în componența preparatului Livian, folosit în tratamentul arsurilor. Uleiul volatil obținut din flori de levănțică nu se prescrie și nu se administrează intern.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Anti-P, soluție pentru uz extern, 50 ml, flacon N1. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Aetheroleum Lavandulae</i> 0,25 g, <i>Veratri rhizomata cum radicibus</i> 70 g, <i>Betulae pix</i> 0,04 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % ad 1000 ml	în pediculoza capului și furiiază pubiană datorită paraliziei sistemului nervos al ectoparaziților în urma eliminării acidului gama-aminobutiric din țesutul nervos al paraziților
2.	Carmol, soluție pentru uz extern 100 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Oleum Lavandulae flores</i> 0,2 g, <i>Oleum Thymi herba</i> 0,04 g, <i>Oleum Menthae folia</i> 0,02 g, <i>Oleum Citri cine terpeno</i> 0,04 g	antiinflamatoare, regeneratoare în mialgii, nevralgii
3.	Calmo-Plus, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Lavandulae flores,</i> <i>Melissae herba,</i> <i>Hyperici herba,</i> <i>Tilia officinalis flores cum bracteis,</i> <i>Crataegi flores,</i> <i>Passiflorae incarnatae herba</i>	sedativă, calmantă, un bun suport în calmarea stărilor de anxietate și nervozitate, oferă confort psihoemoțional

4.	*Gel antivaricos, gel, 100 g, N1. Producător: Mark Pharmaceutics, România	<i>Diclofenac sodium</i> 1 %, <i>Extractum Aesculi hippocastani</i> , <i>Extractum Calendulae</i> , <i>Tincturae Chamomillae</i> , <i>Oleum Lavandulae</i> , <i>Oleum Salviae</i>	vasculoprotectoare în varice, insuficiența venoasă, senzația de picioare grele, edeme, echimoze
5.	Lavandă, produs vegetal fragmentat, plicuri, N20. Producător: Fares, România	<i>Lavandulae flores</i>	antiinflamatoare în funcționarea normală a tractului gastrointestinal
6.	Livian, spray cutanat, 50 g, N1. Producător: Stoma, Ucraina	<i>Linetholum</i> 10,4 g, <i>Lavandulae</i> 0,075 g, <i>Oleum Jecoris</i> 3 g, <i>Tocopheroli acetat</i> 0,0015 g, <i>Ciminalum</i> 0,0075 g, <i>Benzocainum</i> 0,3 g, <i>Oleum Helianthi</i> 0,45 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 0,75 g, <i>Chlodonum ad</i> 15 ml	emolientă, cicatrizantă, regeneratoare, antiseptică în combustii și plăgi
7.	Revichen, unguent, 40 g, N1. Producător: Gedeon Richter, România	100 g unguent: <i>Ihtiol</i> 1,5 g, <i>Extract uscat de hamamelis</i> 0,1 g, <i>Oxid de zinc</i> 15 g, <i>Tetraborat de sodiu</i> 0,1 g, <i>ulei de levănțică</i> , <i>excipienți</i>	cicatrizantă, antiinflamatoare în tratamentul eczemelor uscate, leziunilor cutanate și arsurilor superficiale
8.	Tavipec, capsule moi gastrorezistente, 150 mg, N10x3; N20x5. Producător: Pharmazeutische Fabric, Austria	<i>Oleum Lavandulae flores</i> 150 mg	expectorantă, scade vâscozitatea secrețiilor prin stimularea funcției glandelor seroase ale mucoasei tractului respirator, prin cineol crește clearanceul mucociliar

Melissae herba – părți aeriene de roiniță

Melissa officinalis L. – roiniță

Fam. **Lamiaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de roiniță conțin până la 0,5 % ulei volatil, componentul principal fiind citralul, însoțit de geraniol și nerol. Citralul, la rândul lui, constituie un amestec de stereozomeri, format

din alfa și beta citral. Uleiul volatil mai conține citronelal, ce conferă aromă plăcută produsului vegetal. Sunt prezenți acizii: cafeic, clorogenic, protocatehic, rozmarinic, oleanolic, ursolic, compuși polifenolici, inclusiv taninuri, enzime, substanțe amare, mucilagii.

Întrebuințări: roinița manifestă acțiune spasmolitică, sedativă și se administrează pe larg în afecțiuni neurologice ale tractului gastro-intestinal și nevroze cardiace. Acțiunea spasmolitică se datorează compușilor polifenolici, în special depsidelor și acidului cafeic. Asociată cu menta și odoleanul le eficientizează acțiunile (spasmolitică pentru mentă și sedativă pentru odolean). Se mai utilizează ca laxativ, în componența balsamului și linimentului "Sanitas", în parfumerie. În asociere cu *Aqua Menthae*, *Aqua Melissa* este folosit în stări de rău ale gravidelor, datorită acțiunii antivomitivă și reducerii simptomelor toxicozei. Acțiunea sedativă se manifestă prin reducerea excitabilității sistemului nervos central și vegetativ, potențarea acțiunii altor hipnotice și sedative.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Calmotusin , comprimate, N60. Producător: Dacia Plant, România	<i>Primulae veris rhizomata cum radicibus</i> 25 mg, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 25 mg, <i>Zingiberi radices</i> 15 mg, <i>Oleum Menthae</i> 12 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 6 mg, <i>Oleum Pini</i> 6 mg, <i>Oleum Thymi vulgaris</i> 1 mg, <i>Oleum Melissa</i> 1 mg	expectorantă, anti-tusivă, antispastică, secretolitică; se administrează imediat după mese, după care nu se consumă nimic timp de 30 minute
2.	Calmotusin , sirop, 200 ml, N1. Producător: Dacia Plant, România	<i>Hyssoپی herba</i> 25 mg, <i>Althaeae radices</i> 25 mg, <i>Plantaginis folia</i> 25 mg, <i>Primulae rhizomata cum radicibus</i> 25 mg, <i>Glycyrrhizae radices</i> 25 mg, <i>Zingiberi radices</i> 15 mg, <i>Eryngii planti herba</i> 15 mg, <i>Oleum Menthae</i> 12 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 6 mg, <i>Oleum Pini</i> 6 mg, <i>Oleum Thymi vulgaris</i> 1 mg, <i>Oleum Melissa</i> 1 mg	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, antispastică, calmantă, antimicrobiană, bronhodilatatoare, secretolitică, produce scăderea secrețiilor, fluidifiant al secrețiilor bronhice, descongestionant al căilor respiratorii

3.	Calmocard , capsule, N60. Producător: Faris, România	<i>Crataegi folium cum flores</i> 114 mg, <i>Leonuri herba</i> 76 mg, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 76 mg, <i>Melissae herba</i> 76 mg, <i>Rosae fructus</i> 76 mg	sedativă, calmantă cardiacă în anxietate, nervozitate, dereglări funcționale ale sistemului cardiovascular
4.	Ceai laxativ N2 , produs vegetal fragmentat, 80 g N1. Producător: Plafar, România	<i>Frangulae cortex</i> , <i>Convolvuli herba</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Melissae herba</i>	laxativă, ușor antispastică în constipații cronice, atonie intestinală
5.	Ceai sedativ , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fito Doctor, Rusia	<i>Astragali herba</i> , <i>Polemonii rhizomata cum radicibus</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Melissae folia</i> , <i>Origanii herba</i> , <i>Lupuli strobuli</i>	sedativă, hipnotică în afecțiuni nervoase, anxietate, tensiune emoțională, stări de oboseală
6.	Frunze de melisă , produs fragmentat, 40 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Melissa officinalis</i> 40 g	sedativă, spasmolitică în stări de nervozitate, tensiune emoțională și anxietate
7.	Novo-passit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Galena, Cehă	<i>Guaiifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,15 g, cu conținut de <i>Passiflora incarnata</i> , <i>Crataegus oxyacantha</i> , <i>Melissa officinalis</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i>	sedativă, hipnotică, indicat în anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, nervozitate
8.	Părți aeriene de roiniță , produs vegetal, 1,5 g, N20 și 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Melissa officinalis</i> 1,5 g	sedativă, spasmolitică, antiemetică în stări de nervozitate și tensiune emoțională
9.	Persen , drajeuri, N10x2. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 35 mg, <i>Extractum Melissa siccum</i> 17,5 mg, <i>Extractum Menthae piperitae siccum</i> 17,5 mg	sedativă în stări de nervozitate, iritabilitate și agitație, tensiune emoțională și anxietate, dificultate de concentrare

10.	Persen Forte , capsule, N 10x2. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 87,5 mg, <i>Extractum Melissa siccum</i> 17,5 mg, <i>Extractum Menthae piperitae siccum</i> 17,5 mg	sedativă în iritabilitate și agitație, tensiune emoțională și anxietate, dificultate de concentrare și tulburări de memorie
11.	Persevit , capsule, N10x2. Producător: Vitafarm Com, R. Moldova	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 125 mg, <i>Extractum Melissa siccum</i> 25 mg, <i>Extractum Menthae piperitae siccum</i> 25 mg	sedativă, micșorează excitația și tensiunea nervoasă, intensifică procesele inhibitorii encefalice
12.	Relaxil , capsule, N10x2. Producător: Uzina de vitamine din Kiev SAP, Ucraina	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 125 mg, <i>Extractum Melissa siccum</i> 25 mg, <i>Extractum Menthae piperitae siccum</i> 25 mg	sedativă, hipnotică, scade excitabilitatea sistemului nervos central și vegetativ, în forme ușoare de nevroze și distonii neurocirculatorii
13.	Sedasen forte , capsule, N20. Producător: Sperco, Ucraina	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 125 mg, <i>Extractum Melissa siccum</i> 125 mg, <i>Extractum Menthae piperitae siccum</i> 125 mg	sedativă, hipnotică, reduce excitabilitatea sistemului nervos central și vegetativ, scade tensiunea emoțională
14.	Sediphyt , soluție, 50 ml, N1. Producător: PlantExtract, România	<i>Extractum: Melissa officinalis, Passiflora incarnata, Avena sativa, Escholtzia californica, Humulus lupulus, Valeriana officinalis</i>	sedativă în insomnii, stări de agitație psihică, stări de dezechilibru ale sistemului nervos vegetativ
15.	Vagostabyl , drajeuri, N40. Producător: Laboratories, Franța	<i>Extractum Melissa siccum</i> 45 mg, <i>Extractum Crataegi siccum</i> 50 mg, <i>Calcii lactas pentahydras</i> 50 mg, <i>Magnesii thiosulfas</i> 10 mg	sedativă cardiacă, antispastică cu reducerea hiperexcitabilității neuromusculare prin săruri de magneziu și calciu

Rosae flores – flori de trandafir
Rosa damascena Mill. – trandafir
 Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: conținutul de ulei volatil atinge 0,06 % în epiderma superioară a petalelor proaspete. Din cca 40 compuși ai acestuia,

cei mai importanți sunt: citronelolul (20-30 %), geraniolul (60-75 %), alfa și beta-pinenul, camfenul, limonenul. În flori s-au mai identificat flavonoide, taninuri, antociane.

Întrebuințări: florile de trandafir sunt una dintre cele mai importante surse de ulei volatil în industria cosmetică și farmaceutică pentru corijarea mirosului și gustului medicamentelor. Uleiul manifestă acțiune astringentă, antiseptică, antimicotică și poate fi utilizat în dezinterii, diaree, în tratamentul litiazelor biliare și renale.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Aqua Rosarum, 50 ml, N1; 100 ml, N1	<i>Rosae flores</i>	antiseptică în tratamentul litiazelor, în industria cosmetică
2.	*Oleum Rosarum, 25 ml, N1	<i>Oleum Rosae flores</i>	antiseptică în tratamentul litiazelor biliare și renale

3.2 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE MONOTERPENOIDE MONOCICLICE

Carvi fructus – fructe de chimen

Carum carvi L. – chimen

Fam. *Apiaceae*

Compoziție chimică: fructele de chimen conțin cca 6,5 % de ulei volatil, iar componentele principale identificate ale acestuia sunt carvona și limonenul, însoțite de uleiuri grase, albumine, flavonoide și cumarine.

Întrebuințări: decoctul din fructele de chimen manifestă acțiune carminativă, stomahică, galactogogă și stimulentă a secrețiilor gastrointestinale. Se recomandă în tratamentul dispepsiilor, spasmelor gastrointestinale și în flatulență. *Oleum Carvi*, în amestec cu alte remedii, se utilizează în miozite și dureri de dinți.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Flatan-Plus, comprimate masticabile, N30. Producător:	<i>Carvi fructus</i> 100 mg, <i>Foeniculi fructus</i> 100 mg	carminativă, stomahică, galactogogă în flatulență, spasme

	Delass Natural Products Com, Iordania		gastrointestinale, dispepsii
2.	Flatan-Plus , picături orale, soluție, 30 ml, NI. Producator: Delass Natutal Products Com, Iordania	<i>Carvi fructus</i> 0,5 %, <i>Foeniculi fructus</i> 1,0 %	carminativă, stomatică, galactogogă în flatulență, spasme gastrointestinale, dispepsii, colite
3.	Fructe de chimen , produs vegetal fragmentat, 50 g, NI. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Carvi fructus</i> 50 g	carminativă, stomatică galactogogă în dispepsii, flatulență, meteorism, colici, colite de fermentație

Citri exocarpia – pericarpele fructelor de lămâi

Citrus limon Burm. – lămâi

Fam. Rutaceae

Compoziție chimică: coaja de lămâi conține ulei volatil, dintre care limonenul constituie 90 %, iar mirosul specific se datorează prezenței citralului și citronelalului. Conform prevederilor farmacopecice, uleiul volatil se dozează după citral, iar un ulei de calitate bună trebuie să conțină cel puțin 3 % citral.

Întrebuințări: fructele se folosesc la obținerea acidului citric și sucului citric. Uleiul volatil, obținut prin presarea pericarpelor fructelor de lămâi, se utilizează pentru aromatizarea medicamentelor și în parfumerie. În combinație cu alte remedii se folosește în miozite și boli de dinți.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Anti-P , soluție pentru uz extern, 50 ml, flacon NI. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Aetheroleum Lavandulae</i> 0,25 g, <i>Veratri rhizomata cum radicibus</i> 70 g, <i>Betulae pix</i> 0,04 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % ad 1000 ml	în pediculoza capului și furiază pubiană, datorită paraliziei sistemului nervos al ectoparaziților în urma eliminării acidului gama-aminobutiric din țesutul nervos al paraziților

2.	Carmol , soluție pentru uz extern, 100 ml, NI. Producător: Biofarm, România	<i>Oleum Citri cine terpeno</i> 0,04 g, <i>Oleum Thymi</i> <i>herba</i> 0,04 g, <i>Oleum</i> <i>Menthae</i> 0,02 g, <i>Oleum</i> <i>Lavandulae flores</i> 0,2 g	carminativă, antibacteriană, antiinflamatoare în mialgii, nevralgii
3.	Strepsils Intensiv miere și lămâie , comprimate, N8x2. Producător: Reckitt Benckiser Healthcare, Marea Britanie	<i>Amilmetacrezol</i> 0,6 mg, <i>Alcool 2,4-diclorbenzilic</i> 1,2 mg, <i>Oleum Citri cine</i> <i>terpeno</i> 2 mg, <i>Oleum</i> <i>Menthae</i> 0,62 mg, <i>Saccharum</i> 2,6 g	antiseptică, antiinflamatoare, antibacteriană în infecții orofaringie- ne, ajută la reducerea inflamației și durerii
4.	Strepsils Lemon fără zahăr , comprimate, N8x2. Producător: Reckitt Benckiser Healthcare, Marea Britanie	<i>Amilmetacrezol</i> 0,6 mg, <i>Alcool 2,4-diclorbenzilic</i> 1,2 mg, <i>Oleum Citri cine</i> <i>terpeno</i> 2 mg	antiseptică, antiin- flamatoare, antibac- teriană în infecții orofaringiene ușoare, răceală, laringită, amigdalită

Eucalypti folia – frunze de eucalipt

Eucalyptus globulus Labill., *E. cinerea* Muell., *E. viminalis* Labill.
– eucalipt

Fam. **Myrtaceae**

Compoziție chimică: frunzele de eucalipt conțin 1,6-5 % ulei volatil, din care cineolul sau eucaliptolul constituie 70-80 %, limonenul 12 %, pinenul 9 %, sabinenul 0,3 %, camforul 0,1 %. Mai conține monoterpene și sesquiterpene, însoțite de taninuri, flavonoide și cumarine liposolubile. Uleiul volatil se obține prin antrenarea cu vapori de apă.

Întrebuințări: pulberea, decoctul și tinctura din frunze de eucalipt sunt folosite ca antiseptice pulmonare, anticatarale, balsamice. Decoctul din frunze de eucalipt mai poate fi administrat ca tonic și astringent, grație conținutului de ulei volatil și taninuri, iar cineolul, principiul activ, intră în componența unor produse farmaceutice cu acțiune secretolitică și expectorantă. Din frunze de eucalipt se prepară Clorofilptul care posedă acțiune bactericidă grație flavonoidelor și clorofilei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Cameton ,	<i>Oleum Eucalypti</i> 100 mg,	antiseptică,

	spray, 30 g, 45 g, Producător: Farm- standard, Rusia	<i>Chlorbutanolum hydratum</i> 100 mg, <i>Camphorum</i> 100 mg, <i>Mentholum</i> 100 mg, <i>Oleum Vaselini</i> 9,6 g, <i>Vehiculum</i> ad 30 g	antiinflamatoare, antimicrobiană, anestezică locală și analeptică
2.	Clorofilpt , soluție alcoolică, 10 mg, 100 ml, N1. Producător: Galicifarm, Ucraina	<i>Extractum Eucalypti</i> <i>globulus</i> 10 mg	antiseptică, antimicro- biană, prin clorofilă, în afecțiuni inflamatorii acute și cronice, eroziuni ale colului uterin, arsuri, ulcere
3.	*Eucalec , supozitoare, 0,05 g, N5; N5x2	<i>Extractum Eucalypti folia</i> , cu recalcul în clorofilpt 0,05 g	antiinflamatoare, anti- septică în afecțiuni inflamatorii acute, cronice
4.	Eucalipt-M , comprimate, N10x2. Producător: Natur Produkt, Olanda	<i>Eucalyptus globulus</i> 6,5 mg, <i>Mentha piperita</i> 6,0 mg	antiseptică în afecțiuni respiratorii acute și cronice, sinuzite, bronșite, rinite
5.	Eucalivit , capsule, 45 mg, 10x2. Pro- ducător: Vitafarm Com, R. Moldova	<i>Eucalyptus globulus</i> 45 mg	antiseptică, antiinfla- matoare în afecțiuni ale căilor respiratorii, copiilor după 7 ani
6.	Eurosept , comprimate pentru supt, N30. Producător: Europharmaco, R. Moldova	<i>Oleum Eucalypti</i> 3 mg, <i>Acidum ascorbicum</i> 100 mg, <i>Balsamum</i> <i>Tolutanum</i> 0,1 mg, <i>Betacarotenum</i> 1 mg	antiseptică, antiinflama- toare, antibacteriană în infecții bucofaringiene acute, angine, tratament postoperator, gingivite, stomatite
7.	Frunze de eucalipt , produs vegetal, 75 g, N1. Produ- cător: Lektravi, Ucraina	<i>Eucalypti folia</i> 75 g	antiseptică, antiinflama- toare în afecțiuni infla- matorii acute și cronice, bronșite, amigdalite
8.	Ingalipt , spray, 20 ml, N1; 30 ml N1. Producători: Flumed-Farm, R. Moldova; Farmstandart, Rusia	<i>Oleum Menthae</i> 0,015 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 0,015 g, <i>Thymolum</i> 0,015 g, <i>Streptocidum</i> 0,75 g, <i>Norsulphasolum</i> 0,75 g	antiseptică, antiinflama- toare, antimicrobiană față de coci, grampo- zitivi și gramnega- tivi, în infecții bucofaringiene acute

9.	Mucoplant Balsam Eucalipt contra răcelei, unguent, 50 g, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	100 g unguent conține: <i>Oleum Pini</i> 7,5 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 7,5 g, <i>Camphorum</i> 5 g	antiseptică, antiinflamatoare în stări de răceală, în rinite, sinuzite
10.	Olesan , comprimate, N20. Producător: Rambaxy, India	<i>Oleum Eucalypti</i> 53,15 % <i>Oleum Menthae</i> 35,45 %	antiseptică, antiinflamatoare în afecțiuni respiratorii acute și cronice
11.	Spasmocystenal , picături buvabile, 10 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Belladonnae radices alkaloida</i> 2,5 mg, <i>Oleum Anisi</i> 1450 mg, <i>Oleum Foeniculi</i> 1475 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 2800 mg, <i>Rubiae tinctorum radices</i> 9,3 mg, <i>Acidum linoleicum</i> 1400 mg, <i>Acidum salycilicum</i> 20 mg, <i>Ethanololum anhydricum</i> 75 mg, <i>Oleum Ricini</i> ad 10 ml	spasmolitică, administrat în colici renale, concremente urinare, nevralgie nefrolitiazică
12.	Tinctură de eucalipt , 25 ml, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Tincturae Eucalypti</i> 25 ml	antiseptică, antiinflamatoare în infecții acute și cronice, rinite, faringite, laringite, stomatite, gingivite

***Menthae piperitae folia seu herba* – frunze sau părți aeriene de izmă-bună**

***Mentha piperita* L. – izmă-bună**

Fam. **Lamiaceae**

Compoziție chimică: conținutul uleiului volatil diferă în funcție de condițiile pedoclimatice, varietatea speciei și momentul recoltării. Astfel, uleiul de izmă-bună, obținut prin distilare din produsul vegetal uscat, constituie 1,5-3,5 %, sau 0,2-0,4 % din produsul proaspăt recoltat. Cele mai bogate în ulei volatil sunt inflorescențele (4-6 %). Uleiul volatil conține 50-70 % mentol, însoțit de mentonă, piperitonă, mentofuran, pinen, limonen și camfen. Se consideră că în plantă, în procesul de biogeneză, se ajunge la două cetone stereoisomere, mentona și izomentona, care prin hidrogenare duc fiecare la câte o pereche de alcooli stereoisomeri. Calitatea uleiului volatil, în ceea ce privește mirosul și gustul, depinde de conținutul de esteri de metil și

de prezența unor cantități mici de iasmonă, care dă valoare uleiului. Mentofuranul, în cantitate mai mare, invers, diminuează calitatea produsului vegetal prin conferirea gustului amăru. În frunzele de izmă-bună s-au mai identificat lipide, sitosteroli, compuși polifenolici: taninuri, flavonoide.

Întrebuințări: manifestă acțiune spasmolitică, colagogă, antiemetică, intră în componența speciilor cu acțiune gastrică, colagogă și calmantă. Este utilizat pe larg în industria farmaceutică, iar acțiunea sedativă este potențată în combinație cu alte specii, inclusiv roinița și odoleanul. Acțiunea colagogă se exercită prin prezența acizilor polifenolici, flavonoidelor; antidiareică datorită taninurilor și antiseptică prin mentol. Acțiunea spasmolitică și vasodilatatoare se exprimă prin mentol, care excită receptorii senzitivi și, în mod reflex, provoacă eliberarea enkefalinelor, endorfinelor și altor neuropeptide cu efect analgezic și vasodilatator, implicate în modularea durerii (vezi produse farmaceutice menționate la roinița și odolean).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Anestezol, supozitoare, N5x2. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Levomentol (L-mentol)</i> 0,004 g, <i>Benzocaina</i> 0,1 g, <i>Subgalat de bismut</i> 0,04 g, <i>Oxid de zinc</i> 0,02 g, <i>Macro-</i> <i>gol, Polietilenoxid</i>	anestezică locală, antiseptică, astringentă în hemoroizi și fisuri anale
2.	Aloe Vitrum Beauty Elite, comprimate, N60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Aloe arborescens folia</i> 25 mg, <i>Theae folia</i> 20 mg, <i>Laminariae stipites</i> 9 mg, <i>Menthae piperitae herba</i> 5 mg, <i>Olivae folia</i> 20 mg, <i>Urticae folia</i> 3 mg, <i>Anisi</i> <i>vulgaris fructus</i> 3 mg, <i>Zingiberis rhizomata</i> 3 mg, bioflavonoide, semințe de struguri, vitamine: A, C, E, D ₁ , B ₁ , B ₆ , B ₁₂	vitaminizantă în profilaxia avitaminozelor, prin combinație de vitamine, minerale, microelemente și substanțe biologice active, stimulează procesele de regenerare în organism
3.	Carditon, comprimate mas- ticabile, 300 mg. N60. Producător: Amrita, Ucraina	<i>Menthae piperitae folia</i> 210 mg, <i>Valerianae</i> <i>rhizomata cum radicibus</i> 125 mg, <i>Crataegi fructus</i> 60 mg	sedativă, cardiose- dativă în anxietate, nervozitate, dereglări funcționale ale siste- mului cardiovascular

4.	Ceai pasiune , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Menthae folia, Theae folia, Thymi vulgaris herba, Origanii flores, Rosae fructus, Calendulae flores.</i>	tonică, antiseptică prin combinația de uleiuri volatile
5.	Comprimate cu ulei de Mentă , 25 mg N10. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Oleum Menthae piperitae</i> 25 mg	spasmolitică, sedativă, colagogă, crește efectul deprimantelor și antihipertensivelor cu acțiune centrală
6.	Corvalment , capsule sublinguale, 100 mg, N10, N20. Producător: Fabrica de vitamine din Kiev, Ucraina	Soluție 25 % de mentol în ester metilizovalerianic	spasmolitică, excită receptorii senzitivi ai cavității bucale, în mod reflex provoacă eliberarea neuropeptidelor
7.	Efcamon , unguent, 25 g, N1. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Tincturae Capsici</i> 4 g, <i>Camphorum</i> 10 g, <i>Oleum Dianthi</i> 3 g, <i>Oleum Sinapis</i> 3 g, <i>Oleum Cinnamici</i> 1 g, <i>Chloralhydratum</i> 3 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 7 g, <i>Mentholum</i> 14 g, <i>Methylsalicylatum</i> 8 g, <i>Thymolum</i> 3 g	rubefiantă, revulsivă, analgezică în miozite, nevralgii, artrite infecțioase, spondiloze deformative
8.	Frunze de izmăbună , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Menthae piperitae folia</i> 50 g	spasmolitică, sedativă, antiflatulentă, coleretică, antiseptică, analgezică, antiemetică în spasme, boli biliare
9.	Frunze de izmăbună , plicuri, 1 g, N20. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Menthae piperitae folia</i> 1,0 g	spasmolitică, sedativă, antiflatulentă, coleretică, stimulează eliberarea endorfinelor
10.	Geucamen , unguent 25 g, N1 și 40 g, N1. Producători: UPM Borisov, Belarus; Farmaco, R. Moldova	<i>Mentholum</i> 18 g, <i>Oleum Menthae</i> 22,5 g, <i>Camphorum</i> 10 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 10 g, <i>Oleum Dianthi</i> 1 g, <i>Excipients ad</i> 100 g.	analgezică, antiinflamatoare prin acțiunea revulsivă a mentolului și camforului, antibacteriană prin uleiuri volatile

11.	Menovazin , soluție 40 ml, N1. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Mentholum</i> 2,5 g, <i>Procainum</i> 1 g, <i>Benzocainum</i> 1 g, <i>Ethanolum</i> 70 % ad 100 ml	revulsivă în nevralgii, mialgii, artrite, dermatite, contraindicat în afecțiuni alergice ale pielii
12.	Menovazin-RNP , soluție 40 ml, N1. Producător: RNP Pharmaceuticals, R. Moldova	<i>Mentholum</i> 2,5 g, <i>Procainum</i> 1 g, <i>Benzocainum</i> 1 g, <i>Ethanolum</i> 70 % ad 100 ml	revulsivă în nevralgii, mialgii, artrite, dermatite prin conținutul de mentol și anestezică prin procaină și benzocaină
13.	Mentavit , capsule, 25 mg, N20. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova	<i>Oleum Menthae piperitae</i> 25 mg	spasmolitică, sedativă, colagogă, antifla-tulentă, administrat în spasme, patologii biliare
14.	Nephrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Menthae piperitae folia</i> 120 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Plantaginis majoris</i> <i>folia</i> 135 mg, <i>Bidentis herba</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Arctii radices</i> 129 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 129 mg, <i>Equiseti herba</i> 135 mg <i>Polygoni avicularis</i> <i>herba</i> 135 mg	spasmolitică, saluretică ușoară, antiinflamatoare, antibacteriană, contribuie la eliminarea calculilor renali și biliari
15.	Phytolysin Plus , pastă, 100 g, N1, extract complex. Producător: Farmak, Ucraina	<i>Oleum Menthae</i> 0,5 g, <i>Oleum</i> <i>Salviae</i> 1,0 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Allii cepae bulbis</i> 5 g, <i>Festuca radices</i> 12,5 g, <i>Betulae folia</i> 10 g, <i>Petroselinii radices</i> 17,5 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 15 g	antispaștică, antiinflamatoare, antiseptică administrat în litiaze biliare și renale
16.	Pinosol , picături nazale, soluție, 10 ml,	<i>Aetheroleum Menthae</i> 1 g, <i>Aetheroleum Eucalypti</i> 1 g, <i>Aetheroleum Pini</i>	antiseptică, cicatri-zantă în rinite acute și cronice, atrofice

	N1. Producător: Slovakofarma, Slovacia	<i>sylvestris</i> 3,7 g, <i>Thymolum</i> 32 mg, <i>Azulenum</i> 20 mg, <i>Tocopheroli acetat</i> 1,7 g	sau hipertrofece, laringite, traheite, stări după operații ale cavității nazale și tamponada nasului
17.	Secrepat forte cu aromă de mentă, comprimate masticabile, N10x5. Producător: Spectro, Ucraina	<i>Aminoacetat dehidroxil de</i> <i>aluminu cu aromă de izmă-</i> <i>bună</i>	antispastică în ulcer gastric și duodenal, reflux gastroesofagian, în dispepsii
18.	Sedanax , comprimate filmate, N30. Producător: Bogomil, Bulgaria	<i>Menthae piperitae folia</i> 15 mg, <i>Crataegi flores et</i> <i>folia</i> 15 mg, <i>Hyperici herba</i> 25 mg, <i>Valerianae rhizomata</i> <i>cum radicibus</i> 15 mg, <i>Tiliae</i> <i>flores cum bracteis</i> 30 mg	sedativă, spasmolitică, antiinflama- toare, coleretică, antidepresivă în surmenaj psihoemo- țional, neurastenii, hiperexcitație, dere- glări de somn
19.	Sedavit , soluție orală, 100 ml, flacon N1. Producător: Galichpharm, Ucraina	<i>Menthae piperitae herba</i> , <i>Crataegi sanguineae fructus</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Valerianae</i> <i>rhizomata cum radicibus</i> , <i>Humuli lupuli strobuli</i> , <i>Py-</i> <i>ridoxini hydrochloridum</i> , <i>Nicotinamidum</i> , <i>Sorbitolum</i>	sedativă, anxiolitică, înlătură fobiile, reduce starea de stres în irascibilitate și surmenaj psihic
20.	Specie coleretică N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Menthae herba</i> 10 g, <i>Calen-</i> <i>dulae flores</i> 15 g, <i>Chamo-</i> <i>millae flores</i> 15 g, <i>Tanaceti</i> <i>flores</i> 10 g, <i>Coriandri fructus</i> 25 g, <i>Millefolii herba</i> 25 g	coleretică, colagogă, digestivă, antispas- tică în dischinezii biliare, spasme gastrointestinale, hepatite cronice, co- lecistite cronice
21.	Specie sedativă N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Menthae folia</i> 10 g, <i>Leonuri</i> <i>herba</i> 25 g, <i>Valerianae rhizo-</i> <i>mata cum radicibus</i> 25 g, <i>Lupuli</i> <i>strobului</i> 20 g, <i>Origani</i> <i>herba</i> 10 g, <i>Foeniculi fructus</i> 15 g, <i>Sambuci flores</i> 15 g	sedativă, cardiosedativă, antispastică în hiperexcitație, insomnie și nervozitate
22.	Specie sedativă N2 , produs vegetal	<i>Menthae folia</i> 15 g, <i>Leonuri</i> <i>herba</i> 40 g, <i>Lupuli strobului</i>	sedativă, cardioseda- tivă, antispastică în

	fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	20 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 15 g, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 15 g	anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, stări de nervozitate
23.	Strepsils Classic , comprimate, N12x2. Producător: Reckitt Benckiser Healthcare, M. Britanie	<i>Amilmetacrezol</i> 0,6 mg, <i>Alcool 2,4-diclorbenzilic</i> 1,2 mg, <i>Oleum Anisi</i> 2,3 mg, <i>Oleum Menthae</i> 0,48 mg, <i>Saccharum</i> 2,6 g	antiseptică, antiinflamatoare, pentru tratamentul infecțiilor orofaringiene ușoare
24.	Strepsils Menthol and Eucalyptus , comprimate, N6, N12, N24. Producător: Reckitt Benckiser Healthcare, M. Britanie	<i>Amilmetacrezol</i> 0,6 mg, <i>Alcool 2,4-diclorbenzilic</i> 1,2 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> , <i>Oleum Menthae</i> , <i>Saccharum</i> 2,6 g	antiseptică, folosit ca adjuvant în tratamentul infecțiilor orofaringiene când există și fenomene de congestie nazală
25.	Stresonorm , capsule, N60. Producător: Vita Pharm Com, R. Moldova	1 capsulă de zi conține extract de: <i>Leonurus cardiaca</i> 40 mg, <i>Hypericum perforatum</i> 40 mg, <i>Mentha piperita</i> 20 mg, <i>Rutinum</i> 8 mg, <i>Vitamina B6</i> -2 mg, <i>Vitamina B1</i> 1,5 mg; 1 capsulă de noapte: <i>Extractum Eschscholzia</i> 100 mg, <i>Passiflora incarnata</i> 55 mg, <i>Rutinum</i> 5 mg	sedativă, administrat în suprasolicitare psihică, după un efort fizic și emoțional îndelungat, reprezintă un complex din două componente: capsula de zi, administrată dimineața, și cea de noapte, administrată înainte de somn, pentru 2-4 săptămâni
26.	Therasil S , sirop, 100 ml, N1. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India	<i>Mentol</i> 1 mg, <i>Guaifenesină</i> 50 mg, <i>Salbutamol sulfat</i> 1 mg, <i>Ambroxol</i> 15 mg, cu aromă de zmeur	spasmolitică, antialergică în astm bronșic și infecții ale căilor respiratorii
27.	Urolesan , picături orale 15 ml, N1; 25 ml N1. Producători: Galicifarm Ucraina și Depofarm, R. Moldova	<i>Oleum Menthae</i> 2 g, <i>Oleum Pini</i> 8 g, <i>Oleum Ricini</i> 11 g, <i>Extractum Dauci carotidis</i> 23 g, <i>Extractum Lupuli fluidum</i> 32,9 g, <i>Extractum Origani vulgaris</i> 23 g	antispastică, urticazică, antiinflamatoare, antiseptică, contribuie la eliminarea calculilor renali și biliari

***Pyrethri cinerariaefolii flores* – flori de piretru**

***Pyrethrum cinerariaefolium* Tver. – piretru**

Fam. **Asteraceae**

Compoziție chimică: uleiul volatil din florile de piretru constituie cca 0,4 %, izolate fiind piretrina și cinerina, însoțite de sesquiterpene (piretrozina). Piretrinele și cinerinele se conțin în toate părțile plantei, dar cel mai mult în inflorescențe, cu un conținut de 0,2–1,5 %. Cetoalcoolii principalelor piretrine identificate sunt: piretrolona, cinerolona, jasmolona.

Întrebuințări: pulberea din flori de piretru se folosește ca insecticid în combaterea muștelor, țânțarilor, ploșnițelor. Întrucât insectele au început să prezinte rezistență la insecticidele de contact, florile de piretru revin în uz. Ele sunt eficiente împotriva dăunătorilor din legumicultură, fiind asociate cu alte produse. În practica medicală, florile de piretru pot fi utilizate în miozite și boli de dinți.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Piretrum, pulbere, 20 g	<i>Pyrethri cinerariaefolii flores</i> 20 g	insecticidă în combaterea insectelor

***Salviae folia* – frunze de salvie**

***Salvia officinalis* L. – salvie**

Fam. **Lamiaceae**

Compoziție chimică: frunzele de salvie conțin 2,5 %, de ulei volatil în a cărui compoziție s-au identificat cineol, terpene biciclice așa ca tuionă, pinen, borneol. În frunze se mai conțin taninuri catehice (10 %), flavonoide, vitamina C, substanțe amare (picrosalvină), substanțe fitoestrogene și acizi polifenolcarboxilici: cafeic, clorogenic, ursolic, oleanolic, rozmarinic. În uleiul volatil din frunze de salvie (*Aetheroleum Salviae*), recoltate la începutul înfloririi, au fost identificate monoterpenoide monociclice și biciclice: cineol, tuionă, cetonă cu structură de bază tuian (salvan), alături de borneol, izoborneol, pinen.

Întrebuințări: frunzele de salvie se folosesc sub formă de infuzie, decoct, extract antinevralgic, coleretic. Efectul hipoglicemiant se explică prin combaterea pierderilor hidroelectrolitice. Se utilizează ca antisudorific și antigalactogog, prin acțiune la nivelul glandelor cu secreție externă (exocrine), cu scăderea secreției sudoripare și a lactației. Se administrează în tratamentul anginei, ca antiinflamator bucal și faringian (gargarisme). Pentru spălături

vaginale poate fi recomandată infuzia obținută din frunze din salvie și flori de mușețel, în raport 1:1, prin proprietăți antiinflamatoare și regeneratoare. Salvie mai intră în componența speciilor expectorante, emoliente și stomahice. Se administrează până la 10 zile, prin toxicitatea tuonei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebunțări
1.	Bronchophyt , sirop, 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Thymi herba</i> 8 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, în bronhospasm și astm bronșic
2.	Dr. Theiss Angi sept cu aromă de salvie , comprimate, N12x2. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Dichlorbenzilalkool</i> 1,2 mg, <i>Mentol</i> 5,4 mg, <i>Anetol</i> 2,4 mg, <i>Oleum Menthae</i> 0,6 mg, <i>Aromă de salvie</i>	antiseptică, antiinflamatoare în stări de răceală
3.	Dr. Theiss Extract de salvie cu Vitamina C , 50 mg, 6 mg, 20 mg, N12x2. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extractum Salviae</i> 50 mg, <i>Oleum Salviae</i> 6 mg, <i>Acidum ascorbicum</i> 20 mg	antiseptică, antiinflamatoare, recomandat în stări de răceală, dureri în gât, infecții bucofaringiene
4.	Extract de salvie , soluție, 50 ml, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extractum Salviae officinalis</i>	antiseptică, antiinflamatoare în infecții bucofaringiene acute, în angine, gingivite, stomatite
5.	Frunze de salvie , 50 g, N1; 60 g N1. Producători: Doctor-Farm și Depofarm, R. Moldova	<i>Salviae folia</i> 50 g; 60 g	spasmolitică, sedativă, antifatulentă, coleretică, antiseptică, analgezică în spasme, boli biliare

6.	Renali –Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, NI. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Salviae folia, Plantaginis majoris folia, Equiseti herba, Maydis stigmata, Hyperici herba, Betulae folia, Polygoni avicularis herba</i>	diuretică în afecțiuni urinare, litiaze renale, în buna funcționare a rinichilor și vezicii urinare
7.	Elecasol , specie medicinală, 1,5 g, N20 și 60 g, NI. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Glycyrrhizae glabrae radices 20 g, Calendulae flores 20 g, Salviae folia 20 g, Eucalypti folia 20 g, Chamomillae flores 10 g, Bidentis herba 10 g</i>	antiinflamatoare, antiseptică, prin complex de flavonoide și uleiuri volatile, în tonzilită, faringite

3.3 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE MONOTERPENOIDE BICICLICE

Hyssopi herba – părți aeriene de isop

Hyssopus officinalis L. – isop

Fam. Lamiaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de isop conțin 0,3-1 % ulei volatil, format din beta-pinen, cadinen, pinocamfen, însoțit de flavonoidele diosmina și hesperidozida. Se mai conțin taninuri, acid ursolic. A fost identificată marubina, ce prezintă un principiu amar diterpenic.

Întrebuințări: uleiul volatil obținut din părți aeriene de isop manifestă acțiune antiseptică, expectorantă, îmbunătățește ventilația pulmonară, cu indicații în afecțiuni acute și cronice ale sistemului respirator. Isopul este efectiv și în stări postgripale. Prin acțiunea antibronșică, antiastmatică și antisudorifică, isopul intră în componența speciilor antiastmatice, pectorale, sudorifice. Este un tonic amar prin marubină, administrat sub formă de infuzie. Isopul posedă acțiune astringentă, antidiareică prin conținutul de taninuri.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Linkus , sirop, 90 ml, NI. Producător: Herbion, Pakistan	<i>Althaeae herba 100 mg, Hyssopi herba 50 mg, Piper longum 100 mg, Glycyrrhizae radices 75 mg</i>	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare în infecții respiratorii
2.	Calmotusin , sirop, 200 ml, NI. Producător: Dacia	<i>Hyssopi herba 20 %, Althaeae radices 20 %, Eryngii herba 10 %, Plantaginis majoris fo-</i>	expectorantă, antitusivă, bronhodilatatoare, secreto-

	Plant, România	<i>lia</i> 30 %, <i>Primulae rhizomata cum radicibus</i> 10 %, <i>Glycyrrhizae radices</i> 5 %, <i>Zingiberi officinalis radices</i> 5 %, <i>Oleum Pini</i> 1 %, <i>Oleum Eucalypti</i> 1 %, <i>Oleum Thymi vulgaris</i> 1 %, <i>Oleum Menthae</i> 1 %, <i>Oleum Melissa</i> 1 %	litică, antiinflamatoare, antispastică, calmantă, antimicrobiană, fluidifiant al secrețiilor bronșice și căilor respiratorii
3.	Koflet , sirop, 100 ml, flacon, N1. Producător: Himalaya, India	<i>Hyssopus officinalis</i> 25 mg, <i>Balsamodendron</i> 35 mg, <i>Vitis vinifera</i> 35 mg, <i>Ocimum sanctum</i> 25 mg, <i>Tinospora cordifolia</i> 20 mg, <i>Myristica fragrans</i> 15 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 15 mg, <i>Onosma bracteatum</i> 10 mg, <i>Viola odorata</i> 10 mg, <i>Triphala</i> 9 mg, <i>Trikuta</i> 9 mg, <i>Embelia ribes</i> 8 mg, <i>Solanum xanthocarpum</i> 8 mg, <i>Cinnamomum cassia</i> 8 mg, <i>Navasagara</i> 3 mg,	expectorantă, bronholitică în traheite, traheobronșite, bronșite cu component asmatic în stări de acutizare prin favorizarea expectorației, calmarea iritației bronșice și a bronhospasmului
4.	Sedocalm , comprimate, N30. Producător: Plantavorel, România	<i>Hyssopus officinalis</i> , <i>Chelidonium majus</i> , <i>Origanum vulgare</i> , <i>Leonurus cardiaca</i> , <i>Crataegus monogyna</i> , <i>Tilia species</i> , <i>Arnica montana</i> , <i>Aetheroleum Foeniculi</i>	sedativă și antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ cu o ușoară acțiune hipotensivă

Juniperi fructus – fructe de ienupăr

Juniperus communis L. – ienupăr

Fam. Cupressaceae

Compoziție chimică: fructele de ienupăr conțin până la 2 % de ulei volatil, ai cărui componenți principali sunt terpenele biciclice: pinen, camfen, sabinen, cardinen, izocardinen și derivații lor oxigenați, însoțiți de sesquiterpene biciclice: terpinen, felandren și terpineol. Se mai conțin rășine zaharuri, pectine, acizi organici. În scoarța ienupărului au fost identificate două sesquiterpene ciclice, izomere celor din fructe, ceea ce denotă că metabolismul compușilor terpenoidici prezintă caractere generale pentru toate organele plantei.

Întrebuințări: se întrebuințează sub formă de decoct ca diuretic,

stomahic și sudorific, intră în componența speciilor diuretice și a ceaiului antireumatic. Sucul concentrat se prescrie copiilor ca tonic în angine și răceli. La o administrare îndelungată, mai mult de 6 săptămâni, induce iritări renale, cu albuminurie și hematurie. Nu se administrează în nefrită acută și cronică.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Galium Heel , picături orale, 30 ml N1. Producător: Hell, Germania	<i>Ononis spinosa</i> X4, <i>Juniperus communis</i> X4, <i>Saponaria officinalis</i> X4, <i>Galium aparine</i> X3, <i>Calcarea fluorica</i> X8, <i>Clematis erecta</i> X4, <i>Conium maculatum</i> X4, <i>Hedera helix</i> X4, <i>Sempervivum tectorum</i> X4, <i>Phosphorus homeopathic</i> X8, <i>Urtica urens</i> X3, <i>Caltha palustris</i> X3, <i>Symphytum officinale</i> X10, <i>Echinacea angustifolia</i> X5	antiinflamatoare, imunomodulatoare, detoxifiantă în afecțiuni cronice, infecții care necesită creșterea imunității nespecifice după terapia cu antibiotice sau chimioterapie
2.	Guna Addict 1 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Juniperus communis</i> D1, <i>Plantago major</i> D1, <i>Caffeinum</i> D6, <i>Caladium seguimium</i> D4, <i>Tabacum</i> D6, <i>Chamomilla recutita</i> D1, <i>Chelidonium majus</i> D1, <i>Nicotinum</i> D6, <i>Nux vomica</i> D6, <i>Papaver rhoeas</i> C12, <i>Saccharum officinale</i> D6, <i>Scrophularia nodosa</i> D1	preparat homeopatic administrat în incapacitatea de a se concentra, legată de utilizarea zahărului, nicotinei, alcoolului, produselor ce induc dependență
3.	Ienupăr , produs vegetal, 50 g, N 1. Producător: Dacia Plant, România	<i>Juniperus communis</i> 50 g	diuretică, sudorifică, antiinflamatoare

Tanacetii flores seu herba – flori sau părți aeriene de vetrice

Tanacetum vulgare L. – vetrice

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: florile recoltate în timpul înfloririi conțin până

la 2 % de ulei volatil format în cea mai mare parte din tuionă, însoțită de o sesquiterpenă amară denumită tanacetonă, substanțe poliacetilenice, flavone și acid cafeic.

Întrebuințări: florile și părțile aeriene de vetrice sunt utilizate pentru proprietățile lor antihelmintice, coleretice și emenagoge, cu precauție. Pentru combaterea oxiiurilor se utilizează pulberea, infuzia, extractul eteric sub formă de supozitoare. Gradul înalt de toxicitate, prin tuionă, poate duce la convulsii tetanice.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Flori de vetrice , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Tanacetii flores</i> 50 g	coleretică, colagogă, vermifugă în colecistite cronice, invazii de helminți
2	Specie coleretică N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Tanacetii flores</i> 10 g, <i>Calendulae flores</i> 15 g, <i>Menthae herba</i> 10 g, <i>Chamomillae flores</i> 15 g, <i>Coriandri fructus</i> 25 g, <i>Millefolii herba</i> 2 5g	coleretică, colagogă în deschinezii biliare, spasme gastrointestinale, hepatite cronice, colecistite cronice
3.	Specie antihelmintică , produs fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Tanacetii flores</i> 25 g, <i>Frangulae cortex</i> 15 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Absinthii herba</i> 10 g, <i>Millefolii herba</i> 10 g, <i>Cucurbitae semina</i> 20 g	vermifugă în helmintiaze, constipații prin substanțe antihelmintice și laxative

Valerianae rhizomata cum radicibus – rizomi cu rădăcini de odolean

Valeriana officinalis L. – odolean

Fam. Valerianaceae

Compoziție chimică: conform cercetărilor sistematice din ultimile decenii, uleiul volatil obținut din rizomi cu rădăcini de odolean poate fi considerat un amestec heterogen de monoterpenoide, iar compoziția lui depinde de metoda de obținere (extracție cu solvenți sau antrenare cu vapori) și de calitatea produsului vegetal. Astfel, în rizomii și rădăcinile

recoltate toamna de la plantele de 2-3 ani, uscate la temperatura de 40 °C, conținutul de ulei volatil constituie până la 2,5 %, cu următoarele principii active: pinen, camfen borneol, geraniol și esterii ai borneolului cu acizii: formic, acetic, butiric, valerianic și izovalerianic. Izovalerianatul de bornil, format în rădăcini în timpul uscării, cât și valepotriaii, care la uscare trec în acidul izovalerianic, conferă miros specific rizomilor și rădăcinilor de odolean și sunt responsabili de acțiunea farmacologică.

Întrebuințări: principiul activ din odolean, izovalerianatul de bornil, nu este suficient studiat, dar este dovedit că totalul principiilor active potențează efectul farmacoterapeutic și este mai activ decât fiecare principiu izolat în parte. Odoleanul are efect sedativ moderat și facilitează instalarea somnului fiziologic prin izovalerianatul de bornil și acidul izovalerianic. Efectul sedativ se manifestă lent, dar destul de stabil. Acidul izovalerianic și valepotriaii (1961) posedă și acțiune spasmolitică slabă și potențează papaverina, atropina. Valepotriaii au și efect antitumoral de tip citotoxic (1980). Complexul substanțelor biologice active ale odoleanului posedă acțiune coleretică, mărește secreția glandelor mucoasei tractului digestiv, reduce frecvența contracțiilor cardiace și dilată vasele coronariene. Normalizarea activității cardiace se exercită prin mecanisme neuroreglatoare și influența directă asupra automatismului și sistemului de conducere al cordului. Preparatele odoleanului nu se administrează mai mult de 1,5-2 luni încontinuu, deoarece pot cauza disconfort gastric, cefalee, stări anxioase, efecte ce dispar la micșorarea dozei sau la sistarea tratamentului.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Barboval , picături orale, 25 ml, NI. Producător: Farmak, Ucraina	<i>Phenobarbitalum</i> 17 mg, <i>Ethyl bromisovalerianatum</i> 18 mg, <i>Levomentholum</i> 80 mg,	hipnotică, sedativă, vasodilatatoare, inhibă excitația centrului vasomotor prin fenobarbital
2.	Calmocord , picături cardiace, tinctură, 50 ml, NI; 100 ml, NI. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Tincturae Valerianae</i> 34 g, <i>Tincturae Leonuri</i> 33 g, <i>Tincturae Crataegi</i> 33 g	cardiotonică, spasmolitică, sedativă moderată, hipnotică, reduce excitabilitatea sistemului nervos central

3.	Cardiophyt , soluție orală 100 ml, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10,5 g, <i>Adonidis vernalis herba</i> 7 g, <i>Convallariae majalis flores</i> 7 g, <i>Sambuci nigrae flores</i> 7 g, <i>Crataegi flores</i> 7g, <i>Meliloti herba</i> 7 g, <i>Aesculi hippocastani fructus</i> 10,5 g, <i>Urticae folia</i> 3,5 g, <i>Amorphae fruticosa semina</i> 7 g	cardiacă, sedativă în distonii și nevroze cardiace, tahicardie supraventriculară, cardiopatie ische- mică, hipertensiune arterială de gradul I și II
4.	Cardiovalen , picături buvabile, 25 ml, N1. Producător: Lubnifarm, Ucraina	<i>Tincturae Valerianae</i> 48,6 ml, <i>Adonisidum concen- tratum</i> (85 U/ml) 30,3 ml, <i>Succus Erysimi</i> 17,2 ml, <i>Ex- tractum Crataegi fluidum</i> 2,2 ml, <i>Camphorum</i> 0,4 g	cardiosedativă, cardiotonică, administrat în cardioscleroză, stenocardie, cu acțiune selectivă
5.	Corvalfen , picături orale, soluție 25 ml, N1. Producător: Beta SRL, R. Moldova	<i>Phenobarbitalum</i> 1,82 g, <i>Ethyl bromisovalerianatum</i> 2,0 g, <i>Oleum Menthae</i> 0,14 g	hipnotică, sedativă, în stări depresive nervoase, insomnii, stări astenice, disto- nii neurovegetative, tulburări de ritm cardiac, tulburări de menopauză
6.	Corvalol , picături orale, 25 ml, N1. Producător: Farmak, Rusia	<i>Phenobarbitalum</i> 1,82 g, <i>Ethyl bromisovaleratum</i> 2,0 g, <i>Oleum Menthae</i> 0,14 g	hipnotică, sedativă, în neurastenii, stări de excitație nervoasă, tulburări de ritm cardiac, colici intestinale
7.	Dormikind , comprimate, N150. Producător: Deutsche Homoeopathie, Germania	<i>Zincum valerianicum</i> D12, <i>Cyripedium pubescens</i> D4, <i>Magnesium carbonicum</i> D10	preparat homeopatic ce stimulează rezis- tența organismului în tratamentul stă- rilor de neliniște și deregările somnu- lui, la sugari
8.	Extract de Odo- lean , comprimate fimate, 20 mg, N10, N20, N50.	<i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 20 mg	sedativă, hipnotică, antispastică în condiții de stres, cu predispoziție

	Producători: Uzina Cimico farmaceutică Borşciagovsc, Ucraina, Borisov, Belarus		la sindromul de suprasolicitare, se administrează și cu scop profilactic
9.	Extrasedyl , comprimate, N30. Producător: Farnaco, R. Moldova	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 80 mg, <i>Extractum Crataegi siccum</i> 30 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 20 mg	hipnotică, sedativă, acționând asupra sistemului nervos central și neurovegetativ în hiperexcitabilitate nervoasă
10.	Extraviral , comprimate, N20. Producător: Sicomed, România	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 80 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 20 mg,	hipnotică, sedativă în insomnie, tahicardie, facilitează instalarea somnului fiziologic
11.	Guna Addict 2 , soluție, 30 ml, N1. Preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Valeriana officinalis</i> D1, <i>Aralia quinquefolia</i> D2, <i>Avena sativa</i> D1, <i>Chamomilla</i> D3, <i>Eleutherococcus senticosus</i> C12, <i>Humulus lupulus</i> D1, <i>Hypericum perforatum</i> D3, <i>Passiflora incarnata</i> D1, <i>Pulsatilla</i> D6, <i>Ribes nigrum</i> C12, <i>Saccharum</i> D1	imunomodulatoare, administrat în stări de stres, iritabilitate, insomnie, abandonul fumatului
12.	Nobrassit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Brântalov, Rusia	În 5 ml: <i>Guaifenesinum</i> 4 g și extract complex: <i>Passiflora incarnata</i> , <i>Crataegus oxycantha</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Melissa officinalis</i>	sedativă, hipnotică, indicat în neurastenii asociate cu neliniște, anxietate, oboseală, slăbirea memoriei, stări de stres, insomnie, migrenă, sindromul dispeptic, vegetonevroze, dermatoze pruriginoase
13.	Novo-passit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Galena, R. Cehă	<i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,15 g, cu conținut de <i>Passiflora incarnata</i> , <i>Crataegus oxycantha</i> , <i>Melissa officinalis</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Valeriana</i>	sedativă, hipnotică, indicat în anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, nervozitate

		<i>officinalis, Humulus lupulus, Hypericum perforatum</i>	
14.	Passivit , capsule, N20, N30. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova	<i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,157 g, cu conținut de: <i>Passiflora incarnata, Crataegus oxycantha, Humulus lupulus, Hypericum perforatum, Melissa officinalis, Sambucus nigra, Valeriana officinalis</i>	sedativă, anxio-litică și spasmolitică în distonie neurocirculatorie, neurastenie, oboseală, surmenaj psihic, dereglări de somn, sindrom menopauzal
15.	Picături cardiace , 25 ml, N1; 50 ml N1. Producători: Medeferent Grup și RNP Pharmaceuticals, R. Moldova	<i>Tincturae Valerianae</i> 34 g, <i>Tincturae Leonuri</i> 33 g, <i>Tincturae Crataegi</i> 33 g	cardiotonică, spasmolitică, sedativă moderată, hipnotică în tulburări cardiace funcționale
16.	Rizomi cu rădăcini de odolean , produs vegetal fragmentat, 30 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 30 g	sedativă, hipnotică, antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ, în stări de hiperexcitabilitate nervoasă, distonie neurovegetativă
17.	Somnocalm , capsule, 300 mg, N10, N30. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 300 mg	sedativă, hipnotică, antispastică în insomnii, induce un somn liniștit și natural
18.	Specie sedativă N3 , produs vegetal 1,5 g, N20. Producător: Fitofarm, Rusia	<i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 17 g, <i>Origani herba</i> 25 g, <i>Meliloti officinalis herba</i> 8 g, <i>Leonuri herba</i> 25 g, <i>Thymi vulgaris herba</i> 25 g	sedativă, cardiosedativă, antispastică în stări de anxietate, iritabilitate
19.	Tinctură de Odolean , picături orale, soluție, 25 ml, N1; 30 ml, N1. Producători: MGV, R. Moldova; Jitomir, Ucraina	<i>Tincturae Valerianae rhizomata cum radicibus</i>	sedativă, hipnotică, antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ în hiperexcitabilitate nervoasă, anxietate, distonie

20.	Valeriana , comprimate filmate, 30 mg, N30, N100. Producător: Medica SA, Bulgaria	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 30 mg	sedativă, hipnotică, antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ în hiperexcitabilitate nervoasă, anxietate
21.	Valeriana Forte , capsule, 300 mg, N10. Producător: Busuioc, R. Moldova	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 300 mg	sedativă, hipnotică, antispastică, antidepresivă în hiperexcitabilitate nervoasă
22.	Valeriana Plus , granule 20 g, flacon, N1, produs homeopatic. Producător: Doctor N, Rusia	<i>Zincum valerianicum</i> C6, <i>Valeriana officinalis</i> C3, <i>Strychnos ignatia</i> C6, <i>Crataegus laevigata</i> C3, <i>Ambra grisea</i> C6, <i>Passiflora incarnata</i> C3, <i>Leonurus cardiaca</i> C3, <i>Bromum</i> C6, <i>Hyoscyamus niger</i> C6, <i>Saccharum ad</i> 100 g	sedativă, cardio-sedativă, antidepresivă, hipnotică, anticonvulsivantă în stări de excitație nervoasă, supraexcitație, migrenă, tulburări funcționale cardiovasculare
23.	Valocordin , picături orale, 20 ml și 50 ml N1. Producător: Solupharm, Germania	<i>Phenobarbitalum</i> 2 g, <i>Ethyl bromisovalerianatum</i> 2 g, <i>Oleum Menthae</i> 1,5 mg	hipnotică, sedativă în insomnie, tahicardie, stări de stres, anxietate
24.	Valocormid , soluție orală, 30 ml. Producător: Fitofarm, Ucraina	<i>T-rae Convallariae</i> 0,33 ml, <i>T-rae Valerianae</i> 0,33 ml, <i>T-rae Atropae belladonnae</i> 0,33 ml, <i>Natrii bromidum</i> 0,13 g, <i>Mentholum</i> 0,0083 g	cardiosedativă, spasmolitică în stări de anxietate, neliniște
25.	Valoferin , picături orale, 20 ml, N1. Producător: Brântalov, Rusia	<i>Phenobarbitalum</i> 2 g, <i>Ethyl bromisovalerianatum</i> 2 g, <i>Aetheroleum Menthae</i> 0,14 g, <i>Aetheroleum Humuli lupuli</i> 0,02 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 51,6 g, <i>Aqua purificata ad</i> 100 ml	hipnotică, sedativă, în distonie neurocirculatorie, hiperexcitabilitate, insomnie, tahicardie
26.	Valosedin , picături orale, 20 ml, N1. Producător: SAD, Rusia	<i>Phenobarbitalum</i> 2 g, <i>Ethyl bromisovalerianatum</i> 2 g	hipnotică, sedativă în insomnie, tahicardie, hiperexcitabilitate nervoasă

27.	Valfen , capsule, N30, N1. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Phenobarbitalum</i> 20 mg, <i>Extractum Valerianae siccum</i> 50 mg	hipnotică, sedativă în insomnie, tahicardie, facilitează instalarea somnului fiziologic
28.	Valfen Plus , capsule, N20. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Phenobarbitalum</i> 20 mg, <i>Extractum Valerianae siccum</i> 50 mg, <i>Extractum Crataegi siccum</i> 30 mg	hipnotică, sedativă, cardiosedativă în stări de excitație nervoasă, supraexcitație
29.	Validol , comprimate, 60 mg, N10. Producător: Farmak, Ucraina	<i>Mentholum</i> 250 mg, <i>Methylisovalerianatum</i> ad 1 ml	sedativă, vasodilatatoare, cardiosedativă în insomnie, tahicardie, stări de neliniște

3.4. PRODUSE VEGETALE SURSE DE CAMFOR ȘI FITOPREPARATELE LOR

Abies sibiricae cormus – ramuri de brad-de-Siberia

Abies sibirica Lebed.– brad-de-Siberia

Fam. **Pinaceae**

Compoziție chimică: în ramurile tinere și cetină se conțin până la 3 % de ulei volatil (obținut prin distilare cu vapori de apă), cu componenții principali: bornilacetat și borneol liber. Uleiul mai conține camfen, 10 %, pinen, santen, felandren. Cetina este bogată și în acid ascorbic.

Întrebuințări: ramurile tinere și cetina sunt utilizate ca sursă de camfor, produs analeptic cardiac și respirator. Manifestă și acțiune sedativă în hiperexcitabilitate, echilibrează procesele cerebrale fundamentale.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bromcamfor , comprimate, 250 mg, N30, flacon N1. Producător: Semașco, Rusia	<i>Bromură de camfor</i> 250 mg	sedativă, echilibrează procesele fundamentale cerebrale în hiperexcitabilitate

Cinnamomi camphorae cormus – lăstari tineri ale arborelui de-camfor

Cinnamomi camphorae folia – frunze ale arborelui de-camfor

Cinnamomum camphora L. Nees et Eberm. – arborele-de-camfor

Fam. Lauraceae

Compoziție chimică: componentul principal, camforul, constituie până la 50 % și se conține în toate părțile plantei: lemn, lăstari tineri, frunze îngălbenite. Se mai conțin hidrocarburi terpenice, pinen, filandren, cadinen și alcooli terpenici.

Întrebuințări: camforul este un analeptic cardiac și respirator utilizat în sincope respiratorii, depresii și intoxicații ale centrului respirator. Datorită acțiunii rubefiante și revulsive este considerat un bun antireumatic, antinevralgic sub formă de ulei și alcool camforat.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Cameton , spray, 30 g, 45 g. Producător: Farm-standart, Rusia	<i>Camphorum</i> 100 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 100 mg, <i>Mentholum</i> 100 mg, <i>Chlorbutanolum hydratum</i> 100 mg, <i>Oleum Vaselini</i> 9,6 g, <i>Vehiculum</i> ad 30 g	antiseptică, antiinflamatoare, antimicrobiană, anestezică locală și analeptică
2.	Cardiovalenum , picături buvabile, 25 ml, NI. Producător: Lubnifarm, Ucraina	<i>Camphorum</i> 0,4 g, <i>Succus Erysimi</i> 17,2 ml, <i>Adonisidum concentratum</i> 30,3 ml, <i>Tincturae Valerianae</i> 48,6 ml, <i>Extractum Crataegi fluidum</i> 2,2 ml	cardiotonică, sedativă în patologiile sistemului cardiovascular, în stenocardie, nevroze vegetative
3.	Efcamon , unguent, 10 g, 20 g, NI. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Camphorum</i> 10 g, <i>Tincturae Capsici</i> 4 g, <i>Oleum Dianthi</i> 3 g, <i>Oleum Sinapis</i> 3 g, <i>Oleum Cinnamici</i> 1 g, <i>Chloralhidratum</i> 3 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 7 g, <i>Mentholum</i> 14 g, <i>Methylsalcylatum</i> 8 g, <i>Thymolum</i> 3 g	rubefiantă, revulsivă, analgezică în artrite, miozite, nevralgii, artrite infecțioase, spondiloze deformative
4.	Geucamen , unguent, 25 g, NI. Producători: UPM Borisov, Belarus; unguent,	<i>Camphorum</i> 10 g, <i>Mentholum</i> 18 g, <i>Oleum Menthae</i> 22,5 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 10 g, <i>Oleum Dianthi</i>	analgezică, antiinflamatoare prin acțiunea revulsivă a mentolului și

	40 g, N1. Producător Farmaco, R. Moldova	1 g, <i>Excipients ad 100 g</i>	camforului, antibacteriană prin uleiuri volatile
5.	Saliform forte , cremă, 20 g N1. Producător: Antibiotice, România	<i>Camphorum 10 g, Methylsalicylatum 15 g, Mentholum 10 g</i>	rubefiantă, revulsivă pentru relaxarea musculaturii

***Pini silvestris cormus* – ramuri de pin**

***Pinus silvestris* L. – pin**

Fam. **Pinaceae**

Compoziție chimică: ramurile și cetina de pin conțin până la 1 % de ulei volatil, rășini până la 12 %, substanțe tanante și vitamine: A, C, K. Uleiul volatil conține cca 40 % pinen și bornilacetat, principiu responsabil de mirosul plăcut.

Întrebuințări: camforul racemat poate fi utilizat doar extern, în profilaxia decubitusului, pentru relaxarea musculaturii ce urmează a fi solicitată. Mugurii de pin intră în componența unor produse cu acțiune antiinflamatoare, utilizate în prostatită și hipertrofie de prostată. Uleiul de pin manifestă acțiune diuretică și antiinflamatoare și poate fi administrat în tratamentul și profilaxia nefrolitiazelor, în calculi renali.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Antitox , comprimate, N40, flacon N1. Producător: Plantavorel, România	<i>Oleum Pini 2 mg, Taraxaci radices et folia 95 mg, Arctii radices 160 mg, Graminis rhizomata 45 mg, Urticae folia 60 mg, Bardanae radices 45 mg, Viola herba 45 mg</i>	diuretică, sudorifică, laxativă în gută, reumatism, obezitate, afecțiuni cutanate
2.	Ceai prostată , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fares, România	<i>Equiseti herba, Pini gemmae, Solidaginis herba, Calendulae flores, Epilobii herba, Lamii albi herba</i>	diuretică, decongestivă a prostatei, antiinflamatoare a tractului urinar reduce micțiunile nocturne în prostatită și hipertrofie de prostată

3.	Phytolysin , pastă 100 g, N1, extract complex. Producători: Farmac, Ucraina; Herbapol, Polonia	<i>Oleum Pini</i> 1,0 g, <i>Oleum Salviae</i> 1,0 g, <i>Oleum Menthae piperitae</i> 0,5 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Allii cepae bulbosus</i> 5 g, <i>Festucae radices</i> 12,5 g, <i>Betulae folia</i> 10 g, <i>Petroselinii radices</i> 17,5 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 15 g	antiinflamatoare, diuretică, analgezică în tratamentul și profilaxia nefrolitiazelor, în calculi renali
4.	Mucoplant Balsam Eucalipt contra răcelii , unguent, 50 g, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	100 g unguent conține: <i>Oleum Pini</i> 7,5 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 7,5 g, <i>Camphorum</i> 5 g	antiseptică, antiinflamatoare în stări de răceală
5.	Pinosol , picături nazale, soluție, 10 ml, N1. Producător: Slovakofarma, Slovacia	<i>Aetheroleum Pini sylvestris</i> 3,75 g, <i>Thymolum</i> 32 mg, <i>Azulenum</i> 20 mg <i>Aetheroleum Menthae</i> <i>piperitae</i> 1 g, <i>Aetheroleum</i> <i>Eucalypti</i> 1 g, <i>Tocopheroli</i> <i>acetat</i> 1,7 g	antiseptică, cicatri- zantă în rinite acute și cronice, atrofice sau hipertrofice, laringite, traheite, bronșite, stări după operații în cavitatea nazală și tamponada nasului
6.	Urolesan , picături orale, 15 ml și 25 ml, N1. Producă- tori: Galicifarm SAP, Ucraina și Depofarm, R. Moldova	<i>Oleum Pini</i> 8 g, <i>Oleum</i> <i>Menthae</i> 2 g, <i>Oleum Ricini</i> 11 g, <i>Extractum Daucus</i> <i>carotidis fluidum</i> 23 g, <i>Extractum Lupuli fluidum</i> 32,9 g, <i>Extractum Origani</i> <i>vulgaris</i> 23 g	antispastică, urticozurică, antiinflamatoare, antiseptică, contribuie la eliminarea calculilor renali și biliari

3.5 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE SESQUITERPENOIDE

Arnicae flores – flori de arnică

Arnica montana L. – arnică

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: florile de arnică conțin până la 0,15 % de ulei volatil, principiile active fiind proazulenele: helenalina, arnicolida și arniflorina. Se mai conțin acizi grași, până la 50 %, flavonoide, carotenoide, fitosteroli, substanțe tanante, compuși azotați. Din substanțe amare s-au identificat: arnidiol și faradiol.

Întrebuințări: tinctura preparată din flori de arnică se utilizează ca antiseptic și cicatrizant. În amestec cu apă de plumb această tinctură are proprietatea de a decongestiona loviturile. Infuzia de 4 %, sub formă de comprese, înviorează tenurile palide, iar faradiolul, ca iritant local, reduce hematoamele. Nu se recomandă a se administra intern, deoarece helenalina provoacă gastroenterite, hipertensiune, în cantități prea mari induce paralizii, iar la aplicare externă a preparatelor, la persoanele sensibile, pot apărea iritații, dermatite. Florile de arnică se regăsesc în produse homeopatice cu acțiune antiinflamatoare, venotonizantă, regeneratoare, cât și în medicina veterinară în tratamentul plăgilor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Arnica-Heel , picături orale, 30 ml, N1. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea</i> X3, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Solanum dulcamara</i> X4, <i>Eucalyptus globulus</i> X4, <i>Solanum nigrum</i> X4, <i>Rhus toxicodendron</i> X6, <i>Eupatorium cannabinum</i> X2, <i>Bryonia alba</i> X4, <i>Apis mellifera</i> X4	preparat homeopatic cu acțiune antiinflamatoare în inflamații localizate sau generalizate, acute, subacute și cronice, pentru activizarea rezistenței organismului, în profilaxia bolilor infecțioase, nu se administrează copiilor sub 12 ani
2.	Aesculus compositum , picături orale, 50 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Arnica montana</i> X3, <i>Aesculus hippocastanum</i> X1, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Viscum album</i> X3, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Secale cornutum</i> X3, <i>Hamamelis virginiana</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Solanum nigrum</i> , X6 <i>Tabacum</i> X10	venotonizantă, flebodinamică, spasmolitică, analgezică administrat în dereglări ale circulației sanguine, varice, hemoroizi, nu se administrează copiilor sub 12 ani
3.	Cerebrum compositum , soluție injectabilă, 2,2 ml N5, preparat	<i>Arnica montana</i> X4, <i>Hyoscyamus niger</i> X6, <i>Conium maculatum</i> X4, <i>Aesculus hippocastanum</i>	regeneratoare, analgezică, antiinflamatoare, spasmolitică și sedativă

	homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	X4, <i>Cinchona officinalis</i> X4, <i>Cocculus indicus</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Aconitum napellus</i> X6, <i>Anacardium orientale</i> X6, <i>Thuja occidentalis</i> X6, <i>Cerebrum suis</i> X8, <i>Ignatia amara</i> X8, <i>Ambra grisea</i> X10, <i>Embryo suis</i> X10, <i>Hepar suis</i> X10	în afecțiuni inflamatorii
4.	Dr. Theiss Arnica gel , gel, 100 g, N1, Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extractum Arnicae montanae, excipients</i>	cicatrizantă, regeneratoare în plăgi, hematoame
5.	Guna Anti Age Vein , soluție, 30 ml, N1 și granule 4 g, N1, preparate homeopaticice combinate. Producător: Guna, Italia	<i>Aesculus hippocastanum</i> D3, <i>Aconitum napellus</i> D10, <i>Ananasa sativa</i> D3, <i>Apis mellifica</i> D10, <i>Arnica montana</i> D10, <i>Arsenicum album</i> D12, <i>Artery</i> C4, <i>Belladonna</i> D10, <i>Calcarea fluorica</i> D8, <i>Cinchona officinalis</i> D10, <i>Ferrum metallicum</i> D10, <i>Hamamelis virginiana</i> D3, <i>Lachesis</i> D10, <i>Lymphatic vessel</i> C7, <i>Mercurius solubilis</i> D10, <i>Pulsatilla</i> D10, <i>Vein</i> C4, <i>Viscum album</i> D3	antitrombotică, pentru ameliorarea temporară a simptomelor de congestie venoasă, tromboflebite
6.	Guna Oral Spray , spray oral, 50 ml, N1, produs homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Echinacea purpurea</i> X2, <i>Symphytum officinale</i> X6, <i>Aconitum napellus</i> 3X, <i>Belladonna</i> X4, <i>Millefolium</i> X3, <i>Hypericum perforatum</i> X3, <i>Hamamelis virginiana</i> X2	antiinflamatoare, decongestionată, drenantă, bactericidă, antivirală, imunostimulatoare, ameliorează circulația sanguină
7.	Pumpan , picături orale, soluție 25 ml, N1 și 50 ml, N1.	<i>Arnica montana</i> D6, <i>Crataegus monogyna</i> D1, <i>Kalium carbonicum</i> D6,	în ameliorarea unor simptome de origine cardiacă, fără afectare

	Producător: Richard Bittner, Austria	<i>Digitalis purpurea</i> D12, <i>Convallaria majalis</i> D12	organică, în palpitații, dureri în piept, tulburări circulatorii periferice
8.	Sedocalm , comprimate, N30. Producător: Plantavorel, România	<i>Hyssopi herba</i> , <i>Chelidonii herba</i> , <i>Origanii herba</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Crataegi fructus</i> , <i>Tiliae flores cum bracteis</i> , <i>Arnicae flores</i> , <i>Aetheroleum Foeniculi</i>	sedativă și antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ, cu o ușoară acțiune hipotensivă
9.	Traumeel S , unguent 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Symphytum officinale</i> D4, <i>Achillea millefolium</i> TM, <i>Arnica montana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hammamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum napellus</i> D1	analgezică, regeneratoare, pentru tratamentul rănilor și ulcerelor, în ameliorarea simptomelor inflamatorii și dureroase din luxații, în traumatisme ale aparatului locomotor

***Betulae gemmae* – muguri de mesteacăn**

***Betulae folia* – frunze de mesteacăn**

***Betulae succus* – suc de mesteacăn**

***Betula verrucosa* Ehrh. – mesteacăn**

Fam. **Betulaceae**

Compoziție chimică: frunzele de mesteacăn conțin 0,05 % de ulei volatil, până la 10 % taninuri, substanțe rezinoase, glucide, vitamina C. Mugurii conțin până la 5 % de ulei volatil, în componența căruia intră betulina și betulinolul.

Întrebuințări: infuzia și decoctul din frunze și muguri de mesteacăn posedă acțiune puternică diuretică și colagogă, se regăsesc în compoziția speciilor diuretice și colagoge. Sucul este eficient în afecțiunile inflamatorii ale căilor biliare și renale. Este un bun detoxifiant, depurativ, sudorific, antiinflamator articular, elimină apa din țesuturi, normalizează nivelul de colesterol, fiind astfel și un bun hipotensiv.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Anti-P , soluție pentru uz extern, 50 ml, flacon N1. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Veratri rhizomata cum radicibus</i> 70 g, <i>Betulae pix</i> 0,04 g, <i>Aetheroleum Lavandulae</i> 0,25 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % ad 1000 ml	în pediculoză prin paralizia sistemului nervos al ectoparaziților, în urma eliminării acidului gama-aminobutiric, din țesutul nervos al paraziților
2.	Biozar , capsule, N10. Producător: Vitapharm-Com, R. Moldova	<i>Extractum Berberidis radices</i> 32 mg, <i>Extractum Betulae folia</i> 32 mg	colagogă, diuretică, administrarea concomitentă a extractului din dracilă și mesteacăn crește eficacitatea tratamentului
3.	Ephiplant , pulbere în pungi, 1,5 g N25. Producător: Eurofarm, România	<i>Betulae folia</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 20 g, <i>Taraxaci herba et radices</i> 30 g, <i>Sambuci flores</i> 20 g, <i>Violae herba</i> 10 g	depurativă, diuretică, laxativă, cu reducerea masei corporale prin eliminarea apei și toxinelor din organism
4.	Extract din frunze de mesteacăn , soluție, 50 ml, N1. Producător: Vitafarm, R. Moldova	Extract hidroalcoolic din <i>Betulae folia</i>	diuretică, antibacteriană și antiinflamatoare, contribuie la eliminarea nisipului și calculilor mici din rinichi și uretere, dizolvă calculii din căile urinare, preponderent fosfații și carbonații
5.	Frunze de mesteacăn , produs vegetal fragmentat 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Betulae folia</i> 1,5 g	diuretică, colagogă, detoxifiantă, sudorifică
6.	Normoponderol , comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Betulae folia</i> 560 mg, <i>Taraxaci herba et radices</i> 560 mg, <i>Frangulae cortex</i> 560 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 560 mg, <i>Cichorii radices</i> 560 mg,	purgativă, coleretică, diuretică, antiflatulentă, carminativă, intensifică procesele metabolice și diminuează senzația de foame, adjuvant în

		<i>Aetheroleum Foeniculi</i> 500 mg	tratamentul obezității
7.	Renal-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, NI. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Betulae folia</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Plantaginis majoris folia</i> , <i>Salviae folia</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Polygoni avicularis herba</i>	diuretică, în afecțiuni ale aparatului urinar, litiază renală, în buna funcționare a rinichilor și vezicii urinare
8.	Specie diuretică , produs vegetal fragmentat, 50 g, NI. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Betulae gemmae</i> 15 g, <i>Ononidis spinosae radices</i> 15 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Foeniculi fructus</i> 10 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Millefolii herba</i> 20 g	diuretică, antiinflamatoare, spasmolitică, antiseptică în nefrolitiază, cistite cronice, edeme de proveniență cardiacă
9.	Uroflux , pulbere, 37,5 g și 75 g, în flacoane, 150 ml și 300 ml. Producător: RhonePoulencRorer, Franța-SUA	<i>Uvae-ursi folia</i> 6 g, <i>Salyci cortex</i> 3 g, <i>Betulae folia</i> 9 g, <i>Equiseti herba</i> 3 g, <i>Solidaginis herba</i> 6 g, <i>Ononidis spinosae radices</i> 2,5 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 2 g	diuretică, antiinflamatoare, antiseptică a căilor urinare, administrat în cistite, uretrite
10.	Wishnevsky , liniment, 40 g, NI. Producător: Farmaprim, R. Moldova	<i>Gudron de mesteacăn</i> 0,03 g, <i>Bismut tribromfenolat</i> 0,03 g, <i>Ulei de ricin</i>	antimicrobiană, antiinflamatoare și antiseptică, regenerativă, gudronul de mesteacăn irită terminațiile nervoase cutanate și restabilește circulația

Calami rhizomata – rizomi de obligeană

Acorus calamus L. – obligeană

Fam. Araceae

Compoziție chimică: rizomii de obligeană conțin 2,5-3 % de ulei volatil, azarona, componentul principal, constituie până la 10 % și se întâlnește atât în forma izomerică *cis*, cât și *trans*. Mai conțin heterozida amară acorina și vitamina C, însoțite de amidon și taninuri. Aroma o conferă aldehida azarilică.

Întrebuințări: rizomii de obligeană se utilizează sub formă de decoct și tinctură amară. Manifestă acțiune sedativă și stimulentă asupra secrețiilor gastrointestinale, este un bun stomahic. Poate fi administrat în hipometa-

bolism și hipotonie, în litiaze biliare, în tratamentul ulcerului stomacal și duodenal (Vicair, Vicalin), contribuind la eliminarea mucozităților intestinale. Rădăcina uscată de obligeană, mestecată încet în cavitatea bucală, poate dezobișnui de patima fumatului. Sucul proaspăt din rădăcini revigorează și poate fi aplicat pe pleoapele ochilor oboșiți.

FITOPREPARATE

Nr. d/a	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Bronchophyt , sirop 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Thymi herba</i> 8 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, bronhospasm și astm bronșic
2.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Equiseti herba</i> 5 g, <i>Hipocastani semina</i> 5 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 5 g, <i>Calami rhizomata</i> 5 g, <i>Vincae herba</i> 5 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 4 g, <i>Meliloti herba</i> 5 g, <i>Hyperici herba</i> 4 g, <i>Maydis stigmata</i> 5 g, <i>Uvae-ursi folia</i> 5 g, <i>Arctii radices</i> 5 g, <i>Menthae folia</i> 4 g, <i>Taraxaci radices</i> 5 g, <i>Leonori herba</i> 4 g, <i>Pini genumae</i> 5 g, <i>Chamomillae flores</i> 5 g, <i>Millefolii herba</i> 5 g, <i>Rosae fructus</i> 4 g, <i>Lupuli strobuli</i> 5 g, <i>Bidentis herba</i> 6 g, <i>Chelidonii herba</i> 4 g	detoxifiantă, stomahică, hipocolesterolemică în tratamentul și profilaxia hiperlipidemiilor și hipercolesterolemiei, ateroscleroză, artroză, boli inflamatorii ale tractului urinar, urocalculoză, edeme cardiace, hepatită, colecistită, colangită, alcoolism, sindrom astenic, în tratamentul complex al diabetului zaharat
3.	Detoxiherba , produs vegetal fragmentat 1,5 g, N20. Producător:	<i>Calami rhizomata</i> 75 mg, <i>Bidentis herba</i> 90 mg, <i>Meliloti herba</i> 75 mg, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 60 mg,	diuretică, detoxifiantă, saluretică hipoazotemică, contribuie la eliminarea depunerilor

	Depofarm, R. Moldova	<i>Maydis stigmata</i> 75 mg, <i>Hyperici herba</i> 60 mg, <i>Arc- tii radices</i> 75 mg, <i>Taraxaci radices</i> 75 mg, <i>Menthae fo- lia</i> 60 mg, <i>Hippocastani se- mina</i> 75 mg, <i>Leonuri herba</i> 60 mg, <i>Chamomillae flores</i> 75 mg, <i>Glycyrrhizae radi- ces</i> 75 mg, <i>Pini gemmae</i> 75 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 75 mg, <i>Millefolii herba</i> 75 mg, <i>Rosae fructus</i> 60 mg, <i>Equiseti herba</i> 75mg, <i>Lupuli strobuli</i> 75 mg, <i>Chelidonii herba</i> 60 mg	de săruri din aparatul locomotor, reduce concentrația plasmatică a colesterolului și tri- gliceridelor, manifestă acțiune benefică asupra funcției renale și he- patice
4.	Gastrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20; 100 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Calami rhizomata</i> 6 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 7 g, <i>Salviae folia</i> 6 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Rosae fructus</i> 7 g, <i>Calen- dulae flores</i> 7 g, <i>Urticae folia</i> 7 g, <i>Althaeae radices</i> 7 g, <i>Helichrysi herba</i> 6 g, <i>Absinthii herba</i> 5 g, <i>Sopho- rae japonicae fructus</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 8 g, <i>Millefolii herba</i> 6 g, <i>Hyperici herba</i> 6 g	antiinflamatoare, antiflatulentă, stomahică, coleretică, antiulceroasă, administrat în gastrite hipo – sau anacide, duodenite, enterocolite, în profilaxia ulcerului gastric și duodenal
5.	Memorite , comprimate filmate, 352 mg, N60. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India	<i>Extractum: Acorus calamus</i> , <i>Bacopa monnieri</i> , <i>Convul- vulus pluricaulis</i> , <i>Aspara- gus racemosus</i> , <i>Glycyrrhiza glabra</i> , <i>Terminalia chebula</i> , <i>Terminalia belerica</i> , <i>Embli- ca officinalis</i> , <i>Picrorhiza kurroa</i> , <i>Zingiber officinalis</i> , <i>Piper nigrum</i> , <i>Piper longum</i> , <i>Celastrus paniculatus</i>	psihostimulantă, ameliorează memoria în astenie, stări de oboseală, extenuare nervoasă, nevralgie
6.	Mentat , comprimate, N60, supliment nutritiv. Producător:	<i>Acorus calamus</i> 42 mg, <i>Bacopa monnieri</i> 136 mg, <i>Centella asiatica</i> 70 mg, <i>Withania somnifera</i> 52 mg,	neurostimulentă pentru îmbunătățirea deficiențelor de memorie, creșterea

	Himalaia, India	<i>Foeniculum vulgare</i> 18 mg, <i>Evolvulus alsinoides</i> 52mg, <i>Nardostachys jatamansi</i> 52 mg, <i>Valeriana wallichii</i> 50 mg, <i>Prunus amygdalus</i> 50 mg, <i>Tinospora cordifolia</i> 36mg, <i>Terminalia chebula</i> 36 mg, <i>Emblica officinalis</i> 36 mg, <i>Oroxylum indicum</i> 32 mg, <i>Celastrus paniculatus</i> 32g, <i>Orchis mascula</i> 18 mg, <i>Terminalia arjuna</i> 18 mg, <i>Ipomoea digitata</i> 18 mg, <i>Zingiber officinale</i> 14 mg, <i>Terminalia belerica</i> 14 mg, <i>Myristica fragrans</i> 14 mg, <i>Mukta pishti</i> 3 mg	atenției și puterii de concentrare; este eficient în boala Parkinson prin stimularea receptorilor dopaminergici, administrat la copii și adolescenți îmbunătățește performanțele școlare, administrat adulților anihilează oboseala zilnică, efectele stresului, anxietatea și asigură un somn natural și liniștit
7.	Pasisana , mixtură, 50 ml, N1. Producător: Riemser Pharma, Germania	10 ml: <i>Sorbi fructus</i> 40 mg, <i>Calami rhizomata</i> 4 mg, <i>Urticae folia</i> 6 mg, <i>Cinnamomi cortex</i> 6 mg, <i>Rosmarini folia</i> 6 mg, <i>Chinae cortex</i> 4 mg, <i>Angelicae radices</i> 4 mg, <i>Thymi herba</i> 4 mg, <i>Verbenae herba</i> 4 mg, <i>Cichorii radices</i> 2 mg, <i>Hyperici herba</i> 2 mg, <i>Foeniculi fructus</i> 2 mg, <i>Carvi fructus</i> 2 mg, <i>Tormentillae rhizomata</i> 4 mg, <i>Melissae folia</i> 6 mg, <i>Lini semina</i> 5 mg, <i>Serpylli herba</i> 4 mg, <i>Taraxaci radices</i> 4 mg, <i>Avenae sativae semina</i> 60 mg	antiinflamatoare, antidiabetică, antidiareică, antifatulentă, diuretică, carminativă
8.	Rizomi de obligea-nă , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20 și 100 g, N1. Producători: Med-farma, R. Moldova și Lektraví, Ucraina	<i>Calami rhizomata</i> 1,5 g și 100 g	antiulceroasă, antiinflamatoare, regeneratoare, antiacidă, spasmolitică

9.	Specie gastrointestinală, produs vegetal fragmentat, 2 g, N 20. Producător: Leksredsva, Rusia	<i>Calami rhizomata</i> 20 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 20 g, <i>Matricariae flores</i> 20 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 10 g, <i>Anethi graveolens fructus</i> 20 g	spasmolitică, antiinflamatoare, ușor laxativă, coleretică în colecistite, patologii ale căilor biliare, crampe abdominale, gastrite
10.	*Tinctura Amara, flacon, 25 ml, N1	<i>Centaurii herba</i> 60 g, <i>Menyanthis folia</i> 60 g, <i>Calami rhizomata</i> 30 g, <i>Coriandri fructus</i> 15 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 40 % ad 1000 ml	tonică amară, administrat câte 15 picături cu 30 minute înaintea meselor
11.	Vicair, comprimate, N10. Producător: Leksredsva, Rusia	<i>Bismuthi subnitras</i> 350 mg, <i>Magnesii subcarbonas</i> 400 mg, <i>Natrii hydrocarbonas</i> 200 mg, <i>Pulvis Calami rhizomatis</i> 25 mg, <i>Pulvis Frangulae cortex</i> 25 mg	antiacidă, antiulceroasă în ulcer gastric și duodenal, gastrite hiperacide
12.	Vicalin, comprimate, N10. Producători: Leksredsva, Rusia și Borșceagov, Ucraina	<i>Bismuthi subnitras</i> 350 mg, <i>Magnesii subcarbonas</i> 400 mg, <i>Pulvis Calami rhizomata</i> 25 mg, <i>Pulvis Frangulae cortex</i> 25 mg, <i>Khellimum</i> 5 mg, <i>Rutosidum</i> 5 mg	antiacidă, antiinflamatoare, antiseptică, spasmolitică, ușor laxativă în ulcer gastric și duodenal, gastrite hiperacide

Chamomillae flores – flori de mușețel

Chamomilla recutita L. (syn. Matricaria recutita L., M. chamomilla L.) – mușețel

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: principiul activ de bază este camazulena, ce provine din lactone sesquiterpenice, se formează în timpul distilării din matricină și induce culoarea albastră a uleiului volatil. Florile de mușețel mai conțin prohamazulene care, prin decarboxilare, formează matricina și matricarina din grupul guaianolidei (sesquiterpenă lactonică), flavonoide, în cantități mai mari glicozidele apigenolului, quercetolului, luteolinei, însoțite de cumarine (umbeliferona, herniarina), poliholoziide, vitamina C și acizi grași (stearic, palmitic, linolic). Uleiul volatil, obținut din flori de mușețel prin antrenare cu vapori de apă a produsului, constituie 0,25–1 %.

Întrebuințări: florile de mușețel manifestă acțiune antiinflamatoare, cicatrizantă, antiseptică și antialergică (antihistaminică). Pot fi administrate intern în gastrite, duodenite, ulcer gastric și duodenal, enterocolite, flatulență. Se administrează topic, în faringite, tonsilite, otite, stomatite, gingivite, boli inflamatorii ale tractului genitourinar, în dermatite solare, ultraviolete sau radiologice ușoare. Florile de mușețel pot fi utilizate ca adjuvant în tratamentul ulcerelor gambei sau decubitusuri, în procese inflamatorii din regiunea mucoasei bucale, ale mameloanelor în perioada alaptării copilului, în dermatite de scutece ale sugarilor, procese inflamatorii ale pielii și mucoaselor din regiunea organelor genitale și anusului, inclusiv în hemoroizi, fisuri sau abcese anale. Acțiunea antiinflamatoare se datorează camazulenei care stimulează aparatul reticulo-endotelial prin histamina eliberată din țesut. Acest mecanism explică și acțiunea antihistaminică și cicatrizantă. Prin flavonoide (apigenina) și cumarine, mușețelul manifestă proprietăți spasmolitice. Este contraindicat pacienților cu micoze, deoarece camazulena întreține creșterea lor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Antigrippin cu aromă de mușețel , pulbere pentru soluție orală. Producător: NaturProdukt, Olanda	<i>Paracetamolum</i> 500 mg, <i>Chlorphenaminum</i> 10 mg, <i>Acidum ascorbicum</i> 200 mg, <i>Extractum Chamomillae flores</i>	analgezică, antispasmodică, antiinflamatoare, antivirală
2.	Arfazetin, specie medicinală , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Rosae fructus</i> 0,15 g, <i>Equiseti herba</i> 0,1 g, <i>Vaccinii myrtilli cormus</i> 0,2 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 0,2 g, <i>Eleutherococci rhizomata cum radicibus</i> 0,15 g, <i>Hyperrici herba</i> 0,1 g, <i>Chamomillae flores</i> 0,1 g	antidiabetică în diabet de tipul II, formă ușoară și medie, atât în monoterapie, cât și în terapie complexă
3.	Bioline Insomnia , comprimate sublinguale, N15 și N45, preparat homeopatic combinat. Producător: Botanical Lab, SUA	<i>Passiflora incarnate</i> D3, <i>Humulus lupulus</i> D3, <i>Avena sativa</i> D4, <i>Chamomilla recutita</i> D3, <i>Coffea cruda</i> D4, <i>Kalium phosphoricum</i> D4	hipnotică și sedativă în insomniile de diversă geneză, potențează acțiunea hipnoticelor, sedativelor și tranchilizantelor

4.	Ceai hepatic, 60 g, N1. Producător: Fitoterapia, România	<i>Chamomillae flores,</i> <i>Chelidonii herba,</i> <i>Calendulae flores, Cynarae</i> <i>folia, Menthae herba,</i> <i>Hyperici herba</i>	hepatoprotectoare, colagogă în hepati- te, colecistite croni- ce, enterocolite, colici abdominale
5.	Dentokind, comprimate N150. Producător: Deutsche Homoopathie, Germania	<i>Belladonna trit. D6,</i> <i>Chamomilla trit. D6,</i> <i>Ferrum phosphoricum</i> <i>D6, Hepar sulfuris D12,</i> <i>Pulsatilla trit. D6</i>	stimulează rezisten- ța organismului în fenomene patologi- ce apărute în timpul erupției dinților la sugari și copii
6.	Enterokind, picături orale, soluție, 20 ml, N1. Producător: Deutsche Homoopathie, Germania	<i>Chamomillae flores D6,</i> <i>Cinae D6, Colocynthis</i> <i>D6, Lac defloratum D6,</i> <i>Magnesium chloratum D6,</i> <i>substanțe auxiliare: xilitol,</i> <i>glicerol 8 5%, apă purificată</i>	preparat homeopa- tic ce stimulează rezistența organis- mului, activând astfel capacitatea de autovindecare, administrat în coli- ci abdominale și flatulență la sugari și copii
7.	Flori de mușețel, produs vegetal, 1,5 g N20; 50 g N1. Producători: Medfarma R. Moldova și Lektravî, Ucraina	<i>Chamomillae flores</i> 1,5 g și 50 g	antiinflamatoare, antialergică, cicatrizantă, spasmolitică în balonări, colici abdominale
8.	Gastritol, picături orale, soluție 50 ml, N1. Producător: Dr. Klein, Germania	<i>Angelicae rhizomata cum</i> <i>radicibus, Matricariae</i> <i>flores, Cardui benedicti</i> <i>herba, Glycyrrhizae radices,</i> <i>Absinthii herba, Hyperici</i> <i>herba, Anserinae herba</i>	antiinflamatoare, antiseptică, stimulează vascularizarea la nivelul mucoasei gastrice
9.	*Gel antivaricos, gel, 100 g, N1. Producător: Mark Pharmaceutics, România	<i>Diclofenac sodium 1 %,</i> <i>Extractum Aesculi</i> <i>hippocastani, Extractum</i> <i>Calendulae, Tincturae</i> <i>Chamomillae, Oleum</i> <i>Lavandulae, Oleum Salviae</i>	vasculoprotectoare în varice, simptome ale insuficienței venoase, senzația de picioare grele, edeme, echimoze
10.	Guna Addict 2, soluție, 30 ml, N1,	<i>Chamomilla recutita D3,</i> <i>Passiflora incarnata D1,</i>	imunomodulatoare, administrat în stări

	preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Valeriana officinalis</i> D1, <i>Aralia quinquefolia</i> D2, <i>Avena sativa</i> D1, <i>Eleutherococcus senticosus</i> C12, <i>Humulus lupulus</i> D1, <i>Hypericum perforatum</i> D3, <i>Pulsatilla</i> D6, <i>Ribes nigrum</i> C12, <i>Saccharum</i> D1	de stres, iritabilitate, insomnie, abandonul fumatului
11.	Herbastress , comprimate, 450 mg, N30. Producător: Grindex, Letonia	<i>Extractum: Passiflorae incarnatae herba</i> 50 mg, <i>Humuli lupuli strobuli</i> 50 mg, <i>Chamomillae flores</i> 30 mg, <i>Avenae sativae semina</i> 30 mg, <i>Ginseng radices</i> 30 mg, <i>Pyridoxini hydrochloridum</i> (B ₆) 2 mg	sedativă, anxiolitică, nu cauzează dependență și somnolență, vitamina B ₆ stimulează procesele metabolice în organism
12.	Imupret , picături orale, soluție, 50 ml, 100 ml, N1. Producător: Bionorica, Germania	<i>Althaeae radices</i> 0,4 g, <i>Chamomillae flores</i> 0,3 g, <i>Equiseti herba</i> 0,5 g, <i>Millefolii herba</i> 0,4 g, <i>Taraxaci folia</i> 0,4 g, <i>Juglandis folia</i> 0,4 g, <i>Quercus cortex</i> 0,2 g	imunomodulatoare, contribuie la reducerea edemului mucoasei căilor respiratorii și a sinusurilor paranazale
13.	Kamillosan , unguent 20 g, N1. Producător: Baxter, Germania	Extracte alcoolice: <i>Matricariae flores</i> 350 mg, <i>Oleum Menthae</i> 18,5 mg, <i>Oleum Anisi</i> 7 mg	antiinflamatoare, antibacteriană, regeneratoare
14.	Kamillosan , spray, 30 ml, N1. Producător: Baxter, Germania	Extracte alcoolice: <i>Matricariae flores</i> 350 mg, <i>Oleum Menthae</i> 18,5 mg, <i>Oleum Anisi</i> 7 mg	antiinflamatoare, antibacteriană, antialergică, regeneratoare
15.	Kindinorm , granule, 10 g, N1, preparat homeopatic. Producător: Deutsche Homöopathie, Germania	<i>Chamomillae flores</i> D6, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> D6, <i>Kalium phosphoricum</i> D6, <i>Staphisagria</i> D6	stimulează rezistența organismului, administrat în tulburări comportamentale
16.	Romazulan , soluție cutanată, 100 ml N1. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum fluidum Chamomillae flores</i> 95,9 g, <i>Azulen</i> 0,037 seu <i>Oleum Millefolii</i> 0,03 g	antiinflamatoare, slab analgezică, carminativă, cicatrizantă, se aplicată cutanat
17.	Rotocan , extract fluid, 25 ml N1	<i>Chamomillae flores</i> 50 ml, <i>Calendulae flores</i> 25 ml,	antiinflamatoare, la administrare o lin-

	și 50 ml, N1. Producător: Vifiteh, Rusia	<i>Millefolii herba</i> 25 ml	guriță de soluție se adaugă la 200 ml apă
18.	Specie coleretică N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Chamomillae flores</i> 15 g, <i>Calendulae flores</i> 15 g, <i>Tanacetii flores</i> 10 g, <i>Menthae herba</i> 10 g, <i>Coriandri fructus</i> 25 g, <i>Millefolii herba</i> 25 g	coleretică, colagogă, în deschinezii biliare, spasme gastrointestinale, hepatite cronice, colecistite cronice
19.	Specie gastrointestinală , produs fragmentat, 2 g, N20. Producător: Leksredstva, Rusia	<i>Matricariae recutitae flores</i> , <i>Anethae fructus</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Menthae piperitae folia</i>	stomahică, antiinflamatoare în gastrite acute și cronice
20.	Specie pectorală , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Fitofarm, Rusia	<i>Chamomillae flores</i> 20 g, <i>Ledi Palustris cormus</i> 20g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Violae herba</i> 20 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 15 g, <i>Menthae folia</i> 5 g	expectorantă în bronșite acute și cronice

***Inulae rhizomata et radices* – rizomi și rădăcini de iarbă-mare**

***Inula helenium* L. – iarbă-mare**

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: rădăcinile de iarbă-mare conțin ulei volatil (1–3 %), care la rece se depune sub formă de masă cristalină, cu conținut de camfor de inulă, formată din sesquiterpene biciclice, inclusiv un complex denumit helenină (alantolactona, izoalantolactona și dihidriizoalantolactonă). În rădăcinile recoltate toamna se mai conțin 19-44 % inulină, saponozide, stigmasterol și terpeni.

Întrebuințări: sub formă de decoct, iarbă-mare este un calmant al tusei și modificator al secrețiilor bronșice, acționează atât ca expectorant, cât și ca spasmolitic. Se prescrie în tratamentul bronșitelor cronice, catarului bronșic, în combinație cu frunzele de podbal. Mai posedă și o acțiune general tonică, datorită proprietăților amare ale lactonelor. În ulcer stomacal și duodenal se administrează sub formă de comprimate, prin totalul lactonelor. Rizomii și rădăcinile de iarbă-mare manifestă și proprietăți depurative, antiastmatice și antihelmintice prin sesquiterpenele biciclice (alantolactona).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchophyt , sirop 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Thymi herba</i> 8 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholitică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, bronhospasm și astm bronșic
2.	Helenium , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Xerbec, Rusia	<i>Inulae rhizomata et radices</i> 50 g	expectorantă, spasmolitică, regeneratoare în tratamentul bronșitelor cronice
3.	Rizomi și rădăcini de iarbă-mare , produs vegetal, 100 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Inulae rhizomata et radices</i> 100 g	expectorantă, spasmolitică, regeneratoare în tratamentul bronșitelor cronice, ulcerului stomacal și duodenal

***Populi nigrae gemmae* – muguri de plop-negru**

***Populus nigra* L. – plop-negru**

Fam. Salicaceae

Compoziție chimică: mugurii de plop-negru, recoltați primăvara, conțin până la 0,7 % de ulei volatil, principiile active fiind sesquiterpenele: betulenol, betulen, cariofilen, humulen. Se mai conțin taninuri, saponozide, ulei gras, două heterozide fenolice: populozida și salicozida. Din flavonoide s-au identificat crezolul și tactocrezolul, care imprimă produsului vegetal colorație galbenă.

Întrebuințări: manifestă proprietăți astringente, iar compușii fenolici conferă acțiune antiseptică. Flavonoidele sunt responsabile de acțiunea diuretică, iar heterozidele saliginolului induc acțiunea antipiretică. Plopul negru este eficient în tratamentul hemoroizilor, traheitelor și bronșitelor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	A acțiune și întrebuințări
1.	*Populeum , unguent, 30 g, N1	combinație cu extracte de: <i>Populi nigrae gemmae</i> , <i>Atropae belladonnae folia</i> , <i>Hyoscyami folia</i>	antiseptică prin polifenoli, spasmolitică, analgezică prin conținut de atropină și hiosciamină
2.	Prostamed , comprimate masticabile, N60, N120, N200. Producător: Dr. Gustav Klien, Germania	<i>Oleum Cucurbitae pepo var. styriaca</i> , <i>Galii herba</i> , <i>Extractum Populi folia</i>	antiinflamatoare, spasmolitică, acționează pe întreg sistemul genitourinar, administrat în prostatită și adenom de prostată de gradul I și II

3.6 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE COMPUȘI AROMATICI

Anisi vulgaris fructus – fructe de anason

Anisum vulgare Gaerth. (syn. *Pimpinella anisum* L.) – anason

Fam. **Apiaceae**

Compoziție chimică: fructele de anason conțin până la 3 % de ulei volatil, componentul principal este anetolul, ce constituie cca 90 %, însoțit de: aldehida anisică, alcoolul anisic și acidul anisic. Se mai conțin cumarine, substanțe minerale și ulei gras (15-20 %).

Întrebuințări: fructele de anason posedă proprietăți stomahice, carminative, antiseptice, aromatizante. Infuzia de fructe de anason stimulează secreția glandulară, pornind de la cea salivară și continuând cu cea gastrică, intestinală, biliară și mamară. Uleiul volatil este parte componentă a picăturilor amoniaceale anisate și a elixirului pectoral. Uleiul gras este utilizat la prepararea supozitoarelor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	A acțiune și întrebuințări
1.	Aloe Vitrum Beauty Elite , comprimate,	<i>Aloe arborescens folia</i> 25 mg, <i>Theae folia</i> 20 mg,	vitaminizantă în profilaxia

	N60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Laminariae stipites</i> 9 mg, <i>Menthae piperitae herba</i> 5 mg, <i>Olivae folia</i> 20 mg, <i>Urticae folia</i> 3 mg, <i>Anisi vulgaris fructus</i> 3 mg, <i>Zingiberis rhizomata</i> 3 mg, bioflavonoide, semințe de struguri, vitamine: A, C, E, D ₃ , B ₁ , B ₆ , B ₁₂	avitaminozelor, prin combinație de vitamine, minerale, microelemente și substanțe biologice active, stimulează procesele de regenerare în organism
2.	Carbocif , comprimate, 50 mg, N50. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex</i> 50 mg, <i>Oleum Anisi</i> 1,8 mg, <i>Oleum Menthae</i> 1,8 mg, <i>Carbo activitas</i> 169 mg, <i>Sulfur sublimathi</i> 2 mg, <i>Atropini sulphas</i> 2 mg	antispastică, carminativă în tratament de scurtă durată
3.	Ceai natural, Digestie ușoară , 1,5 g, N20. Producător: Fares, România	<i>Anisi fructus</i> 20 g, <i>Foeniculi fructus</i> 20 g, <i>Basilici herba</i> 15 g, <i>Rosmarini folia</i> 15 g, <i>Menthae herba</i> 3 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 3 g, <i>Sennae folia</i> 3 g, <i>Cichorii radices</i> 3 g	carminativă, gastrică, antiinflamatoare, se administrează în stări de flatulență, dispepsii
4.	Depuraflux , pulbere, 75 g în flacon N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Extractum: Anisi fructus</i> 5 g, <i>Foeniculi fructus</i> 3,5 g, <i>Coriandri fructus</i> 6 g, <i>Thymi fructus</i> 3,7 g, <i>Menthae folia</i> 1,5 g, <i>Frangulae cortex</i> 18 g, <i>Equiseti herba</i> 24 g, <i>Sennae folia</i> 15 g, <i>Centaurii herba</i> 0,4 g	depurativă, laxativă în tratamentul și profilaxia hiperlipidemiilor și hipercolesterolemiei
5.	Dr. Theiss Ulei de anason , capsule, 100 mg, 10x2, N10x3. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Anisi vulgaris fructus</i> 100 mg	carminativă, antiinflamatoare, gastrică
6.	Gastroседol , comprimate, 150 mg, N 20. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Ranitidinum</i> 150 mg, <i>Extractum Anisi vulgaris fructus</i>	antiulceroasă, antiemetică, antihistaminică administrat în ulcer gastric și duodenal
7.	Gastroседol Plus , comprimate,	<i>Ranitidinum</i> 150 mg, <i>Domperidonum</i> 50 mg,	antiulceroasă, antiemetică,

	150 mg și 50 mg, N 20. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Extractum Anisi vulgaris fructus</i>	antihistaminică administrat în ulcer gastric și duodenal
8.	Guna digest , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopat combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Anisum vulgare D1, Gentiana lutea D1, Angelica archangeli- ca D1, Nux vomica D3, Abrotanum D1, Amylase pan- creatic X2, Colocynthis D3, Diencephalon D3, Duodenum D6, Gall bladder D6, Liver D6, Pancreas D6, Pylorus D6, Thiaminum hydrochloricum</i>	antiinflamatoare, carminativă, spasmolitică în indigestii și dispepsii
9.	Kamillosan , unguent, 20 g, N1. Producător: Baxter, Germania	Extracte alcoolice: <i>Matricariae flores 350 mg, Oleum Menthae 18,5 mg, Oleum Anisi 7 mg</i>	antiinflamatoare, antibacteriană, regeneratoare
10.	Kofanol , comprimate, 750 mg. Producător: Nabros Pharm, India	<i>Extractum Capsici 0,05 mg, Ex- tractum Glycyrrhizae 27,5 mg, Mentholum 10 mg, Oleum Euca- lypti 0,1 mg, Oleum Anisi 0,1 mg, Oleum Menthae 0,05 mg, Oleum Pini 0,025 mg</i>	expectorantă, mucolică, carminativă, antiinflamatoare în bronșite acute și cronice, infecții respiratorii
11.	Secrepat forte cu aromă de anason , comprimate masc- ticabile, N10x5. Producător: Spectro, Ucraina	<i>Extractum Anisi vulgaris fructus</i>	carminativă, gastroesofagiană, administrat în dispepsii
12.	Spasmocystenol , picături buvabile, 10 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Rubiae radices 9,3 mg, Oleum Anisi 1450 mg, Oleum Foeni- culi 1475 mg, Oleum Eucalypti 2800 mg, Belladonnae radiceis alkaloida 2,5 mg, Acidum linoleicum 1400 mg, Acidum salicylicum 20 mg, Ethanolum anhydricum 75 mg, Oleum Ricini ad 10 ml</i>	spasmolitică, saluretică, administrat în colici renale, concremente urinare, nevralgie nefrolitiazică
13.	Strepsils Classic , comprimate,	<i>Oleum Anisi 2,3 mg, Oleum Menthae 0,48 mg,</i>	antiseptică, antiinflamatoare

N12x2. Producător: Reckitt Benckiser Healthcare, Marea Britanie	<i>Saccharum</i> 2,6 g	în inflamații bucofaringiene
--	------------------------	---------------------------------

Asari folia – frunze de poživnic

Asari rhizomata – rizomi de poživnic

Asarum europaeum L. – poživnic

Fam. Aristolochiaceae

Compoziție chimică: produsele vegetale din poživnic conțin până la 2 % de ulei volatil, bogat în azaronă și aldehydă azarilică, care conferă toxicitate produsului, inclusiv alcaloidul azarina. Au mai fost identificate vitamine B, C și taninuri.

Întrebuințări: acțiunea și administrarea poživnicului este dependentă de doză: în doze mici produsul vegetal posedă acțiune expectorantă și antitusivă; în doze și mai mici; acțiune diuretică, sudorifică și antibiotică, iar în doze mai mari se declanșează acțiunea emetică și vomitivă.

FITOPREPARATE

Nr.	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
I.	Tincturae Asari 100 ml, (1:10)	<i>Asari folia et rhizomata</i>	expectorantă, antitusivă, diuretică, sudorifică, emetică, cu acțiune determinată de doză

Basilici herba – părți aeriene de busuioc

Ocimum basilicum L. – busuioc

Fam. Lamiaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de busuioc, recoltate în perioada de înflorire, conțin ulei volatil 0,2 % (linalool, metilcavicol, estragol, cineol, camfor, pinen, anetol). Au mai fost identificate saponozide triterpenice și substanțe tanante.

Întrebuințări: părțile aeriene de busuioc, numite și medicament regesc, recoltate după ora 10, se folosesc ca: stomahic, diuretic, antiseptic, carminativ, antiinflamator, antispastic, expectorant, regenerativ în meteorisme, patologiiile tractului gastrointestinal, căilor respiratorii, inflamația căilor urinare. Se recomandă ca busuiocul să fie folosit în stare proaspătă, având un gust foarte diferit de produsul uscat. Uleiul volatil de busuioc calmează sistemul nervos, inhibă reflexul tusei, manifestă efect

anestezic și antiseptic moderat, grăbește vindecarea rănilor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchocin , sirop, 125 g, N1. Producător: Balcanpharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 100 mg, <i>Ephedrii hydrochloridum</i> 80 mg, <i>Oleum Basilici</i> 100 mg, <i>Excipients ad 100 ml</i>	expectorantă în tuse seacă cu fenomene catarale, în infecții respiratorii acute și cronice, traheobronșite, astm bronșic, infecții respiratorii virale
2.	Broncholytin , sirop, 125 ml, N1. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 125 mg, <i>Ephedrii hydrochloridum</i> 100 mg, <i>Oleum Basilici</i> 125 mg, <i>Acidum citricum</i> 125 mg, <i>Excipients ad 125 ml</i>	antitusivă, spasmolitică în bronșite acute și cronice, bronhodilatator ce reduce edemul mucoaselor bronșice prin eferdrină
3.	Broncholytin-Neo , sirop, 110 ml, N1. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 126,5 mg, <i>Pseudoephedrii hydrochloridum</i> 110 mg, <i>Oleum Basilici</i> 126,5 mg, <i>Acidum citricum</i> 66 mg, <i>Excipients ad 110 ml</i>	antitusivă, spasmolitică (uleiul volatil de busuioc are efect rapid și este lipsit de efecte secundare ale altor antitusive)
4.	Ceai Busuioc , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: StefMar, România	<i>Basilici herba</i> 50 g	carminativă, gastrică, antiinflamatoare în colici, dispepsie de natură nervoasă
5.	Ceai natural, Digestie ușoară , 1,5 g, N20. Producător: Fares, România	<i>Anisi fructus</i> 20 g, <i>Foeniculi fructus</i> 20 g, <i>Rosmarini folia</i> 15 g, <i>Basilici herba</i> 15 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 3 g, <i>Sen-nae folia</i> 3 g, <i>Menthae herba</i> 3 g, <i>Cichorii radices</i> 3 g	carminativă, gastrică, antiinflamatoare în stări de flatulență, dispepsii
6.	Doctor Mom , sirop, 100 ml, N1.	<i>Extractum: Ocimum sanctum</i> 100 mg,	bronholitică, mucolitică, expectorantă,

	<p>Producător: Johnson Johnson, Rusia</p>	<p><i>Glycyrrhizae glabrae</i> 60 mg, <i>Curcuma longa</i> 50 mg, <i>Zingiber officinalis</i> 10 mg, <i>Adhatoda vasica</i> 10 mg, <i>Solanum indicum</i> 20 mg, <i>Inula racemosa</i> 20 mg, <i>Piper cubeba</i> 10 mg, <i>Terminalia bellerica</i> 20 mg, <i>Aloe barbadensis</i> 50 mg, <i>Mentholum</i> 6 mg, <i>Sirop ad</i> 100 ml</p>	<p>antiinflamatoare în afecțiunile tractului respirator însoțite de tuse, în faringite, traheite, bronșite, laringite</p>
7.	<p>Imunocare, 100 ml, flacon, N1. Producător: Piramal Lmt, India</p>	<p>Ectractum: <i>Ocimum sanctum</i> 25 mg, <i>Curcuma longa</i> 25 mg, <i>Embilica officinalis</i> 50 mg, <i>Azadiracta indica</i> 25 mg, <i>Tinospora cordifolia</i> 25 mg</p>	<p>imunomodulatoare, antiinflamatoare în stări de stres, iritabilitate, insomnie</p>
8.	<p>Koffet, sirop, 100 ml, flacon, N1, Producător: Hymalaya, India</p>	<p><i>Ocimum sanctum</i> 25 mg, <i>Balsam odedron mukul</i> 35 mg, <i>Hyssopus officinalis</i> 25 mg, <i>Extractum Vitis vinifera</i> 35 mg, <i>Tinospora cordifolia</i> 20 mg, <i>Adhatoda vasica</i> 15 mg, <i>Myristica fragrans</i> 15 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 15 mg, <i>Onosma bracteatum</i> 10 mg, <i>Viola odorata</i> 10 mg, <i>Embelia ribes</i> 8 mg, <i>Solanum xanthocarpum</i> 8 mg, <i>Cinnamomum cassia</i> 8 mg, <i>Navasagara</i> 3 mg, <i>Excipients ad</i> 5 g</p>	<p>expectorantă, bronholică în traheite, traheobronșite, bronșite cu component asmatic în acutizare, acțiune expectorantă prin uleiuri volatile și saponozide</p>
9.	<p>Travisil, pastile cu aromă. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India</p>	<p><i>Piper longum</i> 25 mg, <i>Foeniculum vulgare</i> 18 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 10 mg, <i>Ocimum sanctum</i> 5 mg, <i>Abrus precatorius</i> 20 mg, <i>Acacia catechu</i> 17 mg, <i>Embilica officinalis</i> 16 mg, <i>Curcuma longa</i> 15 mg, <i>Zingiber officinale</i> 12 mg, <i>Mentholum</i> 2 mg</p>	<p>expectorantă, imunostimulantă în tuse de diverse etiologii, inclusiv în tuse cauzate de iritarea mucoasei tractului respirator, bronșite, laringite, astm, tuse la fumători</p>

Foeniculi fructus – fructe de fenicul**Foeniculum vulgare Mill. (syn. F. officinale All). – fenicul**Fam. **Apiaceae**

Compoziție chimică: fructele de fenicul conțin ulei volatil 3-6 %, componentul principal este trans-anetolul (50-75 %), însoțit de cis-anetol. Se mai conțin derivați terpenici: pinen, camfen, limonen, cimen, linalool, ulei gras (până la 18 %).

Întrebuințări: fructele sunt utilizate ca digestiv, carminativ, diuretic, expectorant, vermifug sub formă de pulbere și infuzie. Împreună cu fructele de chimen se administrează copiilor mici ca carminativ, iar mamelor ce alăptează ca galactogog, prin proprietatea de a mări secreția glandelor mamare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Carminativum Babinos , picături orale, 30 ml, N1. Producător: D. Gesellschaft, Germania	<i>Extractum fluidum Foeniculi fructus</i> 32 ml, <i>Extractum fluidum Coriandri fructus</i> 20 ml, <i>Extractum Matricariae flores</i> 20 ml	antiflatulentă, carminativă, înlătură crampele abdominale și durerile cauzate de schimbarea alimentației copiilor
2.	Fructe de fenicul , produs vegetal, 50 g și 100 g, N1. Producător: Depofarm. Moldova,	<i>Foeniculi fructus</i> 50 g și 100 g	carminativă, înlătură crampele abdominale în colici intestinale, galactogogă
3.	Normoponderol , comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Aetheroleum Foeniculi</i> 500 mg, <i>Taraxaci radices</i> 560 mg, <i>Frangulae cortex</i> 560 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 560 mg, <i>Betulae folia</i> 560 mg, <i>Cichorii radices</i> 560 mg	purgativă, coleretică, diuretică, antiflatulentă, carminativă, intensifică procesele metabolice și diminuează senzația de foame, adjuvant în tratamentul obezității
4.	Rhamnolax , comprimate, N 40. Producător: Plantavorel, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex, Cichorii radices, Aetheroleum Foeniculi</i>	laxativă, purgativă, în funcție de doză, în atonie intestinală, în tratament de scurtă durată
5.	Sedocalm ,	<i>Hyssopi herba, Chelidonii</i>	sedativă și

	comprimate, N30. Producător: Plantavorel, România	<i>herba, Origani herba, Leonuri herba, Crataegi fructus, Tiliae flores cum bracteis, Arnicae flores, Aetheroleum Foeniculi</i>	antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ, cu o ușoară acțiune hipotensivă
6.	Solutan, soluție orală, 50 ml N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Aqua Amygdalarum ama- rum 30 mg, Extractum Balsami tolutani 25 mg, Belladonnae radices 0,1 mg, Saponinum gypso- phyllae 1 mg, Natrii iodi- dum 100 mg, Procaini hydrochloridum 4 mg, Aetheroleum Foeniculi 0,4 mg, Ephedrini hydrochloridum 17,5 mg,</i>	expectorană, bronholitică, în bronșite acute și cronice, bronhospasm și astm bronșic
7.	Travisil, pastile cu aromă, N16. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India	<i>Piper longum 25 mg, Foe- niculum vulgare 18 mg, Glycerrhiza glabra 10 mg, Ocimum sanctum 5 mg, Abrus precatorius 20 mg, Acacia catechu 17 mg, Emblica officinalis 16 mg, Curcuma longa 15 mg, Zingiber officinale 12 mg, Mentholum 2 mg</i>	expectorantă, imunostimulantă în tuse de diverse etiologii, inclusiv în tuse cauzată de iritarea mucoasei tractului respirator, bronșite, laringite, astm, tuse la fumători

***Origani vulgaris herba* – părți aeriene de sovârv**

***Origanum vulgare L.* – sovârv**

Fam. Lamiaceae

Compoziție chimică: uleiul volatil obținut din părți aeriene de sovârv atinge 1,2 %. Din total, timolul constituie până la 90 %, însoțit de carvacrol. Se mai conține pinen, camfen, mircen, limonen, cineol, carvonă, alături de taninuri, flavone (antociane). În frunze a fost identificat acidul ascorbic.

Întrebuințări: părțile aeriene de sovârv și uleiul volatil posedă acțiune antiseptică, stomahică, antispastică, antibronșică, sudorifică, sedativă, antimicrobiană și se găsesc în compoziția speciilor pectorale și sedative.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai multivitamin, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova	<i>Tiliae flores cum bracteis, Rosae fructus, Mali fructus, Origani flores, Robiniae flores, Thymi herba, Calendulae flores, Rubi fructicosi folia, Crataegi fructus</i>	vitaminizantă în stări de oboseală, hipovitaminoză, stări postoperatorii
2.	Ceai sedativ, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fito Doctor, Rusia	<i>Origani herba, Melissaefolia, Leonuri herba, Astragalidasyanthi herba, Polemonii coerulei rhizomata cum radicibus, Lupuli strobuli</i>	sedativă, cardiosedativă și antispastică în stări de neliniște
3.	Părți aeriene de sovrârv, produs vegetal, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Origani vulgaris herba</i> 1,5 g și 50 g	antiseptică, stomahică, antispastică, sudorifică, antibronșitică, sedativă, antimicrobiană
4.	Specie pectorală N1, produs fragmentat, 50 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Farfarae folia</i> 0,4 g, <i>Althaeae radices</i> 0,4 g, <i>Origani herba</i> 0,2 g	emolientă, expectorantă în boli inflamatorii ale căilor respiratorii
5.	Specie sedativă N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Leonuri herba</i> 25 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 25 g, <i>Menthaefolia</i> 10 g, <i>Origani herba</i> 10 g, <i>Foeniculi fructus</i> 15 g, <i>Sambuci flores</i> 15 g	sedativă, cardiosedativă și antispastică în insomnii, nervozități, nevroze cardiovasculare, sindrom climacteric
6.	Specie sedativă N3, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fitofarm, Rusia	<i>Origani herba</i> 25 g, <i>Thymi vulgaris herba</i> 25 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 17 g, <i>Meliloti herba</i> 8 g, <i>Leonuri herba</i> 25 g	sedativă, cardiosedativă și antispastică în anxietate, stări de neliniște

***Serpylli herba* – părți aeriene de cimbrisor**

***Thymus serpyllum* L. – cimbrisor**

Fam. Lamiaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de cimbrisor conțin ulei volatil,

în proporție de 1-2,6 % (timol, corvacrol, până la 70 %). S-a identificat un principiu amar (serpilina), însoțit de flavonoide, taninuri, acizii ursolic, oleanolic, rozmarinic și cafeic.

Întrebuințări: se folosesc vârfurile florale sau întreaga plantă, recoltate din aprilie până la sfârșitul verii. Se administrează pe larg în practica pediatrică datorită acțiunii stomahice, antiseptice, coleretice, calmante, expectorante, antihelmintice prin timol, carvacrol și serpilină. Datorită proprietăților antivirale este utilizat în tratamentul gripei și tusei asmatică. Posedă proprietăți cicatrizante, antidiareice, prin prezența taninurilor. În băi medicinale poate fi utilizat în amestec cu alte plante medicinale, inclusiv cu părți aeriene de sovârf și flori de levănțică.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchophyt , sirop, 100 ml, N1; produs vegetal, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Thymi serpylli herba</i> 8 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Sambuci nigrae flores</i> 8 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, bronhospasm, astm bronșic
2.	Codelac , sirop, 100 ml, N1. Producător: SAD Farmstandard-Leksredstva, Rusia	<i>Extractum fluidum Thymi serpylli</i> 500 mg, <i>Ambroxolum hydrochloridum</i> 10 mg	antitusivă, expectorantă în tuse, bronșite acute și cronice
3.	Codelac Phyto , Sirop, 100 ml, N1. Producător: SAD Farmstandard-Leksredstva, Rusia	<i>Extractum Glycyrrhizae</i> 4 g, <i>Codeini phosphatum</i> 90 mg, <i>Extractum Thermopsisidis siccum</i> 200 mg, <i>Extractum fluidum Thymi serpylli</i> 20 ml, <i>Excipients ad</i> 10 ml	antitusivă, expectorantă, poate induce dependență prin codeină
4.	Pasisana , mixtură, 50 ml, N1. Producător: Riemser	10 ml: <i>Sorbi fructus</i> 40 mg, <i>Calami rhizomata</i> 4 mg, <i>Urticae folia</i> 6 mg,	antiinflamatoare, antidiabetică, antidiareică,

	Pharma, Germania	<i>Cinnamomi cortex</i> 6 mg, <i>Rosmarini folia</i> 6 mg, <i>Serpilli herba</i> 4 mg, <i>Chinae cortex</i> 4 mg, <i>Angelicae radices</i> 4 mg, <i>Thymi herba</i> 4 mg, <i>Verbenae herba</i> 4 mg, <i>Cichorii radices</i> 2 mg, <i>Hyperici herba</i> 2 mg, <i>Foeniculi fructus</i> 2 mg, <i>Carvi fructus</i> 2 mg, <i>Tormentillae rhizomata</i> 4 mg, <i>Melissae folia</i> 6 mg, <i>Lini semina</i> 5 mg, <i>Taraxaci radices</i> 4 mg, <i>Avenae sativae semina</i> 60mg	antiflatulentă, diuretică, carminativă
5.	Părți aeriene de cimbrisor , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Depofarm. R. Moldova	<i>Serpilli herba</i> 50 g	antiseptică, stomahică, expectorantă, coleretică
6.	Pertusin sirop , soluție buvabilă, 50 ml, N1; 100 ml, N1. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Extractum Thymi serpylli</i> 12 g seu <i>Extractum Thymi vulgaris</i> 12 g, <i>Kalii bromidum</i> 1 g	expectorantă, prin uleiuri volatile și timol în patologii ale căilor respiratorii

***Thymi vulgaris herba* – părți aeriene de cimbru**

***Thymus vulgaris* L. – cimbru**

Fam. Lamiaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de cimbru conțin până la 1,2 % de uleiuri volatile, principiul activ- timolul, atinge 40 %, însoțit de o gamă largă de monoterpenoide și sesquiterpenoide, alături de timol-metil-eter, carvacrol, terpinen, cineol, pinen, linalool, geraniol. S-a mai identificat: tanin, acid cafeic, flavonoide (luteolina), substanțe amare, triterpenoide, reprezentate prin acizi ursolic și oleanolic.

Întrebuințări: cimbrul rămâne și astăzi ca inamic al toxinelor. Manifestă proprietăți antiseptice, calmante, expectorante grație timolului și carvacrolului. Se întrebuințează sub formă de infuzie și extract în tuse, bronșite, în gargarisme, intră în compoziția siropului expectorant și acționează prin fluidizarea secrețiilor mucoase și favorizarea expecto-

rației. Contribuie la menținerea stării de sănătate a căilor respiratorii și la funcționarea normală a sistemului imunitar.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchipret TP , picături orale, 50 ml, N1. Producător: Bionorica, Germania	<i>Extractum Primulae veris herba, Extractum Thymi vulgaris herba, Extractum Hederae helicis herba</i>	expectorantă în bronșite acute și cronice cu simptome de hipersecreție bronșică
2.	Bronchipret TP , comprimate filmate, N20, N60. Producător: Bionorica, Germania	<i>Extractum Primulae veris radices 60 mg, Extractum Thymi vulgaris herba 160 mg</i>	expectorantă în bronșite acute, tuse, răceli caracterizate prin congestie excesivă, administrare după 12 ani
3.	Bronchicum , soluție orală, 100 ml, N1. Producător: Rhone-Poulenc Rorer	<i>Tincturae Thymi vulgaris herba 22 ml, Tincturae Saponariae radices 19 ml, Tincturae Quebarcoho cortex 14 ml, Oleum Eucalypti, Oleum Menthae</i>	antitusivă în afecțiuni inflamatorii acute și cronice ale mucoasei bronșice
4.	Bronhostop Syrup , sirop, 120 ml, N1. Producător: K. Pharma GmbH, Austria	<i>Extractum Althaeae radices fluidum 55,3 mg, Extractum Thymi vulgaris siccum 8 mg</i>	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, secretolitică, fluidifiant al secrețiilor căilor respiratorii
5.	Bronhostop , comprimate, N20. Producător: K. Pharma GmbH, Austria	<i>Extractum Thymi vulgaris siccum</i>	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, fluidifiant al secrețiilor căilor respiratorii
6.	Carmol , soluție pentru uz extern, 100 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Oleum Thymi herba 0,04 g, Oleum Citri cine terpeno 0,04 g, Oleum Lavandulae flores 0,2 g, Oleum Menthae 0,02 g</i>	antiinflamatoare, revulsivă în mialgii, nevralgii, cu administrare de la 3 ani
7.	Ceai energizant ,	<i>Thymi vulgaris herba, Rosae</i>	energizantă,

	produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>fructus, Sambuci flores, Hyperici herba, Menthae folia, Theae folia, Cydoniae fructus</i>	imunomodulatoare în stări de oboseală și convalescență
8.	Calmotusin , sirop, 200 ml, N1. Producător: Dacia Plant, România	<i>Hysopii herba</i> 25 mg, <i>Althaeae radices</i> 25 mg, <i>Plantaginis folia</i> 25 mg, <i>Primulae rhizomata cum radicibus</i> 25 mg, <i>Glycyrrhizae radices</i> 25 mg, <i>Zingiberi radices</i> 15 mg, <i>Eryngii herba</i> 15 mg, <i>Oleum Menthae</i> 12 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 6 mg, <i>Oleum Pini</i> 6 mg, <i>Oleum Thymi</i> 1mg, <i>Oleum Melissa</i> 1 mg	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, antispastică, calmantă, antimicrobiană, bronhodilatatoare, secretolitică, fluidifiant al secrețiilor bronșice, decongestionant al căilor respiratorii
9.	Efcamon , unguent, 25 g, N1. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Tincturae Capsici</i> 4 g, <i>Oleum Dianthi</i> 3 g, <i>Camphorum</i> 10 g, <i>Oleum Sinapis</i> 3 g, <i>Oleum Cinnamici</i> 1 g, <i>Chloralhydratum</i> 3 g, <i>Mentholum</i> 14 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 7 g, <i>Methylsalicylatum</i> 8 g, <i>Thymolum</i> 3 g	rubefiantă, revulsivă, analgezică în miozite, nevralgii, artrite infecțioase, spondiloze deformative
10.	Herbion , sirop de ciuboșica-cucului, sirop, 150 ml, N1. Producător: Krka, Slovenia	<i>Extractum Primulae veris radices</i> 1030 mg, <i>Extractum Thymi vulgaris herba</i> 2060 mg, <i>Levomentholum</i> 620 mg	expectorantă în tratamentul patologiilor tractului respirator
11.	Imunotus , sirop, 150 ml, N1. Producător: Fiterman Pharma, România	<i>Extractum fluidum: Thymi vulgaris herba</i> 200 mg, <i>Primulae veris flores</i> 200 mg, <i>Sambuci flores</i> 75 mg, <i>Vitamina C</i> 10 mg	expectorantă, prin fluidizarea secrețiilor mucoase și favorizarea expectorației
12.	Pertusin sirop , soluție buvabilă, 50 ml, N1; 100 ml, N1. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Extractum Thymi serpylli</i> 12 g sau <i>Extractum Thymi vulgaris</i> 12 g, <i>Kalii bromidum</i> 1 g	expectorantă, anti-septică prin uleiuri volatile și timol în patologii ale căilor respiratorii
13.	Sirop expectorant , sirop, 100 ml, N1.	<i>Thymi herba</i> 240 g, <i>Saponariae radices</i> 125 g,	expectorantă în bronșite acute

	Producător: Biofarm, România	<i>Primulae radices</i> 100 g, <i>Papaveris capita</i> 100 g, <i>Farfarae folia</i> 20 g	și cronice, stări catarale ale căilor respiratorii
14.	Tussavit , sirop, 125 g, N1. Producător: Pharmazeutische Fabrik Montavir, Austria	<i>Extractum Thymi vulgaris fluidum</i> 7,53 g, <i>Extractum Plantaginis fluidum</i> 7,53 g	expectorantă, în ameliorarea tusei, în infecții ale mucoasei bucale și faringiene
15.	Tusomag , picături orale, 20 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Tincturae Thymi vulgaris herba</i> 19 g, <i>Tincturae Belladonnae radices</i> 15 g, <i>Tincturae Aconiti tuber</i> 10 g, <i>Codeini phosphatum</i> 1 g, <i>Bromophormium</i> 10 g, <i>Ben- suatum sodium</i> 1 g, <i>Aqua Amygdalarum amarum</i> 15 g, <i>Spiritus aethylicus ad</i> 100 g	expectorantă, sedativă, fluidizant al expectorației, sedativ al tusei uscate și iritante, depășirea dozelor provoacă iritarea mucoaselor și pielii prin aconitină

IV. SUBSTANȚE REZINOASE

Substanțele rezinoase sunt compuși naturali de origine vegetală, cu miros specific, asemeni uleiurilor volatile, ce constituie amestec de compuși organici, lipsiți de azot în structura chimică. Substanțele rezinoase prezintă o solubilitate mai redusă, dar sunt și mai puțin iritante prin acțiunea lor purgativă.

4.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE SUBSTANȚE REZINOASE

Convolvuli herba – părți aeriene de volbură

Convolvulus arvensis L. – volbură

Fam. **Convolvulaceae**

Compoziție chimică: în părți aeriene de volbură se conțin rezine până la 3 %, principiile active sunt: convolvulina și jalapina. Au mai fost identificate substanțe tanante, vitamina C, substanțe minerale. Planta mai conține flavonoide ale quercetolului și kaempferolului, precum și acid cafeic.

Întrebuințări: volbura se utilizează în tratamentul constipațiilor și dischineziilor biliare, sub formă de tinctură, infuzie, pulbere, iar decoctul manifestă acțiune expectorantă. Tinctura obținută din părți aeriene de volbură cu alcool de 70 % (20 g produs vegetal la 100 ml alcool) poate fi administrată în doze de până la patru linguri pe zi. Prin acțiune laxativă provoacă un scaun abundent, neînsoțit de fenomene secundare ca colici și vomă. Volbura intră în compoziția ceaiului laxativ. Extern, manifestă acțiune regeneratoare, antihemoragică, în răni și arsuri se aplică frunzele proaspete.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai laxativ N2 , produs vegetal, 80 g, N1. Producător: Plafar, România	<i>Frangulae cortex</i> , <i>Convolvuli herba</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Melissae herba</i>	laxativă, ușor antispastică, în constipații cronice și atonie intestinală
2.	Dormocare , capsule, N30. Producător: Piramal Life, India	<i>Extractum: Rauwolfia serpentina</i> 25 mg, <i>Convolvulus pluricaulis</i> 150 mg, <i>Nardostachys jatamansi</i> 100 mg, <i>Withania somnifera</i> 50 mg	sedativă în stări de stres de diferită geneză, insomnii, anxietate, stări de neliniște

Lupuli strobuli – conuri femele de hamei

Humulus lupulus L. – hamei

Fam. Cannabinaceae

Compoziție chimică: în conurile feminine de hamei se conțin rezine, principiul activ este o oleorezină localizată în perii glandulari, formată din ulei volatil și rezine cu 2 principii amare: humulona și lupulona. Uleiul volatil conține mircen, farnezen, cariofilen, însoțite de compuși fenolici: flavonoide, cumarine, acizi fenolici.

Întrebuințări: conurile de hamei manifestă acțiune sedativă, anafrodiziacă, antispastică, tonic amară. Se administrează sub formă de infuzie, tinctură, extract uscat și intră în componența speciilor sedative. Extractul obținut din conuri femele de hamei intră în componența preparatelor cu acțiune sedativă, cardiosedativă și hipnotică, prin humulonă și lupulonă, cu administrare în stări de anxietate, distonii neurocirculatorii, surmenaj psihic, fizic, în stări de stres.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Calmogen Plant , comprimate, N20, supliment alimentar. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Gentiana lutea</i> 20 mg, <i>Pasiflora incarnata</i> 50 mg, <i>Humulus lupulus</i> 50 mg, <i>Valeriana officinalis</i> 50 mg	calmantă, antiaritmică, antispastică, indicat în stări de anxietate și agitație, tulburări de somn
2.	Ceai sedativ , produs vegetal, 1,5 g, N20. Producător: Fito Doctor, Rusia	<i>Lupuli strobuli</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Astragali herba</i> , <i>Polemonii rhizomata cum radicibus</i> , <i>Melissae folia</i> , <i>Origani herba</i>	sedativă, cardiosedativă și antispastică în stări de anxietate, nervozitate
3.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Maydis stigmata</i> , <i>Bidentis herba</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Vincae herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Meliloti herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Hippocastani semina</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Taraxaci radices</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Pini gemmae</i> ,	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția anti-toxică a ficatului

		<i>Uvae-ursi folia, Millefolii herba, Rosae fructus, Equiseti herba, Lupuli strobuli, Chelidonii herba</i>	
4.	Novo-passit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Galena, R. Cehă	<i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,15 g, cu conținut de: <i>Humulus lupu- lus, Passiflora incarnata, Crataegus oxycantha, Meli- ssa officinalis, Sambucus nigra, Valeriana officinalis, Hypericum perforatum</i>	sedativă, hipnotică, indicat în anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, nervozitate
5.	Nobrassit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Brântalov, Rusia	În 5 ml: <i>Guaifenesinum</i> 4 g și extract complex: <i>Passiflora incarnata, Crataegus oxycantha, Sambucus nigra, Valeriana officinalis, Humulus lupulus, Hypericum perforatum, Melissa officinalis</i>	sedativă, hipnotică, indicat în neuras- tenii asociate cu neliniște, anxietate, oboseală, slăbirea memoriei, stări de stres, insomnie, mi- grenă, sindrom dis- peptic, vegetone- vroze, dermatoze pruriginoase
6.	Passivit , capsule, N20, N30. Producător: Vitapharm-Com, R. Moldova	<i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,157 g, cu conținut de: <i>Humulus lupulus, Passiflora incarnata, Crataegus oxycantha, Hypericum perforatum, Melissa officinalis, Sambucus nigra, Valeriana officinalis</i>	sedativă, anxioliti- că și spasmolitică în distonie neuro- circulatorie, neur- astenie, oboseală, surmenaj psihic, deregări de somn, sindrom menopa- uzal
7.	Sedavit , soluție orală, 100 ml, flacon, N1. Producător: Galichpharm, Ucraina	<i>Lupuli strobuli, Crataeghi fructus, Hyperici herba, Valerianae rhizomata cum radicibus, Menthae herba, Nicotinamidum</i>	sedativă, anxioliti- că, înlătură fobiile și diminuează sta- rea de stres, reduce irascibilitatea și surmenajul psihic
8.	Specie sedativă N2 , produs vegetal, 50 g, N1. Producător:	<i>Lupuli strobuli</i> 20 g, <i>Leo- nuri herba</i> 40 g, <i>Menthae folia</i> 1 g, <i>Valerianae rhizo</i>	sedativă, cardiose- dativă și antispasti- că, indicată în

	Depofarm, R. Moldova	<i>mata cum radicibus</i> 15 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 1g	anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insom- nie, nervozitate
9.	Valoferin , picături orale, 20 ml, NI. Producător: Brinjalov, Rusia	<i>Phenobarbitalum</i> 2 g, <i>Alpha-bromisovalerianatum</i> 2 g, <i>Aetheroleum Menthae</i> 0,14 g, <i>Aetheroleum Humuli</i> <i>lupuli</i> 0,02 g, <i>Spiritus</i> <i>aethylicus</i> 51,6 g, <i>Aqua</i> <i>purificata</i> ad 100 ml	hipnotică, sedativă în distonie neuro- circulatorie, hiperexcitabilitate, insomnie, tahicardie

V. SUBSTANȚE AMARE

Substanțele amare reprezintă compuși ternari, neutri, netoxici, cu gust amar intens, ce determină majorarea reflexă a secreției gastrice, fiind administrate oral, cu 30 minute înaintea meselor. Cunoscută încă din antichitate, substanțele amare erau utilizate pentru acțiunea lor febrifugă (*Centaurii herba*, *Menyanthidis herba*), înlocuite ulterior de produsul *Chinae cortex* cu proprietăți antipiretice mult superioare. Cele 250 produse vegetale descrise de Hipocrate conțineau substanțe amare, cu acțiune tonic amară, stomahică, cu proprietatea de a stimula pofta de mâncare. Gustul amar este legat de prezența în moleculă a unei funcții lactonice, care închide un ciclu nesaturat, acțiunea fiind potențată de existența, alături de lactonă, a unor funcții cetonice, metoxi sau a unui alcool secundar, cuprins între doi carboni. Astfel, nucleul de bază este mai puțin important pentru calitatea produsului, explicabil prin existența lactonei nesaturate, iar odată cu desfacerea ciclului lactonic dispare și gustul amar.

Clasificarea substanțelor amare

I. **În funcție de apartenența nucleului** substanțele amare sunt de natură terpenoidică, unde deosebim trei grupe: *genfiogenolului*, *alantolactonei* și *proazulenei*.

II. **În funcție de nucleul ce stă la baza substanțelor amare:** *lactone monoterpenice* (reprezentanții familiei *Gentianaceae*), *lactone diterpenice* (specii ale familiei *Asparagaceae*) și *lactone sesquiterpenice* (prioritar din familia *Asteraceae*).

III. **În funcție de proprietățile organoleptice:**

- *Amara pura* - produse vegetale ce conțin numai principii amare (*Gentianae radices*, *Centaurii herba*, *Menyanthidis folia*);
- *Amara aromatica* - produse vegetale amare aromatice, însoțite de uleiuri volatile, pe lângă principii amare (*Calami rhizomata*, *Absinthii herba*, *Millefolii flores et herba*);
- *Amara mucilaginosa* - produse vegetale amare mucilaginoase, (*Taraxaci radices et herba*, *Inulae radices*, *Plantaginis folia*).

5.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE SUBSTANȚE AMARE

Absinthii folia – frunze de pelin

Absinthii herba – părți aeriene de pelin

Artemisia absinthium L. (syn. *A. vulgaris*) – pelin

Fam. *Asteraceae*

Compoziție chimică: principiile active din plantă constau din ulei volatil (sesquiterpene) cu un conținut de cca 0,5 %. În produsul vegetal proaspăt s-au identificat principii amare proazulene: artabsina, cel mai activ, absintina anabsintina, precum și tuionă (40-70 %); camazulenă (6-17 %). Se mai conțin taninuri, rășini, flavonoide, acizi grași (palmitic, arahidonic, linoleic, lauric, stearic, miristic, oleic), vitamine: C, B₅; săruri minerale (K, Ca, P, Fe, Na).

Întrebuințări: pelinul este eficient în indigestii, crampe, gastrite hipoacide și lipsa poftei de mâncare, enterite, dischinezie biliară, constipație, hemoroizi, paraziți intestinali, afecțiuni genitale: edeme, vaginită atrofică, candidoză vaginală, leucoree și alte afecțiuni: astenie la anemici, convalescență, patologii pulmonare, reumatism, gută, afecțiuni externe: plăgi purulente, furuncule, ulcerății, înțepături de insecte.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Balsam amar suedez , soluție, 100 ml, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extract hidroalcoolic: Absinthii herba, Rhei radices, Aloe folia, Sennae folia, Tormenthillae rhizomata, Menthae folia, Myrrhae herba, Myristicae folia, Dictamni radices, Angelicae radices</i>	stomahică, antiflatulentă în gastrite hipoacide, administrat în diluții cu apă, cu 30 minute înainte de mese, produs numit și aperitiv amar
2.	Ceai Favibil , 50 g, N1. Producător: Favisan, România	<i>Absinthii herba Frangulae cortex, Centaurii herba, Cichorii herba, Taraxaci herba, Cynarae folia, Hyperici herba, Millefolii herba, Chelidonii herba</i>	colagogă în dischinezii biliare, colecistite, hipotonii biliare, sechele hepatice, asigură o digestie bună
3.	Entero Sanol , drajeuri, N20. Producător: Sanol Gmb, Germania	<i>Absinthii folia, Quercus cortex, Juglandis folia, Salix cortex, Ficariae herba, Salviae folia</i>	vasoconstrictoare, astringentă în dereglări gastrointestinale
4.	Specie antihelmintică , produs fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Absinthii herba 10 g, Frangulae cortex 15 g, Valerianae rhizomata cum radicibus 10 g, Hyperici herba 10 g, Tanacetii flores 25 g, Millefolii herba 10 g, Cucurbitae semina 20 g</i>	vermifugă în helmintiaze, constipații, prin substanțe active antihelmintice și laxative

Cardui benedicti herba – părți aeriene de schinel

Cnicus benedictus L. – schinel

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: din studiile efectuate se constată prezența lactonelor sesquiterpenice de tip germacranolid: cnicina și benedictina, două substanțe amare. A fost atestată prezența acizilor grași, rezinici, fitosterolilor, taninurilor, vitaminelor din complexul B, săruri minerale (K, Ca, Mg), enzime, mucilagii. Produsul vegetal mai conține flavonoide: apigenină, luteolină, kaempferol.

Întrebuințări: schinelul, utilizat sute de ani, a fost folosit de preoții din ordinul Benedectinilor, pentru a mări pofta de mâncare, ca băutură „benedectina”. Utilizat ca tonic amar, care mărește lent, dar pe durată mare secreția gastrică, este stimulent și al secrețiilor hepatice, pancreatice. Se recomandă în tratamentul dispepsiilor, gastritelor hipoacide, anorexiilor. Este un bun diuretic, carminativ, colagog, coleretic. Cnicina și benedictina manifestă și acțiune citotoxică, antimicrobiană, hipoglicemiantă, antiinflamatoare în ulceratii, răni, arsuri.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	* Carduus benedictus TM , sușe homeopatice, granule	<i>Cardui benedicti herba</i> TM	sușe homeopatice, se administrează ca tonic amar
2.	Gastritol picături orale, soluție, 20 ml, N1. Producător: Dr. Klein, Germania	<i>Cardui benedicti herba, Angelicae radices, Matricariae flores, Glycyrrhizae radices, Absinthii herba, Hyperici herba, Anserinae herba</i>	antiinflamatoare, antiseptică, stimulează vascularizarea la nivelul mucoasei gastrice
3.	* Tincturae Cardui benedicti herba , soluție, 100 ml, (1:10)	<i>Cardui benedicti herba</i> 20 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % 200 ml	tonic amar, se diluează câte 15-20 picături în 200 ml apă, cu 30 minute înaintea meselor

Centaurii herba – părți aeriene de țintaură

Centaurium umbellatum Gilib. (syn. *Erythraea centaurium Pers.*)

– țintaură

Fam. Gentianaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de țintaură conțin principii amare cca 0,3%, principiul activ: eritaurazida, agliconul căreia este eritrocantaurina. Se mai conțin: eritaurona, centaurizida, flavonoide, alcaloizi (eritricina), acizi fenolici, ulei volatil și fitosteroli.

Întrebuințări: se utilizează ca tonic amar, laxativ, aperitiv, ceai gastric, intră în componența tincturii Amara. Țintaura este una dintre cele mai puternice specii detoxifiante, un febrifug recunoscut utilizat în viroze (gripă, răceli), dar și în malarie, prin acțiunea antiparazită. Sub formă de clisme se folosește pentru eliminarea oxiurilor. Înlătură apa excesivă din organism (diuretic și sudorific), poate fi administrat în diabet și intoxicații alcoolice. Extern este utilizat în nevralgii, răni, eczeme sub formă de suc proaspăt din țintaură și păpădie în raport 1:1.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Canephron N, picături orale, 100 ml, N1. Producător: Bionorica, Germania	<i>Extractum: Centaurii umbellati herba</i> 0,6 g, <i>Levistici officinalis radices</i> 0,6 g, <i>Rosmarini officinalis folia</i> 0,6 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 19,5 %, <i>Aquae purificatae</i> 100 ml	antiinflamatoare, anti-spastică, diuretică, vasodilatatoare, stimulează eliminarea acidului uric, previne formarea calculilor în căile urinare
2.	Ceai Favibil, 50 g, N1. Producător: Favisan, România	<i>Frangulae cortex, Centaurii herba, Absinthii herba, Cichorii herba, Taraxaci herba, Cynarae folia, Hyperici herba, Millefolii herba, Chelidonii herba</i>	colagogă în dischinezii biliare, colecistite, hipotonii biliare, sechele hepatice
3.	Depuraflox, pulbere, 75 g, flacon N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Extractum: Centaurii herba</i> 0,4 g, <i>Equiseti herba</i> 24 g, <i>Frangulae cortex</i> 18 g, <i>Anisi fructus</i> 5 g, <i>Foeniculi fructus</i> 3,5 g, <i>Coriandri fructus</i> 6 g, <i>Thymi herba</i> 3,7 g, <i>Menthae folia</i> 1,5 g, <i>Sennae folia</i> 15 g	depurativă, laxativă în tratamentul și profilaxia hiperlipidemiilor și hipercolesterolemiei
4.	*Tinctura Amara, flacon, 25 ml, N1	<i>Centaurii herba</i> 60 g, <i>Menyanthidis folia</i> 60 g, <i>Calami rhizomata</i> 30 g,	tonică amară, administrat câte 15 picături cu 30 minute

		<i>Coriandri fructus</i> 15 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 40 % ad 1000 ml	înaintea meselor
5.	*Tincturae Amara and Tincturae Rhei, flacon, 30 ml, N1	<i>Centaurii herba</i> 15 ml, <i>Rhei radices</i> 15 ml	tonică amară în ano- rexii, câte 30 picături, în diluții, cu 30 minu- te înaintea meselor

***Cichorii herba* – părți aeriene de cicoare**

***Cichorii radices* – rădăcini de cicoare**

***Cichorium intybus* L. – cicoare**

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: rădăcinile și părțile aeriene de cicoare conțin principii amare sesquiterpenice (colină, lactucopicrină, lactucină), taninuri, derivați de acid cafeic (acid cicoric, dicafeic tartric), steroli, cumarine, flavonoide cca 3 % (luteol, quercetol, riboflavină), ulei volatil. În părțile aeriene domină: cicorina, inulina, arginina, amidonul, compuși triterpenici, sărurile minerale, microelementele: Fe, Cr, Zn, Cu, P, Ca. S-au identificat, de asemenea, acid hidroxicinamic (cafeic, clorogenic), acid ascorbic (10 mg%), caroten (1,3 mg%), vitamine B1 (0,05 mg%), B2 (0,03 mg%). În rădăcini predomină substanțele triterpenice amare, cicorina, inulina (11-23 %), taninuri, uleiul volatil, acizii grași (linoleic, palmitic, stearic), sterolii (alfa-amirin, taraxasterol, beta-sitosterol).

Întrebuințări: cicoarea are proprietăți depurative, diuretice, laxative, hepatoprotectoare, hipoglicemiante, vermifuge, mărește pofta de mâncare. Specia este introdusă în Farmacopeea Europeană, cu administrare în dispepsii. Favorizează digestia, normalizează pofta de mâncare și metabolismul, prin care se regăsește în componența unor medicamente de slăbit. Cicoarea este o sursă de fibre dietetice, încetinește digestia și absorbția intestinală prin cicorină și inulină. Uleiul volatil și rezinele sunt răspunzătoare de acțiunea diuretică și laxativă, stimulează funcția ficatului și rinichilor, prin taninuri este astringentă și dezinfectantă. Rădăcina de cicoare servește ca înlocuitor de cafea, prin conținut de cicorină și nu induce dependență.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai natural,	<i>Cichorii radices</i> 3 g.	carminativă, gastrică,

	Digestie ușoară, 1,5 g, N20. Producător: Fares, România	<i>Anisi vulgaris fructus</i> 20 g, <i>Foeniculi fructus</i> 20 g, <i>Basilici herba</i> 15 g, <i>Rosmarini folia</i> 15 g, <i>Menthae herba</i> 3 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 3 g, <i>Sennae folia</i> 3 g	antiinflamatoare în stări de flatulență, dispepsii
2.	Cortelax, drajeuri, N30. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex</i> 150 mg, <i>Rhei radices</i> 150 mg, <i>Cichorii herba</i> 100 mg, <i>Glycyrrhizae radices</i> 100 mg	laxativă sau purgativă, acționează prin iritarea colonului
3.	Liv, 52, comprimate, N100. Producător: Himalaya, India	<i>Achillea millefolium</i> 16 g, <i>Capparis spinosa</i> 65 mg, <i>Cichorium intybus</i> 65 mg, <i>Mandur bhasma</i> 33 mg, <i>Solanum nigrum</i> 32 mg, <i>Terminalla arguna</i> 32 mg, <i>Cassia occidentalis</i> 16 g, <i>Tamarix galica</i> 16 mg	ajută în procesul de regenerare hepatocelulară, reduce nivelul enzimelor hepatice prin proprietăți hepatoprotectoare
4.	Normoponderol, comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Aetheroleum Foeniculi</i> 500 mg, <i>Taraxaci radices</i> 560 mg, <i>Frangulae cortex</i> 560 mg, <i>Cichorii radices</i> 560 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 560 mg, <i>Betulae folia</i> 560 mg	purgativă, colere- tică, antifatulentă, intensifică procesele metabolice și dimi- nuează senzația de foame, adjuvant în tratamentul obezității
5.	Rhamnolax, comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex, Cichorii radices, Aetheroleum Foeniculi</i>	laxativă, purgativă în funcție de doză, în tratament de scurtă durată
6.	Pasisana, mixtură, 50 ml, N1. Producător: Riemser Pharma, Germania	10 ml: <i>Sorbi fructus</i> 40 mg, <i>Cichorii radices</i> 2 mg, <i>Calami rhizomata</i> 4 mg, <i>Tormentillae rhizomata</i> 4 mg, <i>Urticae folia</i> 6 mg, <i>Cinnamomi cortex</i> 6 mg, <i>Rosmarini folia</i> 6 mg, <i>Ange- licae radices</i> 4 mg, <i>Melissae folia</i> 6 mg, <i>Lini semina</i> 5 mg, <i>Serpylli herba</i> 4 mg, <i>Thymi herba</i> 4 mg,	antiinflamatoare, antidiabetică, antidiareică, antifatulentă, diuretică, carminativă

		<i>Verbenae herba</i> 4 mg, <i>Hyperici herba</i> 2 mg, <i>Foeniculi fructus</i> 2 mg, <i>Carvi fructus</i> 2 mg, <i>Taraxaci radices</i> 4 mg, <i>Avenae semina</i> 60 mg	
--	--	--	--

***Gentianae radices* – rădăcini de ghințură**

***Gentiana lutea* L. – ghințură**

Fam. **Gentianaceae**

Compoziție chimică: rădăcina de ghințură conține substanțe amare, până la 7,5 % în rădăcini proaspete și 2,5 % în produsul vegetal uscat, glicozizi așa ca gentiopicrozida ce pune în libertate gentiogenolul și glucoza. Au mai fost identificate, în cantități mai mici, amarogenina, alcaloidul gentianina și uleiuri volatile.

Întrebuințări: ghințura este o specie oficială în Germania, Ungaria, Ucraina și Rusia, utilizată sub formă de decoct și tinctură amară. Rădăcina de ghințură manifestă proprietăți tonic aperitive, stomahice, mărește și îmbunătățește digestia în anorexie. Este un bun colagog, exprimă și proprietăți vermifuge: 1 linguriță la 1000 ml apă. Ghințura este contraindicată până la vârsta de 18 ani și pacienților cu ulcer gastric și duodenal.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aflubin , comprimate sublinguale, N12 și picături orale, 20 ml N1, produs homeopatic. Producător: Richard Bittner, Austria	<i>Gentiana lutea</i> D1, <i>Aconitum napellus</i> D6, <i>Bryonia cretica</i> D6, <i>Ferrum phosphoricum</i> D12, <i>Acidum sarcolacticum</i> D12	ameliorează simptomele gripei, infecțiilor gripale și răcelii, durerea, adjuvant în tratamentul reumatic
2.	Calmogen Plant , comprimate, N20. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Gentiana lutea</i> 20 mg, <i>Passiflora incarnata</i> 50 mg, <i>Humulus lupulus</i> 50 mg, <i>Valeriana officinalis</i> 50 mg	calmantă, antiaritmică, antispastică, indicat în stări de anxietate și agitație, tulburări de somn
3.	Guna Digest , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător:	<i>Anisum vulgare</i> D1, <i>Gentiana lutea</i> D1, <i>Angelica archangelica</i> D1, <i>Nux vomica</i> D3, <i>Abrotanum</i> D1,	antiinflamatoare, carminativă, spasmolitică în indigestii și dispepsii

	Guna, Italia	<i>Amylase pancreatic</i> X2, <i>Colocynthis</i> D3, <i>Diencephalon</i> D3, <i>Duodenum</i> D6, <i>Gall bladder</i> D6, <i>Liver</i> D6, <i>Pancreas</i> D6, <i>Pylorus</i> D6	
4.	Lymphomyosot , picături orale, 30 ml, N1. Producător: Heel, Germania	<i>Gentiana lutea</i> D4, <i>Teucrium scorodonia</i> D3, <i>Veronica</i> D3, <i>Pinus sylvestris</i> D4, <i>Equisetum hiemale</i> D4, <i>Sarsaparilla</i> , <i>Scrophularia nodosa</i> D3, <i>Juglans</i> D3, <i>Fumaria officinalis</i> D4, <i>Aranea diadema</i> D6, <i>Geranium robertianum</i> D4, <i>Caltunas</i> D4, <i>Ferrum iodatum</i> D12	imunomodulatoare, stimulează metabolismul și îmbunătățește drenajul limfatic din țesuturi
5.	Sinupret , picături orale, 100 ml, N1. Producător: Bionorica, Germania	Extract alcoolic 29 g: <i>Gentianae radices</i> 0,2 g, <i>Primulae flores</i> 0,6 g, <i>Rumicis herba</i> 0,6 g, <i>Sambuci flores</i> 0,6 g, <i>Verbasci flores</i> 0,6 g, <i>Aqua distilata</i> 71 ml	expectorantă în sinuzite, rinosinu- zite, bronșite, boli inflamatorii ale aparaturii respirator, în asociere cu pro- duse antibacteriene
6.	Sinupret , drajeuri, N25x2. Producător: Bionorica, Germania	1 drageu conține: <i>Gentianae radices</i> 6 mg, <i>Primulae flores</i> 18 mg, <i>Rumicis herba</i> 18 mg, <i>Sambuci flores</i> 18 mg, <i>Verbenae herba</i> 18 mg	expectorantă în si- nuzite, rinosinuzite, bronșite, boli infla- matorii ale aparatu- lui respirator
7.	*Tinctura din rădăcini de ghințură , flacon 50 ml, N1	<i>Gentianae radices</i> 20 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % 200 ml	se administrează în diluții (1:10) 20 picături în 200 ml apă, cu 30 minute înaintea meselor

Marrubii herba – părți aeriene de unguraș

Marrubium vulgare L. – unguraș

Fam. Lamiaceae

Compoziție chimică: părțile aerine de unguraș conțin substanță amară, marubiina, o lactonă diterpenică, care prin hidroliză alcalină pune în libertate acidul marubic. Se mai conțin taninuri, pectine, ulei volatil, mucilagi, vitamina C, saponozide și săruri minerale.

Întrebuințări: se utilizează ca expectorant în bronșite cronice, în astm bronșic, ca adjuvant. În tuse convulsivă și spastice, sub formă de tinctură, infuzie și pulbere administrată sub limbă. Părțile aeriene de unguraș pot fi utilizate și în afecțiuni hepatobiliare cronice și cardiace nervoase. Acțiunea expectorantă este potențată în asociere cu pătlagina, în proporții egale. Ca tonic amar se administrează tinctura din părți aeriene de unguraș cu 30 minute înaintea meselor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Specie expectorantă, produs vegetal, fragmentat, 50 g, N1	<i>Marrubii herba</i> 25 g <i>Plantaginis majoris folia</i> 25 g	expectorantă, antitusivă în bronșite cronice, astm bronșic, tuse convulsivă
2.	*Tincturae Marrubii herba, flacon 50 ml, N1	<i>Marrubii herba</i> 20 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % 200 ml	tonic amar, expectorant, administrare cu 30 minute înaintea meselor

***Menyanthis folia* – frunze de trifoiște**

***Menyanthes trifoliata* L. – trifoiște**

Fam. **Menyanthaceae**

Compoziție chimică: frunzele de trifoiște conțin substanțe amare de natură monoterpenoidică: loganozida, sverozida și meniantozida. Substanța amară glicozidică meniantozida, la hidroliză, pune în libertate fructoza și meniantolul. Se mai conțin flavonoide (rutozidă), vitamina C și substanțe tanante până la 3% și un alcaloid similar gențianinei. Dintre microelemente a fost identificat iodul.

Întrebuințări: frunzele de trifoiște se administrează ca tonic amar, stomahic, colagog, antiscorbutic, în afecțiuni tiroidiene prin conținutul de iod. Stimulează funcțiile hepatice, produce echilibru în afecțiuni neurovegetative, astm, febră, amenoree. Se utilizează și sub formă de pulbere din produs vegetal uscat, ținut sub limbă cu 30 minute înaintea meselor, sau sub formă de infuzie și tinctură. Trifoiștea intră în componența speciilor sedative și colagoge. Ca sedativ poate fi utilizată cu izmă-bună și odolean, în părți egale.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Tinctura Amara , flacon, 25 ml, NI	<i>Centaurii herba</i> 60 g, <i>Menyanthis folia</i> 60 g, <i>Calami rhizomata</i> 30 g, <i>Coriandri fructus</i> 15 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 40 % ad 1000 ml	tonică amară, administrat câte 15 picături cu 30 minute înaintea meselor
2.	*Tincturae Menyanthis folia , soluție, 50 ml, flacon, NI	<i>Menyanthis folia</i> 20 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % ad 200 ml	ca tonic amar, 15-20 picături în 200 ml apă, cu 30 minute înaintea meselor

***Millefolii flores* – flori de coada-șoricelului**

***Millefolii herba* – părți aeriene de coada-șoricelului**

***Achillea millefolium* L. – coada-șoricelului**

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: în părțile aeriene și florile de coada-șoricelului se conține uleiul volatil format din proazulene localizate, în special, în perii glandulari, compuși sesquiterpenici (0,3-0,8 %), care în timpul distilării trec în acid camazulenic, carbonic și apoi în camazulenă. Achilina, melifolina, milefolida sunt lactone sesquiterpenice ce conferă gust amarului produsului vegetal. Sunt prezente microelemente: Fe, Mn, Zn, Cu, Cd, Ni, Si, Ca, vitamina K, flavanoide și taninuri.

Întrebuințări: acțiunea terapeutică se bazează pe proprietățile acestei plante de regenerator de țesuturi, dezinfectant, expectorant, antiinflamator, calmant gastric. Părțile aeriene de coada-șoricelului se întrebuințează pe larg ca stomahic, astringent, aromatic amar, coleretic prin achilină. De asemenea, sunt eficiente în tratamentul hemoroizilor și arsurilor, osteoporozei, reumatismului, nervozității, chisturilor ovariene, oxipurilor. Este administrată cu atenție din cauza toxicității, prin tuionă și nu se indică copiilor sub 12 ani.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai antibronșic , produs vegetal	<i>Millefolii herba</i> 20 g, <i>Thymi herba</i> 25 g, <i>Tiliae flores cum</i>	expectorantă, antitusivă

	fragmentat, 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>bracteis</i> 20 g, <i>Menthae folia</i> 15 g, <i>Inulae rhizomata</i> 20 g	în bronșite acute și cronice
2.	Ceai hepatic , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Millefolii herba</i> 10 g, <i>Agri-moniae herba</i> 20 g, <i>Cynarae folia</i> 30 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Plantaginis folia</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în hepatite acute și cronice, colecistite
3.	Ceai laxativ N2 , produs vegetal fragmentat, 80 g, N1. Producător: Plafar, România	<i>Frangulae cortex</i> , <i>Convolvuli herba</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Melissae herba</i>	laxativă, ușor antispastică în constipații cronice și atonie intestinală
4.	Ceai pentru slăbit , produs fragmentat 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Millefolii herba</i> 15 g, <i>Sambuci flores</i> 15 g, <i>Frangulae cortex</i> 15 g, <i>Rosae fructus</i> 25 g, <i>Matricariae flores</i> 10 g, <i>Cucurbitae semina</i> 20 g	depurativă, detoxifiantă, laxativă în cure de slăbire
5.	Gastrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20 și 100 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Millefolii herba</i> 6 g, <i>Calami rhizomata</i> 6 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 7 g, <i>Salviae folia</i> 6 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Rosae fructus</i> 7 g, <i>Calendulae flores</i> 7 g, <i>Urticae folia</i> 7 g, <i>Althaeae radices</i> 7 g, <i>Helichrysi arenarii herba</i> 6 g, <i>Absinthii herba</i> 5 g, <i>Sophorae japonicae fructus</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 8 g, <i>Hyperici herba</i> 6 g	antiinflamatoare, antiflatulentă, stomahică, coleretică, antiulceroasă în gastrite hipo- sau anacide, duodenite, enterocolite, profilaxia ulcerului gastric și duodenal
6.	Guna Oral Spray , spray oral, 50 ml, N1, produs homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Achillea millefolium</i> X3, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Echinacea purpurea</i> X2, <i>Symphytum officinale</i> X6, <i>Aconitum napellus</i> 3X, <i>Belladonna</i> X4, <i>Hypericum perforatum</i> X3, <i>Hamamelis virginiana</i> X2	antiinflamatoare, decongestionantă, drenantă, bactericidă antivirală, imunostimulatoare, ameliorează circulația sanguină
7.	Imupret , picături orale,	<i>Millefolii herba</i> 0,4 g, <i>Althaeae radices</i> 0,4 g,	imunomodulatoare, contribuie la

	soluție, 50 ml, N1 și 100 ml, N1. Producător: Bionorica Germania	<i>Taraxaci folia</i> 0,4 g, <i>Chamomillae flores</i> 0,3 g, <i>Equiseti arvensis herba</i> 0,5 g, <i>Juglans folia</i> 0,4 g, <i>Quercus cortex</i> 0,2 g	reducerea edemului mucoasei căilor respiratorii și a sinusurilor paranazale
8.	Liv, 52 , comprimate, N100. Producător: Himalaya, India	<i>Achillea millefolium</i> 16 g, <i>Capparis spinosa</i> 65 mg, <i>Cichorium intybus</i> 65 mg, <i>Mandur bhasma</i> 33 mg, <i>Solanum nigrum</i> 32 mg, <i>Terminalla arguna</i> 32 mg, <i>Cassia occidentalis</i> 16 g, <i>Tamarix galica</i> 16 mg	ajută în procesul de regenerare hepatocelulară, reduce nivelul enzimelor hepatice prin proprietăți hepatoprotectoare
9.	Romazulan , soluție cutanată, 100 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum fluidum Chamomillae flores</i> 95,9 g, <i>Azulen</i> 0,037 g <i>seu Oleum Millefolii</i> 0,03 g	antiinflamatoare, slab analgezică, carminativă, cicatrizantă, aplicată cutanat
10.	Rotocan , extract fluid, 25 ml, N1; 50ml, N1; 110 ml, N1. Producător: Vifiteh, Rusia	<i>Extractum: Chamomillae flores</i> 50 ml, <i>Calendulae flores</i> 25 ml, <i>Millefolii herba</i> 25 ml	antiinflamatoare, la administrare o linguriță de soluție la 200 ml apă
11.	Specie antihemoroidală , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1 și 1,5 g, N20. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Millefolii herba</i> 15 g, <i>Anethi fructus</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 25 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Matricariae flores</i> 10 g, <i>Urticae folia</i> 10 g	antihemoroidală în colite cronice cu constipații și hemoroizi
12.	Specie coleretică N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Millefolii herba</i> , <i>Tanacetii flores</i> , <i>Calendulae flores</i> , <i>Menthae herba</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Coriandri fructus</i>	coleretică, colagogă în colecistite, colangite, hepatite
13.	Specie stomahică N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Plantaginis majoris folia</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 20 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 20 g, <i>Hyperici herba</i> 20 g	antiinflamatoare, antiseptică, spasmolitică, astringentă în patologii gastrointestinale acute și cronice
14.	Tonic FVS , soluție, 100 ml, flacon, N1. Producător: Favisan,	<i>Extractum: Millefolii flores</i> , <i>Bursae pastoris herba</i> , <i>Serpylli herba</i> , <i>Hyperici</i>	antiinflamatoare, stimulează circulația în toate formele

	România	herba	de reumatism, în scleroză multiplă
15.	Traumeel S , unguent 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Sym- phytum officinale</i> D4, <i>Achil- lea millefolium</i> TM, <i>Arnica montana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hamamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum na- pellus</i> D1	analgezică, regeneratoare, pentru tratamentul rănilor și ulcerelor, ameliorarea simptomelor inflamatorii și dureroase din luxații și alte traumatisme ale aparatului locomotor
16.	Wundahyl , unguent, 15 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	100 g unguent conține tincturi de: <i>Achillea millefolium</i> 2 g, <i>Sophora japonica</i> 3 g, <i>Potentilla tormentilla</i> 2 g, <i>Propolius</i> 5 g, <i>Carofilen</i> 3 g	antiinflamatoare, cicatrizantă în infecții și traume de diferită genereză, psoriazis, tromboflebite

Taraxaci radices – rădăcini de păpădie

Taraxaci herba – părți aeriene de păpădie

Taraxaci folia – frunze de păpădie

Taraxacum officinale L. – păpădie

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: în sucule laticifer al plantei se conține taraxacina, o substanță hidrosolubilă amară. Rădăcinile sunt bogate în compuși triterpenici cu caracter alcoolic, inulină (25- 40 %), mucilagii (1 %), steroli, vitamine: B, C, D. Frunzele conțin flavonoide, derivați de apigenină și luteolină, iar în flori, pe lângă principii amare, se conțin și carotenoide (taraxantina), ulei gras și oze.

Întrebuințări: atât rădăcinile, cât și părțile aeriene de păpădie se utilizează ca tonic amar, sub formă de decoct și extract. Rădăcinile de păpădie intră în componența speciilor gastrice, colagoge și de mărire a poftei de mâncare. Se utilizează și în ateroscleroză, hipercolesterolemie, astenie generală, obezitate, afecțiuni dermice datorită proprietăților detoxifiante.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Ațiune și întrebuințări
1.	Antitox , comprimate, N40,	<i>Extractum: Taraxaci radices et folia</i> 95 mg, <i>Arctii radices</i> 160 mg,	diuretică, sudorifică, laxativă în gută,

	flacon. Producător: Plantavorel, România	<i>Graminis rhizomata</i> 45 mg, <i>Urticae folia</i> 60 mg, <i>Bardanae radices</i> 45 mg, <i>Violae herba</i> 45 mg, <i>Oleum Pini</i> 2 mg	reumatism, obezitate, afecțiuni cutanate
2.	Cholaflox , extract uscat 37,5 g în flacon de 150 ml sau 75 g în flacon de 300 ml. Producător: Rhone Poulenc Rorer, SUA-Franța	<i>Glycyrrhizae radices</i> 43,5 g, <i>Rhei radices</i> 15 g, <i>Taraxaci radices et herba</i> 12 g, <i>Aloe arborescens</i> 1,2 g, <i>Spinaciae folia</i> 10,5 g, <i>Cardui crispui fructus</i> 4,5 g, <i>Cardui crispui herba</i> 12,5 g, <i>Chelidonii herba</i> 40,5 g, <i>Millefolii herba</i> 12 g, <i>Curcumae radices</i> 0,4 g, <i>Oleum Curcumae</i> 0,076 g	colagogă în deschinezie, colecistită cronică, colangită
3.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Taraxaci radices</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Bidentis herba</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Vincae herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Meliloti herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Hippocastani semina</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Pini gemmae</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Uvae-ursi folia</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Lupuli strobili</i> , <i>Chelidonii herba</i>	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția antitoxică a ficatului
4.	Ephiplant , pulbere în pungă, 1,5 g, N25. Producător: Eurofarm, România	<i>Betulae folia</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 20 g, <i>Taraxaci herba et radices</i> 30 g, <i>Sambici flores</i> 20 g, <i>Violae herba</i> 10 g	depurativă, laxativă, cu reducerea masei corporale prin eliminarea apei și toxinelor din organism
5.	Hepatophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Taraxaci radices</i> 12 g, <i>Maydis stigmata</i> 11 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Helichrysi arenarii flores</i> 12 g, <i>Calendulae flores</i> 11 g, <i>Rosae fructus</i> 12 g, <i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în colecistită cronică, dischinezie biliară, gastroduodenite, enterocolite, hepatite acute și cronice
6.	Imupret , picături orale, soluție, 50 ml,	<i>Taraxaci folia</i> 0,4 g, <i>Althaeae radices</i> 0,4 g, <i>Chamomillae</i>	imunomodulatoare, contribuie la

	N1 și 100 ml, N1. Producător: Bionorica Germania	<i>flores</i> 0,3 g, <i>Equiseti herba</i> 0,5 g, <i>Millefolii herba</i> 0,4 g, <i>Juglandis folia</i> 0,4 g, <i>Quercus</i> <i>cortex</i> 0,2 g	reducerea edemului mucoasei căilor res- piratorii și a sinusu- rilor paranazale
7.	Nephrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Equi- seti herba</i> 135 mg, <i>Sambuci</i> <i>flores</i> 13 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 129 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Plantaginis folia</i> 135 mg, <i>Cha- momillae flores</i> 120 mg, <i>Po- lygoni avicularis herba</i> 135 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 129 mg, <i>Bidentis</i> <i>herba</i> 120 mg	spasmolitică, saluretică ușoară, antiinflamatoare, antibacteriană, contribuie la eliminarea calculilor renali și biliari
8.	Normoponderol , comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Taraxaci herba et radices</i> 560 mg, <i>Frangulae cortex</i> 560 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 560 mg, <i>Betulae folia</i> 560 mg, <i>Cichorii radices</i> 560 mg, <i>Aetheroleum Foeniculi</i> 500 mg	purgativă, coleretici- că, intensifică pro- cesele metabolice și diminuează senza- ția de foame, adju- vant în tratamentul obezității
9.	Taraxaci radices , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Taraxaci radices</i> 50 g	colagogă, în gastrite hipoacide, colecistite, dischinezii biliare

VI. HETEROZIDE

Heterozidele sunt compuși vegetali rezultați din combinarea unei fracțiuni glucidice cu o substanță neglucidică numită aglicon sau genină (genol). Acești compuși naturali, prin hidroliză, pun în libertate o parte glucidică, care poate fi formată din una sau mai multe oze și o parte neglucidică: agliconul sau genina, structura chimică a căreia este foarte variată.

Partea glucidică este prezentată, de obicei, de monozaharide, îndeosebi de glucoză, ramnoză, galactoză, cât și de glucide specifice heterozidelor cardiotonice: cimaroză, digitoxoză și oleandroza.

În conformitate cu clasificarea adoptată, deosebim următoarele grupe de heterozide:

- **Tioheterozide sau glicosinapide:** *sinigrozida* în semințele de muștar, *glucobrasicozida* din varză;

- **Heterozide cianogenetice:** *amigdalozida* și *prunozida* în piersici, migdale, caise, care prin hidroliză enzimatică sau în mediu acid, eliberează acidul cianhidric;

- **Heterozide cardiotonice,** agliconii cărora sunt derivați ai cicloperhidrofenantrenei: *purpureaheterozidele* din degețel-roșu, *strofantozida* din strofant, *convalezida* în lăcrămioară, unde acțiunea cardi tonică sau cardiotoxică se manifestă în funcție de doză și de structura chimică;

- **Saponozide** (triterpenice și steroidice), ca *acidul glicirizinic* în lemn-dulce sau *dioscina* în dioscoree.

6.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE TIOHETEROZIDE

Sinapis semina – semințe de muștar

Brassica juncea Czern. (syn. *Sinapis juncea* L.) – muștar

Fam. **Brassicaceae**

Compoziție chimică: semințele de muștar conțin 1-3 % tioheterozida *sinigrozida* (*sinigrina*), care prin hidroliză enzimatică pune în libertate glucoza, hidrosulfatul de potasiu și aliisenevolul, ce dă miros specific esenței de muștar. Semințele de muștar mai conțin 30-40 % ulei gras, mucilagiu cca 20 %, albumine, enzime (mirozinaza).

Întrebuințări: se utilizează pe larg sub formă de cataplasme (*Sinapis farina*) sau ca emplastru (*Charta Sinapisata*). Semințele de muștar se folosesc, de asemenea, la obținerea uleiului gras și volatili: *Oleum Sinapis*, *Aeteroleum Sinapis*. Tioheterozidele, în funcție de pH-ul mediului, în prezența mirozinazei, hidrolizează, formând diferiți compuși.

Izotiocianații, denumiți și senevoli (alilsinevolul), sunt substanțe volatile cu miros înțepător, iritant pentru mucoase și piele, cu acțiune rubefiantă, revulsivă, analgezică, manifestată în mediu neutru.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuițări
1.	Charta sinapisata , emplastru, N10. Producător: Agrofarm, Ucraina	<i>Sinapis semina</i>	rubefiantă, revulsivă în stări de răceală, traheite, bronșite, miozite, mialgii
2.	Efcamon , unguent, 10 g, N1 și 20 g, N1. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Oleum Sinapis</i> 3 g, <i>Camphorum</i> 10 g, <i>Oleum Dianthi</i> 3 g, <i>Tincturae Capsici</i> 4 g, <i>Oleum Cinnamici</i> 1 g, <i>Chloralhydratum</i> 3 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 7 g, <i>Thymolum</i> 3 g, <i>Menthololum</i> 14 g, <i>Methylsalicylatum</i> 8 g	rubefiantă, revulsivă, analgezică în artrite, miozite, nevralgii, artrite infecțioase, spondiloze deformative
3.	Sinapis farina , produs vegetal, 50 g și 100 g	muștar pulverizat: <i>Sinapis semina</i> 50 g; 100 g	rubefiantă, revulsivă în stări de răceală, traheite, bronșite

6.2 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE HETEROZIDE CIANOGENETICE

Amygdalarum semina – semințe de migdal

Amygdalus communis L. var. *Dulcis* – migdale-dulci

Amygdalus communis L. var. *A. amara* DuRoi (syn. *Prunus amygdalus* Stokes) – migdale-amare

Fam. **Rosaceae**

Compoziție chimică: migdalele-dulci conțin 3-5 % de heterozide cianogenetice (amigdalozida, prunazozida), 40-45 % ulei gras (gliceride ale acizilor oleic, linoleic, arahidonic, lignoceric), cca 25 % proteide, glucide, săruri minerale, enzime, iar migdalele-amare cca 5 % amigdalozidă, până la 50 % ulei gras, cca 35 % proteide și săruri minerale. Hidroliza amigdalozidei duce la obținerea altei heterozide cianogenetice prunazozida și a unei molecule de glucoză.

Întrebuițări: datorită heterozidelor cianogenetice, în special a acidului cianhidric ce se extrage prin antrenare cu vapori de apă, semințele de mig-

dale manifestă acțiune antitusivă, calmantă, analgezică. Acidul cianhidric, în doze mari, blochează hemoglobina sub formă de cianhemoglobină, incapabilă de a fixa oxigenul, prin ce prezintă gradul înalt de toxicitate. Migdalele se utilizează la obținerea uleiului gras, folosit în industria farmaceutică la prepararea soluțiilor injectabile uleioase și a picăturilor contra tusei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Agua Amygdalae amarae , produs homeopatic, 30 ml, N1	<i>Amygdalarum semina</i>	calmantă, analgezică, antitusivă în faringite, traheite
2.	Solutan , soluție orală, 50 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Aqua Amygdalarum amaram</i> 30 mg, <i>Belladonnae radices</i> 0,1 mg, <i>Extractum Balsami tolutani</i> 25 mg, <i>Saponinum gypsophylae</i> 1 mg, <i>Natrii iodidum</i> 100 mg, <i>Procaini hydrochloridum</i> 4 mg, <i>Aetheroleum Foeniculi</i> 0,4 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 17,5 mg.	expectorantă, bronholitică în bronșite acute și cronice, bronhospasm și astm bronșic
3.	Tusomag , picături orale, 20 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Tincturae Thymi vulgaris herba</i> 19 g, <i>Tincturae Belladonnae radices</i> 15 g, <i>Tincturae Aconiti tuber</i> 10 g, <i>Aqua Amygdalarum amarum</i> 15 g, <i>Codeini phosphatum</i> 1 g, <i>Bromophormium</i> 10 g, <i>Bensuatum sodium</i> 1 g, <i>Spiritus aethylicus</i> ad 100 g	expectorantă, sedativă, fluidizant al expectorației, sedativ al tusei uscate și iritante; depășirea dozelor provoacă iritarea mucoaselor și pielii prin aconitină
4.	*Ulei gras (Oleum Amygdali)	<i>Amygdalarum semina</i>	excipient în industria farmaceutică și cosmetică

Sambuci flores – flori de soc

Sambucus nigra L. – soc

Fam. **Caprifoliaceae**

Compoziție chimică: principiul activ al florilor de soc este sambunigrozida, heterozidă cianogenetică care prin hidroliză pune în libertate

acidul cianhidric, benzaldehida și glucoza. Mirosul neplăcut al florilor proaspete îl conferă aminele alifactice: etilamina, izobutilamina, izoamilamina. Florile mai conțin mucilagiu, urme de ulei volatil, taninuri, acizi organici: tartric, acetic, citric, flavonoide (rutozida), saponozide.

Întrebuințări: florile de soc manifestă acțiune diuretică, diaforetică, detoxifiantă, laxativă, antireumatică, antinevralgică, sudorifică (flavonoide și saponozide). Intern se administrează sub formă de infuzie de 0,5 %, iar extern se utilizează în tratamentul arsurilor, furunculelor, ca emolient, prin mucilagiul. În concentrație de 2-5 % manifestă acțiune antiinflamatoare. Saponozidele imprimă acțiune expectorantă, iar sambunigrozida este responsabilă de cea antitusivă. Fructele detoxifică și se recomandă în patologii ale stomacului, ficatului, în mod special sedențarilor, iar infuzia, preparată din frunze de soc, se utilizează în combaterea obezității. Se administrează copiilor după 12 ani.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchophyt , sirop 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Sambuci flores</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 9 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Thymi herba</i> 8 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholitică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, bronhospasm și astm bronșic
2.	Cardiophyt , soluție orală, 100 ml, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Crataegi flores</i> 7 g, <i>Adonis vernalis herba</i> 7 g, <i>Convallariae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 7 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10,5 g, <i>Meliloti herba</i> 7 g, <i>Aesculi hippocastani fructus</i> 10,5 g, <i>Urticae folia</i> 3,5 g, <i>Amorphae semina</i> 7 g	cardiosedativă în distonii și nevroze cardiace, tahicardie supraventriculară, cardiopatie ischemică, hipertensiune arterială de gradul I și II
3.	Ceai energizant , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1.	<i>Sambuci flores</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Thymi</i>	energizantă, imunomodulatoare în stări de oboseală

	Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>vulgaris herba, Theae folia, Cydoniae fructus</i>	și convalescență
4.	Ephiplant, pulbere în pungă, 1,5 g, N25. Producător: Eurofarm, România	<i>Betulae folia</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 20 g, <i>Taraxaci herba et radices</i> 30 g, <i>Sambuci flores</i> 20 g, <i>Violae herba</i> 10 g	depurativă, diuretică, laxativă, cu reducerea masei corporale prin elimi- narea apei și toxinelor din organism
5.	Flori de soc, produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Medfar- ma, R. Moldova	<i>Sambuci flores</i> 50 g	diaforetică, diuretică, antiinflamatoare, emolientă
6.	Imunotus, sirop, 150 ml, N1. Producător: Fiterman Pharma, România	Extract fluid: <i>Thymi vulgaris herba</i> 200 mg, <i>Primulae veris flores</i> 200 mg, <i>Sambuci flores</i> 75 mg, <i>Vitamina C</i> 10 mg	expectorantă prin fluidizarea secrețiilor mucoase și favorizarea expectorației
7.	Nepthroherba, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20, Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 120 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis herba</i> 135 mg	diuretică, spasmolitică, antiinflamatoare, antibacteriană, crește funcția renală de eliminare a azotului, posedă acțiune saluretică ușoară, manifestă acțiune pozitivă asupra funcției hepatice și depurative a rinichilor
8.	Nephrophyt, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20, Producător: AIM, Ucraina	<i>Sambuci flores</i> 13 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Bidentis herba</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Equiseti herba</i> 135 mg, <i>Arctii radices</i> 129 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis herba</i> 135 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 129 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg	saluretică ușoară, diuretică, spasmolitică, antiinflamatoare, antibacteriană în procese inflamatorii ale căilor urinare, nefrolitiază

9.	Novo-passit , soluție buvabilă, 100 ml, NI. Producător: Galena, Cehia	<i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,15 g cu conținut de: <i>Passiflora in-</i> <i>carnata</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Crataegus oxycantha</i> , <i>Me-</i> <i>lissa officinalis</i> , <i>Valeriana</i> <i>officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i>	sedativă, hipnotică în anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, nervozitate
10.	Sinupret , picături orale, 100 ml, NI. Producător: Bionorica, Germania	<i>Sambuci flores</i> 0,6 g, <i>Gentianae radices</i> 0,2 g, <i>Primulae flores</i> 0,6 g, <i>Rumicis herba</i> 0,6 g, <i>Verbasci flores</i> 0,6 g, <i>Aqua</i> <i>distilata</i> 71 ml	expectorantă admi- nistrat în sinuzite, rinosinuzite, bron- șite, boli inflama- torii ale sistemului respirator sau în asociere cu produse antibacteriene
11.	Sinupret , drajeuri N25x2, Producător: Bionorica, Germania	<i>Sambuci flores</i> 18 mg, <i>Gentianae radices</i> 6 mg, <i>Primulae flores</i> 18 mg, <i>Rumicis herba</i> 18 mg, <i>Verbenae herba</i> 18 mg	expectorantă în si- nuzite, rinosinuzite, bronșite, boli infla- matorii ale aparatu- lui respirator
12.	Specie sedativă N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Sambuci flores</i> 15 g, <i>Valerianae rhizomata cum</i> <i>radicibus</i> 25 g, <i>Leonuri</i> <i>herba</i> 25 g, <i>Menthae folia</i> 10 g, <i>Origanii herba</i> 10 g, <i>Foeniculi fructus</i> 15 g	sedativă, cardiose- dativă și antispas- tică în insomnii, nervozități, nevroze cardiovasculare, sindrom climacteric

6.3 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE HETEROZIDE CARDIOTONICE

Adonidis vernalis herba – părți aeriene de roșcuță-de-primăvară

Adonidis vernalis L. – roșcuță-de-primăvară

Fam. **Ranunculaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de roșcuță-de-primăvară conțin heterozide: cimarozida și adonitoxozida. Luând în calcul că adonitoxozida prezintă 30 % din activitatea biologică a extracției, unii cercetători confirmă că studiile fitochimice ale acestei specii ar pune în evidență și alte principii active (mai târziu a fost identificată strofantozida). Se mai conțin flavonoide, asparagină, colină și rezine.

Întrebuințări: roșcuța-de-primăvară este întrebuințată în tratamentul

migrenelor, în viciul reumatic al inimii, cardioscleroză, stenocardie. Are și efect emenagog. Flavonoidele, prezente în complexul cardenolitic, imprimă o acțiune diuretică pe lângă cea cardenolitică, prin care are loc eliminarea mai rapidă a heterozidelor și nu manifestă fenomene toxice. Preparatele pe bază de roșcuță-de-primăvară se administrează cu succes în pauzele digitalice. Intră în componența produselor cu acțiune sedativă: mixtura Behterev, Adonis-brom. Asociat cu tinctura de lăcrimioară, odolean, talpa-gâștii, bromuri manifestă acțiune sedativă potențată.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Adonis-Brom, comprimate filmate, N25. Producător: UPM Borisov, Belarusi	<i>Extractum Adonidis vernalis spissum</i> 69,07 mg, <i>Kalii bromidum</i> 250 mg	sedativă în nevroze și insuficiență cardiacă, cu posibile fenomene de bromism
2.	Cardiophyt, soluție orală, 100 ml, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Adonidis vernalis herba</i> 7 g, <i>Convallariae majalis flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 7 g, <i>Crataegi flores</i> 7 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10,5 g, <i>Meliloti herba</i> 7 g, <i>Aesculi hippocastani fructus</i> 10,5 g, <i>Urticae folia</i> 3,5 g, <i>Amorphae fruticulosae semina</i> 7 g	cardiacă, sedativă în distonii și nevroze cardiace, tahicardie supraventriculară, cardiopatie ischemică, hipertensiune arterială de gradul I și II
3.	*Cardiovalen, picături buvabile, 25 ml, N1. Producător: Lubnifarm, Ucraina	<i>Adonisidum concentratum</i> 30,3 ml, <i>Succus Erysimi</i> 17,2 ml, <i>Tincturae Valerianae</i> 48,6 ml, <i>Extractum fluidum Crataegi</i> 2,2 ml, <i>Camphorum</i> 0,4 g	cardiosedativă, cardiotonică, administrat în cardioscleroză, stenocardie
4.	*Mixtura Bexterev, flacon, 25 ml. N1	<i>Tincturae Adonizidi</i> 6,0 g, <i>Codeini phosphatum</i> 0,12 g, <i>Natrii bromidum</i> 6,0 g	cardiosedativă în nevroze cardiace, în administrare îndelungată duce la dependență, prin codeină

Convallariae flores – flori de lăcrămioară

Convallariae folia – frunze de lăcrămioară

Convallariae herba – părți aeriene de lăcrămioară

Convallaria majalis L. – lăcrămioară

Fam. Asparagaceae

Compoziție chimică: produsele vegetale de lăcrămioară conțin heterozide cardiotonice în cantități mai mici, comparativ cu alte produse cardiotonice (0,2-0,4 %), dar care manifestă activitate farmacodinamică și toxicitate. Componentul principal este convalatoxozida (3-ramnozida K-strofantigenolul), considerată una dintre cele mai active și toxice heterozide, fiind de 10 ori mai activă decât degitoxozida și de 2 ori decât strofantozida. Au mai fost identificate: convalozida și glucoconvalatoxozida. Se mai conțin saponozide, ulei volatil, asparagină, flavonoide.

Întrebuințări: în cazuri de insuficiență cardiacă, în tratamentele prelungite ale formelor cronice, în tulburări nervoase ale activității cardiace, în infarct miocardic, scleroză coronariană, insuficiență miocardică. Una dintre cele mai importante utilizări este în tratamentul interdigitalic. Produsele vegetale de lăcrămioară intră în componența preparatelor administrate în insuficiență cardiacă de gradul II și III, inactivându-se mai încet și posedând un efect mai îndelungat, comparativ cu strofantozida. Flavonoidele din lăcrămioară (convaflavinum) manifestă acțiune colagogă și spasmolitică. În asociere cu odoleanul, roșcuță-de-primăvară, talpa-gâștii, lăcrămioara își potențează acțiunea sedativă.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Corglyconum , soluție, 0,06 %, 1 ml, N10. Producător: Galychpharm, Ucraina	<i>Convallaria majalis</i> 0,06 %	cardiotonică, cu administrare lentă în soluție de glucoză 20 %, în insuficiență cardiacă
2.	*Convaflavin , comprimate, 0,01 g, N30. Producător: VILAR, Rusia	Totalul flavonoidelor din <i>Convallaria majalis</i> L.	spasmolitică, colagogă în holecistopancreatite și colecistite
3.	*Mixtură sedativă , soluție, 30 ml, flacon, N1	<i>T-rae Convallariae</i> 10 ml, <i>T-rae Valerianae</i> 10 ml, <i>T-rae Adonizidi</i> 10 ml	cardiosedativă, câte 15-20 picături de 2-3 ori în zi în insuficiență cardiacă

4.	*Valocormid , soluție orală, 30 ml, N1. Producător: Fitofarm, Ucraina	<i>T-rae Convallariae</i> 0,33 ml, <i>T-rae Valerianae</i> 0,33 ml, <i>T-rae Atropae</i> <i>belladonnae</i> 0,33 ml, <i>Natrii bromidum</i> 0,13 g, <i>Mentholum</i> 0,0083 g	cardiosedativă, spasmolitică în stări de neliniște
----	---	--	--

***Digitalis lanatae folia* – frunze de degețel-lânos**

***Digitalis lanata* Ehrh.– degețel-lânos**

Fam. Scrophulariaceae

Compoziție chimică: frunzele de degețel-lânos conțin heterozide steroidice care, la rândul lor, derivă în heterozide necardiotonice și cardiotonice, cca 60, ce constituie 0,7-2 %, numite și lanatozide. Se deosebesc de cele din *Digitalis purpurea* prin existența mai multor tipuri de agliconi și prin prezența unui radical acetyl fixat la a 3 moleculă de digitoxoză din catena glucidică, care îl aproprie, prin acțiune, de grupul strofantului. Prin hidroliza acidă se obțin 5 tipuri de agliconi: digitoxigenol, gitoxigenol, digoxigenol, diginatigenol, gitaloxigenol.

Întrebuințări: heterozidele din degețelul-lânos sunt de 3-4 ori mai active decât cele din degețelul-roșu prin gruparea acetică, iar din totalul de lanatozide cea mai activă este lanatozida C. Acțiunea cardiotonică a acestei heterozide se instalează în 15 minute de la administrarea orală și se elimină mai repede, întrucât are o capacitate redusă de fixare. Ca rapiditate de acțiune pe cale orală este similară strofantinei, iar parenteral are o acțiune mai prelungită. Se utilizează în tratamentul insuficiențelor cardiace, cu acțiune directă asupra miocardului și indirectă, mediată, prin sistemul parasimpatic: efectul pe nodulul sinoatrial și atrioventricular. Produsele digitalice sunt considerate cele mai importante preparate cardiace, fiind utilizate în decompensarea funcției cardiace cu tulburări circulatorii de gradul II și III, iar dozele toxice sunt mai mari ca cele terapeutice de 4-5 ori.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Celanid , comprimate, 0,25 mg, N30. Producător: VILAR, Rusia	<i>Lanatozidum</i> 0,25 mg	cardiotonică în insuficiență cardiacă, fibrilație atrială
2.	Digoxin , comprimate, 0,1 mg, N50 și 0,25 mg,	<i>Extractum Digitalis lanatae folia</i> 0,1 mg și	cardiotonică în insuficiență cardiacă

	N50. Producători: Gnțls, Ucraina și Zentiva, Cehia	0,25 mg	congestivă, fibrilație atrială, tahicardie atrială paroxistică
3.	Digoxin , soluție injectabilă, 0,25 mg/ml, fiole, 1 ml, N10. Producător: Gnțls, Ucraina	<i>Extractum Digitalis lanatae folia</i> 0,25 mg/ml	cardiotonică în insuficiență cardiacă, în digitalizare rapidă, cu o doză de încărcare de 0,5-1mg digoxină
4.	Digoxină Grindex comprimate, 0,25 mg, N25. Producător: Grindex, Letonia	<i>Extractum Digitalis lanatae folia</i> 0,25 mg	cardiotonică în insuficiență cardiacă congestivă, fibrilație atrială, tahicardie atrială
5.	*Lanatosid C , comprimate, 0,25 mg, N20. Producător: Biofarm, România	<i>Lanatozidum</i> 0,25 mg,	cardiotonică prin acțiune rapidă în insuficiență cardiacă
6.	Lanicor , comprimate, 0,25 mg, N20. Producător: Pliva, Croația	<i>Extractum Digitalis lanatae folia</i> 0,25 mg	cardiotonică în insuficiență cardiacă congestivă, fibrilație atrială, tahicardie atrială

Digitalis purpureae folia – frunze de degețel-roșu

Digitalis purpurea L. – degețel-roșu

Fam. Scrophulariaceae

Compoziție chimică: frunzele de degețel-roșu conțin patru grupe de componente: heterozide cardiotonice, necardiotonice, saponozide steroidice și alte componente: flavone, antrachinone, acizi organici, taninuri, mucilagiu. În frunzele proaspete conținutul total de heterozide constituie 0,2-0,5 %, atunci când în cele uscate scade până la 0,1 %. Din frunzele de degețel-roșu s-au izolat peste 25 de heterozide cardiotonice de tip cardenolitic care, după structura chimică a agliconilor, se împart în trei grupe: digitoxigenol, gitoxigenol, gitaloxigenol.

Întrebuințări: degețelul-roșu se manifestă ca un cardiotonic vascular, ce influențează puterea de contracție a miocardului și normalizează ritmul bătăilor, cu mărirea amplitudinii acestor bătăi, și constituie un diuretic eficient indirect prin buna irigare renală. Se administrează sub formă de comprimate, infuzie și tinctură. Acțiunea directă asupra miocardului se manifestă prin creșterea puterii contracției (efect inotrop pozitiv), mărirea excitabilității (efect batmotrop pozitiv), prelungirea diastolei (efect cronotrop negativ), cât și reducerea conductibilității (efect dromotrop

negativ). Diuretic, ameliorează irigarea renală, îmbunătățește oxigenarea țesuturilor pe contul ameliorării hemodinamicii. Prin gruparea metilică, produsele medicamentoase din degețel-roșu se absorb și se elimină încet din organism, posedând acțiune cumulativă, iar administrarea lor necesită monitorizare permanentă și pauze digitale.

FITOPREPARATE

Nr.	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuițări
1.	*Cordigit , comprimate, 0,0008 g, N10 și 0,0012 g, N10; supozitoare 0,0012 g, N10	Suma glicozidelor: <i>digitoxină și gitoxină</i> (1 g conține de la 6000 până la 8000 UAB)	cardiotonică în insuficiență cardiacă congestivă cronică, fibrilație atrială
2.	*Digitalin , 1 mg/ml, fiole, N10. Producător: Biofarm, România	<i>Digitoxinum</i> 1 mg/ml	cardiotonică în insuficiență cardiacă congestivă cronică, fibrilație atrială
3.	*Digitalis , comprimate 0,0001 g, N30. Producător: Plafar, România	<i>Digitoxinum</i> 0,0001 g	cardiotonică în insuficiență cardiacă congestivă cronică
4.	Pumpan , picături orale, 25 ml, N1 și 50 ml, N1, produs homeopatic. Producător: Richard Bittner, Austria	<i>Digitalis purpurea</i> D12, <i>Convallaria majalis</i> D12, <i>Crataegus monogyna</i> D1, <i>Arnica montana</i> D6, <i>Kalium carbonicum</i> D6	pentru ameliorarea unor simptome de origine cardiacă, fără afectare organică, în tulburări circulatorii periferice

Erysimi diffusi herba – părți aeriene de mixandre

Erysimum diffusum Ehrh. – mixandre

Fam. **Brassicaceae**

Compoziție chimică: conținutul de heterozide cardiotonice în părțile aeriene de mixandre este diferit. Astfel, în flori și semințe se conțin până la 6 %, în frunze 1-1,5 %, iar în tulpini doar 0,5-0,7 %. Principalele heterozide cardiotonice identificate sunt: erizimozida și erizimina, ce diferă după radicalul din poziția trei, în partea glucidică, cu o moleculă de digitoxoză pentru erizimină, respectiv, digitoxoză și glucoză pentru erizimozidă.

Întrebuițări: din părțile aeriene de mixandre se obține suc ce intră în componența preparatelor farmaceutice și se utilizează în viciu cardiac,

cardioscleroză cu insuficiență cardiacă, în stenocardie, nevroze. Acțiunea cardi tonică este potențată de alte specii. Astfel, poate fi administrat împreună cu tinctură din rizomi de odolean, de păducel, adonizidă, camfor sau bromură de sodiu.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuițări
1.	* Cardiovalenum , picături buvabile, 25 ml, N1. Producător: Lubni-farm, Ucraina	<i>Succus Erysimi</i> 17,2 ml, <i>Adonisidum concentratum</i> 30,3 ml, <i>Tincturae Valerianae</i> 48,6 ml, <i>Extractum fluidum Crataegi</i> 2,2 ml, <i>Camphorum</i> 0,4 g	cardiosedativă, cardi tonică, cu acțiune selectivă

Strophanthi semina – semințe de strofant

***Strophanthus kombe* Oliv., *S. gratus* Baill.** – strofant

Fam. Apocynaceae

Compoziție chimică: semințele de strofant conțin cca 10 % heterozide cardi tonice, inclusiv heterozida nativă K-strofantozida (agliconul K-strofantigenol, legat cu partea glucidică compus din cimaroză și două molecule de glucoză). Se mai conțin lipide 30 %, steroli, taninuri, saponozide și substanțe minerale. În semințele de *Strophanthus gratus* se conțin până la 8 % heterozide cardi tonice, 90 % revenind principiului activ: G-strofantozida, compus din aglicon și o moleculă de ramnoză.

Întrebuițări: heterozidele din semințe de strofant conțin un oxidril în plus, față de digitalice, prin care sunt mai solubile în apă, acțiunea fiind mai rapidă și de mai scurtă durată. Nu cumulează și deci nu se ajunge la doze toxice prin administrare repetată. Semințele se folosesc la prepararea tincturii, Strofantinei K (soluție 0,05 % K-strofantozidă) și Strofantidinei acetat. Tratamentul inițiat cu preparate pe baza de digitalice, interdigitalice, poate fi continuat cu strofantină după ce au trecut cel puțin 3 zile de la ultima administrare, pentru a evita pericolul de sumare a efectelor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuițări
1.	* Strofantina acetat ,	<i>Strofantozidă</i> 0,05 %	cardi tonică, cu

	soluție, 0,05 % K	extrasă din <i>Strofanthi semina</i>	acțiune rapidă în insuficiență cardiacă cronică
2.	* Tinctura Strophantha K , soluție, 50 ml, N1, (1:10)	<i>Strofanthi semina</i> , <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % (activitatea biologică 1 ml 180- 220 LED)	cardiotonică, glicozid cardiotonic în insuficiență cardiacă cronică

VII. SAPONOZIDE

Saponozidele sunt compuși macromoleculari de origine vegetală care constau din carbon, hidrogen, oxigen și au proprietatea de a produce spumă abundentă și de a hemoliza eritrocitele, proprietăți specifice prin care se deosebesc de alte heterozide.

După structura sapogeninei (agliconului) saponozidele se împart în două grupe:

- **Saponozide steroidice** (sapotoxine), numite și neutre, derivați ai ciclopentanperhidrofenantrenei, care în poziția 17 conțin o catenă spirocetalică, alcătuită din 8 atomi de carbon dispuși în spirală, cu formarea a două nuclee: furanic și piranic (*digitoxigenină*);

- **Saponozide triterpenice** (acide) sunt saponozidele care dețin în structura lor agliconi cu 30 atomi de carbon care pot fi tetraciclici (*derivați de damaran*) și pentaciclici (*derivați de alfa-amireanol, beta-amireanol*).

Produsele vegetale cu conținut de saponozide manifestă acțiune:

expectorantă – *Glycyrrhizae glabrae radices, Primulae veris rhizomata cum radicibus, Saponariae officinalis radices, Eryngium planum*;

adaptogenă – pentru reprezentanți ai familiei Araliaceae: *Ginseng radices, Araliae mandshuricae radices*;

diuretică – potențată de flavonoidele din: *Equiseti arvensis herba, Orthosifonis folia, Saponariae officinalis radices*;

vasoconstrictoare – *Hippocastani semina, cortex, flores et folia*;

sedativă – *Polemonii coerulei rhizomata cum radicibus*;

hipocolesterolemiantă – *Dioscoreae rhizomata*.

7.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE SAPONOZIDE STEROIDICE

Dioscoreae rhizomata cum radicibus – rizomii cu rădăcini de dioscoree

***Dioscorea nipponica* Makino (syn. *D. polystachya* Turcz), *D. caucasica* Lipsky** – dioscoree

Fam. **Dioscoreaceae**

Compoziție chimică: în părțile subterane ale ambelor specii de dioscoree se conțin saponozide steroidice până la 10 %, iar partea principală revine principiului activ dioscina.

Întrebuințări: grație capacității saponozidelor steroidice de a forma compuși insolubili cu colesterolul, prin principiul activ dioscina, rizomii

cu rădăcini de dioscoree se utilizează în tratamentul aterosclerozei. Studiile dovedesc că saponozidele dioscoreei micșorează cantitatea colesterolului în sânge și depunerea lui pe arterii, ficat, cornee, piele, largesc lumenul și stimulează permeabilitatea vaselor sanguine periferice, micșorează tensiunea arterială și ameliorează activitatea inimii.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Diosponinum, comprimate, 0,1 g	<i>Extractum siccum Dioscoreae rhizomata cum radicibus</i> , (30 % saponine steroidice)	hipocolesteremiantă în terapia aterosclerozei, stimulează permeabilitatea vaselor sanguine
2.	*Polysponinum, comprimate, 0,1 g	<i>Extractum siccum Dioscoreae rhizomata cum radicibus</i> , (17 % saponine steroidice)	hipocolesteremiantă în terapia complexă a aterosclerozei

7.2 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE SAPONOZIDE TRITERPENICE

Araliae mandshuricae radices – rădăcini de aralie

Aralia mandshurica Rupr. et Maxim. – aralia

Fam. **Araliaceae**

Compoziție chimică: rădăcinile de aralie conțin saponozide triterpenice – aralozidele A, B, C, toate cu un aglicon comun (acidul oleanolic), care se deosebesc prin partea glucidică: aralozida A conține acid glucuronic și o moleculă de arabinoză, aralozida B – acid glucuronic și două molecule de arabinoză, iar aralozida C – glucoză, galactoză, acid glucuronic și xiloză. Rădăcinile mai conțin ulei volatil, substanțe rășinoase, flavonoide și alcaloidul aralina.

Întrebuințări: sărurile amoniacale de aralozide, care se regăsesc în tinctură de aralie, îmbunătățesc memoria, capacitatea de muncă, îndepărtează oboseala, normalizează tonusul vascular și se administrează în afecțiuni ale sistemului nervos, sechele cerebrale sau tulburări circulatorii. Este contraindicată în hipertonie, epilepsie, excitații crescute. Nu se recomandă administrarea seara.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Guna Addict 2 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Aralia quinquefolia</i> D2, <i>Valeriana officinalis</i> D1, <i>Avena sativa</i> D1, <i>Chamomilla recutita</i> D3, <i>Eschscholzia californica</i> D1, <i>Eleutherococcus senticosus</i> C12, <i>Humulus lupulus</i> D1, <i>Hypericum perforatum</i> D3, <i>Kalium phosphoricum</i> D8, <i>Passiflora incarnata</i> D1, <i>Pulsatilla</i> D6, <i>Ribes nigrum</i> C12, <i>Saccharum</i> D1	imunomodulatoare, administrat în stări de stres, iritabilitate, insomnie, abandonul fumatului
2.	*Saparalum , comprimate, 0,05 g	<i>Aralozide triterpenice (A,B,C) din Araliae mandshuricae radices</i>	tonizantă în nevrite, stări de neliniște, oboseală
3.	*Tinctură de Aralie , soluție, 50 ml, flacon, N1	<i>Aralozide triterpenice (A,B,C) din Araliae mandshuricae radices</i>	tonizantă în astenie, stări depresive

Eryngii plani herba – părți aeriene de scai-vânăt

***Eryngium planum* L.** – scai-vânăt

Fam. **Apiaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de scai-vânăt conțin saponozide triterpenice 1-2,5 %, însoțite de zaharoză. Din saponine au fost identificate: eringium sapogenina D, F, G și H, saniculagenina A și saniculasaponozida B care prin hidroliză pun în libertate glucoză și saniculagenol (diester al barigenolului).

Întrebuințări: părțile aeriene de scai-vânăt manifestă acțiune expectorantă, secretolitică, bronhodilatatoare, fiind utilizate în tratamentul tusei convulsive și spastice. De asemenea, scaiul-vânăt poate fi utilizat ca rege-nerator în parodontoze, diuretic prin saponozide.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Calmotusin ,	<i>Hyssopi herba</i> 20 %, <i>Althaeae</i>	expectorantă,

	sirop, 200 ml, NI. Producător: Dacia Plant, România	<i>radices</i> 20 %, <i>Eryngii plani herba</i> 10 %, <i>Plantaginis majoris folia</i> 30 %, <i>Primulae veris rhizomata cum radicibus</i> 10 %, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 5 %, <i>Zingiberi officinalis radices</i> 5 %, <i>Oleum Menthae</i> 1 %, <i>Oleum Eucalypti</i> 1 %, <i>Oleum Pini</i> 1 %, <i>Oleum Thymi vulgari</i> 1 %, <i>Oleum Melissae</i> 1 %	antitusivă, bronhodilatatoare, secretolitică, antiinflamatoare, antispastică, calmantă, antimicrobiană, fluidifiant al secrețiilor bronșice și căilor respiratorii
--	---	--	--

***Equiseti arvensis herba* – părți aeriene de coada-calului**

***Equisetum arvense* L. – coada-calului**

Fam. Equisetaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de coada-calului conțin saponozide triterpenice cca 15 %, principiul activ fiind equisetina. Se mai conțin flavonoide, substanțe minerale bogate în bioxid de siliciu, ulei volatil, acizi organici, acid salicilic 5-7 %, alcaloizi (nicotină), săruri de potasiu, substanțe amare, taninuri, caroten, vitamina C.

Întrebuințări: principiile active, saponozidele, flavonoidele și dioxidul de siliciu, manifestă acțiune diuretică. Coada-calului este utilizată în cicatrizarea rănilor, ulcerului varicos, edemelor la picioare, întâlnite frecvent în eczeme, neurodermite, cât și în combaterea transpirației excesive a picioarelor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Arfazetin, specie medicinală, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Equiseti arvensis herba</i> 0,1 g, <i>Vaccinii myrtilli cormus</i> 0,2 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 0,2 g, <i>Eleutherococci rhizomata cum radicibus</i> 0,15 g, <i>Rosae fructus</i> 0,15 g, <i>Hyperici herba</i> 0,1 g, <i>Chamomillae flores</i> 0,1 g	antidiabetică în diabet de tipul II, formă ușoară și medie, atât în monoterapie, cât și în terapie complexă
2.	Ceai prostată, produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător:	<i>Equiseti arvensis herba</i> , <i>Pini gemmae</i> , <i>Solidaginis herba</i> , <i>Calendulae flores</i> , <i>Epilobii herba</i> , <i>Lamii albi herba</i>	diuretică, decongestivă a prostatei, antiinflamatoare atractului urinar,

	Fares, România		reduce micțiunile nocturne în prostatită
3.	Depuraflox , pulbere, 75 g în flacon, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Extractum: Equiseti arvensis herba</i> 24 g, <i>Frangulae cortex</i> 18 g, <i>Anisi fructus</i> 5 g, <i>Foeniculi fructus</i> 3,5 g, <i>Coriandri fructus</i> 6 g, <i>Thymi fructus</i> 3,7 g, <i>Menthae folia</i> 1,5 g, <i>Sennae folia</i> 15 g, <i>Centaurii herba</i> 0,4 g	depurativă, laxativă în tratamentul și profilaxia hiperlipidemiilor și hipercolesterolemiei
4.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Equiseti arvensis herba</i> , <i>Taraxaci radices</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Bidentis herba</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Vincae herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Meliloti herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Hippocastani semina</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Pini gemmae</i> , <i>Uvae-ursi folia</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Lupuli strobili</i> , <i>Chelidonii herba</i>	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din perețele vascular și previne depunerea lui, crește funcția antitoxică a ficatului
5.	Phytolysin , pastă, 100 g, N1, extract complex. Producători: Farmac, Ucraina; Herbapol, Polonia	<i>Equiseti arvensis herba</i> 10 g, <i>Allii cepae bulbosus</i> 5 g, <i>Festuca radices</i> 12,5 g, <i>Betulae folia</i> 10 g, <i>Petroselinii radices</i> 17,5 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 15 g, <i>Oleum Salviae</i> 1,0 g, <i>Oleum Pini</i> 1,0 g, <i>Oleum Menthae</i> 0,5 g	antiinflamatoare, analgezică în tratamentul și profilaxia nefrolitiazelor, în calculi renali sau uretrali
6.	Imupret , picături orale, soluție, 50 ml, N1 și 100 ml, N1. Producător: Bionorica Germania	<i>Taraxaci folia</i> 0,4 g, <i>Althaeae radices</i> 0,4 g, <i>Chamomillae flores</i> 0,3 g, <i>Equiseti arvensis herba</i> 0,5 g, <i>Millefolii herba</i> 0,4 g, <i>Juglandis folia</i> 0,4 g, <i>Quercus cortex</i> 0,2 g	imunomodulatoare, contribuie la reducerea edemului mucoasei căilor respiratorii și sinusurilor paranazale
7.	Nephrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Equiseti arvensis herba</i> 135 mg, <i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 129 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg,	spasmolitică, saluretică, antiinflamatoare, antibacteriană, contribuie la

		<i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis herba</i> 135 mg, <i>Uvae-ursi folia</i> 129 mg, <i>Bidentis herba</i> 120 mg	eliminarea calculilor renali și biliari
8.	Părți aeriene de coada-calului, 40 g, N1 și 50 g, N1. Producători: Depofarm, Doctor Farm, R. Moldova	<i>Equiseti arvensis herba</i> 40 g; 50 g	diuretică, prin complexul de saponozide, flavonoide și dioxid de siliciu
9.	Phytolit, comprimate filmate, N50 și N100. Producător: Zdorovie Narodu, Rusia	<i>Extractum:</i> <i>Polygoni avicularis herba</i> 50 g, <i>Hyperici herba</i> 30 mg, <i>Equiseti arvensis herba</i> 25 mg	diuretică, antiinflama- toare, antiseptică, spasmolitică în tratamentul și profilaxia nefrititazelor
10.	Renal –Plus, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: DoctorFarm, R. Moldova	<i>Equiseti arvensis herba,</i> <i>Plantaginis majoris folia,</i> <i>Salviae folia, Maydis stigmata,</i> <i>Hyperici herba, Betulae folia,</i> <i>Polygoni avicularis herba</i>	diuretică în afecți- uni ale aparatului urinar, litiază rena- lă, în buna funcțio- nare a rinichilor și vezicii urinare
11.	Specie diuretică N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Equiseti arvensis herba</i> 10 g, <i>Violae herba</i> 20 g, <i>Maydis</i> <i>stigmata</i> 20 g, <i>Polygoni</i> <i>avicularis herba</i> 10 g, <i>Plantaginis folia</i> 10 g, <i>Anethi</i> <i>fructus</i> 10 g, <i>Betulae folia</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g	diuretică în uretrită, urolitiază, cistită, hipertensiune arterială
12.	Uroflux, pulbere, 37,5 g și 75 g, în flacoane, 150 ml și 300 ml. Producător: RhonePoulenc- Rorer, Franța-SUA	<i>Uvae-ursi folia</i> 6 g, <i>Salyci cortex</i> 3 g, <i>Betulae folia</i> 9 g, <i>Equiseti</i> <i>arvensis herba</i> 3 g, <i>Solidaginis</i> <i>herba</i> 6 g, <i>Ononidis spinosae</i> <i>radices</i> 2,5 g. <i>Glycyrrhizae</i> <i>radices</i> 2 g	diuretică, antiinflamatoare, antiseptică a căilor urinare, administrat în cistite, uretrite

Glycyrrhizae glabrae radices* – rădăcini de lemn-dulce**Glycyrrhiza glabra* L. – lemn-dulce**Fam. **Fabaceae**

Compoziție chimică: rădăcinile de lemn-dulce conțin saponozide triterpenice până la 25 %, principiul activ fiind acidul glicirizinic, cu gust dulce de 50 ori mai pronunțat decât al zaharozei, întâlnit în produsul vegetal sub formă de sare de potasiu și calciu. Prin hidroliză acidă gustul dulce dispare, deoarece acidul glicirizinic trece în acid gliciretinic și două molecule de acid glucuronic. Se mai întâlnesc și derivați flavonici - 2 %, compuși steroidici, amidon, manitol, asparagină, cumarine, lipide, acizi grași saturați și nesaturați.

Intrebuințări: rădăcina de lemn-dulce a fost utilizată încă din antichitate de medicii greci și chinezi pentru acțiunea expectorantă și antiulceroasă, fiind un fitocomplex tolerat de organism, întrucât glicirizina nu posedă proprietăți hemolitice. Poate fi administrată sub formă de pulbere, extract, sirop ca expectorant ce fluidifică secreția bronșică. Datorită saponinelor și mucilagiilor, acțiunea antiulceroasă se explică prin sinergismul dintre acțiunea spasmolitică și antihistaminică a flavonoidelor, antiinflamatoare, prin acidul gliciretic, antivirală, hepatoprotectoare prin glicirizină. În tehnologia multor forme farmaceutice poate fi utilizată ca corector de gust. Comunitatea Europeană recomandă un consum zilnic de acid glicirizinic cel mult de 100 mg, cu durata tratamentului de până la 3 săptămâni. Nu se asociază cu corticosteroizii, prin structura chimică asemănătoare a acidului glicirizinic, și este contraindicat copiilor până la 18 ani.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchophyt , sirop, 100 ml, N1 și produs vegetal fragmentat, 1,5 g N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 9 g, <i>Calami rhizomata</i> 9 g, <i>Salviae folia</i> 9 g, <i>Menthae folia</i> 8 g, <i>Inulae rhizomata</i> 7 g, <i>Tiliae flores</i> 9 g, <i>Althaeae radices</i> 9 g, <i>Calendulae flores</i> 9 g, <i>Urticae folia</i> 8 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Thymi herba</i> 8 g, <i>Sambuci flores</i> 8 g	expectorantă, antitusivă, antiinflamatoare, bronholică în rinite, laringite, faringite, sinuzite, bronșite acute și cronice, în bronhospasm și astm bronșic
2.	Calmotusin , sirop, 200 ml, N1.	<i>Plantaginis majoris folia</i> 30 %, <i>Hyssopi herba</i> 20 %,	

	<p>Producător: Dacia Plant, România</p>	<p><i>Althaeae radices</i> 20 %, <i>Eryngii planti herba</i> 10 %, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 5 %, <i>Primulae rhizomata cum radicibus</i> 10 %, <i>Zingiberi radices</i> 5 %, <i>Oleum Menthae</i> 1 %, <i>Oleum Eucalypti</i> 1 %, <i>Oleum Pini</i> 1 %, <i>Oleum Thymi</i> 1 %, <i>Oleum Melissa</i> 1 %</p>	<p>expectorantă, antitusivă, bronhodilatatoare, secretolitică, antiinflamatoare, antispastică, calmantă, antimicrobiană, fluidifiant al secrețiilor bronșice și căilor respiratorii</p>
3.	<p>Ceai natural, Digestie ușoară, 1,5 g, N20. Producător: Fares, România</p>	<p><i>Anisi fructus</i> 20 g, <i>Foeniculi fructus</i> 20 g, <i>Basilici herba</i> 15 g, <i>Rosmarini folia</i> 15 g, <i>Menthae herba</i> 3 g, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 3 g, <i>Sennae folia</i> 3 g, <i>Cichorii radices</i> 3 g</p>	<p>carminativă, gastrică, antiinflamatoare, se administrează în stări de flatulență, dispepsii</p>
4.	<p>Cholaflox, extract uscat, 37,5 g în flacon de 150 ml sau 75 g, în flacon de 300 ml. Producător: Rhone Poulenc Rorer, SUA-Franța</p>	<p><i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 43,5 g, <i>Rhei radices</i> 15 g, <i>Taraxaci radices et herba</i> 12 g, <i>Aloe arborescens</i> 1,2 g, <i>Spinaciae folia</i> 10,5 g, <i>Cardui crispul fructus</i> 4,5 g, <i>Cardui crispul herba</i> 12,5 g, <i>Chelidonii herba</i> 40,5 g, <i>Millefolii herba</i> 12 g, <i>Curcumae radices</i> 0,4 g, <i>Oleum Curcumae</i> 0,076 g</p>	<p>colagogă în deschinezie, colecistită cronică, colangită</p>
5.	<p>Codelac Phyto, sirop, 100 ml, N1. Producător: SAD Farmstandard, Leksredstva, Rusia</p>	<p><i>Extractum: Glycyrrhizae</i> 4 g, <i>Codeini phosphatum</i> 90 mg, <i>Extractum Thermopsisidis siccum</i> 200 mg, <i>Extractum fluidum Thymi serpylli</i> 20 ml, <i>Excipients ad</i> 10 ml</p>	<p>antitusivă, expectorantă, poate induce dependență prin codeină</p>
6.	<p>Cortelax, drajeuri, N30. Producător: Biofarm, România</p>	<p><i>Extractum: Glycyrrhizae glabrae radices</i> 100 mg, <i>Frangulae cortex</i> 150 mg, <i>Rhei radices</i> 150 mg, <i>Cichorii herba</i> 100 mg,</p>	<p>laxativă sau purgativă în tratament de scurtă durată, acționează prin iritarea colonului</p>
7.	<p>Doctor Mom Herbal Cough Lozenges, pastile N20, Producător:</p>	<p><i>Extractum: Glycyrrhiza glabra</i> 3 mg, <i>Zingiber officinalis</i> 1 mg, <i>Emblica officinalis</i> 2,5 mg, <i>Mentholum</i> 7 mg</p>	<p>expectorantă, antiinflamatoare, remediu antitusiv administrat în pato-</p>

	Unique Pharmaceutical, India		logii respiratorii
8.	Doctor Mom Herbal Cough Syrup , sirop, 100 ml, N1. Producători: Unique Pharmaceutical, India, JohnsonJohnson, Rusia	<i>Extractum: Ocimum sanctum</i> 100 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 60 mg, <i>Curcuma longa</i> 50 mg, <i>Zingiber officinalis</i> 10 mg, <i>Adhatoda vasica</i> 10 mg, <i>Solanum indicum</i> 20 mg, <i>Inula racemosa</i> 20 mg, <i>Piper cubeba</i> 10 mg, <i>Terminalia bellerica</i> 20 mg, <i>Aloe barbadensis</i> 50 mg, <i>Mentholum</i> 6 mg, <i>Sirop ad</i> 100 ml	expectorantă, antiinflamatoare în terapia simptomatică a tusei cu spută vâscoasă în boli respiratorii acute, faringită, traheită, laringită, bronșită, stadii incipiente ale tusei convulsive
9.	Efitusin , sirop, 100 ml, N1. Producător: Eurofarmaco R. Moldova	<i>Extractum Glycyrrhizae glabrae radices</i> 250 mg	expectorantă în tuse însoțite de afecțiuni ale căilor respiratorii, în bronșite, traheite, faringite
10.	Elecasol , specie medicinală, 1,5 g N20 și 60 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 20 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Salviae folia</i> 20 g, <i>Eucalypti folia</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 10 g, <i>Bidentis herba</i> 10 g	antiinflamatoare, antiseptică, prin complex de flavonoide și uleiuri volatile în tonzilită, faringite
11.	Gastrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20 și 100 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 8 g, <i>Menthae folia</i> 7 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Rosae fructus</i> 7 g, <i>Calendulae flores</i> 7 g, <i>Urticae folia</i> 7 g, <i>Althaeae radices</i> 7 g, <i>Hyperici herba</i> 6 g, <i>Helichrysi arenarii herba</i> 6 g, <i>Millefolii herba</i> 6 g, <i>Calami rhizomata</i> 6 g, <i>Salviae folia</i> 6 g, <i>Absinthii herba</i> 5 g, <i>Sophorae japonicae fructus</i> 8 g	antiinflamatoare, antiinflatarentă, stomahică, coleretică, antiulceroasă, administrat în gastrite hipo- sau anacide, duodenite, enterocolite, în profilaxia ulcerului gastric și duodenal
12.	Gastritol , picături orale, soluție, 20 ml, N1. Producător: Dr. Klein, Germania	<i>Angelicae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Matricariae flores</i> , <i>Cardui benedicti herba</i> , <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> , <i>Absinthii herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Anserinae herba</i>	antiinflamatoare, antiseptică, stimulează vascularizarea la nivelul mucoasei gastrice

13.	Gliciram , comprimate, 0,05 g, N50 și granule. Producător: Vifiteh, Rusia	<i>Ammonium Glycyrrhizinatum</i> 50 mg	secretolitică în astmul bronșic și hipofuncția glandelor suprarenale
14.	Linkus , sirop, 90 ml, N1. Producător: Herbion, Pakistan	<i>Althaeae herba</i> 100 mg, <i>Hyssopi herba</i> 50 mg, <i>Piper longum</i> 100 mg, <i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 75 mg	expectorantă, antitusive în infecții respiratorii
15.	Rădăcini de lemn-dulce , produs vegetal, 50 g, N1 și 100 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 50 g și 100 g	expectorantă prin fluidificarea secreției bronșice
16.	Sirop de lemn-dulce , 100 g, N1. Producător: Tathimfarmpreparatî, Rusia	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 100 g	expectorantă, secretolitică, antiseptică, antiinflamatoare
17.	Sirop din rădăcini de lemn-dulce , 100 g, N1. Producător: Borșciagov, Ucraina	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 100 g	expectorantă, secretolitică, antiseptică, antiinflamatoare
18.	Specie antihemoroidală , 50 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Glycyrrhizae glabrae radices</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 20 g, <i>Sennae folia</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 20 g, <i>Coriandri fructus</i> 20 g	antihemoroidală în stări preoperatorii, efectiv și în constipații
19.	Travisil , pastile cu aromă. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India	<i>Piper longum</i> 25 mg, <i>Foeniculum vulgare</i> 18 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 10 mg, <i>Ocimum sanctum</i> 5 mg, <i>Abrus precatorius</i> 20 mg, <i>Acacia catechu</i> 17 mg, <i>Embllica officinalis</i> 16 mg, <i>Curcuma longa</i> 15 mg, <i>Zingiber officinale</i> 12 mg, <i>Mentholum</i> 2 mg	expectorantă, în tuse de diverse etiologii, inclusiv în tuse cauzată de iritarea mucoasei tractului respirator, bronșite, laringite, astm, tuse la fumători

***Herniariae herba* – părți aeriene de feciorică**

***Herniaria glabra* L. – feciorică**

Fam. **Caryophyllaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de feciorică conțin saponozide triterpenice, derivați ai acidului cviliac și gipsogenol: herniaria, saponinele I și II (3-9 %), flavonoide (2,5 %), dintre care sunt identificate rutina, quercetina, însoțite de ulei volatil și cumarine – umbeliferona, herniarozida.

Întrebuințări: în afecțiuni renale, litiaze renale, cistite, nefrite, uretrite, prostatită, sub formă de infuzie. Acțiune similară manifestă și părțile aeriene de *Herniaria hirsuta*.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
I.	Infuzie <i>Herniariae herba</i>, soluție (1:10)	<i>Herniariae herba</i>	diuretică, saluretică în litiaze renale, cistite, nefrite, uretrite

***Hippocastani cortex* – scoarță de castan**

***Hippocastani flores* – flori de castan**

***Hippocastani folia* – frunze de castan**

***Hippocastani semina* – semințe de castan**

***Aesculus hippocastanum* L. – castan**

Fam. **Hippocastanaceae**

Compoziție chimică: saponozidele constituie până la 25 %, dintre care escina se întâlnește în cantități mai mari. Se mai conțin derivați cumarinici (esculina și fraxozida), leucoantociane și flavonoide (astragalina, quercetina), identificate mai mult în frunze. În semințe, amidonul constituie cca 70 %, alături de ulei gras și albumine.

Întrebuințări: produsele vegetale de castan servesc ca materie primă pentru extragerea escinei care, datorită acțiunii vasoconstrictoare venoase, este utilizată în tratamentul varicelor, flebitelor și hemoroizilor. Semințele de castan au proprietăți antihipertensive, escina manifestă acțiune antiedematoasă, antiinflamatoare, capilaroprotectoare, împreună cu flavonoidele. Escina este de 600 ori mai activă decât rutozida (Cluj-Napoca, 2007), crescând rezistența și scăzând permeabilitatea peretelui capilar.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aescusan Drops , picături buvabile, 20 ml, N1. Producător: Pharma Wernigerode Gmb, Germania	<i>Extractum siccum Aesculi hippocastani semina</i> 6 g	vasoconstrictoare în dereglări ale circulației sanguine, varice, hemoroizi, contraindicat copiilor sub 12 ani
2.	Aesculus Compositum , picături orale, 50 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Aesculus hippocastanum</i> X1, <i>Viscum album</i> X3, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Secale cornutum</i> X3, <i>Hamamelis virginiana</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Baryta iodata</i> X6, <i>Solanum nigrum</i> , X6 <i>Nicotiana tabacum</i> X10	venotonizantă, flebodinamică, spasmolitică, analgezică, administrat în dereglări ale circulației sanguine, varice, hemoroizi, nu se administrează copiilor sub 12 ani
3.	Cardiophyt , soluție orală, 100 ml, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Crataegi flores</i> 7 g, <i>Adonidis vernalis herba</i> 7 g, <i>Convallariae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 7 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10,5 g, <i>Meliloti herba</i> 7 g, <i>Aesculi hippocastani fructus</i> 10,5 g, <i>Urticae folia</i> 3,5 g, <i>Amorphae fruticosae semina</i> 7 g	cardiosedativă în distonii și nevroze cardiace, tahicardie supraventriculară, cardiopatie ischemică, hipertensiune arterială de gradul I și II
4.	Cefasabal , comprimate, N20x5. Producător: Cefak, Germania	<i>Extractum siccum: Aesculi hippocastani semina, Solidaginis herba, Sabalis serrulatae fructus</i>	ameliorează simptome precum nicturia, poliuria și retenția urinară, tratament adjuvant în prostatită
5.	Devaricid plus C extract castane , comprimate, N30. Producător: Biofarm,	<i>Extract uscat din semințe de castan</i> 200 mg, <i>Diosmină micronizată</i> 300 mg, <i>Trihidrat de rutozidă</i>	venotonizantă pentru buna funcționare a circulației venoase de la nivelul membrelor

	România	20 mg, <i>Vitamina C</i> 10 mg	inferioare
6.	Dr. Theiss Venen Gel , gel, 100 g, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extractum: Aesculi hippocastani semina</i> 3 g, <i>Calendulae flores</i> 0,4 g	vasoconstrictoare, antiinflamatoare, antivariicoasă în dereglări ale circulației sanguine, varice
7.	Escuvit , picături orale, 25 ml. Producător: Galichfarm, Ucraina	<i>Extractum Aesculi hippocastani semina</i> 2 g/100 g, <i>Thiamini chloridum</i> 0,5 g/100 g	vasoconstrictoare în manifestările funcționale ale insuficienței venoase cronice, crește rezistența vaselor sanguine
8.	Escuvit , comprimate filmate, 0,04 g, N40. Producător: Galichfarm, Ucraina	<i>Extractum Aesculi hippocastani semina</i> 40 mg, <i>Thiamini chloridum</i> 0,5 g/100 g	vasoconstrictoare în insuficiențe venoase cronice, crește rezistența vaselor
9.	Guna Anti Age Vein , soluție, 30 ml, N1și granule 4 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Aesculus hippocastanum</i> D3, <i>Aconitum napellus</i> D10, <i>Ananasa sativa</i> D3, <i>Apis mellifica</i> D10, <i>Arnica montana</i> D10, <i>Arsenicum album</i> D12, <i>Artery</i> C4, <i>Belladonna</i> D10, <i>Calcarea fluorica</i> D8, <i>Cinchona officinalis</i> D10, <i>Ferrum metallicum</i> D10, <i>Hamamelis virginiana</i> D3, <i>Lachesis</i> D10, <i>Lymphatic vessel</i> C7, <i>Mercurius solubilis</i> D10, <i>Pulsatilla</i> D10, <i>Vein</i> C4, <i>Viscum album</i> D3	venotonizantă pentru ameliorarea temporară a simptomelor de congestie venoasă, tromboflebite
10.	*Gel antivariicos , gel, 100 g, N1. Producător: Mark Pharmaceutics, România	<i>Diclofenac sodium</i> 1 %, <i>Extractum Aesculi hippocastani</i> , <i>Extractum Calendulae</i> , <i>Tincturae Chamomillae</i> , <i>Oleum Lavandulae</i> , <i>Oleum Salviae</i>	vasoconstrictoare în varice, simptome ale insuficienței venoase, senzație de picioare grele, edeme, echimoze
11.	Reparil , drajeuri, 20 mg, N40. Producător: Madaus,	<i>Escinum</i> 20 mg,	vasoprotectoare, crește rezistența vaselor și scade

	Germania		permeabilitatea capilară prin escină
12.	Reparil Gel , gel antivaricos, 40 g. Producător: Madaus, Germania	<i>Escinum</i> 100 mg, <i>Dethylamini salicylas</i> 5 g/100 g	vasoprotectoare, crește rezistența vaselor și scade permeabilitatea capilară
13.	Venitan forte , gel, 50 g, N1 și 100 g, N1. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	<i>Extractum Aesculi hippocastani semina</i> 100 mg, <i>Heparinum</i> 100 UI	vasoprotectoare, anticoagulantă, crește rezistența vaselor
14.	*Yellon , gel, 50 g, N1. Producător: Pharma GmbH, Germania	<i>Extractum Aesculi hippocastani semina</i> 250 mg, <i>Heparinum</i> 2500 UI	vasoprotectoare, anticoagulantă, crește rezistența vaselor

Ginseng radices – rădăcini de ginseng

***Panax ginseng* C. A. Mey. – ginseng**

Fam. **Araliaceae**

Compoziție chimică: rădăcinile de ginseng se valorifică după conținutul saponozidelor triterpenice tetraciclice 2 - 4 % care, după structura agliconului, se împart în două grupe – derivații panaxatriolului, unde acțiunea farmacoterapeutică crește cu mărirea numărului de oze în catena glucidică și ai panaxadiolului, a căror acțiune scade cu mărirea numărului de oze în catena glucidică. S-a identificat și ginsenosida.

Întrebuințări: acțiune stimulatorie și tonifiantă, mărește capacitatea de a munci, scade nivelul colesterolului în sânge; gonadotropică prin stimularea dezvoltării glandelor sexuale; antidiabetică – micșorează concentrația glucozei (panaxanii); imunostimulatorie – crește producția de interferon (ginsenosida); adaptogenă – intervine la nivelul hipotalamusului, hipofizei și suprarenalelor (ginsenosida). Ginsengul acționează asupra reactivității organismului, mărinde rezistența lui, în combinație cu alte preparate, inclusiv vitaminele.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ginseng forte , capsule, 325 mg, N20. Producător: M. Busuioc, R. Moldova	<i>Extractum siccum Ginseng radices</i> 325 mg	imunostimulatorie în astenie, stres fizic și intelectual

2.	Ginseng plus , capsule, N10. Producător: Pharmaceutical, Vietnam	<i>Extractum siccum Ginseng radices</i> 250 mg, <i>Extractum Ganodermais</i> 100 mg	imunostimulatoare, anabolizantă prin panaxozide, normalizează funcțiile organismului
3.	Ginseng tonic , soluție orală, 200 ml, Producător: Pharmaceutical, Vietnam	<i>Extractum siccum Ginseng radices</i> 69,2 %, <i>Thyamini hydrochloridum</i> (B1) 0,11 %, <i>Adenophora tetraphylla</i> 6,92 %, <i>Cornus officinalis</i> 6,92 %, <i>Achyranthes bidentata</i> 4,61 %, <i>Poria cocos</i> 3,02 %	imunomodulatoare, crește imunitatea și ajută organismul să se adapteze la stres, stimulează tonusul general prin efect energizant
4.	Herbastress , comprimate, 450 mg, N30. Producător: Grindex, Letonia	<i>Extractum: Ginseng radices</i> 30 mg, <i>Passiflorae herba</i> 50 mg, <i>Lupuli strobuli</i> 50 mg, <i>Chamomillae flores</i> 30 mg, <i>Avenae semina</i> 30 mg, <i>Pyridoxini hydrochloridum</i> (B6) 2 mg	sedativă, anxiolitică, nu cauzează dependență și somnolență, vitamina B6 stimulează procesele metabolice în organism
5.	Pangivit , capsule, 325 mg, N20. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova	<i>Extractum Ginseng radices</i> 325 mg	stimulantă asupra sistemului nervos central, crește capacitatea de muncă fizică și psihică
6.	Polijen , capsule moi, N12. Producător: World Medicine Limited, Marea Britanie	<i>Extract din ginseng</i> 40 mg, <i>Polen de plante</i> 25 mg, <i>Lăptișor de matcă</i> 20 mg, <i>Ulei din germeni de grâu</i> 50 mg, <i>Arginină</i> 20 mg, <i>Lecitină de soia</i> 90 mg, <i>L-lizină</i> 20 mg, <i>Metionină</i> 74 mcg, <i>Acid orotic</i> 10 mg, <i>Hidroxibutil toluen</i> 1 mg, în combinație cu vitamine și microelemente	stimulantă asupra sistemului nervos central, crește capacitatea de muncă fizică și psihică, sporește rezistența naturală și capacitatea regeneratoare a organismului prin complexul de substanțe biologice active ale ginsengului în combinație
7.	Rotavit Royal , capsule, N 24. Producător: Rotapharm, Marea	<i>Extractum Ginseng radices</i> 40 mg, echivalent la 200 mg rădăcină de ginseng, <i>Lecitină</i> 32 mg,	anxiolitică, imunomodulatoare, stimulează procesele metabolice și imune

	Britanie	în combinație cu vitamine, minerale și microelemente	
8.	Theravit-Tonic 125 mg, comprimate, N30 și N60. Producător: Bayer Consumer Care	<i>Extractum Ginseng radices</i> 125 mg, în combinație cu vitamine, minerale și microelemente	imunomodulatoare, crește imunitatea și ajută organismului să se adapteze la stres
9.	Vitamax , 40 mg, capsule, N15. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Ginseng</i> 40 mg în combinație cu <i>Lecitină</i> 90 mg, vitamine și microelemente	vitaminizantă, susține capacitatea de efort fizic și intelectuală a organismului
10.	Vitrum Performan- ce , comprimate filmate, N60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Extractum Ginseng radices</i> 50 mg în combinație cu vitamine, minerale și microelemente	imunomodulatoare, stimulează procesele metabolice și imune
11.	ZenSenGinseng , capsule, 350 mg N30. Producător: KRKA, Slovenia	<i>Extractum siccum Ginseng radices</i> 350 mg	imunostimulatoare în suprasolicitare mentală și fizică cu administrare în prima jumătate a zilei

Orthosiphonis folia – frunze de ortosifon

Orthosiphon stamineus Benth. – ortosifon

Fam. Lamiaceae

Compoziție chimică: frunzele de ortosifon conțin saponozide triterpenice până la 3 % - sapofonina (agliconul), identificată ca alfa-amire nol. Se mai conțin compuși polifenolcarboxilici, derivați ai acidului cafeic și rozmarinic, precum și flavonoide, acizi fenolcarbonici, ulei volatil, acizi organici și substanțe tanante.

Întrebuințări: infuzia de ortosifon este utilizată ca diuretic în insuficiențe cardiace, reumatism și dureri articulare, renale, litiaze, colecistite. Frunzele de ortosifon intensifică eliminarea acidului uric, ureei, și excesul de lichid prin sapofonină și flavonoide.

Ortosifonul stimulează gluconeogeneza și are efect hipocolesterolemiant și antiinflamator. *Extractul de ortosifon inhibă creșterea microorganismelor și a fungiilor.* Ca antioxidant a fost folosit timp de secole în dietele ce favorizează eliminarea excesului de lichid din organism, având o acțiune drenantă. Este cunoscut și sub numele de „ceai de Java”.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Extract din frunze de ortosifon , soluție, 50 ml, N1. Producător: Vitafarm, R. Moldova	Extract hidroalcoolic din <i>Orthosifonis folia</i>	diuretică, antibacteriană, antiinflamatoare, preîntâmpină formarea calculilor de oxalat
2.	Frunze de Ortosifon , produs vegetal, 1 g, N25 și 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Orthosifonis folia</i> 1 g și 50 g	diuretică, antibacteriană, antifungică, eficient în utilizarea îndelungată, timp de 4-6 luni
3.	Urochol , picături orale, 25 ml și 40 ml în flacon N1. Producător: Fabrica Farmaceutică Jitomir, Ucraina	<i>Ortosiphon stamineus</i> 0,18 g, <i>Daucus carota</i> 0,2 g, <i>Polygonum aviculare</i> 0,15 g, <i>Zea mays</i> 0,12 g, <i>Sambucus nigra</i> 0,1 g, <i>Equisetum arvense</i> 0,1 g, <i>Humulus lupulus</i> 0,5 g, <i>Betula alba</i> 0,05 g, <i>Hypericum perforatum</i> 0,04 g, <i>Mentha piperita</i> 0,01 g	antispastică în litiaze renale și biliare, pielonefrite și colecistite, în diateză urtică, în terapia complexă

***Polemonii coerulei rhizomata cum radicibus* – rizomi cu rădăcini de scara-domnului**

***Polemonium coeruleum* L. – scara-domnului**

Fam. Polemoniaceae

Compoziție chimică: toate părțile plantei conțin saponozide triterpenice, cu un conținut mai înalt în rizomi, cca 20 %. Sunt identificate saponozide structura cărora nu este pe deplin studiată, partea glucidică fiind formată din D-galactoză și L-arabinoză. Saponozidele din scara-domnului posedă o activitate hemolitică înaltă, indicele hemolitic atinge 11000 pentru rădăcini și 1000 pentru părțile aeriene. Se mai conțin substanțe rășinoase, lipide, acizi organici, amidon, ulei volatil.

Întrebuințări: planta se utilizează ca expectorant în bronșite acute și cronice, sub formă de decoct și extract uscat. Manifestă și acțiune diuretică, depurativă și detoxifiantă. A fost propusă ca înlocuitor al produsului *Senegae radices*. Prin acțiunea sedativă, scara-domnului întrece odoleanul

de zeci de ori, dar este cu mult mai toxică prin activitate hemolitică înaltă. Ca cicatrizant și antihemoragic poate fi administrată în tratamentul tuberculozei. Produsul vegetal are restricții în administrare de până la 3 săptămâni prin indicele hemolitic înalt.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Ceai sedativ , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fito Doctor, Rusia	<i>Polemonii coerulei rhizomata cum radicibus, Astragali dasyanthi herba, Leonuri herba, Melissaefolia, Origani herba, Lupuli strobuli</i>	sedativă în stări de neliniște, anxietate, cu administrare până la 3 săptămâni
2.	Sadifit , produs vegetal fragmentat, 3 g, N20. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Polemonium coeruleum</i> 0,2 g, <i>Vaccinium myrtillus</i> 0,2 g, <i>Thea sinensis</i> 0,15 g, <i>Mentha piperita</i> 0,15 g, <i>Phaseolus vulgaris</i> 0,2 g, <i>Helianthus tuberosus</i> 0,2 g	antidiabetică în diabet zaharat de tip II, forme ușoare și moderate, enterocolite, pancreatite cronice, colecistite cronice

***Primulae veris folia* – frunze de ciuboțica-cucului**

***Primulae veris rhizomata cum radicibus* – rizomi cu rădăcini de ciuboțica-cucului**

***Primula veris* L. syn. *P. officinalis* (L.) Hill. ciuboțica-cucului**

Fam. **Primulaceae**

Compoziție chimică: rizomii cu rădăcini de ciuboțica-cucului conțin cca 10 % saponozide triterpenice, principiul activ este primulina, agliconii căreia sunt primulagenolii (R-agliconii). S-au izolat și alte heterozide ale acidului salicilic: primulaverozida și primverozida. Au mai fost identificate: enzime, ulei volatil, amidon, substanțe tanante, flavonoide și substanțe minerale. În frunzele de ciuboțica-cucului au fost identificate beta-caroten și acid ascorbic.

Întrebuintări: sub formă de decoct se utilizează ca expectorant, datorită proprietății saponozidelor de a fluidifica secreția bronșică. Rizomii cu rădăcini de ciuboțica-cucului intră în componența speciei antibronșice, florile sunt incluse în specii pectorale, iar frunzele sunt utilizate ca sursă de acid ascorbic și beta-caroten. Se administrează copiilor în dependență de vârstă și doză.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchipret TP , picături orale, 50 ml, N1. Producător: Bionorica, Germania	<i>Extractum Primulae veris herba, Extractum Thymi vulgaris, Extractum Hederae helicis</i>	expectorantă în bronșite acute și cronice cu hipersecreție, în traheite, traheobronșite, bronșite
2.	Bronchipret TP , comprimate filmate, N20, N60. Producător: Bionorica, Germania	<i>Extractum Primulae veris radices 60 mg, Extractum Thymi vulgaris herba 160 mg</i>	expectorantă în bronșite acute, tuse, răceli, în congestii excesive ale căilor respiratorii
3.	Herbion, sirop de ciuboțica-cucului , sirop, 150 ml, N1. Producători: KRKA și Novo mesto, Slovenia	<i>Extractum Primulae veris radices 1030 mg, Extractum Thymi vulgaris herba 2060 mg, Levomentholum 620 mg</i>	expectorantă în tratamentul patologiilor acute și cronice inflamatorii ale tractului respirator
4.	Imunotus , sirop, 150 ml, N1. Producător: Fiterman Pharma, România	<i>Extract fluid de: Thymi vulgaris herba 200 mg, Primulae veris flores 200 mg, Sambuci flores 75 mg, Vitamina C 10 mg</i>	expectorantă prin fluidizarea secrețiilor mucoasei, favorizarea expectorației
5.	Sinupret , picături orale, 100 ml N1. Producător: Bionorica, Germania	<i>Gentianae radices 0,2 g, Primulae flores 0,6 g, Rumicis herba 0,6 g, Sambuci flores 0,6 g, Verbasci flores 0,6 g</i>	antiinflamatoare în sinuzite, rinosinuzite, bronșite, copiilor se administrează după 2 ani
6.	Sinupret , drajeuri, N25x2. Producător: Bionorica, Germania	<i>Primulae flores 18 mg, Gentianae radices 6 mg, Rumicis herba 18 mg, Sambuci flores 18 mg, Verbasci flores 18 mg</i>	antiinflamatoare în sinuzite, rinosinuzite, bronșite, copiilor se administrează după 6 ani
7.	Sinupret forte , drajeuri, N20, N50, N100. Producător: Bionorica, Germania	<i>Primulae flores 36 mg, Gentianae radices 12 mg, Rumicis herba 36 mg, Sambuci flores 36 mg, Verbasci flores 36 mg</i>	antiinflamatoare în tratamentul inflamațiilor acute și cronice de la nivelul sinusurilor, indicat de la vârsta de 12 ani

Saponariae officinalis radices – rădăcini de săpunăriță**Saponaria officinalis L.– săpunăriță****Fam. Caryophyllaceae**

Compoziție chimică: din saponozide triterpenice (2-5 %), principiul activ – saporubina (acidul saporubinic) constituie cca 15 %, gipsogenonul fiind aglicon. Se mai conțin glucide 30 %, saponarina ca derivat flavonic. În părțile aeriene de săpunăriță s-au identificat ulei volatil, taninuri, substanțe minerale și lipide.

Întrebuințări: sub formă de sirop și decoct se folosește ca expectorant, saponarina fluidificând secreția bronșică. Se mai utilizează ca diuretic, depurativ, antireumatic, hipocolesterolemiant. Este și colagog prin prezenta flavonoidelor. Extern, în dermatoze, se administrează sub formă de gargară în tratamentul faringitei și sub formă de clismă împotriva oxiiurilor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchicum , soluție orală, 100 ml, N1. Producător: Rhone-Poulenc Rorer, Franța	<i>Tincturae Saponariae radices</i> 19 ml, <i>Tincturae Thymi vulgaris herba</i> 22 ml, <i>Tincturae Quebarcho cortex</i> 14 ml, <i>Oleum Eucalypti</i> , <i>Oleum Menthae</i>	antitusivă în afecțiuni inflamatorii acute și cronice ale mucoasei bronșice
2.	Galium Heel , picături orale, 30 ml, N1, produs homeopat. Producător: Hell, Germania	<i>Ononis spinosa</i> X4, <i>Juniperus communis</i> X4, <i>Saponaria officinalis</i> X4, <i>Galium aparine</i> X3, <i>Calcarea fluorica</i> X8, <i>Clematis erecta</i> X4, <i>Conium maculatum</i> X4, <i>Hedera helix</i> X4, <i>Sempervivum tectorum</i> X4, <i>Phosphorus homeopathic</i> X8, <i>Urtica urens</i> X3, <i>Caltha palustris</i> X3, <i>Symphytum officinale</i> X10, <i>Echinacea angustifolia</i> X5	antiinflamatoare, imunomodulatoare, detoxifiantă în afecțiuni cronice, infecții care necesită creșterea imunității nespecifice după terapia cu antibiotice sau chimioterapice
3.	Sirop expectorant , sirop, 100 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Saponariae radices</i> 125 g, <i>Primulae radices</i> 100 g, <i>Papaveris capita</i> 100 g, <i>Farfarae folia</i> 200 g, <i>Thymi herba</i> 240 g	expectorantă în bronșite acute și cronice, stări catarale ale căilor respiratorii

4.	Specie pectorală N4 , produs vegetal fragmentat, 2 g, N10 și N20. Producător: Farmstandart-Leksredstva, Rusia	<i>Saponariae herba</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 20 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Violae herba</i> 20 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 15 g, <i>Menthae folia</i> 5 g	antiinflamatoare în boli inflamatorii ale căilor respiratorii superioare
----	--	---	--

VIII. ALCALOIZI

Alcaloizii, produși ai metabolismului secundar, prezintă substanțe organice heterociclice azotate, de origine vegetală, cu caracter bazic, care în doze determinate posedă acțiune farmacodinamică pronunțată asupra organismului, iar în doze mari sunt toxice. Pentru studiul plantelor medicinale cu conținut de alcaloizi au fost propuse un șir de clasificări, cea mai desăvârșită fiind considerată clasificarea chimică, conform căreia alcaloizii se împart în funcție de structura ciclului carbon-azot sau după poziția azotului în moleculă:

Derivați ai pirolidinei:

- derivați simpli ai pirolidinei (*ghigrină, cusghigrină*);
- derivați ai pirolizidinei, sistem biciclic condensat format din două cicluri de pirolidină (*platifilină, senicifilină, simfitină, saracină*).

Derivați ai piridinei și piperidinei

- derivați simpli ai piridinei și piperidinei (*coniină, lobelină*);
- derivați ai sistemului biciclic necondensat format din ciclul piridinei și pirolidinei (*nicotină, anabazină*);
- derivați ai sistemului biciclic condensat format din ciclul piperidinei și pirolidinei (alcaloizi tropanici: *atropină, scopolamină*);
- derivați ai sistemului biciclic condensat format din două cicluri ale piperidinei sau piridinei și piperidinei (alcaloizi chinolizidinici: *citizină, pahicarpină, termopsină, nufleină*).

Derivați ai chinolinei (chinină);

Derivați ai acridinei (acridină);

Derivați ai izochinolinei:

- derivați simpli ai izochinolinei (*salsolină, salsolidină*);
- derivați ai benzilizochinolinei (*papaverină, narcotină*);
- derivați ai fenantrenizochinolinei de tipul morfinei (*morfină, codeină*);
- derivați ai fenantridinizochinolinei (*galantamină*);
- derivații diizochinolinei (*berberină*);
- derivați de tipul criptopinei (*criptopină*)

Derivați ai indolului

- alcaloizi cu o structură complexă (*acidul lizergic și izolizergic, stricnină, rezerpină, aimalină, catarantină, harman, harmină, harmol*);

Derivați ai imidazolului (pilocarpină);

Derivați ai chinazolinei (febrifugină, izofefrifugină, peganină);

Derivați ai purinei (cafeină, teobromină, teofilină);

Derivații ciclopentanperhidrofenantrenei (solasonină, solasodină);

Alcalcoizii terpenoidici (delsolină, delcosină, aconitină);

Alcaloizi cu azotul în catena laterală, numiți și aciclici (efedrină, capsaicină, colhicină, colhamină).

Varietatea structurală a alcaloizilor le imprimă acțiuni complexe și, în același timp, un singur alcaloid poate prezenta acțiuni multiple. Totodată, doze foarte mici de alcaloizi manifestă activitate înaltă, iar dozele mari sunt adesea toxice. În practica farmaceutică, alcaloizii în stare pură sau derivații de semisinteză fac parte din grupul de substanțe cu cea mai frecventă utilizare. Alcaloizii acționează asupra:

receptorilor: adrenergici, dopaminergici ori serotoninergici (*acidul lizergic și izolizergic*);

terminațiilor nervoase, acționând ca anestezice locale (*cocaina*);

sistemului nervos central – alcaloizi stimulanti (*cafeina, teofilina, teobromina, stricnina*) și depresori (*morfină, rezerpina, scopolamina*);

sistemului nervos vegetativ – alcaloizi simpatomimetici (*cocaina, efedrina*), simpatolitici (*johimbina*), parasimpatomimetici (*pilocarpina*), anticolinergici (*atropina, scopolamina*) și ganglioplegici (*nicotina*);

celulelor maligne, prezentând acțiune citostatică (*vincristina, vinblastina, colchicina, colhamina*).

8.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI PIROLIZIDINICI

Senecionis platyphylloides herba – părți aeriene de spălăcioasă

Senecio platyphylloides Somm. et Lev – spălăcioasă

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: în părțile aeriene de spălăcioasă ce conțin alcaloizi pirolizidinici 0,6-3 %, componenții principali fiind N-oxizii, platifilina (esterul platinecinei cu acidul senecionic) și senecifilina (esterul retronecinei cu acidul senecifilinic).

Întrebuințări: se utilizează principiul activ platifilina, cu acțiune spasmolitică, administrată pe larg în colici intestinale, hepatice, renale, spasme ale tractului gastrointestinal, ulcer stomacal, astm bronșic, stenoardie, hipertonie. În dureri acute provocate de ulcerul gastric se administrează câte 1-2 ml soluție 0,2 %, în tratamentul mai îndelungat se recomandă formele perorale. În oftalmologie este administrată în diagnosticare, fiind mai puțin activă decât atropina, dar și mai puțin toxică.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Platifilin-Darnița , soluție injectabilă, 0,2 %, 1 ml, N10. Producător: Darnița, Ucraina	<i>Platyphyllini hydrotartaricum</i> 0,2 %	spasmolitică, colinolitică în colici intestinale, hepatice, renale, dureri acute, în oftalmologie
2.	Platifilin-Ferein , soluție injectabilă, 0,2 %, 1 ml, N5. Producător: Brânjalov, Rusia	<i>Platyphyllini hydrotartaricum</i> 0,2 %	spasmolitică, colinolitică în colici intestinale, hepatice, renale, dureri acute, în oftalmologie
3.	Thepaphyllinum , comprimate, N30. Producător: Darnița, Ucraina	<i>Platyphyllini hydrotartaricum</i> 0,003 g, <i>Papaverini hydrochloridum</i> 0,03 g, <i>Phenobartitalum</i> 0,03 g, <i>Theobrominum</i> 0,25 g	spasmolitică, colinolitică în colici intestinale, hepatice, renale

***Symphyti radices* – rădăcini de tătăneasă**

***Symphytum officinale* L. – tătăneasă**

Fam. **Boraginaceae**

Compoziție chimică: rădăcinile de tătăneasă, recoltate toamna târziu sau primăvara devreme, conțin alcaloizi pirrolizidini: simfitină, simfocitoglocină, consolidină. Se mai conține alantoină, mucilagi, flavonoide, saponozide triterpenice, substanțe tanante hidrolizabile, cumarine, substanțe minerale, acid ascorbic. Rezultatele studiilor fitochimice denotă că conținutul de taninuri și flavonoide prevalează în părțile aeriene, iar alantoina, saponinele, mucilagiile și alcaloizii în părțile subterane. Alantoina constituie 0,8 – 0,9 % în rădăcinile de tătăneasă, iar în părțile aeriene cca 0, 5%.

Întrebuintări: tătăneasă se utilizează pe larg pentru proprietățile sale consolidante, cicatrizante în ulcer duodenal și stomacal, în plăgi, arsuri. Extern, sub formă de comprese, în traumatisme, hematoame, varice deschise, în dermatologie, prin proprietatea de a penetra în straturile profunde ale pielii și a crește fluxul sanguin tegumentar. Studiul acțiunii extractului de tătăneasă în hepatita acută și cronică, indusă după metoda clasică cu tetraclorură de carbon, s-a soldat cu elaborarea graficului dependenței activității alaninaminotransferazei de doza efect de 0,4-0,8 g/kg și confirmarea acțiunii

hepatoprotectoare, prin probe biochimice și morfologice, atât pentru extract, cât și pentru principiul activ (alantoina în dozele de 20 mg/kg și 40 mg/kg), cu înregistrarea brevetelor: remediu pentru tratamentul hepatitelor și principiul activ în tratamentul hepatitelor (R. Moldova).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Contratubex , gel, 20 g, N1. Producător: Merz Farma, Germania	<i>Alantoina</i> 1 g/100 g, <i>heparina sodica</i> 5000 UI, <i>extract lichid de ceapă</i> 10 g	cicatrizantă, crește elasticitatea pielii și uniformizează culoarea, crește fluxul sanguin tegumentar
2.	Dr. Theiss, unguent cu tătăneasă , unguent, 50 g, N1. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Symphytum officinale</i> 10 g, <i>Tocopherolum</i> 1 g/100 g	regeneratoare, pentru ameliorarea simptomelor inflamatorii și dureroase din luxații și alte traumatisme ale aparatului locomotor
3.	Galium Heel , picături orale, 30 ml, N1. Producător: Hell GmbH, Germania	<i>Ononis spinosa</i> X4, <i>Juniperus communis</i> X4, <i>Saponaria officinalis</i> X4, <i>Galium aparine</i> X3, <i>Calcarea fluorica</i> X8, <i>Clematis erecta</i> X4, <i>Conium maculatum</i> X4, <i>Hedera helix</i> X4, <i>Sempervivum tectorum</i> X4, <i>Phosphorus homeopathic</i> X8, <i>Urtica urens</i> X3, <i>Caltha palustris</i> X3, <i>Symphytum officinale</i> X10, <i>Echinacea angustifolia</i> X5	antiinflamatoare, imunomodulatoare, detoxifiantă în afecțiuni cronice, infecții care necesită creșterea imunității nespecifice după terapia cu antibiotice sau cu chimioterapice
4.	Guna Oral Spray , spray oral, 50 ml, N1, produs homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Symphytum officinale</i> X6, <i>Achillea millefolium</i> X3, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Echinacea purpurea</i> X2, <i>Aconitum napellus</i> X3, <i>Atropa belladonna</i> X4, <i>Hypericum perforatum</i> X3, <i>Hamamelis virginiana</i> X2	antiinflamatoare, decongestionantă, drenantă, bactericidă antivirală, imunostimulatoare, ameliorează circulația sanguină
5.	Hepathrombin ,	<i>Allantoinum</i> 3 mg,	antiinflamatoare în

	unguent, 40 g, N1. Producător: Hemofarm, Serbia	<i>Heparini natrium</i> 500 UI, <i>Dexpanthenolum</i> 4 mg/g	tratarea afecțiunilor venoase, tromboze, simptome varicoase
6.	JOX , spray buco- faringian, 30 ml, N1. Producător: Teva, Cehia	<i>Povidonum iodinum</i> 2,55 g, <i>Allantoinum</i> 30 mg	antiseptică prin povidonă, antiinflamatoare prin alantoină
7.	JOX , soluție concentrată pentru gargarisme, 50 ml, N1. Producător: Teva, Cehia	<i>Povidonum iodinum</i> 85 mg/ml, <i>Allantoinum</i> 1mg/ml, <i>Excipients</i> ad 50 ml	antiseptică, antiinflamatoare pentru gargarisme în angină
8.	Traumeel S , unguent, 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Sym- phytum officinale</i> D4, <i>Achillea</i> <i>millefolium</i> TM, <i>Arnica mon- tana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hamamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum napellus</i> D1	analgezică, regenera- toare, pentru tratamen- tul rănilor și ulcerelor, în ameliorarea simp- tomelor inflamatorii și durerose din luxații și alte traumatisme ale aparaturii locomotor

8.2 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI DERIVAȚII AI PIPERIDINEI (CONIINA)

Conii fructus – fructe de cucută

Conium maculatum L. – cucută

Fam. **Apiacee**

Compoziție chimică: fructele de cucută conțin alcaloizi derivați ai piperidinei, componentul principal fiind coniina (1 %), principiu foarte toxic, însoțit de coniceină, conhidrină, N-metilconiina, pseudoconhidrină. Din toți alcaloizii cucutei, coniceina este considerată cea mai toxică.

Întrebuințări: cucuta este cunoscută din antichitate ca una dintre cele mai toxice plante, fiind utilizată pentru cei condamnați la moarte, producând moarte prin oprirea respirației în urma paraliziei mușchilor diafragmei. Marele Socrate s-a sinucis cu decoct de cucută și mac-de-grădina. În scopuri terapeutice era utilizată ca calmant în nevralgii. În prezent se utilizează în homeopatie și medicina veterinară.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Guna Cell , picături orale, în flacon picător, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Conium maculatum</i> D6, <i>Adenosimum cyclophosphoricum</i> D6, <i>Colchicum autumnale</i> D6, <i>Alpha lipoic acid</i> D3, <i>Podophyllum peltatum</i> D6, cu vitamine și microelemente	stimulează metabolismul celular, preparat destinat tratamentului slăbirii sau pierderii memoriei, simptomelor condiționate de îmbătrânire
2.	Ubichinon compositum , soluție injectabilă, 2,2 ml, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Conium maculatum</i> D4, <i>Colchicum autumnale</i> D4, <i>Hydrastis Canadensis</i> D4, <i>Podophyllum peltatum</i> D4, <i>Vaccinium myrtillus</i> D4, <i>Galium aparine</i> D6, <i>Nicotinamidum</i> D6 în combinație cu vitaminele grupului B și microelemente	pentru stimularea mecanismelor defensive, împotriva toxinelor, în avitaminoză, în perioada de reabilitare, în intoxicații
3.	Vertigoheel , comprimate, N50; N100, preparat homeopatic. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Conium maculatum</i> D3, <i>Cocculus indicus</i> D3, <i>Ambra grisea</i> D6, <i>Petroleum</i> D8	vasodilatatoare și psihotonizantă, recomandat în vertij de diversă genă, în rău de mare

8.3 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI DERIVAȚI AI PIPERIDINEI (LOBELINA)

Lobeliae herba – părți aeriene de lobelie

***Lobelia inflata* L.** – lobelie

Fam. **Lobeliaceae**

Compoziție chimică: alcaloizii, izolați și identificați în părțile aeriene de lobelie, se reunesc în trei grupe: lobelinei, lelobinei și lobininei. Mai importantă este lobelina, derivat difenilic al cetoalcoolului lobelionol.

Întrebuintări: părțile aeriene de lobelie servesc ca sursă pentru extragerea lobelinei, folosită pentru obținerea formelor medicamentoase cu acțiune asupra centrului respirator, în calitate de stimulatori puternici.

Lobelia se administrează ca antiasmatic, cât și antidot în intoxicații cu opiu și barbiturice. Efectele secundare și marja de siguranță pentru părțile aeriene de lobelia sunt foarte joase, prin ce se explică reducerea aplicațiilor terapeutice ale speciei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bronchalis Heel , comprimate, N50, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Lobelia inflata</i> D4, <i>Lobaria pulmonaria</i> D4, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Hyoscyamus niger</i> D4, <i>Kalium stibyltararicum</i> D4, <i>Kreosotum</i> D5, <i>Cephaelis ipecacuanha</i> D4, <i>Bryonia cretica</i> D4	antiinflamatoare, expectorantă, antitusivă, imunomodulatoare în bronșite acute și cronice
2.	*Lobelinum hydrochloridum , soluție, 50 ml, flacon N1	<i>Lobelinum hydrochloridum</i>	antispastică, stimulatorie a centrului respirator, ca antidot

8.4 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI DERIVAȚI AI NICOTINEI

Nicotianae folia – frunze de tutun

Nicotiana tabacum L. – tutun

Fam. Solanaceae

Compoziție chimică: toate părțile plantei de tutun, cu excepția semințelor, conțin alcaloizi derivați ai nicotinei sub formă de săruri (nicotina), ce provoacă dependență. În frunze, conținutul de alcaloizi este de până la 18 %. Din extractul de nicotină se obține singura substanță benefică – acidul nicotinic numit și vitamina PP.

Întrebuințări: nicotina manifestă acțiune spasmolitică, analgezică, stimulează receptorii acetilcolinici, neuromusculari și respiratori, excită receptorii adrenomedulari și induce relaxare. În doze mici nicotina stimulează activitatea centrului ganglionar (bulbomedular), iar în doze mari inhibă centrul respirator și provoacă dependență. Acidul nicotinic este utilizat pe larg în tratamentul pelagrei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Acid nicotinic , soluție injectabilă, 1 %, 1 ml, N10. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Acidum nicotinicum</i> 1 %	participă la metabolismul lipidelor, purinelor, administrat în profilaxia și tratamentul pelagrei
2.	Guna Addict 1 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Nicotinum</i> D6, <i>Tabacum</i> D6, <i>Chelidonium majus</i> D1, <i>Juniperus communis</i> D1, <i>Plantago major</i> D1, <i>Caffeinum</i> D6, <i>Caladium seguinum</i> D4, <i>Chamomilla recutita</i> D1, <i>Papaver rhoeas</i> C12, <i>Saccharum</i> D6, <i>Scrophularia nodosa</i> D1, <i>Nux vomica</i> D6	preparat homeopatic, administrat în incapacitatea de a se concentra, legat de utilizarea zahărului, nicotinei, alcoolului, produselor ce induc dependență
3.	Nicorette , gumă masticabilă, 2 mg, N30; 4 mg, N30. Producător: Johnson & Johnson, Rusia	<i>Nicotinum</i> 2 mg; 4 mg	în terapia de substituție, administrat pentru a ajuta persoanele să renunțe la fumat
4.	Niquitin Clear , platură transdermic, 7 mg, N7 și 14 mg, N7. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Nicotinum</i> 7 mg; 14 mg; 21 mg	în terapia de substituție a nicotinei, cu aplicare sub formă de platură transdermal
5.	Sedavit , soluție orală, 100 ml, flacon N1. Producător: Galichpharm, Ucraina	<i>Nicotinamidum</i> , <i>Crataeghi sanguineae fructus</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Menthae piperitae herba</i> , <i>Humuli lupuli strobuli</i> , <i>Pyridoxini hydrochloridum</i> , <i>Sorbitolum</i>	sedativă, anxiolitică, înlătură fobiile, reduce starea de stres, irascibilitatea și surmenajul psihic

8.5. PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI TROPANICI

Belladonnae folia – frunze de mătregună

Belladonnae herba – părți aeriene de mătregună

Belladonnae radices – rădăcini de mătregună

Atropa belladonna L. – mătregună

Fam. Solanaceae

Compoziție chimică: principiile active din mătregună sunt reprezentate de alcaloizi tropanici, în special L-hiosciamină (atropină), ce constituie 70-98 % din totalul alcaloizilor. În cantități mai mici se conține scopolamina și beladonina. Pe lângă alcaloizi au fost identificate flavonoide, cumarine și acizi triterpenici.

Întrebuințări: în prezent, produsele vegetale din mătregună, din cauza toxicității deosebit de mari, se folosesc doar la sinteza atropinei, ce manifestă acțiune spasmolitică, analgezică, parasimpatolitică sau anticolinergică. La nivelul inimii, după o bradicardie temporară, crește ritmul cardiac prin suprimarea acțiunii nervului vag. Asupra sistemului nervos central, în doze terapeutice, manifestă efect depresiv, sedativ. Supradozarea cu alcaloizi tropanici duce la tahicardie, midriază pupilară, excitația sistemului nervos central, înroșirea pielii, uscăciune în gură cu o senzație intensă de sete, greutate în vorbire, neliniște și halucinații. În practica farmaceutică, produsele cu extracte de mătregună sunt indicate pentru combaterea colicilor gastrointestinale și a spasmelor biliare. În oftalmologie se utilizează cu scop diagnostic la dilatarea pupilei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Anuzol, supozitoare, N5x2. Producători: Farmaprim, R. Moldova și Nijfarm, Rusia	extract uscat din frunze de beladonă 30 mg, xeroform (tribromfenolat de bismut bazic cu oxid de bismut) 100 mg, sulfat de zinc heptahidrat 50 mg	spasmolitică, analgezică, antiinflamatoare locală, antihemoroidală, reduce spasmul musculaturii tractului gastrointestinal și urinar
2.	Becarbon, comprimate, N20. Producător:	<i>Extractum Belladonnae</i> 10 mg, <i>Sodium hydrocarbonatum</i> 300 mg	spasmolitică, analgezică în spasme ale tractului

	Borsceagov, Ucraina		gastrointestinal
3.	Besalol , comprimate, N6. Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	<i>Extractum Belladonnae</i> 10 mg, <i>Phenylsalicylas</i> 30 mg	spasmolitică în spasme ale tractului gastrointestinal, în colite, enterocolite
4.	Betiol , supozitoare rectale, N10. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Extractum Belladonnae</i> 15 mg, <i>Ichtamol</i> 200 mg <i>Excipients ad</i> 1,185 g	analgezică, antiinfla- matoare, spasmoli- tică în hemoroizi și fisuri anale
5.	Bronchalis Heel , comprimate, N50, preparat homeopatic. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Hyoscyamus niger</i> D4, <i>Lobelia inflata</i> D4, <i>Lobaria pulmonaria</i> D4, <i>Kalium stibyltartaricum</i> D4, <i>Kreosotum</i> D5, <i>Cephaelis ipecacuanha</i> D4, <i>Bryonia cretica</i> D4	expectorantă, anti- tusive, imunomodu- latoare în afecțiuni acute, cronice și obstructive ale căilor respiratorii, traheite, catarul fumătorului
6.	Dentokind , comprimate, N150, produs homeopatic. Producător: Deut- sche Homöopathie, Germania	<i>Belladonna trit.</i> D6, <i>Chamomilla trit.</i> D6, <i>Ferrum</i> <i>phosphoricum</i> D6, <i>Hepar</i> <i>sulfuris</i> D12, <i>Pulsatilla trit.</i> D6	stimulează rezistența organismului în feno- mene patologice din timpul erupției dinți- lor la sugari
7.	Guna Dermo , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Produ- cător: Guna, Italia	<i>Atropa belladonna</i> C6, <i>Arse- nicum album</i> C6, <i>Dulcamara</i> C6, <i>Graphites</i> C6, <i>Plantago</i> <i>major</i> C4, <i>Sulfurum</i> C6, <i>Echinacea angustifolia</i> C6	analgezică, administrat în hipersensibilitate, iritări ale pielii, în dermatite
8.	Sabal- prostata , picături buvabile, 25 ml, flacon, N1. Producător: Doctor N, Rusia	<i>Atropa belladonna</i> C6, <i>Acidum</i> <i>phosphoricum</i> C6, <i>Hepar</i> <i>sulphuris</i> C6, <i>Sabal serrula- tum</i> C6, <i>Selenium</i> C6, <i>Echi- nacea angustifolia</i> C6, <i>Spiri- tus aethylicus</i> 95 %, 32 g	antiinflamatoare, antiandrogenă, reduce proliferarea celulelor prostatei și procesele inflamatorii
9.	Spasmocystenal , picături buvabile, 10 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Belladonnae radices alkaloida</i> 2,5 mg, <i>Oleum Anisi</i> 1450 mg, <i>Oleum Foeniculi</i> 1475 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 2800 mg, <i>Ru- biae tinctorum radices</i> 9,3 mg, <i>Acidum linoleicum</i> 1400 mg,	spasmolitică, administrat în colici renale, concremente urinare, nevralgie nefrolitiazică

		<i>Acidum salycilicum</i> 20 mg, <i>Spiritus aethylicus</i> 75 mg, <i>Oleum Ricini</i> ad 10 ml	
10.	Spasmoveralgin Neo, comprimate, N10. Producător: Slovacofarma, Slovacia	<i>Atropini methobromidum</i> 0,5 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 20 mg, <i>Propiphenazolum</i> 150 mg, <i>Papaverini</i> <i>chloridum</i> 30 mg, <i>Codeini</i> <i>dihydrophosphas</i> 15 mg, <i>Ephedrini chloridum</i> 5 mg	spasmolitică, administrat în spasme ale tractului gastro-intestinal și vezicii urinare, colici hepatice și renale, migrenă, dismenoree
11.	Solutan, soluție orală, 50 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Belladonnae radices</i> 0,1 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 17,5 mg <i>Aqua Amygdalarum</i> <i>amarum</i> 30 mg, <i>Extractum</i> <i>Balsami tolutani</i> 25 mg, <i>Saponinum gypsophylae</i> 1 mg, <i>Natrii iodidum</i> 100 mg, <i>Aetheroleum Foeniculi</i> 0,4 mg, <i>Procaini</i> <i>hydrochloridum</i> 4 mg	expectorantă și bronholitică în astm bronșic, bronșite acute și cronice, îmbunătățește respirația și fluxul sanguin
12.	Sulfat de atropină, soluție injectabilă, 0,1 %, 1ml, N10. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Atropinum sulfuricum</i> 0,1 %	spasmolitică, analgezică în practica oftalmologică, în scopuri diagnostice
13.	Tonsilotren, comprimate, N20x3. Producător: Deutsche Homoopathie, Germania	<i>Atropinum sulfuricum</i> D5, <i>Hepar sulfuris</i> D3, <i>Kalium</i> <i>bichromicum</i> D4, <i>Silicea</i> D2, <i>Mercurius bijodatus</i> D8, <i>Excipienți: zahăr, lactoză monohidrat, stearat de magneziu</i>	analgezică, spasmolitică utilizat în afecțiuni ale tractului respirator superior, în amigdalită, faringită
14.	Tusomag, picături orale, 20 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Tincturae Thymi vulgaris</i> <i>herba</i> 19 g, <i>Tincturae</i> <i>Belladonnae radices</i> 15 g, <i>Tincturae</i> <i>Aconiti tuber</i> 10 g, <i>Aqua</i> <i>Amygdalarum amarum</i> 15 g, <i>Codeini phosphatum</i> 1 g, <i>Bromophormium</i> 10 g, <i>Bensuatum sodium</i> 1 g, <i>Spiritus aethylicus</i> ad 100 g	expectorantă, sedativă, fluidizant al expectorației, sedativ al tusei uscate și iritante. Depășirea dozelor provoacă iritarea mucoaselor și pielii prin aconitină

***Daturae innoxiae herba* – părți aeriene de laur-păros**

***Datura innoxia* Mill. – laur-păros**

Fam. **Solanaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de laur-păros conțin alcaloizii tropanici scopolamina și hiosciamina (0,2-0,5 %), scopolaminei revenindu-i 50-75 %. Se mai conțin acid clorogenic, catehine, flavonoide (rutozidă).

Întrebuințări: scopolamina manifestă acțiunea parasimpatolitică a zonelor motorii din scoarța cerebrală, reduce hiperexcitabilitatea musculaturii tractului digestiv. Poate fi utilizată și ca substituent al atropinei în practica oftalmologică. Preparatele medicamentoase, obținute din părți aeriene de laur-păros, sunt indicate în tratamentul maladiei Parkinson, intră în componența unor produse colinolitice, pot fi utilizate în rău de mișcare (rău de mare).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Aeron, comprimate, 0,0005 g, N10	Scopolamină camforată 0,0001 g, Hiosciamină camforată 0,0004 g	colinolitică, cu scop profilactic și curativ în rău de mișcare
2.	*Scopolamină hidrobromid, comprimate, 20 mg, N30	Scopolamină hidrobromid 10 mg	anticolinergică, antimuscarinică în îngrijiri paliative

***Hyoscyami folia* – frunze de măselariță**

***Hyoscyamus niger* L. – măselariță**

Fam. **Solanaceae**

Compoziție chimică: principiilor active, constituite din alcaloizii tropanici, le revin până la 0,17 % din conținutul frunzelor de măselariță, hiosciamina și scopolamina fiind în cantități aproximativ egale. Au mai fost identificate flavonoide. În semințe, uleiul gras atinge cca 35 %.

Întrebuințări: proprietățile curative ale măselariței sunt aceleași ca și ale mărăgunei, spasmolitice, dar predomină acțiunea hipnotică, prin scopolamină, cu efecte asupra receptorilor colinergici, combinate cu acțiunea central depresivă. Frunzele de măselariță intră în componența țigărilor antiastmatice și a preparatelor medicamentoase utilizate în afecțiuni nervoase, maladia Parkinson, nevralgie de trigemen, tuse nervoasă, prin acțiunea hipnotică. Acțiunea parasimpatolitică și sedativă este similară cu

a mătrăgunei, dar de intensitate mai mică, printr-un conținut mai scăzut de alcaloizi.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Cerebrum compositum , soluție injectabilă, 2,2 ml, NS, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Hyoscyamus niger</i> X6, <i>Conium maculatum</i> X4, <i>Aesculus hippocastanum</i> X4, <i>Cinchona officinalis</i> X4, <i>Cocculus indicus</i> X4, <i>Gelsemium sempervirens</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Aconitum napellus</i> X6, <i>Anacardium orientale</i> X6, <i>Thuja occidentalis</i> X6, <i>Cerebrum suis</i> X8, <i>Arnica montana</i> X4, <i>Ignatia amara</i> X8, <i>Ambra grisea</i> X10, <i>Hepar suis</i> X10	regeneratoare, analgezică, antiinflamatoare, metabolică, spasmolitică și sedativă în afecțiuni inflamatorii și degenerative ale articulațiilor și coloanei vertebrale, administrat 1-3 ori pe săptămână în cura de tratament de 4-6 săptămâni
2.	*Oleum Hyoscyami , flacon, 25 g, N1	<i>Hyoscyamus niger</i>	colinolitice, antiinflamatoare administrat în miozite, artrite, nevralgii
3.	Rumalaya , cremă, 30 g, N1. Producător: Himalaya, India	Uleiuri volatile de: <i>Cinnamomum camphora</i> 5 %, <i>Mentha arvensis</i> 10 %, <i>Pinus rox burghii</i> 5 %, <i>Sesamum indicum</i> 22 %, prelucrate în: <i>Hyoscyamus niger</i> , <i>Acorus calamus</i> , <i>Berberis aristata</i> , <i>Ocimum sanctum</i>	antiinflamatoare, analgezică, înlătură spasmul muscular și ameliorează mobilitatea articulară în artrită reumatoidă, spondiloartrită, osteoartroză, gută, nevrite, miozite
4.	Valeriana Plus , granule, 20 g, flacon, N1, produs homeopat. Producător: Doctor N, Rusia	<i>Zincum valerianicum</i> C6, <i>Valeriana officinalis</i> C3, <i>Hyoscyamus niger</i> C6, <i>Strychnos ignatia</i> C6, <i>Crataegus laevigata</i> C3, <i>Ambra grisea</i> C6, <i>Passiflora incarnata</i> C3, <i>Leonurus cardiaca</i> C3, <i>Bromum</i> C6, <i>Saccharum ad</i> 100 g	sedativă, cardiosedativă, antidepresivă, hipnotică, anticonvulsivantă în stări de excitație nervoasă, supraexcitație, migrenă, tulburări funcționale cardiovasculară

Scopoliae rhizomata – rizomi de mutulică

Scopolia carniolica Jacq. – mutulică

Fam. Solanaceae

Compoziție chimică: în rizomii de mutulică, recoltați primăvara devreme sau toamna, se conțin cca 0,9 % alcaloizi tropanici, componentul principal este hiosciamina (0,4 %), în cantități mai mici au fost identificate belaradina și scopolamina.

Întrebuințări: manifestă acțiune sedativă, antiasmatică. Se administrează în dureri nevralgice, astm. Produsul vegetal este utilizat pentru obținerea atropinei și a preparatelor care pot înlocui extractul uscat de mătrăgună.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Aeron, comprimate, 0,0005 g, N10	Scopolamină camforată 0,0001 g, Hiosciamină camforată 0,0004 g	colinolitice, administrat în disconfort resimțit în rău de mișcare

Stramonii folia – frunze de ciumăfaie

Datura stramonium L. – ciumăfaie

Fam. Solanaceae

Compoziție chimică: frunzele de ciumăfaie conțin alcaloizi tropanici (0,2-0,6 %): hiosciamină urmată de scopolamină. Se mai conțin carotenoide, taninuri, aminoacizi, enzime.

Întrebuințări: frunzele de ciumăfaie se utilizau în tratamentul căilor respiratorii, ca antispastice, antiasmatică sub formă de pulbere sau țigări. În Europa erau utilizate ca afrodisiac. În prezent produsul este folosit în tremor parkinsonian, iar prin scopolamină manifestă acțiune ușor sedativă și hipnotică.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Aeron, comprimate, 0,0005 g, N10	Scopolamină camforată 0,0001g, Hiosciamină camforată 0,0004 g	colinolitice, cu scop profilactic în rău de mișcare

2.	*Oleum Stramonii , flacon, 25 g, N1	<i>Datura stramonium</i>	colinolică, antiinflamatoare, administrat în nevralgii
----	---	--------------------------	--

8.6 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI CHINOLIZIDINICI

Nupharis lutei rhizomata – rizomi de nufăr-galben

Nuphar luteum (Nymphaea lutea) L. – nufăr-galben

Fam. **Nymphaeaceae**

Compoziție chimică: rizomii de nufăr-galben conțin alcaloizi numiți nufaridine, până la 0,8 %, principalul fiind nufleina ce are în componența sa sulf. Alcaloizii chinolizidinici din rizomii de nufăr-galben sunt însoțiți de taninuri și zaharuri.

Întrebuințări: produsul vegetal prin conținutul de taninuri se utilizează ca emolient, astringent, antidiareic. Folosirea în tratamentul trihomonadei și acțiunea anticoncepțională se datorează nufleinei. Rizomii se folosesc pentru obținerea preparatului medicamentos Lutenurina. Extern, sub formă de cataplasme, poate fi administrat în tratamentul unor boli de piele și în practica veterinară.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Damiana-plus , granule homeopatice, 20 g, flacon N1. Producător: Doctor N, Rusia	<i>Nuphar luteum</i> C3, <i>Yohimbinum</i> C6, <i>Panax pseudoginseng</i> C3, <i>Turneradiiffusa</i> C3, <i>Vitexagnus</i>	antiinflamatoare în tratamentul simptomatic al prostatitei cronice nespecifice
		<i>casta</i> C3, <i>Acidum phosphoricum</i> C12, <i>Saccharum ad</i> 100 g	asociate cu impotență
2.	*Lutenurina , supozitoare, liniment 25 g, N1; globule, N10	<i>Nupharis lutei rhizomata</i>	în colpите, vaginite, ca remediu anticoncepțional

Sophorae pachycarpae herba – părți aeriene de sofroră

Sophora pachycarpa C.A. Mey – sofroră

Fam. Fabaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de sofroră conțin până la 3 % de alcaloizi din șirul chinolizidinic, principalul fiind pahicarpina, însoțită de alcaloizi înrudiți după structura chimică: pahicarpină, sofroramină, sofocarpină și matrină.

Întrebuințări: pahicarpina are proprietatea de a bloca colinoreceptorii ganglionilor vegetativi, fiind administrată în spasmele vaselor periferice și în hipertensiune. În practica obstetrică și ginecologică se utilizează pentru intensificarea contracțiilor musculaturii uterine, mărește tonusul uterului, este un bun înlocuitor al soluției de pituitrină și oxitocină.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Pachycarpini hydroiodidum , soluție injectabilă, 2,5 % 1 ml, fiole N10	<i>Pachycarpini hydroiodidum</i> 2,5 %	spasmolitică a vaselor periferice în stimularea contracțiilor musculaturii uterine
2.	*Pachycarpini hydroiodidum , comprimate, 0,1 g, N20	<i>Pachycarpini hydroiodidum</i> 0,1 g	spasmolitică a vaselor periferice

Thermopsis lanceolatae herba – părți aeriene de linte-lanceolată

Thermopsis lanceolata R.Br. – linte-lanceolată

Fam. Fabaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de linte-lanceolată conțin până la 2,5 % de alcaloizi chinolizidnici, principalii fiind termopsina, homoter-mopsina, pahicarpina, metilcizina. Semințele conțin citizină. Au mai fost identificate: flavonoide, saponozide, mucilagii, substanțe tanante.

Întrebuințări: se administrează ca expectorant în traheite cronice, bronșite sub formă de infuzie (1:400), comprimate sau extract uscat. Prin soluție de cititonă, cu conținut de citizină, se întrebuințează ca excitant al centrului respirator. Citizina scade dependența de nicotină, prin acțiune similară, se leagă competitiv cu receptorii specifici. Deține un spectru terapeutic mai mare decât nicotina și o toxicitate mai redusă, atunci când în organism nu pătrund ingredientele fumului de țigară. Ca rezultat, simptomele dependenței de nicotină se reduc treptat și dispar.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Antitussin , comprimate, N10x10. Producător: Ternofarm, Ucraina	<i>Extractum Thermopsisidis siccum</i> 100 mg, <i>Natrii hydrocarbonatum</i> 250 mg	expectorantă, antitusivă și bronholitică în tuse de diverse etiologii, prin termopsină și citizină
2.	Codelac Broncho , comprimate, N10, N30. Producător: Farmstandart, Rusia	<i>Extractum Thermopsisidis siccum</i> 10 mg, <i>Natrii glycyrrhizinas</i> 30 mg, <i>Natrii hydrocarbonatum</i> 200 mg, <i>Ambroxoli hydrochloridum</i> 20 mg	expectorantă, antitusivă și bronholitică în bronșite acute și cronice, termopsina și citizina excită centrul respirator
3.	Codelac Phyto , sirop, 100 ml, N1. Producător: Farmstandart, Rusia	<i>Extractum Thermopsisidis siccum</i> 200 mg, <i>Extractum Thymi serpylli fluidum</i> 20 ml, <i>Codeini phosphatum</i> 90 mg, <i>Extractum Glycyrrhizae radices</i> 4 g	expectorantă, bronholitică, în tratamentul simptomatic al tusei uscate de diversă etiologie, poate induce dependență prin codeină
4.	Extratherm , copmrimate, 500 mg, N10x10. Producător: Fitofarm SAD, Ucraina	<i>Extractum Thermopsisidis siccum</i> 500 mg, <i>Natrii hydrocarbonatum</i> 200 mg, <i>Natrii benzoicum</i> 200 mg, <i>Amonii hydrochloridum</i> 15 mg	expectorantă, antitusivă și antiinflamatoare, intensifică secreția bronșică în maladiile bronhopulmonare
5.	Tabex , comprimate filmate, 1,5 mg, N20x5. Producător: Sopharma, Bulgaria	Citizină 1,5 mg	citizina scade dependența de nicotină prin acțiune similară nicotinei

8.7 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI CHINOLINICI

Chinae cortex – scoarță de chinană

Cinchona succirubra Pav. – arbore-de-chinană

Fam. **Rubiaceae**

Compoziție chimică: scoarța de chinană conține până la 16 % alcaloizi chinolinici. Din cei cca 30 alcaloizi izolați se remarcă două perechi de stereozomeri chinina-chinidina și cinconina-cinconidina. Au mai fost identificate tanine catehice și flabofene, ce induc culoare roșie scoarței și formează complexe chinotanice cu alcaloizii.

Întrebuințări: până la apariția preparatelor antimalarice de sinteză, scoarța de chinană și chinina au fost unicele remedii în tratamentul malariei. Acțiunea scoarței de chinană, depinde de natura principiilor active: taninurile imprimă acțiune tonică, astringentă și digestivă, alcaloizii determină acțiunea febrifugă. Chinina manifestă acțiune antipiretică, analgezică, vasodilatatoare, hipotensivă și ocitocică, iar în doze mari este abortivă. Chinidina este indicată în fibrilație atrială, tahicardie, extrasistole și aritmii.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Guna Dizzy , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Chininum purum</i> D6, <i>Chininum salicylicum</i> D6, <i>Conium maculatum</i> D3, <i>Alpha-ketoglutaricum acidum</i> D6, <i>Ambrgrisea</i> D6, <i>Artery</i> D6, <i>Cerebellum</i> D6, <i>Cocculus indicus</i> D4, <i>Fumaricum acidum</i> D6, <i>Placenta totalis</i> D6, <i>Pyridoxinum hydrochloricum</i> D6, <i>Tabacum</i> D6, <i>Thiaminum hydrochloricum</i> D4	antispastică, hipnotică, pentru a echilibra și ameliora tulburările și răul de mișcare
2.	Hepaticum-medice N , comprimate, N30. Producător: Medice ArzneimittelPutter, Germania	<i>Chinae cortex</i> , <i>Silybi mariani fructus</i> , <i>Chelidonii herba</i> , <i>Gentianae radices</i> , <i>Curcumae longae radices</i>	hepatoprotectoare, detoxifiantă în hepatite acute și cronice

8.8 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI IZOCHINOLINICI

Berberidis cortex – scoarță de dracilă

Berberidis folia – frunze de dracilă

Berberidis fructus – fructe de dracilă

Berberidis radices – rădăcini de dracilă

Berberis vulgaris L. – dracilă

Fam. **Berberidaceae**

Compoziție chimică: alcaloizi de tipul izochinolinic, de natură protoberberinică, se conțin în tulpini cca 2 %, în scoarță până la 10 % (berberina, berbamina, oxiacantina). Berberina este identificată în cantități mai mari decât berbamina și oxiacantina. În rădăcini, unde alcaloizii constituie cca 3 %, au fost identificați: berberina, berberubina, palmatina, columbamina, iatoricina. Alături de alcaloizi au fost izolate substanțe tanante, rezine. Fructele, bogate în vitamina C, mai conțin glucoză, fructoză, acid malic, gume și pectine.

Întrebuințări: dracila manifestă acțiune tonică, hemostatică, vasodilatatoare, colagogă, diuretică, febrifugă, prin berberină care are proprietatea de a stimula musculatura netedă a intestinului și uterului. În doze mici, berberina stimulează activitatea cardiacă, iar în doze mari deprimă sistemul cardiovascular și scade tensiunea arterială. Oxiacantina, izolată din scoarță, este responsabilă de acțiunea vasodilatatoare și hipotensivă, coleretică și spasmolitică. Drăcila este eficientă în infecții, diaree, prin taninuri, are proprietăți antibacteriene față de *Mycobacterium tuberculosis*. Fructele se consumă sub formă de gem și sirop, prin conținut de pectine, acid malic, vitamine.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Biozar , capsule, N10. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova	<i>Extractum Berberidis radices</i> 32 mg, <i>Extractum Betulae folia</i> 32 mg	colagogă, diuretică, administrarea concomitentă a extractului din dracilă și mesteacăn crește eficacitatea tratamentului
2.	Bonjigar , capsule, N20, în	<i>Berberis vulgaris</i> 150 mg, <i>Eclipta alba</i> 250 mg.	colagogă, utilizat în afecțiuni hepatice și

	flacon. Producător: Herbion, Pakistan	<i>Picrorhiza kurroa</i> 100 mg, <i>Solanum nigrum</i> 50 mg, <i>Cichorium intybus</i> 175 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 200 mg, <i>Tamarix galica</i> 100 mg, <i>Raphanus sativus</i> 50 mg, <i>Silybum marianum</i> 200 mg, <i>Spheranthus indicus</i> 150 mg, <i>Boerhaavia diffusa</i> 100 mg	biliare, hepatite acute și cronice, dereglarea funcției ficatului după utilizarea produselor hepatotoxice, steatoză hepatică, inclusiv diabetică, icter hepatoceular
3.	Discus Compositum , preparat homeopatic combinat, soluție injectabilă, 2,2 ml, fiole N10. Producător: Heel, Germania	<i>Berberis vulgaris</i> D4, <i>Coenzym A D10</i> , <i>Chininum</i> D4, <i>Nicotinamidum</i> D6, <i>Discus intervertebralis suis</i> D8, <i>Funiculus umbilicalis suis</i> D10, <i>Cartilago suis</i> D8, <i>Medulla ossis</i> D4, <i>Ammonium mariaticum</i> D8, Vit. C, grupul B	antiinflamatoare în tratamentul osteocondrozei, patologiei articulare, artrite cronice și artroze, în nevralgii ale coloanei vertebrale și boli reumatice
4.	Guna Diur , picături orale, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Berberis vulgaris</i> TM 25 ml, <i>Hieracium pilosella</i> TM 25 ml, <i>Solidago virgaurea</i> TM 25 ml, <i>Apis mellifica</i> D2, <i>Amiloridum</i> D4, <i>Hypophysis suis</i> D12, <i>Hydrochlorothiazidum</i> D4, <i>Spiroinolactonum</i> D4	diuretică, antiinflamatoare în retenție de lichid în organism, edeme, disconfort urinar
5.	Pilex , comprimate, N100. Producător: Himalaya, India	<i>Extracum siccum</i> : <i>Berberis vulgaris</i> 32 mg, <i>Emblia officinalis</i> 16 mg, <i>Terminalia chebula</i> 16 mg, <i>Terminalia belerica</i> 16 mg, <i>Cassia fistula</i> 16 mg, <i>Mesna ferrea</i> 3 mg	astringentă, antiinflamatoare, analgezică, laxativă, accelerează procesele regenerative, favorizează dispariția nodurilor hemoroidale, ameliorează microcirculația
6.	Reneel , comprimate, N50. Producător: Biologische Heilmittel Heel, Germania	<i>Berberis vulgaris</i> D2, <i>Sabal serrulatum</i> D2, <i>Causticum</i> D4, <i>Hahnemanni</i> D4, <i>Cantharis</i> D5, <i>Plumbum aceticum</i> D6, <i>Aluminium</i> D12	antiseptică și antiinflamatoare, prezintă un produs homeopatic administrat în medicația aparatului urinar
7.	Rumalaya ,	Uleiuri volatile de:	antiinflamatoare.

cremă, 30 g, N1. Producător: Himalaya, India	<i>Cinnamomum camphora</i> 5 %, <i>Mentha arvensis</i> 10 %, <i>Pinus roxburghii</i> 5 %, <i>Sesamum indicum</i> 22 %, prelucrate în: <i>Berberis aristata</i> , <i>Hyocyamus niger</i> , <i>Acorus</i> <i>calamus</i> , <i>Ocimum sanctum</i> , <i>Excipients</i>	analgezică, ameliorează circulația în locul aplicării, înlătură spasmul muscular și normalizează mobilitatea articulară în artrita reumatoidă, spondiloartrită, osteoartroză, gută, nevrite, miozite
--	--	--

***Chelidonii herba* – părți aeriene de rostopască**

***Chelidonium majus* L. – rostopască**

Fam. Papaveraceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de rostopască, recoltate pe întreaga perioadă a înfloririi, conțin alcaloizi din subgrupul izochinolinei, în proporție de 0,5-2 %. Au fost identificați: chelidonina, cheleritina, sanguinarina, oxichelidonina (derivați ai benzofenantredinei); coptizina, berberina (derivați ai protoberberinei); protopina și alocriptopina (derivați ai protopinei), însoțiți de vitamina C, flavonoide și saponozide. Latexul conține enzime proteolitice, substanțe rășinoase, alcaloizi, baze terțiale și cuaternare.

Întrebunțări: alcaloizii manifestă mai multe acțiuni farmacodinamice: chelidonina are acțiune similară morfinei – sedativă și analgezică asupra centrilor nervoși, relaxează musculatura vaselor coronariene și diminuează tonusul musculaturii intestinale netede (de tipul papaverinei); cheleritina normalizează tensiunea arterială, stimulează peristaltica intestinului; sanguinarina manifestă efect antitumoral. Studii recente confirmă acțiunea cicatrizantă și regeneratoare a coptizinei. Extractele din rostopască au efecte cicatrizante și pot fi utilizate în tratarea rănilor, psoriazisului, afecțiunilor hepatobiliare. Prin acțiunea colagogă, părțile aeriene de rostopască (berberina) cresc secreția biliară de cca 5 ori. Acțiunea antitumorală a chelidoninei este similară cu cea a colchicinei și podofilotoxinei, dar la creșterea dozei efectul citostatic trece în acțiune citotoxică. Sucul proaspăt (latexul), aplicat local, duce la extirparea negilor, distruge tumorile cutanate, cu intensitate comparabilă cu cea a azotului lichid, dar cu o latență mai mare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai hepatic , 60 g, N1. Producător: Fitoterapia, România	<i>Chelidonii herba</i> 10 g, <i>Calendulae flores</i> 10 g, <i>Chamomillae flores</i> 10 g, <i>Cynarae folia</i> 10 g, <i>Menthae herba</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g	hepatoprotectoare în dischinezii biliare, colecistite, ulcer gastric, enterocolite, balonări, colici, hemoroizi și urticării
2.	*Cremă cu rostopască și rășină Aur Derm , unguent, 20 g, N1, produs dermatocosmetic	<i>Extract din rostopască</i> , <i>Extract uleios din rășini de conifere</i>	antiinflamatoare, cicatrizantă, ca adjuvant în tratamentul varicelor, eczemelor, negilor
3.	Guna Addict 1 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Chelidonium majus</i> D1, <i>Juniperus communis</i> D1, <i>Plantago major</i> D1, <i>Caffeinum</i> D6, <i>Caladium seguinum</i> D4, <i>Tabacum</i> D6, <i>Chamomilla</i> D1, <i>Nicotinum</i> D6, <i>Papaver rhoeas</i> C12, <i>Saccharum</i> D6, <i>Scrophularia nodosa</i> D1, <i>Nux vomica</i> D6	preparat homeopatic, administrat în incapacitatea de concentrare, legată de utilizarea zahărului, nicotinei, alcoolului, produselor ce induc dependență
4.	*Hepatobil V , comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Chelidonii herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Cynarae folia</i> , <i>Lupuli strobuli</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i>	coleretică, colagogă, stimulant al tonusului vezicii biliare și a canalelor hepatice în dischinezie biliară
5.	Hepar compositum , soluție 2,2 ml, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel, Germania	<i>Chelidonium majus</i> D4, <i>Cyanocobalaminum</i> D4, <i>Hepar suis</i> D8, <i>Duodenum suis</i> D10, <i>Thymus suis</i> D10, <i>Taraxacum officinale</i> D4, <i>Cynara scolymus</i> D6, <i>Veratrum album</i> D4, <i>Colon</i> X4, <i>Panusica fellea suis</i> D10, <i>Pankreas suis</i> D10, <i>Chininum</i> D4, <i>Lycopodium clavatum</i> D4, <i>Carduus</i>	colagogă, hepatoprotectoare, metabolică, antioxidantă, stimulează metabolismul, activează funcția detoxifiantă a ficatului și contribuie la eliminarea toxinelor din organism, recomandat în afecțiuni acute și cronice

		<i>marianus</i> D3, <i>Histaminum</i> D10, <i>Sulfur</i> D13, <i>Avena sativa</i> D6, <i>Fel tauri</i> D8	ale sistemului hepatobiliar
6.	Hepeel , comprimate sublinguale, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel, Germania	<i>Chelidonium majus</i> D4, <i>Chininum</i> D3, <i>Lycopodium clavatum</i> D3, <i>Nux moschata</i> D4, <i>Carduus marianus</i> D2, <i>Phosphorus</i> D6, <i>Veratrum album</i> D6, <i>Citrullus colocynthis</i> D3	hepatoprotectoare, spasmolitică, coleretică și antiidiareică, administrat în afecțiunile cronice ale ficatului și căilor biliare, în colecistită, litiază biliară, enterite și colite
7.	Hepatimed , comprimate filmate, N30. Producător: Medice Arzneimittel-Putter, Germania	<i>Extractum siccum: Chelidonii herba</i> 200 mg, <i>Silybi mariani fructus</i> 80 mg, <i>Curcumae longae radices</i> 75 mg	colagogă, hepatoprotectoare adjuvant în tratamentul colicistitelor acute și cronice
8.	Hepatofalk Planta , capsule, N30. Producător: Falk Pharma Gmb, Germania	<i>Extractum siccum: Chelidonii herba</i> 10 mg, <i>Silybi mariani fructus</i> 160 mg, <i>Curcumae longae radices</i> 25 mg	colagogă, hepatoprotectoare în afecțiuni toxice ale ficatului, spasme ușoare ale căilor biliare și tractului gastrointestinal
9.	Prostatophyt , tinctură, 100 ml. Producător: AIM, Ucraina	<i>Chelidonii herba, Urticae radices, Calami rhizomata, Chamomillae flores, Meliloti herba, Leonuri herba, Betulae gemmae, Sophorae japonicae fructus, Salviae folia</i>	antiinflamatoare a căilor urinare, în tratamentul prostatitei acute și cronice, în hipertrofie de prostată
10.	Sedocalm , comprimate, N30. Producător: Plantavorel, România	<i>Hyssopi herba, Chelidonii herba, Origani herba, Leonuri herba, Crataegi fructus, Tiliae flores cum bracteis, Arnicae flores, Aetheroleum Foeniculi</i>	sedativă și antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ, cu o ușoară acțiune hipotensivă

***Glaucii flavi herba* – părți aeriene de mac-galben**

***Glaucium flavum* Grantz. – mac-galben**

Fam. **Papaveraceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de mac-galben se cultivă pentru

extragerea alcaloizilor izochinolinici, ce constituie până la 4 %, principalul fiind glaucina, cu un conținut de până la 2 %, însoțit de cheleritrină, sanguinarină, protopină.

Întrebuințări: macul-galben reprezintă sursa vegetală pentru obținerea glaucinei care are proprietăți antitusive, expectorante, acțiunea terapeutică fiind similară cu cea a codeinei – prin inhibarea centrului tusei, dar care nu induce dependență. Glaucina intră în componența unor forme medicamentoase, cu potențarea acțiunii antitusive (efedrină, terpin, hidrocarbonat de sodiu, uleiuri volatile).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Broncholytin , sirop, 125 ml, NI. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 125 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 100 mg, <i>Oleum Basilici</i> 125 mg, <i>Acidum citricum</i> 125 mg, <i>Excipients ad</i> 125 ml	antitusivă, spasmolitică, administrat în bronșite acute și cronice, un bronhodilatator ce reduce edemul mucoaselor bronșice prin efedrină
2.	Broncholytin-Neo , sirop, 110 ml, în 5 ml. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 126,5 mg, <i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 110 mg, <i>Oleum Basilici</i> 126,5 mg, <i>Acidum citricum</i> 66 mg, <i>Excipients ad</i> 110 ml	antitusivă, prin pseudoefedrină, spasmolitică prin uleiul volatil de busuioc, cu efect rapid, nu induce dependență
3.	Bronchocin , sirop, 125 g, NI. Producător: Balcanpharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 100 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 80 mg, <i>Oleum Basilici</i> 100 mg, <i>Excipients ad</i> 100 ml	expectorantă în tuse seacă cu fenomene catarale în infecții respiratorii acute și cronice, traheobronșite, astm bronșic
4.	Broncholizin , sirop, 125 ml, NI. Producător: Stara Zagore, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 125 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 100 mg, <i>Ammonii chloridum</i>	expectorantă, antitusivă, în tuse seacă cu fenomene catarale, în infecții respiratorii acute și cronice
5.	*Glauent , comprimate, 10 mg și 40 mg, N20. Producător:	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 10 mg, pentru copii; <i>Glaucini hydrobromidum</i> 40 mg, pentru maturi	expectorantă în tuse uscată, lipsit de efecte secundare ale altor antitusive, nu induce

	Sopharma, Bulgaria		dependență
6.	*Glauterpin , comprimate, N20. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 20 mg, <i>Terpini hydratum</i> 200 mg, <i>Natrii hydrocarbonatum</i> 259 mg	bronhodilatatoare, expectorantă, prin glaucină, fluidifică expectorația prin terpin și hidrocarbonatul de sodiu

***Macleayae herba* – părți aeriene de macleie**

***Macleaya microcarpa* (Maxim.) Fedde – macleia**

Fam. **Papaveraceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de macleie conțin alcaloizi izochinolinici până la 1 % (*M. microcarpa*) și 0,7 % (*M. cordata*), identificate fiind principiile active: sanguinarina și cheleritrina. În cadrul studiilor fitochimice experimentale s-a optimizat compoziția extragentului pentru obținerea extractelor de macleie, cu etanol 70 % și acid acetic, în calitate de adaos în extragent, cu dozarea ulterioară a alcaloizilor izochinolinici.

Întrebuințări: din părțile aeriene de macleie se obține preparatul farmaceutic sanguiritrina, amestec de sanguinarină și cheleritrină, în formă hidrosulfată, în comprimate, liniment și soluție apoasă, administrate în tratamentul poliomielitei și miopatiei. De asemenea, părțile aeriene de macleie se administrează în tratamentul plăgilor, ulcerărilor și în otite.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Ațiune și întrebuințări
1.	*Sanguiritrin , comprimate, 0,005 mg, N10, N20, N30. Producător: VILAR, Rusia	<i>Sanguinarini hydrosulfatum</i> , <i>Helereitrini hydrosulfatum</i> , <i>Excipients ad 0,005 g</i>	regeneratoare și antiinflamatoare în tratamentul formei cerebrale a poliomielitei
2.	*Sanguiritrin , liniment, 0,5 %, 10 g, N1 și 20 g, N1. Producător: VILAR, Rusia	<i>Sanguinarini hydrosulfatum</i> , <i>Helereitrini hydrosulfatum</i> , <i>Excipients ad 20 g</i>	regeneratoare și antiinflamatoare în ulcerății și plăgi
3.	*Sanguiritrin , soluție, 0,2 %, 25 ml, 50 ml, 100 ml. Producător: VILAR, Rusia	<i>Sanguinarini hydrosulfatum</i> , <i>Helereitrini hydrosulfatum</i> , <i>Excipients ad 1000 ml</i>	antiinflamatoare în otite, parodontite, angine

Papaveris capita – capsule de mac

Papaver somniferum L. – mac-de-grădină

Fam. **Papaveraceae**

Compoziție chimică: latexul din capsule conține peste 20 de alcaloizi izochinolinici:

- alcaloizi cu nucleul fenantrenic: grupa morfinei, codeinei, tebainei;
- derivați ai benzilzochinolinei: papaverina, narcotina, narceina. În cantități mai mici s-a identificat berberina și protopina. Semintele de mac nu conțin alcaloizi, au până la 45 % ulei gras, proteine și glucide.

Întrebuințări: capsulele de mac-de-grădină au acțiune similară opiului asupra cortexului, în special asupra centrilor durerii: în doze mici manifestă acțiune excitantă euforică, apoi induc dependență, în doze mari – acțiune hipnotică, fiind întâlnite în lista stupefiantelor cele mai periculoase pentru om.

Morfina, considerată preparatul de elecție în tratamentul durerii severe, acționează fixându-se pe receptorii opioizi sau morfinici situați în talamus, sistemul limbic, țesutul reticulat, blochează transmiterea semnalelor dureroase și anulează orice senzație de durere. Se utilizează atunci când alte analgezice rămân ineficiente – traumatisme severe, colici biliare sau renale, cancer avansat, infarct miocardic, edem pulmonar acut, neoplazii inoperabile. Este un produs farmaceutic, din lista A, un analgezic opiod ce induce dependență.

Codeina (metilmorfina), sub formă de fosfat, are acțiune mai puțin toxică decât morfina și manifestă efect antitusiv prin inhibiția centrului tusei și deprimarea centrului respirator, stimulează sistemul parasimpatic (mioză, bradicardie), peristaltismul intestinal (efect antidiareic sau constipant). În administrare îndelungată duce la dependență psihică și fizică, asemănătoare cu cea a morfinei, prin faptul că în organism metabolizează în morfină.

Papaverina manifestă acțiune spasmolitică asupra musculaturii netede, în special din vasele coronariene, pulmonare și artere. Mai puțin acționează asupra musculaturii din peretele intestinal, căile biliare și urinare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Clorhidrat de morfină , soluție injectabilă, 1 %, 1 ml, fiole N5. Producător: Zdorovie	<i>Morphini hydrochloridum</i> 1 %	analgezică, opioidă, administrat în dureri puternice: traumatisme violente, cancer avansat,

	Narodu, Ucraina		crize cardiace, induce dependență, lista A
2.	Morfină , comprimate, 10 mg, N10x5. Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	<i>Morphini hydrosulphatum</i> 10 mg	analgezică, opioidă, administrat în dureri puternice, tratament inițiat prin tatonare cu o formulă cu eliberare imediată a morfinei, pentru a determina doza de morfină care realizează un control adecvat al durerii, lista A
3.	*MST Continus , 10 mg, 30 mg, 60 mg, 100 mg, 200 mg, comprimate cu eliberare modificată. Producător: Mundipharma, Germania și Austria	<i>Morphini hydrosulphatum</i> 10 mg, 30 mg, 60 mg, 100 mg, 200 mg	analgezică, opioidă, comprimate cu eliberare modificată, se administrează cu interval de 12 ore. Doza este dependentă de severitatea durerii și antecedentele privind necesarul de analgezice, lista A
4.	Omnoponum , soluție injectabilă, 2 %, 1 ml, fiole N5. Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	totalul sărurilor cloridice de alcaloizi: <i>Morphini hydrochloridum</i> , <i>Papaverini hydrochloridum</i>	analgezică, opioidă, cu indicații și efecte adverse (dependență) ca și morfina, se suportă mai bine, prin papaverină, cu acțiune antispasmodică a musculaturii netede, lista A
5.	Antalgic , comprimate, N10x2. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Paracetamolum</i> 350 mg, <i>Codeini phosphatum</i> 40 mg, <i>Promethazini hydrochloridum</i> 3 mg	analgezică, antipiretică în gripă și stări febrile de diversă geneză, induce dependență prin codeină
6.	Codeină fosfat , comprimate, 15 mg, N10 și N20. Producători: Ozone Lab. Marea Britanie; Fabiol, România	<i>Codeini phosphatum</i> 15 mg	antitusivă prin inhibiția centrului tusei, dar depri-mă și centrul respirator, duce la dependență psihică și fizică, asemănătoare cu cea a morfinei
7.	*Codterpin ,	<i>Codeini phosphatum</i>	antitusivă, prin inhibiția

	comprimate, 10 mg N10. Producător: Sopharma, Bulgaria	10 mg, <i>Terpini hydratum</i> 250 mg, <i>Natrii hydrocarbonatum</i> 250 mg	centrului tusei, în bronșite acute și cronice, pneumonii obstructive
8.	Copin T , comprimate filmate, N50. Producător: DHG Pharmaceutical, Vietnam	<i>Codeini phosphatum</i> 5 mg, <i>Terpini hydratum</i> 100 mg	expectorantă, antitusivă în rinite, bronșite acute și cronice, afecțiuni bronhopulmonare
9.	Efferalgan Codeine , comprimate filmate, N16; comprimate efervescente N8 și N16. Producător: Laboratories, Franța	<i>Codeini phosphatum</i> 30 mg, <i>Paracetamolum</i> 500 mg,	analgezică, antipiretică, algii de diversă geneză, codeina potențează efectul analgezic al paracetamolului, poate induce dependență
10.	Pentalgin , comprimate, N10. Producător: ASN, Ucraina	<i>Codeini phosphatum</i> 8 mg, <i>Paracetamolum</i> 300 mg, <i>Metamizoli natrium</i> 300 mg, <i>Coffeinum</i> 50 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 10 mg	analgezică, antipiretică, antiinflamatoare în miozite, artrite, dureri, traume, administrare până la 7 zile, poate induce dependență prin codeină
11.	Sedalgin Neo , comprimate, N20. Producător: Balkanpharma, Bulgaria	<i>Codeini phosphatum</i> 10 mg, <i>Paracetamolum</i> 300 mg, <i>Metamizoli natrium</i> 150 mg, <i>Coffeinum</i> 50 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 15 mg	analgezică, antipiretică, antiinflamatoare în cefalee, migrenă, dureri, traume codeina potențează efectul analgezic al paracetamolului și metamizolului
12.	Sirop expectorant , sirop, 100 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Papaveris capita</i> 100 g, <i>Farfarae folia</i> 200 g, <i>Thymi herba</i> 240 g, <i>Gypsophilae radices</i> 55 g seu <i>Saponariae radices</i> 125 g, <i>Primulae radices</i> 100 g	expectorantă în bronșite acute și cronice, stări catarale ale căilor respiratorii
13.	Solpadeine , 500 mg, comprimate efervescente, N12. Producător: Hipocrate, România	<i>Paracetamolum</i> 500 mg, <i>Codeini phosphatum</i> 8 mg, <i>Coffeinum</i> 30 mg	analgezică, antipiretică, în algii de diversă geneză, cu administrare de până la 7 zile
14.	Ultracod , comprimate, N10, N10x3. Producător:	<i>Paracetamolum</i> 500 mg, <i>Codeini</i>	analgezică, antipiretică în algii de diversă geneză

	tor: Zentivaks, Cehia	<i>phosphatum</i> 30 mg	
15.	Papaverini hydrochloridum , soluție injectabilă, 1 % și 2 %, 2 ml, N10. Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	<i>Papaverini hydrochloridum</i> , 1 % și 2 %	spasmolitică asupra musculaturii netede, indicat în colici renale, hepatice și intestinale, astm bronșic, ulcerul gastric, duodenal, spasme periferice

***Ungerniae victoris folia* – frunze de ungerie**

***Ungernia victoris* Vved. – ungerie**

Fam. **Amaryllidaceae**

Compoziție chimică: frunzele de ungerie conțin până la 1 % de alcaloizi izochinolinici, dintre care: galantamina (0,2 %), licorina, galantina, tacetina. Se mai conțin acid chelidonic, mucilagii, rășini. În flori au fost identificate urme de uleiuri volatile.

Întrebunțări: frunzele de ungerie se utilizează prin acțiunea anticolinesterazică și parasimpatomimetică. Galantamina se folosește în practica medicală în tratamentul poliomielitei sub formă de Galantamină bromhidrat, potențează acțiunea aminofilinei și adrenalinei, favorizează formarea fibrelor musculare. Studii recente denotă că galantamina crește și cantitatea de acetilcolină din creier, ameliorează simptomele bolii Alzheimer, ce se manifestă prin pierderea progresivă a memoriei, confuzie și modificări ale comportamentului, prin deficitul de acetilcolină, substanță responsabilă de transmisia mesajelor între celulele creierului.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebunțări
1.	*Galantamina , comprimate, 10 mg, N20. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Galantamini bromhydratum</i> 10 mg	anticolinesterazică reversibilă, administrat în tratamentul poliomielitei, în nevrite, meningite, meningoencefalite, atrofii musculare
2.	*Galantamina Teva , capsule cu eliberare prelungită, 8 mg; 16 mg; 24 mg. Produ-	<i>Galantamini bromhydratum</i> 8 mg; 16 mg; 24 mg	psihoanaleptică în tratamentul simptomatic al demenței Alzheimer prin creșterea cantității de

	cător: Teva, Ungaria		acetilcolină
3.	*Reminiyl , comprimate, 4 mg; 8 mg; 12 mg; N30. Producător: Janssen Cilag, Belgia	<i>Galantamini bromhydratum</i> 5,127 mg; 10,254 mg; 15,38 mg; echivalent la 4 mg, 8 mg, 12 mg	colinomimetică în tratamentul simptomatic al demenței Alzheimer, în forme ușoare și moderat severe

8.9 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI INDOLICI

Catharanthi herba – părți aeriene de catarant

Catharanthus roseus G. Don. – catarant

Fam. Apocynaceae

Compoziție chimică: din părțile aeriene de catarant s-au izolat cca 80 de alcaloizi indolici, majoritatea monomeri (catarantina și vindolina), și doar cca 20 de alcaloizi dimeri, identificați (vinblastina și vincristina), formați din monomerii menționați. Au mai fost identificați acizi triterpenici pentaciclici, antocianozide, flavonoide, heterozide ale quercetolului și kaempferolului.

Întrebuințări: preparatele medicamentoase obținute pe baza principiilor active din părți aeriene de catarant se utilizează în practica oncologică: leucemii mielocitare, carcinoame, cancer bronhopulmonar, limfopatii maligne, limfomul Hodgkin și non-Hodgkin. Vincristina și vinblastina opresc creșterea celulelor în metafază prin inhibiția formării microtubulilor fusului mitotic și a proceselor de generare a energiei necesare pentru mitoză și sinteza acizilor nucleici. Totodată, vincristina și vinblastina sunt iritante puternice pentru mucoase, în doze mari pot induce hematologii, tulburări neurologice, digestive, respiratorii, cutanate (alopecie).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Vincristin Teva , soluție injectabilă, 1 mg/1 ml, N1. Producător: Teva Ltd, Israel	<i>Vincristinum</i> 1mg, extras din <i>Catharanthi herba</i>	imunosupresivă, antineoplazică, acționează în mod similar asupra diviziunii celulare în stadiul de metastază
2.	Vincristin-Richter , liofilizat și solvent	<i>Vincristinum</i> 1mg, extras din	antineoplazică în leucemia limfoblastică acută,

	pentru soluție injectabilă, 1mg, flacon N10 și solvent 10 ml, N10, Producător: Gedeon Richter, Ungaria	<i>Catharanthi herba</i>	limfomul Hodgkin, limfomul malign non-Hodgkin: limfocitic, histocitic, nodular și difuz, sarcomul Ewing, neuroblastom
3.	Vinblastin-Richter , liofilizat și solvent pentru soluție injectabilă, 5 mg, flacon N10 și solvent 5 ml, N10. Producător: Gedeon Richter, Ungaria	<i>Vincleublastinum</i> 5 mg, extras din <i>Catharanthi herba</i>	antineoplazică, inhibă creșterea celulelor în metafază; este indicat în carcinom pulmonar, renal, vezical, mamar, testicular, leucemie cronică, tumori ovarice, limfomul Hodgkin
4.	Vincarelbine soluție perfuzabilă concentrată, 10 mg/ml, 5 ml în flacon. Producător: Teva Ltd, Israel	<i>Vinorelbinum</i> 10 mg, alcaloid semisintetic, extras din <i>Catharanthi herba</i>	antineoplazică în tratamentul neoplasmelor maligne, intensifică circulația și ameliorează metabolismul cerebral, are efecte trofice și protectoare asupra neuronilor cerebrali
5.	Vinelbine , soluție perfuzabilă concentrată, 10 mg/ml și 50 mg/5ml în flacoane. Producător: Dabur Pharma, India	<i>Vinorelbinum</i> 10 mg, alcaloid semisintetic, extras din <i>Catharanthi herba</i>	antineoplazică în cancer macrocelular, mamar, în insuficiență cerebrovasculară subacută sau cronică, traumatisme craniene
6.	Vinorelbin-Ebewe , soluție perfuzabilă concentrată, 10 mg/ml și 50 mg/5ml în flacoane. Producător: Ebewe Pharma, Austria	<i>Vinorelbinum</i> 10 mg și 50 mg, alcaloid semisintetic, extras din <i>Catharanthi herba</i>	antineoplazică în cancer macrocelular, mamar, inhibă mitoza și induce moartea celulară prin vinorelbină

***Passiflorae incarnatae herba* – părți aerice de pasifloră**

***Passiflora incarnata* L. – pasifloră**

Fam. Passifloraceae

Compoziție chimică: părțile aerice de pasifloră conțin 0,05 % alcaloizi indolici, cu nucleul beta carbonilic metilat: harman, harmină și harmol, responsabili de acțiunea sedativă. Au mai fost identificate flavonoide (luteolină, apigenină, quercitină, isovitexină), maltol (derivat de gama-pironă), cumarine, saponozide, vitamine, pectine, ulei volatil 0,1 % (limonen, pinen).

Întrebuințări: remediu sedativ și ușor somnifer în patologiile sistemului nervos. Produsele medicamentoase în componența cărora intră alcaloizi: harman, harmină și harmol sunt practic lipsite de toxicitate în dozele farmacologic active. Pasiflora manifestă acțiune sedativă tranchilizantă la nivel central și antispastică, asemănătoare papaverinei, iar maltolul, derivat de gama pironă, scade excitabilitatea nervoasă. Spre deosebire de alte tranchilizante, nu provoacă dependență, inhibă impulsurile nervoase în măduva spinării și creier. În același timp, relaxează musculatura tractului gastrointestinal și favorizează digestia. Pasiflora poate fi administrată și în dureri menstruale, datorită acțiunii antispastice la nivelul uterului. Mai puțin este studiată acțiunea cicatrizantă, antibacteriană și antifungică a pasiflorei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Alora , comprimate filmate, 100 mg, N1. Producător: Nobel Ilac, Turcia	<i>Extractum siccum Passiflorae</i> 100 mg	sedativă în anxietate, dereglări ale somnului, nervozitate, stări depresive
2.	Alora , sirop, 100 ml, N1. Producător: Nobel Ilac, Turcia	<i>Extractum siccum Passiflorae</i> 694 mg/ 5ml	sedativă în anxietate, potențează efectul sedativ și hipnotic al altor deprimante
3.	Bioline Insomnia , comprimate sublinguale, N15 și N45, preparat homeopatic combinat. Producător: Botanical Lab, SUA	<i>Passiflora incarnata</i> D3, <i>Humulus lupulus</i> D3, <i>Avena sativa</i> D4, <i>Chamomilla recutita</i> D3, <i>Coffea cruda</i> D4, <i>Kalii phosphoricum</i> D4	hipnotică și sedativă în insomnie de diversă geneză, potențează acțiunea hipnoticelor, sedativelor și tranchilizantelor
4.	Bioline Nervousness comprimate sublinguale, N15 și N45, preparat homeopatic combinat. Producător: Walsh Pharma, SUA	<i>Passiflora incarnata</i> D4, <i>Valeriana officinalis</i> D4, <i>Ignatia amara</i> D4, <i>Agnus castus</i> D6, <i>Cinchona officinalis</i> D6, <i>Kalii phosphoricum</i> D6, <i>Moschus</i> D6, <i>Acidi phosphoricum</i> D6	sedativă în stări de nervozitate, astenie, irascibilitate, crize vegetative, stări de stres
5.	Calmogen Plant ,	<i>Passiflorae incarnatae</i>	sedativă, antiaritmică,

	comprimate N20. Producător: Glaxosmitheklina, Marca Britanie	<i>herba</i> 50 mg, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 50 mg, <i>Lupuli strobuli</i> 50 mg, <i>Gentianae radices</i> 20 mg	antispastică în anxietate, tulburări de somn, stări de neliniște
6.	Calmo-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Passiflorae incarnatae herba</i> , <i>Melissae herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Tilia officinalis flores cum bracteis</i> , <i>Crataegi flores</i> , <i>Lavandulae flores</i>	sedativă, calmantă, un bun suport în calmarea stărilor de anxietate și nervozitate, ce oferă confort psihoemoțional
7.	Central B , capsule, N15x3. Producător: Rotapharm, Marea Britanie	<i>Extractum: Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 100 mg, <i>Passiflorae incarnatae herba</i> 25 mg, <i>Crataegi fructus</i> 25 mg	sedativă în stări de neliniște și stres, suport în calmarea stărilor de anxietate și nervozitate
8.	Guna Addict 2 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Passiflora incarnata</i> D1, <i>Valeriana officinalis</i> D1, <i>Aralia quinquefolia</i> D2, <i>Ribes nigrum</i> C12, <i>Chamomilla recutita</i> D3, <i>Humulus lupulus</i> D1, <i>Hypericum perforatum</i> D3, <i>Pulsatilla patens</i> D6, <i>Eleutherococcus senticosus</i> C12	imunomodulatoare, administrat în stări de stres, iritabilitate, insomnie, abandonul fumatului
9.	Herbastress , comprimate, 450 mg, N30. Producător: Grindex, Letonia	<i>Extractum: Passiflorae incarnatae herba</i> 50 mg, <i>Strobuli lupuli</i> 50 mg, <i>Chamomillae flores</i> 30 mg, <i>Avenae sativae semina</i> 30 mg, <i>Jinseng radices</i> 30 mg, <i>Pyridoxini hydrochloridum</i> (B6) 2 mg	sedativă, anxiolitică, nu cauzează dependență și somnolență, piridoxina stimulează procesele metabolice din organism
10.	Novo-passit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Galena, R.Cehă	<i>Guaiifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,15 g, cu conținut de <i>Passiflora incarnata</i> , <i>Crataegus oxyacantha</i> , <i>Melissa officinalis</i> , <i>Sambuccus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i>	sedativă, hipnotică, indicat în anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, nervozitate

11.	Nobrasit , soluție buvabilă, 100 ml, N1, Producător: Brânțalov, Rusia	<i>Guaifenesinum</i> 4 g și extract complex: <i>Passiflora incarnata</i> , <i>Crataegus oxycantha</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Melissa officinalis</i>	sedativă, hipnotică, indicat în neurastenii asociate cu neliniște, anxietate, oboseală, slăbirea memoriei, stări de stres, insom- nie, migrenă, sindro- mul dispeptic, vege- tonevroze, dermatoze pruriginoase
12.	Passivit , capsule, N20, N30. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova	<i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,157 g, cu conținut de: <i>Passiflora incarnata</i> , <i>Crataegus oxy- cantha</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Me- lissa officinalis</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i>	sedativă, anxiolitică și spasmolitică, în disto- nie neurocirculatorie, neuroastenie, obosea- lă, surmenaj psihic, deregări de somn, sindrom menopauzal
13.	Persen Cardio , capsule, N8x2. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	<i>Extractum Passiflorae siccum</i> 200 mg, <i>Extractum Crataegi flores et folia siccum</i> 160 mg	cardiosedativă în stări de stres, admini- strat în anxietate, nervozitate, deregări funcționale ale siste- mului cardiovascular
14.	Sediphyt , soluție, 50 ml, N1. Producător: PlantExtract, România	<i>Extractum: Passiflora incarnata</i> , <i>Avena sativa</i> , <i>Escholtzia californica</i> , <i>Melissa officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Valeriana officinalis</i>	sedativă în insomnii, stări de agitație psihică, cu excitabi- litate, stări de dezechili- brul a sistemului nervos vegetativ
15.	Stresonorm , capsule, N60. Producător: VitaPharm Com, R. Moldova	1 capsulă de zi conține ex- tract de: <i>Leonurus cardiaca</i> 40 mg, <i>Hypericum perfora- tum</i> 40 mg, <i>Mentha piperita</i> 20 mg, <i>Rutinum</i> 8 mg, <i>Vi- tamina B6</i> -2 mg, <i>Vitamina B1</i> - 1,5 mg; 1 capsulă de noapte- <i>Extractum Eschs- cholzia</i> 100 mg, <i>Passiflora incarnata</i> 55 mg, <i>Rutinum</i> 5 mg	sedativă, reprezintă un complex din două componente: capsula de zi, administrată dimineața, și cea de noapte, administrată înainte de somn, tratamentul pentru o perioadă de 2-4 săptămâni

16.	Valeriana Plus , granule, 20 g, flacon, N1, produs homeopatic. Producător: Doctor N, Rusia	<i>Passiflora incarnata</i> C3, <i>Zincum valerianicum</i> C6, <i>Valeriana officinalis</i> C3, <i>Strychnos ignatia</i> C6, <i>Crataegus laevigata</i> C3, <i>Leonurus cardiaca</i> C3, <i>Ambra grisea</i> C6, <i>Bromum</i> C6, <i>Hyoscyamus niger</i> C6	sedativă, cardiosedativă, antidepresivă, hipnotică, anticonvulsivantă în stări de excitație nervoasă, supraexcitație, migrenă, tulburări funcționale cardiovasculare
-----	--	---	--

***Rauwolfiae radices* – rădăcini de rauwolfie**
***Rauwolfia serpentina* (L.) Benth. – rauwolfie**
 Fam. **Apocynaceae**

Compoziție chimică: părțile subterane ale rauwolfiei conțin peste 25 de alcaloizi, derivați ai indolului, formați din derivați ai triptofanului. Alcaloidul principal este rezerpina, ce constituie cca 10 %. În cantități mai mici se conțin: serpentina, papaverina, aimalina, iohimbina. Pe lângă alcaloizi sau mai identificat flavonoide, heterozide ale quercetolului și kaempferolului, stigmasterol, acizi organici.

Întrebuințări: preparatele de rauwolfie sunt folosite în tratamentul hipertensiunii arteriale, prin rezerpină, ce manifestă acțiune vasodilatatoare și diuretică. Reduce tonusul simpatic și relaxează musculatura vasculară netedă prin epuizarea stocului de norepinefrină din terminațiile simpatice vasculare și encefalice. Totodată, rezerpina reduce și rezervele de serotonină și dopamină din structurile encefalice, cu efecte antipsihotice moderate, cu declanșare de depresie, pentru unele persoane. Se recomandă în nevroze, psihoze, tensiune premenstruală, hipertiroidie, tulburări nervoase preclimacterice și climacterice, în tratamentul psoriazisului. În doze mici manifestă acțiune hipotensivă, administrată în hipertensiune arterială moderată și severă, în doze mari este sedativă. Aimalina manifestă acțiune antiaritmice. Dintre substanțele naturale antiaritmice, după eficiență terapeutică, aimalina este situată pe primul loc, urmată de chinidină și sparteină.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Adelphane-Esidrex , comprimate, N10, N50, Producător:	<i>Reserpinum</i> 0,1 mg <i>Dihydralazini sulfatum</i> 10 mg, <i>Hydrochlorthiazii</i>	antihipertensivă, simpatolitică, vasodilatatoare, diuretică,

	Novartis, Elveția	<i>dum</i> 10 mg	în hipertensiune moderată
2.	Clorhidrat de Yohimbină , comprimate, 5 mg, N20, N50, Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	<i>Clorhidrat de Yohimbină</i> , izolat din <i>Rauwolfia serpentina</i>	vasodilatatoare, dilată vasele periferice ca rezerpina, pentru o perioadă de timp mai scurtă, crește tonusul parasimpatic, mărește performanțele sexuale la bărbați prin creșterea erectilității
3.	Dormocare , capsule, N30, Producător: Piramal Life, India	<i>Extractum: Rauwolfia serpentina</i> 25 mg, <i>Convulvulus pluricaulis</i> 150 mg, <i>Nardostachys jatamansi</i> 100 mg, <i>Withania somnifera</i> 50 mg	sedativă, în stări de stres de diferită genereză, insomnii
4.	Hiposerpil , comprimate, 0,25 mg, N50, Producător: Sicomed, România	<i>Reserpinum</i> 0,25 mg	antihipertensivă, vasodilatatoare și neurosedativă cu instalare lentă și prelungită
5.	Normatens , drajeuri, N20, N40, Producător: Polfa, Polonia	<i>Reserpinum</i> 0,1 mg, <i>Dihydroergocristinum metansulfonat</i> 0,58 mg, <i>Cloпамidum</i> 5 mg	antihipertensivă, vasodilatatoare, diuretică, în forme de hipertensiune primară și secundară, în care nu s-au obținut rezultate satisfăcătoare prin monoterapie
6.	Plecidrex , comprimate, N10, N10x10, Producător: Plethico, India	<i>Reserpinum</i> 0,1 mg, <i>Dihydralazini sulfas</i> 10 mg, <i>Hydrochlorthiazidum</i> 10 mg	antihipertensivă (rezerpină), vasodilatatoare (dihidralzină), diuretică (hidroclortiazidină), în hipertensiune arterială moderată și severă
7.	*Reserpin , comprimate, 0,1 mg, N50	<i>Reserpinum</i> 0,1 mg	antihipertensivă, vasodilatatoare și

			sedativă, diuretică, în hipertensiune moderată și severă
8.	Raunatin, comprimate filmate, 0,002 g, N10x10, Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	<i>Reserpinum</i> 0,002 g	antihipertensivă, în hipertensiune arterială de gradul I, II, aritmii cardiace, stări nevrotice
9.	Speman, comprimate filmate, N100, Producător: Himalaya, India	<i>Rauwolfia serpentina, Orchis mascula, Lactuca scariola, Hygrophila spinosa, Mucuna prurens, Parmelia perlata, Leptadenia reticulata, Argyreia speciosa, Tribulus terrestris</i>	anabolizantă, în afecțiunile funcțiilor sexuale, adenomul benign de prostată

***Secale cornutum* – cornul-secărei**
***Claviceps purpurea* (Fries) Tulasne**
 Fam. **Clavicipitaceae**

Compoziție chimică: scleroții ciupercii, care parazitează pe unele specii din familia Poaceae, mai frecvent pe secară, conțin până la 0,2 % de alcaloizi, derivați ai acizilor lizergic și izolizergic. Activi terapeutic sunt considerați alcaloizii izomeri D ai acidului lizergic, izomerii acidului izolizergic fiind inactivi. După structura chimică, alcaloizii indolici din cornul-secărei se împart în grupul ergometrinei, ergotaminei, ergotoxinei, ergoxinei și clavinei, cei mai activi fiind grupul ergotaminei.

Întrebuințări: acțiunea principală a alcaloizilor din cornul-secărei este ocitocică, manifestată de oxitocină prin stimularea contracțiilor fibrelor netede ale mușchiului intern. Se administrează în obstetrică și ginecologie pentru contractarea atoniei uterului după naștere. În supra-doze poate produce contracții de tip tetanic. LSD este o prescurtare pentru acidul lizergic dietilamid, ce prezintă o substanță halucinogenă puternică, extrasă din cornul-secărei în 1938 (Albert Hoffman), interzisă în fabricare și consum pentru proprietatea de a distorsiona percepțiile consumatorului, cu un grad înalt de toxicitate și dependență, numit și consumul suprem al dezintegrării interioare. Pâinea preparată din făină de secară infectată cu scleroții ciupercii duce la ergotism, care se manifestă sub formă gangrenoasă sau convulsivă, cu simptome neurologice, contracții musculare dureroase, halucinații, colaps.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aesculus Compositum , picături orale, 50 ml, N1, preparat homeopat combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Aesculus hippocastanum</i> X1, <i>Secale cornutum</i> X3, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Viscum album</i> X3, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Hamamelis virginiana</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Baryta iodata</i> X6, <i>Solanum nigrum</i> , X6 <i>Nicotiana tabacum</i> X10	venotonizantă, flebotonică, spasmolitică, analgezică în dereglări ale circulației sanguine, varice, hemoroizi, nu se administrează copiilor sub 12 ani
2.	Ergomet , soluție injectabilă, 0,2 mg/1 ml, fiole N10. Producător: Biofarm, România	<i>Ergometrinum</i> 0,2 mg	antihemoragică administrat în hemoragii postpartum sau postabortum, în atonie uterină
3.	Maleat de ergometrină , soluție injectabilă, 0,2 mg/ml, fiole N10. Producător: Zentiva, România	<i>Ergometrinum</i> 0,2 mg	antihemoragică în hemoragii postpartum sau postabortum, atonie uterină, operații cezariene
4.	Oxitocină , soluție injectabilă, 5 UV/ml, N10. Producător: BalkanPharmaceuticals, R. Moldova	<i>Oxytocinum</i> 5 UV/ml	stimulatoare uterină, vasopresoare pentru stimularea travaliului la termen sau inducerea avortului
5.	Oxitocin Grindeks , soluție injectabilă, 5UV/ml, 1 ml N5x2. Producător: Grindeks, Letonia	<i>Oxytocinum</i> 5 UV/ml	ocitocică pentru stimularea travaliului la termen sau inducerea avortului

Strychni semina – semințe de nucă-vomică

***Strychnos nux-vomica* L.** – nucă-vomică

Fam. Loganiaceae

Compoziție chimică: semințele de nucă-vomică conțin alcaloizi

indolici cca 5 %, principiul activ stricnina constituind 50 % din totalul alcaloizilor, cca 40 % revin brucinei, care servește ca etalon de amăreală, dar nu se utilizează în terapeutică. În cantități mai mici s-au identificat: pseudostricnina, vomicina, izostricnina, laganozida (o heterozidă amară), ulei gras.

Întrebuințări: stricnina este un excitant al sistemului nervos central, cu acțiune predominant bulbară, administrată în paralizii periferice de origine toxică, reumatică sau infecțioasă. Poate fi utilizată și ca analeptic respirator, având însă un grad sporit de toxicitate, este contraindicată în afecțiuni hepatice, renale și hipertensive. Din semințe se prepară tinctură, utilizată și ca tonic muscular.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Colocynt-plus , granule homeopatice, 20 g, N1. Producător: Doctor N, Rusia	<i>Stychnos nux-vomica</i> C6, <i>Citrullus colocynthis</i> C3, <i>Lycopodium clavatum</i> C3, <i>Chamomilla officinalis</i> C3, <i>Cyclamen europaeum</i> C3	antiinflamatoare, analgezică, spasmolitică, colagogă, stimulent în gastrite cronice, gastroduodenite, colicistopatii cu spasm dischinetice, flatulență
2.	Eubioflor , soluție, 30 ml, N1, flacon cu pipetă numărătoare, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Nux vomica</i> X6, <i>Veratrum album</i> 6X, <i>Althaea officinalis</i> X4, <i>Candida albicans</i> X12, <i>Carduus marianus</i> X4, <i>Uncaria tomentosa</i> X4, <i>Colibacillinum</i> X6, <i>Colon</i> X6, <i>Gallbladder</i> X6, <i>Hepar suis</i> X12, <i>Indolum</i> X6, <i>Mercurius solubilis</i> X6, <i>Okoubaka aubrevillei</i> 6X, <i>Pancreas</i> X12, <i>Pink trumpet tree</i> X4, <i>Taraxacum</i> X4, <i>Vaccinium</i> X4	adjuvant în tratamentul disbiozei intestinale și pentru profilaxia disbiozelor în perioada tratamentului și după tratament cu antibiotice
3.	Guna Addict 1 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Nux vomica</i> D6, <i>Juniperus communis</i> D1, <i>Plantago major</i> D1, <i>Caffeinum</i> D6, <i>Caladium seguinum</i> D4, <i>Tabacum</i> D6, <i>Chamomilla</i>	preparat homeopatic administrat în incapacitatea de concentrare legată de utilizarea zahărului,

		D1, <i>Chelidonium majus</i> D1, <i>Nicotinum</i> D6, <i>Papaver rhoeas</i> C12, <i>Saccharum</i> D6, <i>Scrophularia nodosa</i> D1	nicotinei, alcoolului, produselor ce induc dependență
4.	Guna-Bowel , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Nux vomica</i> X6, <i>Chelidonium majus</i> X2, <i>Aloe socotrina</i> X2, <i>Aluminum</i> X6, <i>Bryonia alba</i> X6, <i>Carduus marianus</i> X2, <i>Collinsonia</i> X2, <i>Cholecalciferol</i> X2, <i>Colon</i> X6, <i>Niacin</i> X2, <i>Pantothenic acid</i> X2, <i>Rectum</i> X6, <i>Rhamnus frangula</i> X2, <i>Rheum</i> X2, <i>Skatolum</i> X6, X10, <i>Taraxacum officinale</i> X2, <i>Thiaminum hydrochloricum</i> X4	preparat homeopatic, administrat pentru detoxifierea organismului în disconfort abdominal, constipații
5.	Guna-Digest , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Nux vomica</i> D3, <i>Anisum vulgare</i> D1, <i>Gentiana lutea</i> D1, <i>Angelica archangelica</i> D1, <i>Abrotanum</i> D1, <i>Amylase pancreatic</i> X2, <i>Colocynthis</i> D3, <i>Diencephalon</i> D3, <i>Duodenum</i> D6, <i>Gall bladder</i> D6, <i>Liver</i> D6, <i>Pancreas</i> D6, <i>Pylorus</i> D6, <i>Thiaminum hydrochloricum</i>	antiinflamatoare, carmিনativă, dezintoxicantă, spasmolitică, preparat homeopatic, administrat în indigestii și dispepsii
6.	Gastricumeel , comprimate, N50, preparat homeopat combinat. Producător: Heel, Germania	<i>Strychnos nux-vomica</i> D4, <i>Argentum nitricum</i> D6, <i>Acidum arsenicosum</i> D6, <i>Pulsatilla pratensis</i> D4, <i>Carbo vegetabilis</i> D6, <i>Stibium sulfuratum nigrum</i> D6	antiinflamatoare, antispastică, sedativă, hemostatică în gastrite acute și cronice, dereglări funcționale ale tractului gastrointestinal
7.	Mastodynon , picături orale și comprimate, N20. Producător: Bionorica, Germania	<i>Strychnos ignatii</i> , <i>Vitex agnus castus</i> , <i>Caulophyllum thalictroides</i> , <i>Cyclamen purpurascens</i> , <i>Iris versicolor</i> , <i>Lilium tigrinum</i>	produs fitoterapeutic administrat în tulburări de ciclu menstrual, sindrom premenstrual, tulburări benigne ale sânilor, mastopatie

8.	Mucosa Compositum , soluție injectabilă, 2,2 ml, N5, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel, Germania	<i>Nux vomica</i> D13, <i>Veratrum</i> D4, <i>Ventriculus</i> D8, <i>Mucosa naris</i> D8, <i>Mucosa oris</i> D8, <i>Mucosa pulmonis</i> D8, <i>Mucosa oluli</i> D8, <i>Mucosa vezicae</i> D8, <i>Mucosa pylori</i> D8, <i>Mucosa duodeni</i> D8, <i>Mucosa jejuni</i> D8, <i>Mucosa ilei</i> D8, <i>Mucosa coli</i> D8, <i>Mucosa recti</i> D8, <i>Mucosa ductuschole-dochi</i> D8, <i>Pankreas</i> D10, <i>Belladonna</i> D10, <i>Pulsatilla</i> D6, <i>Mandragora</i> D10, <i>Momordica balsamina</i> D6	regeneratoare, imunomodulatoare, antiinflamatoare, dezintoxicantă în diverse afecțiuni inflamatorii ale tractului gastrointestinal cu sau fără ulcer, căilor respiratorii și urinare
9.	Nux-Vomica , picături orale, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel, Germania	<i>Strychnos nux-vomica</i> D10, <i>Citrus colocyntis</i> D20, <i>Bryonia</i> D 6, <i>Lycopodium clavatum</i> D10	antiinflamatoare în dereglări funcționale ale tractului gastrointestinal, afecțiuni toxice ale ficatului
10.	Nux-Vomica-Homaccord , picături orale, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel, Germania	<i>Strychnos nux-vomica</i> X3, <i>Citrus colocyntis</i> X3, <i>Bryonia</i> X3, <i>Lycopodium clavatum</i> X3	antiinflamatoare în dereglări funcționale ale tractului gastrointestinal, căilor biliare și ficatului
11.	Tentex-Forte , comprimate filmate, N10, N100. Producător: Himalaya, India	<i>Strychnos nux-vomica</i> 16 mg, <i>Withania somnifera</i> 65 mg, <i>Abelmoschus moschatus</i> 10 mg, <i>Argyreia nervosa</i> 32 mg, <i>Mucuna pruriens</i> 32 mg, <i>Shilajeet</i> 32 mg <i>Crocus sativus</i> 25 mg, <i>Orchis mascula</i> 16 mg, <i>Anacyclus pyrethrum</i> 16 mg, <i>Sida cordifolia</i> 16 mg, <i>Bombax ceiba</i> 16 mg, <i>Piper nigrum</i> 5 mg	tonizantă, anabolizantă, afrodisiacă în dereglări sexuale, crește libidoul și potența sexuală, mecanismul acțiunii este neclar

8.10 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI PURINICI

Cacao semina – semințele arborelui-de-cacao

Theobroma cacao L. – arbore-de-cacao

Fam. Sterculiaceae

Compoziție chimică: semințele arborelui-de-cacao (cotiledoanele) conțin până la 2 % teobromină, în cantități mai mici au fost identificate: cafeină (0,2 %), substanțe tanante, antocianozide, ulei gras și urme de ulei volatil.

Întrebuințări: teobromina este un bun stimulator al activității cardiace. Poate fi întrebuințată în spasme ale vaselor coronare, hipertonie, ateroscleroză. Pulberea de cacao este folosită în industria farmaceutică ca corector de gust. Semințele arborelui-de-cacao manifestă acțiune diuretică prin teobromină și acid clorogenic. Acțiunea diuretică a teobrominei este de durată mai lungă și mai intensă decât a cafeinei, potențată în asociere cu salicilatul de sodiu. Uleiul de cacao este eficient pentru echilibrarea tonului pielii, menținerea pH-ului, hidratare, prin conținutul de acizi grași, calmarea iritațiilor, în special în eczeme și dermatite.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Cognityl, capsule, 16 g, N20. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Extractum Theobromae cacao</i> 250 mg, <i>Camellia sinensis</i> 250 mg, <i>Coffeinum</i> 19 mg	tonică, psihostimulantă prin xantine (cafeina și teobromina), administrat pentru efort intelectual
2.	* <i>Oleum Theobromatis</i>	<i>Theobroma cacao</i>	utilizat în industria farmaceutică, oferă hidratare prin acizi grași

Coffeae semina – semințe de cafea

Coffea arabica L. – cafea

Fam. Rubiaceae

Compoziție chimică: semințele de cafea conțin până la 3 % alcaloizi purinici, principalul fiind cafeina, în cantități mici, fiind identificate teobromina (0,002 %), teofilina (0,001 %), xantina, hipoxantina, alături de substanțe tanante și lipide.

Întrebuințări: semințele de cafea posedă proprietăți stimulente exci-

tante, prin cafeină și tonice, prin teofilină. Cafeina atenuează oboseala, crește capacitatea de muncă fizică și intelectuală, reduce presiunea intracraniană și, respectiv, cefaleea. Stimulează nu doar activitatea sistemului nervos central, dar și ritmul cardiac, respirația, acționând și ca un diuretic, prin acidul clorogenic. Cercetările recente au descoperit efecte suplimentare de stimulare care nu sunt legate doar de conținutul de cafeină, teobromină și teofilină, în cafea fiind descoperit un principiu activ care stimulează sinteza unor hormoni (cortizonul și adrenalina). Prin stimularea activității intelectuale, cafeaua și-a găsit aplicare largă și în industria alimentară.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Antinevralgic P , comprimate, N10, N10x2. Producător: Zentiva, Cehia	<i>Acidum acethylsalicylicum</i> 250 mg, <i>Paracetamolum</i> 150 mg, <i>Coffeinum</i> 20 mg	analgezică, antipiretică în cefalee, nevralgii, stări de răceală, frisoane
2.	Antinevralgic Forte , comprimate, N10x2. Producător: Zentiva, Cehia	<i>Acidum acethylsalicylicum</i> 250 mg, <i>Paracetamolum</i> 250 mg, <i>Coffeinum</i> 50 mg	analgezică, antipiretică în cefalee din epizoade de migrenă și de tip tensional
3.	Citramon M , comprimate, N6. Producător: Farnaco, R. Moldova	<i>Acidum acethylsalicylicum</i> 240 mg, <i>Paracetamolum</i> 180 mg, <i>Coffeinum</i> 30 mg	analgezică, antipiretică în cefalee, nevralgii, răceală, stări febrile
4.	Citramon-Forte , comprimate, N6x20. Producător: Stirolbiofarm, Ucraina	<i>Acidum acethylsalicylicum</i> 320 mg, <i>Paracetamolum</i> 240 mg, <i>Coffeinum</i> 40 mg	analgezică, antipiretică în cefalee, nevralgii, sindromul algic de intensitate moderată
5.	Cafeină benzoat de sodiu , soluție injectabilă, 20 %, 1 ml, fiole N10. Producător: Borisov, Belarus	<i>Cofeină benzoat de sodiu</i> , 20 %	psihostimulantă în boli infecțioase și intoxicațiile asociate cu inhibiția centrului respirator și funcțiilor cardiovasculare
6.	Coldrex , comprimate, N12, N24.	<i>Paracetamolum</i> 500 mg, <i>Coffeinum</i> 25 mg,	analgezică, antipiretică în febra

	Producător: Mitheklina, Marea Britanie	<i>Phenylephrini hydrochloridum</i> 10 mg, <i>Terpinum hydratum</i> 20 mg, <i>Acidum ascorbicum</i> 30 mg	din stări gripale, răceală, pentru ameliorarea simptomatică pe termen scurt a gripei
7.	Ephimigrin , comprimate, N20. Producător: Euro-pharm, România	<i>Coffeinum</i> 20 mg, <i>Acidum acetylsalicylicum</i> 350 mg, <i>Paracetamololum</i> 250 mg.	analgezică, antipiretică în cefalee, migrenă
8.	Excedrin , comprimate filmate, N2, N10, N24. Producător: Novartis, Elveția	<i>Coffeinum</i> 65 mg, <i>Paracetamololum</i> 250 mg, <i>Acidum acetylsalicylicum</i> 250 mg.	analgezică, antipiretică în migrenă, cefalee, febră
9.	Panadol Extra , comprimate filmate. Producător: Glaxo-smithkline, Marea Britanie	<i>Coffeinum</i> 65 mg, <i>Paracetamololum</i> 500 mg,	analgezică, antipiretică în cefalee, dureri, în tratamentul simptomatic al durerilor de intensitate ușoară
10.	Saridon , comprimate, N10, Producător: Bayer Co. Elveția	<i>Paracetamololum</i> 250 mg, <i>Coffeinum</i> 50 mg, <i>Propyphenazonum</i> 150 mg	analgezică, antipiretică în cefalee, odontalgie, dismenoree, dureri postoperatorii și reumatice
11.	Sedalgin comprimate, N20. Producător: Pharmacia AD, Bulgaria	<i>Phenacetinum</i> 200 mg, <i>Acidum acetylsalicylicum</i> 200 mg, <i>Coffeinum</i> 50 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 25 mg, <i>Codeini phosphatum</i> 10 mg	analgezică, antipiretică, psiholeptică în migrenă, nevrite, nevralgii, artrite, răceală, febră
12.	Sedalgin Neo , comprimate, N20. Producător: Balkan-pharma, Bulgaria	<i>Paracetamololum</i> 300 mg, <i>Metamizolum</i> 150 mg, <i>Coffeinum</i> 50 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 15 mg, <i>Codeini phosphatum</i> 10 mg	analgezică, antipiretică în cefalee, odontalgie, migrene, traume, intervenții chirurgicale, răceală, febră
13.	Sedalgin Plus , comprimate, N20. Producător: Balkan-pharma, Bulgaria	<i>Metamizolum</i> 500 mg, <i>Coffeinum</i> 50 mg, <i>Thiamini hydrochloridum</i> 38,75 mg	analgezică în cefalee, migrenă, traume, intervenții chirurgicale, dureri reumatice

14.	Solpadeine , comprimate efervescente, N12. Producător: Glaxosmitheklīne, M. Britanic	<i>Paracetamolum</i> 500 mg, <i>Codeini phosphatum</i> 8 mg, <i>Coffeinum</i> 30 mg	analgezică, antipiretică în migrenă, cefalee, dureri dentare, nevralgii, febră
-----	---	---	--

***Colae semina* – semințe de cola**

***Cola nitida* (Vent.) A.Chev. – arbore-de-cola**

Fam. **Sterculiaceae**

Compoziție chimică: semințele arborelui-de-cola conțin până la 3,5 % cafeină, 0,05-0,1 % teobromină, 0,05 % teofilină, cca 2 % alte combinații tanoidice cum ar fi: colatină și colateină. La uscare, aceste combinații tanoidice de natură cateholică se scindează, iar catehinele sunt oxidate în flobafeni, numiți și „roșu de cola”.

Întrebunțări: semințele arborelui-de-cola sunt stimulente ale sistemului nervos central, prin cafeină, determină creșterea tensiunii arteriale și normalizează bătăile inimii, excitant cerebral în activitatea intelectuală. Sunt utilizate și în industria alimentară, inclusiv în băuturile răcoritoare Pepsi, Cola, Coca-Cola, ce conțin 10-30 mg% cafeină. Produsele medicamentoase cu conținut de cafeină sunt indicate la produsul vegetal – semințe de cafea.

***Theae folia* – frunze de ceai-chinezesc**

***Thea sinensis* L. – ceai-chinezesc**

Fam. **Theaceae**

Compoziție chimică: frunzele de ceai-chinezesc conțin până la 4 % alcaloizi purinici, cafeină (3 %), însoțită de teofilină (0,003 %), teobromină (0,2 %), xantină, hipoxantină. Au mai fost identificate substanțe tanante (cca 25 %), flavonoide, ulei volatil, vitamine.

Întrebunțări: cafeina este un bun stimulent encefalic, cardiorespirator, metabolic la nivelul celulelor sistemului nervos central, sporind activitatea intelectuală și fizică. Polifenolii și catehinele contribuie la combaterea radicalilor liberi, la diminuarea nivelului de colesterol, reduc riscul accidentului cerebral vascular. Substanțele tanante atribuie proprietăți astringente, iar flavonoidele proprietăți ale vitaminei P. În funcție de gradul de oxidare și metodele de prelucrare a frunzelor, deosebim mai multe tipuri de ceai: alb, verde și negru. Cel mai valoros este ceaiul verde, obținut prin uscarea rapidă a frunzelor, cu inactivarea enzimelor, este bogat în vitamina C, însoțită de alcaloizi purinici și taninuri. Produsele medicamentoase cu conținut de cafeină sunt indicate la produsul vegetal – semințe de cafea.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aloe Vitrum Beauty Elite , comprimate N60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Aloe arborescens folia</i> 25 mg, <i>Theae folia</i> 20 mg, <i>Laminariae stipites</i> 9 mg, <i>Menthae piperitae herba</i> 5 mg, <i>Olivae folia</i> 20 mg, <i>Urticae folia</i> 3 mg, <i>Anisi vulgaris fructus</i> 3 mg, <i>Zingiberis rhizomata</i> 3 mg, bioflavonoide, semințe de struguri, vitamine: A, C, E, D ₂ , B ₁ , B ₆ , B ₁₂	vitaminizantă în profilaxia avitaminozelor prin combinație de vitamine, minerale, microelemente și substanțe biologice active, stimulează procesele de regenerare în organism
2.	Ceai energizant , produs vegetal fragmentat, 50 g N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Sambuci flores</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Thymi vulgaris herba</i> , <i>Theae folia</i> , <i>Cydoniae fructus</i>	imunomodulatoare, energizantă în stări de oboseală și convalescență
3.	Ceai multivitaminic , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Theae folia</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Mali fructus</i> , <i>Origani flores</i> , <i>Robiniae flores</i> , <i>Thymi vulgaris herba</i> , <i>Calendulae flores</i> , <i>Rubi fruticosi folia</i> , <i>Crataegi fructus</i>	vitaminizantă în stări de convalescență prin complex de vitamine însoțite de uleiuri volatile
4.	Ceai pasiune , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Theae folia</i> , <i>Thymi vulgaris herba</i> , <i>Origani flores</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Calendulae flores</i>	tonică, administrat în stări de convalescență
5.	Insty , granule în sașete, 5,6 g, N5, Insty fără zahăr , granule în sașete, 5,6 g, N5. Producător: Herbion, Pakistan	<i>Thea sinensis</i> 125 mg, <i>Foeniculum vulgare</i> 75 mg, <i>Eucalyptus globulus</i> 35 mg, <i>Valeriana officinalis</i> 100 mg, <i>Salix alba</i> 750 mg, <i>Adhatoda vasica</i> 300 mg, <i>Viola odorata</i> 100 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 550 mg	expectorantă în răceală, inflamații catarale ale căilor respiratorii, stimularea expectorației, febră, cefalee, dureri musculare

6.	Sadifit , produs vegetal fragmentat, 3 g, N20. Producător: Lektraví, Ucraina	<i>Thea sinensis</i> 0,15 g, <i>Mentha piperita</i> 0,15 g, <i>Phaseolus vulgaris</i> 0,2 g, <i>Vaccinium myrtillus</i> 0,2 g, <i>Polemonium coeruleum</i> 0,2 g, <i>Helianthus tuberosus</i> 0,2 g	antidiabetică în dia- bet zaharat de tip II, forme ușoare și mo- derate, enterocolite, pancreatite cronice, colecistite cronice
7.	Vitrum Beauty Elite , comprimate, N60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Thea sinensis</i> 20 mg, <i>Aloe arborescens</i> 25 mg, <i>Laminaria saccharina</i> 9 mg, <i>Zingiber officinale</i> 3 mg, <i>Mentha piperita</i> 5 mg, <i>Olivae</i> 20 mg, <i>Urtica dioica</i> 3 mg, <i>Anisum vulgare</i> 3 mg, bioflavonoide, semințe de struguri, vitamine: A, C, E, D ₁₂ , B ₁ , B ₆ , B ₁₂	vitaminizantă în profilaxia avitami- nozelor, prin combinație de vi- tamine, minerale, microelemente și substanțe biologice active, stimulează procesele de rege- nerare din organism

8.11 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI TERPENOIDICI

Aconiti tuber – tuberculi de omag

Aconitum napellus Rap. – omag

Fam. Ranunculaceae

Compoziție chimică: tuberculii de omag conțin până la 3 % alcaloizi terpenoidici din grupul aconitinei (aconitina) și atizinei (songorina și acetilsongorina). Aconitina, la rândul ei, este formată din: aconitină (80 %), mezaconitină și hipaconitină, câte 10 %. Au mai fost identificați acizi organici, acidul aconitic, amidon, glucide. În tuberculii de omag a fost pusă în evidență și un alcaloid cu nucleu aporfenic – magnoflorida, întâlnit și în alte specii din familia Ranunculaceae.

Întrebuințări: omagul este utilizat cu mare precauție din cauza toxicității înalte: 1 mg de aconitină poate produce moartea unui om adult prin paralizie respiratorie, printr-un număr mare de metoxi și oxidrili esterificați. La depășirea dozelor, produsele obținute din tuberculii de omag provoacă iritarea mucoaselor și a pielii, încetinirea pulsului și a respirației, stare de somnolență. Se administrează mai frecvent prin preparate homeopatice combinate, ca antinevralgic, anticongestiv, hipotermizant și stimulent respirator. Aplicat local, produce senzație de căldură și apoi de anestezie, prin acțiune asupra terminațiilor nervoase.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aflubin , comprimate sublinguale, N12 și picături orale 20 ml, N1, preparat homeopatic. Producător: Richard Bittner, Austria	<i>Aconitum napellus</i> D6, <i>Gentiana lutea</i> D1, <i>Bryonia cretica</i> D6, <i>Ferrum phosphoricum</i> D12, <i>Acidum sarcolacticum</i> D12	pentru ameliorarea simptomelor gripei, infecțiilor gripale și răcelii, adjuvant în tratamentul durerilor la nivelul membrelor și simptomelor reumatice
2.	Bioline Cold , comprimate sublinguale, N15, N45, preparat homeopatic combinat. Producător: Walsh Pharma, S.U.A	<i>Aconitum napellus</i> D6, <i>Echinacea angustifolia</i> D4, <i>Dulcamara</i> D6, <i>Eupatorium perfoliatum</i> D4, <i>Euphrasia officinalis</i> D6, <i>Pulsatilla nigricans</i> D6, <i>Gelsemium sempervirens</i> D6, <i>Sulfurum</i> D8, <i>Sanguinaria canadensis</i> D6	expectorantă, recomandat în tratament complex al afecțiunilor inflamatorii ale căilor respiratorii superioare, în tuse uscată și iritantă
3.	Guna Anti-Age Vein , soluție, 30 ml, N1 și granule 4 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Aconitum napellus</i> D10, <i>Aesculus hippocastanum</i> D3, <i>Viscum album</i> D3, <i>Arnica montana</i> D10, <i>Atropa belladonna</i> D10, <i>Hamamelis virginiana</i> D3, <i>Cinchona officinalis</i> D10, <i>Lymphatic vessel</i> C7, <i>Mercurius solubilis</i> D10, <i>Pulsatilla</i> D10, <i>Vein</i> C4	preparat homeopatic combinat administrat pentru ameliorarea temporară a simptomelor în tromboflebite
4.	Guna Flam , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Aconitum napellus</i> D6, <i>Atropa belladonna</i> D6, <i>Apis mellifica</i> D6, <i>Bryonia alba</i> D6, <i>Citricum acidum</i> D3, <i>Conjunctiva tissue</i> D12, <i>Phytolacca decandra</i> D6, <i>Pineal gland</i> D6, <i>Pituitary</i> D200, <i>Pyrogenium</i> D30	antiinflamatoare, administrat în ameliorarea durerilor minore și celor cauzate de inflamația acută și cronică, în traumatisme și febră acută
5.	Guna Oral Spray ,	<i>Aconitum napellus</i> X3,	antiinflamatoare,

	spray oral, 50 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Achillea millefolium</i> X3, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Echinacea purpurea</i> X2, <i>Atropa belladonna</i> X4, <i>Hypericum perforatum</i> X3, <i>Symphytum officinale</i> X6, <i>Hamamelis virginiana</i> X2	decongestionantă, drenantă, bactericidă, antivirală, imunostimulatoare, ameliorează circulația sanguină
6.	Sedatif PC , comprimate, N40, preparat homeopatic combinat. Producător: Laboratoarele Boiron	<i>Aconitum napellus</i> CH6, <i>Atropa belladonna</i> CH6, <i>Calendula officinalis</i> CH6, <i>Abrus precatorius</i> CH6, <i>Chelidonium majus</i> CH6, <i>Viburnum opuli</i> CH6	sedativă în stări de anxietate, iritabilitate, în tulburări de somn, administrat pacienților surmenați și copiilor agitați după vârsta de 6 ani
7.	Traumeel S , unguent, 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Symphytum officinale</i> D4, <i>Achillea millefolium</i> TM, <i>Arnica montana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hamamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum napellus</i> D1	analgezică, regeneratoare pentru tratamentul rănilor și ulcerelor, ameliorarea simptomelor inflamatorii și dureroase din luxații și alte traumatisme ale aparatului locomotor
8.	Tusomag , picături orale, 20 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Tincturae Thymi vulgaris herba</i> 19 g, <i>Tincturae Belladonnae radices</i> 15 g, <i>Tincturae Aconiti tuber</i> 10 g, <i>Aqua Amygdalarum amarum</i> 15 g, <i>Codeini phosphatum</i> 1 g, <i>Bromophormium</i> 10 g, <i>Bensuatium sodium</i> 1 g, <i>Spiritus aethylicus</i> ad 100 g	expectorantă, fluidizant al expectorației, sedativ al tusei uscate și iritante; depășirea dozelor provoacă iritarea mucoaselor și pielii, prin aconitină

***Delphinii consolidae flores* – flori de nemțșori-de-câmp**

***Delphinium consolida* L. – nemțșori-de-câmp**

Fam. **Ranunculaceae**

Compoziție chimică: florile de nemțșori-de-câmp conțin alcaloizi terpenoidici tip aconitinic (delsolina și delcosina, delfelatina, licotonina),

prin conținutul lor, produsul vegetal este toxic. Au mai fost identificați: antociane (delfinina), ce conferă culoare florilor, însoțite de substanțe amare și tanante.

Întrebuințări: florile de nemțșori-de-câmp posedă acțiune hipotensivă, potențată în asociere cu alte produse vegetale. Sunt utilizate în medicina populară pentru acțiune analgezică, hemostatică în tratamentul leucoreei și în afecțiuni ale vezicii urinare, sub formă de infuzie. Utilizările speciei sunt limitate prin toxicitatea alcaloizilor terpenoidici. Florile servesc și ca colorant vegetal.

8.12 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI STEROIDICI

Solani laciniati herba – părți aeriene de zârnă-australiană

Solanum laciniatum Ait. – zârnă-australiană (laciniată)

Fam. **Solanaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de zârnă-australiană conțin 1-2 % de alcaloizi steroidici, agliconul cărora este solasodina (solasonina și solamargina). Partea glucidică pentru solasonină este formată din ramnoză, galactoză și glucoză, iar pentru solamargină din două molecule de ramnoză și una de glucoză. De la începutul înfloririi și până la fructificare, totalul de solasodină crește în frunzele de zârnă-australiană de la 1,1 % până la 1,7 %, iar în părțile aeriene de la 1,0 % până la 1,3 %, cu un conținut mai înalt în frunze. Cercetările denotă că solasodina se poate extrage cu un randament de 70 % din produsul vegetal proaspăt recoltat, față de 60 % din produsul uscat.

Întrebuințări: solasodina manifestă acțiune antimicotică, iar totalul de glicocalcoizi sunt activi în dermatoze. Părțile aeriene de zârnă-laciniată servesc mai mult în industria farmaceutică pentru extragerea solasodinei, utilizată ca materie primă în semisinteza hormonilor steroizi (progesteron, cortizon, testosteron).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Progestogel , gel, 1 %, 80 g, N1. Producător: Laboratories Int. Franța	<i>Progesteronum</i> 1 %	inhibă secreția gonadotropinelor hipofizare, prevenind maturizarea foliculelor și ovulația

2.	Utrogestan, capsule moi, 100 mg, N15x2 și ovule vaginale moi, 200 mg, N7. Producător: Laboratories Int. Franța	<i>Progesteronum</i> 100 mg / 200 mg	inhibă secreția gonadotropinelor hipofizare, se utilizează în amenoree și insuficiență ovariană
----	--	---	---

***Veratri rhizomata cum radicibus* – rizomi cu rădăcini de strigoaie**
***Veratrum album* L. – strigoaie**

Fam. Liliaceae

Compoziție chimică: părțile subterane de strigoaie conțin 1- 2,5 % alcaloizi steroidici: jervina (tip veratraminic), rubijervina (tip solanidinic) și alcaloizi esteri (tipul cevinei) în care se regăsesc protoveratrinele A și B. Alcaloidul principal este jervina, urmat de veratramină, însoțite de rezine, lipide, amidon, substanțe minerale.

Întrebuințări: rizomii cu rădăcini de strigoaie manifestă acțiune hipotensivă, neurosedativă, hipnotică, prin prezența protoveratrinelor (glucoalcaloizilor), deși jervina nu este dotată cu acțiune hipotensivă. În trecut, pulberea și tinctura obținută din rădăcini de strigoaie erau folosite în reumatism, gută, ca sedativ în afecțiuni nervoase, sau extern, în afecțiuni ale pielii. Astăzi, luând în considerare că doza terapeutică este aproape de cea toxică, produsul vegetal este mai frecvent utilizat în veterinărie, ca parazitocid, sub formă de tinctură și apă de strigoaie. Strigoaia se regăsește și în componența unor produse homeopatice. Se administrează în pediculoză, prin paralizia sistemului nervos al ectoparaziților, în urma eliminării acidului gama-aminobutiric din țesutul nervos al paraziților, urmată de supraexcitație neuronală, prin conținut de jervină și rubijervină.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Anti-P, soluție pentru uz extern, 50 ml, flacon, N1. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Veratri rhizomata cum radicibus</i> 70 g, <i>Aetheroleum Lavandulae</i> 0,25 g, <i>Betulae pix</i> 0,04 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 70 % ad 1000 ml	în pediculoza capului și firiază pubiană prin provocarea paraliziei sistemului nervos al ectoparaziților
2.	Eubioflor, soluție, 30 ml, N1, flacon cu pipetă	<i>Veratrum album</i> X6, <i>Nuxvomica</i> X6, <i>Althaea officinalis</i> X4, <i>Candida</i>	antiinflamatoare, antibacteriană, adjuvant în tratamentul

	numărătoare, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>albicans</i> X12, <i>Carduus marianus</i> X4, <i>Colon</i> X6, <i>Colibacillinum</i> X6, <i>Gallbladder</i> X6, <i>Hepar suis</i> X12, <i>Indolum</i> X6, <i>Mercurius solubilis</i> X6, <i>Okoubaka aubrevillei</i> X6, <i>Pancreas</i> X12, <i>Pink Taraxacum</i> X4, <i>Vaccinium</i> X4	disbacteriozei intestinale și profilaxia disbacteriozelor, în perioada tratamentului și după tratament cu antibiotice
3.	Gastrokind , comprimate, N150. Producător: Deutsche Homöopathie, Germania	<i>Veratrum album</i> D12, <i>Okoubaka</i> D4, <i>Croton tiglium</i> D6, <i>Arsenicum album</i> D6	preparat homeopatic combinat, administrat în tulburări gastrointestinale la copiii până la un an
4.	Hepeel , comprimate sublinguale, N50, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel, Germania	<i>Veratrum album</i> D6, <i>Chelidonium majus</i> D4, <i>Chininum</i> D3, <i>Lycopodium clavatum</i> D3, <i>Nux moschata</i> D4, <i>Carduus marianus</i> D2, <i>Phosphorus</i> D6, <i>Citrullus colocynthis</i> D3	hepatoprotectoare, spasmolitică, coleretică și antiidiareică, administrat în afecțiunile cronice ale ficatului și căilor biliare, colecistită, litiază biliară, enterite și colite cronice

8.13 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE ALCALOIZI ACICLICI

Capsici fructus – fructe de ardei

Capsicum annum L. – ardei

Fam. Solanaceae

Compoziția chimică: fructele de ardei conțin alcaloizi aciclici cca 1,5 %, dintre care principalul este capsaicina, responsabilă de gustul iute, arzător. Capsaicina este localizată în celulele secretoare, concentrate în epiderma semințelor varietăților iute. Mai conțin ulei gras, carotenoide (ce conferă culoare), ulei volatil, vitaminele C, A, E, B, PP, enzime: peroxidaza, lipozidaza, macroelemente K, Na, S, F, Mg și microelemente: Fe, Mn, Cu, Co. Ardeii verde conține mai multă vitamină C (139-160 mg/kg), iar cel roșu este mai bogat în beta-caroten (127-284 mg/kg).

Întrebuințări: fructele de ardei din speciile iuți manifestă acțiune revulsivă și rubefiantă, exprimată de alcaloidul capsaicina, fără să inducă vezicații. Capsaicina determină, la nivelul pielii, o congestie locală superficială, prin activarea circulației locale, și o desconggestionare în profunzime.

Produsele medicamentoase sunt utilizate în nevralgii, combaterea durerilor reumatice, iar ardeii iute este indicat și în tratarea căderii părului, tonifierea coardelor vocale la cântăreți, oratori și profesori.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	A acțiune și întrebuințări
1.	Capsicam , unguent, 30 g N1, 50 g, N1. Producător: Tallina Farm, Estonia	<i>Capsaicinum</i> 0,2 g, <i>Benzylnicotinatium</i> 3 g, <i>Oleum Terebinthiniae</i> 3 g, <i>Camphorum</i> 3 g, <i>Dimexidum</i> 5 g, <i>Vehiculum</i> ad 100 g	revulsivă în nevralgii, artroze, cu scopul reducerii rigidității musculare și ameliorării microcirculației, pentru pregătirea sportivilor
2.	*Emplastrum Capsici , emplastru, N4 și în flacon, 50 ml, 100 ml	<i>Extractum Capsici fructus</i> 100 g, <i>Spiritus aethylicus</i> 90 % ad 1000 ml	rubefiantă, revulsivă, ajută la calmarea durerilor de tip reumatic și nevralgic
3.	Efcamon , unguent, 10 g, 20 g. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Tincturae Capsici</i> 4 g, <i>Camphorum</i> 10 g, <i>Oleum Dianthi</i> 3 g, <i>Oleum Sinapis</i> 3 g, <i>Oleum Cinnamici</i> 1 g, <i>Chloralhydratum</i> 3 g, <i>Oleum Eucalypti</i> 7 g, <i>Mentholum</i> 4 g, <i>Methylsalcylatum</i> 8 g, <i>Thymolum</i> 3 g	rubefiantă, revulsivă, analgezică în miozite, nevralgii, artrite infecțioase, spondiloze deformative
4.	Espol , unguent, 30 g N1. Producător: Nijfarm, Rusia	<i>Extractum Capsici spissum</i> 10 g, <i>Dimexidum</i> 3 g, <i>Oleum Coriandri</i> 0,25 g, <i>Oleum Lavandulae</i> 0,25 g, <i>Excipients</i> ad 100 g	revulsivă în artrite, miozite, nevralgii, artroză deformantă, tratament topic al luxațiilor și fracturilor
5.	Kofanol , comprimate, 750 mg. Producător: Nabros Pharm, India	<i>Extractum Capsici</i> 0,05 mg, <i>Extractum Glycyrrhizae</i> 27,5 mg, <i>Mentholum</i> 10 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 0,1 mg, <i>Oleum Anisi</i> 0,1 mg, <i>Oleum Menthae</i> 0,05 mg, <i>Oleum Pini</i> 0,025 mg	expectorantă, mucolitică, carminativă, antiinflamatoare în bronșite acute și cronice, infecții respiratorii
6.	Tinctura de ardei iute ,	<i>Extractum Capsici fructus</i> 20 g, <i>Spiritus aethylicus</i>	stimulativă a secrețiilor gastrointestinale,

	flacon, 50 ml, N1. Producător: Hofigal, România	70 % ad 100 ml	atenuează unele tulburări funcționale ale aparatului digestiv, recomandată persoanelor supuse ședințelor de dezalcoolizare
--	---	----------------	--

Colchici semina – semințe de brândușă-de-toamnă

Colchicum autumnale L. – brândușă-de-toamnă

Fam. **Liliaceae**

Compoziție chimică: semințele brândușei-de-toamnă conțin alcaloizi colchicinici până la 0,6 %, dintre care colchicina și colcamina sunt considerați principali. Au fost identificați și alți alcaloizi cu structură similară notați cu literele A, B, C etc. Dintre aceștia, alcaloidul F este identic cu colcamina sau democolcina, fiind un desacetil-metil-colchicină, iar elucidarea structurii multora dintre aceste substanțe necesită cercetări. Se mai conțin în semințe lipide (20 %), fitosteroli, glucide, taninuri, acid salicilic.

Întrebuințări: alcaloizii din brândușă-de-toamnă sunt foarte toxici, dar în doze terapeutice manifestă acțiune citostatică, prin colchicină și colcamină. Colchicina este prima substanță chimică pură izolată dintr-un produs vegetal natural cu acțiune citostatică. Produsele medicamentoase administrate în leucemii, împiedică mitoza celulelor în metafază, iar colcamina și democolcina sunt mai puțin toxice, comparativ cu colchicina și prezintă mai mult interes în cercetare și aplicare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Arnica-Heel , picături orale, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Arnica montana</i> X3, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Echinacea</i> X3, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Solanum dulcamara</i> X4, <i>Eucalyptus globulus</i> X4, <i>Solanum nigrum</i> X4, <i>Rhus toxicodendron</i> X6, <i>Eupatorium cannabinum</i> X2, <i>Bryonia alba</i> X4, <i>Apis mellifera</i> X4	antiinflamatoare în inflamații localizate sau generalizate, acute, subacute și cronice, pentru activizarea rezistenței organismului, profilaxia maladiilor infecțioase, nu se administrează copiilor sub 12 ani

2.	Bioline Arthritis , comprimate sublinguale, N15 și N45, preparat homeopatic combinat. Producător: Walsh Pharma, S.U.A	<i>Colchicum autumnale</i> D6, <i>Brionia alba</i> D4, <i>Coffea cruda</i> D6, <i>Cimicifugara cemoza</i> D4, <i>Dulcamara</i> D6, <i>Rhus toxicodendron</i> D4, <i>Apis mellifica</i> D9, <i>Rhododendron chrysanthum</i> D12	imunomodulatoare, adaptogenă, cu proprietăți antireumatice în mialgii, sindrom posttraumatic al țesuturilor moi, luxații, sindrom radicular, osteoartroze
3.	Colichicină , comprimate, 1 mg, N20. Producător: Biofarm, România	<i>Colchicinum</i> 1 mg	antimitotică și uricozurică, blochează amiloidoza antigutoasă, nu modifică metabolismul acidului uric
4.	Guna Cell , picături orale, în flacon, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Colchicum autumnale</i> D6, <i>Conium maculatum</i> D6, <i>Alpha lipoic acid</i> D3, <i>Podophyllum peltatum</i> D6, <i>Adenosimum cyclophosphoricum</i> D6, cu vitamine și microelemente	stimulează metabolismul celular, preparat destinat tratamentului slăbirii sau pierderii complete a memoriei, simptomelor condiționate de îmbătrânire

***Ephedrae herba* – părți aeriene de cârcel**

***Ephedra distachya* Bunge. – cârcel**

Fam. Ephedraceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de cârcel conțin până la 3 % de alcaloizi aciclici: L-metilefedrina, D-pseudoefedrina, stereoisomerul efedrinei, d-N-metilpseudoefedrina. Alcaloidul principal efedrina, sub forma izomerului levogir, prezintă derivatul fenilalchilaminei, format din fenilalanină. Au mai fost identificate taninuri, până la 10 %, poliholozide, flavonoide, substanțe minerale, urme de ulei volatil.

Întrebuințări: cârcelul este una dintre cele mai vechi plante cunoscute în medicina tradițională în China Antică. Se utilizează în industria farmaceutică ca sursă pentru obținerea efedrinei, cu acțiune simpatomimetică care în mod direct determină creșterea secreției de catecolamine (adrenalină), psihostimulatoare, similară amfetaminei, crește rezistența la efort fizic și psihic, prin mărirea capacității de concentrare, atenție și scăderea senzației de oboseală. De asemenea, exercită acțiune antispastică asupra mușchilor bronhici, fiind utilizată pe larg în astm bronșic, în urticarii, alergii, în practica oftalmologică la dilatarea pupilei în scop diagnostic.

În afecțiuni bronșice este folosit doar alcaloidul pur, obținut pe cale

naturală sau sintetică. Local, pe mucoase, în special pe cea nazală, se administrează ca decongestiv prin capacitatea de a produce vasoconstricție. Poate fi utilizată și ca antidot în intoxicațiile cu morfină, scopolamină și luminal.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	A-ferin Hot , pulbere pentru soluție orală, N6. Producător: Bilim Pharmaceuticals, Turcia	<i>Paracetamolum</i> 500 mg, <i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 60 mg	expectorantă în tratamentul maladiilor căilor respiratorii superioare, în durere, febră, rinoree, cefalee, dureri musculare
2.	Bixtonim-Xylo , spray nazal, soluție 0,05 %, 10 ml, N1. Producător: Biofarm, România	<i>Ephedrini hydrochloridum</i> 500 mg, <i>Nafazolini hydrochloridum</i> 100 mg, <i>Hydrocortizonum</i> 20 mg,	decongestionantă a mucoasei nazofaringiene prin efedrină, antiinflamatoare prin hidroçortizon
3.	Broncholytin , sirop, 125 ml, N1. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 125 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 100 mg, <i>Oleum Basilici</i> 125 mg, <i>Acidum citricum</i> 125 mg, <i>Excipients ad</i> 125 ml	antitusive, spasmolitică în bronșite acute și cronice, un bronhodilatator ce reduce edemul mucoaselor bronșice prin efedrină
4.	Broncholytin-Neo , sirop, 110 ml, în 5 ml. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 126,5 mg, <i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 110 mg, <i>Oleum Basilici</i> 126,5 mg, <i>Acidum citricum</i> 66 mg, <i>Excipients ad</i> 110 ml	antitusive prin pseudoefedrină, spasmolitică prin uleiul volatil de busuioc, cu efect rapid
5.	Bronchocin , sirop, 125 g, N1. Producător: Balcanpharma, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 100 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 80 mg, <i>Oleum Basilici</i> 100 mg, <i>Excipients ad</i> 100 ml	expectorantă în tuse seacă, infecții respiratorii acute și cronice, traheobronșite, astm bronșic
6.	Broncholizin , sirop, 125 ml, N1. Producător: Stara Zagore, Bulgaria	<i>Glaucini hydrobromidum</i> 125 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 100 mg, <i>Ammonii chloridum</i>	expectorantă, antitusive în tuse seacă cu fenomene catarale, în infecții respiratorii acute și cronice

7.	Ephedrine Aguetant soluție injectabilă, 30 mg/1ml, N10. Producător: Aguetant Franța	<i>Ephedrini hydrochloridum</i> 30 mg	simpaticomimetică, bronhodilatatoare, administrat în astm bronșic
8.	*Ephedrina , comprimate, 0,025 g, N10	<i>Ephedrini hydrochloridum</i> 0,025 g	simpaticomimetică, bronhodilatatoare, decongestivă
9.	Fastoric Plus , comprimate, N4, N10. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India	<i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 60 mg, <i>Paracetamolum</i> 500 mg, <i>Tripolidini hydrochloridum</i> 2,5 mg	analgezică, antipiretică prin paracetamol, decongestantă prin pseudoefedrină
10.	Fastoric Plus , suspensie orală, 60 ml, N1. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India	<i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 15 mg, <i>Paracetamolum</i> 125 mg, <i>Tripolidini hydrochloridum</i> 0,625 mg	analgezică, antipiretică prin paracetamol, decongestantă prin pseudoefedrină
11.	Nurofen răceală și gripă , comprimate, N12. Producător: Reckitt, M. Britanie	<i>Ibuprofenum</i> 200 mg, <i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 30 mg	antiinflamatoare, analgezică, decongestantă, produs de uz sistemic
12.	Rinostop , sirop, 100 ml, N1, Producător: Bosnalijek, Bosnia și Herțegovina	<i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 20,2 mg, <i>Paracetamolum</i> 101 mg, <i>Chlorphenaminum</i> 1,0 mg	analgezică, antipiretică, antihistaminică, decongestantă prin pseudoefedrină
13.	Rinostop , comprimate, N20. Producător: Bosnalijek, Bosnia și Herțegovina	<i>Pseudoephedrini hydrochloridum</i> 61,2 mg, <i>Paracetamolum</i> 25 1mg, <i>Chlorphenaminum</i> 2,54 mg	analgezică, antipiretică, antihistaminică, decongestantă prin pseudoefedrină
14.	Solutan , soluție orală, 50 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Aqua Amygdalarum amarum</i> 30 mg, <i>Belladonnae radices</i> 0,1 mg, <i>Ephedrini hydrochloridum</i> 17,5 mg, <i>Natrii iodidum</i> 100 mg, <i>Saponinum gypsophylae</i> 1 mg, <i>Balsami tolutani</i> 25 mg, <i>Aetheroleum Foeniculi</i> 0,4 mg, <i>Procaini hydrochloridum</i> 4 mg	expectorantă și bronholică în astm bronșic, bronșite acute și cornice, îmbunătățește respirația și fluxul sanguin

15.	Spasmoveralgin Neo, comprimate, N10. Producător: SlovacoFarma, Slovacia	<i>Ephedrini hydrochloridum</i> 5 mg, <i>Atropini methobromi-</i> <i>dum</i> 0,5 mg, <i>Phenobarbi-</i> <i>talum</i> 20 mg, <i>Propiphenaz-</i> <i>olum</i> 150 mg, <i>Papaverini</i> <i>hydrochloridum</i> 30 mg, <i>Codeini dihydrophosphatum</i> 15 mg	spasmolitică în spasme ale tractului gastrointestinal, vezicii urinare, colici hepatice și renale, migrenă, dismenoree
-----	--	--	---

IX. COMPUȘI FENOLICI

Compușii fenolici sunt substanțe aromatice care conțin una sau mai multe grupe hidroxilice, legate cu atomii de carbon, aparținând unui nucleu aromatic. Din grupele cu fenoli fac parte:

- **Fenolii simpli și heterozidele lor**, prin hidroliză se descompun în agliconi cu una sau câteva grupe hidroxilice fenolice, cu acțiune diuretică și antiseptică a căilor urinare (*arbutina*, *metilarbutina*);
- **Floroglucidele** – compuși naturali cu proprietăți antihelmintice (*acidul filicinic*) sau imunomodulatoare și stimulente (*rozavina*, *salidroziada*);
- **Lignanele** – dimeri formați din două rămășițe fenilpropanice, active farmacologic. Acțiune antitumorală imprimă lignanele grupei podofilinei (*podofilotoxina*, *peltanina*), iar cele ale lămâiului-chinezesc acțiune stimulatorie și tonică (*schizandrina*).

9.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE FENOLHETEROZIDE

Vitis-idaeae folia – frunze de merișor

Vitis-idaeae cormus – lăstari de merișor

Vaccinium vitis-idaea L. – merișor

Fam. Ericaceae

Compoziție chimică: frunzele și lăstarii de merișor conțin fenoli dintre care arbutozida constituie 6-9 %, iar metil-arbutozida este identificată în cantități mai mici, precum și heterozide însoțite de agliconi liberi. Au mai fost identificate și pirozida (acetil-arbutozida), cafeoil-2-arbutozida și vaccinina sau 6-benzoil-glucoza. Se mai conțin taninuri, acid chinic și ursolic, glucide, flavonoide.

Întrebuințări: frunzele și lăstarii de merișor manifestă proprietăți anti-septice, astringente și diuretice. Se utilizează în tratamentul căilor urinare sub formă de decoct și în stări inflamatorii purulente prin principiul activ arbutozida, care ajută la buna funcționare a rinichilor. Merișorul este litotriptic cu recomandare în litiaze renale. Arbutozida, în urma hidrolizei, în organismul uman disociază până la hidrochinonă, care posedă proprietăți bactericide față de *Staphylococcus aureus*, neutralizează infecțiile și reduce permeabilitatea și fragilitatea capilarelor. Prin conținutul de taninuri, frunzele și lăstarii de merișor sunt mai bine tolerate de stomac, comparativ cu srugurii-ursului.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai de merișor-Plafar , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Plafar, România	<i>Vitis-idaeae folia</i> 50 g	antiseptică în cistite, uretrite, afecțiuni renale, astringentă în diaree
2.	Ceai diuretic , produs vegetal, 2,5 g, N10, N20. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Vitis-idaeae folia</i> 5 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 5 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Agrimoniae herba</i> 5 g	diuretică, saluretică, antiseptică, antiinflamatoare în infecții ale căilor urinare
3.	Citomix , granule homeopatice, 4 g, N2. Producător: Guna, Italia	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> X3, <i>Ananassa</i> X3, <i>Hydrocotyle asiatica</i> X3, <i>Interferon gamma</i> C4, <i>Interleukin 1 beta</i> C5, <i>Interleukin 2 beta</i> C5, <i>Interleukin C4</i> , <i>Interleukin C7</i> , <i>Lymphatic C4</i> , <i>Nodulla ossis suis</i> C4, <i>Thymus glandporcinus</i> C4	antiinflamatoare și antiseptică, induce formarea celulelor răspunzătoare de imunitate, intensifică activitatea proceselor catabolice și stimulează sistemul reticulo-endotelial
4.	Extract din frunze de merișor , soluție, 50 ml, N1. Producător: Vitafarm, R. Moldova	<i>Vitis-idaeae folia</i> (extract hidroalcoolic)	diuretică, antibacteriană, antiinflamatoare, litotriptică, prin arbutozidă
5.	Frunze de merișor , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Plafar, România	<i>Vitis-idaeae folia</i> 50 g	antiseptică a căilor urinare, diuretică, administrat în afecțiuni renale
6.	Solaris , produs vegetal, 300 g. Producător: Plafar, România	<i>Vitis-idaeae fructus</i> 300 g	vitaminizantă, fiind valorificate fructele, prin polifenoli și vitamine

***Uvae-ursi folia* – frunze de strugurii-ursului**

***Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng. – strugurii-ursului**

Fam. **Ericaceae**

Compoziție chimică: frunzele de strugurii-ursului conțin până la 16 % de heterozide, dintre care arbutozida constituie 5-10 %, fiind însoțită de

alți derivați ca metil-arbutozida, pirozida, cafeoil-arbutozida. Se mai conțin taninuri galice cca 19 %, acid ursolic și oleanolic. Din flavonoide s-au identificat hiperozida 3-galactozida-quercetolului, în cantități de până la 3 %, și izoquercitrozida, cca 1 %.

Întrebunțări: frunzele de strugurii-ursului sunt utilizate ca astringent și antiseptic al căilor urinare, în stări inflamatorii, mucopurulente ale sistemului genitourinar, tonificându-le, făcându-le mai rezistente. Se pot utiliza ca adjuvant în infecții urinare, patologii ale rinichilor și în cistite. Acțiunea antiseptică asupra căilor urinare se manifestă prin arbutozidă și metil-arbutozidă, iar flavonoidele imprimă acțiune diuretică. Astfel, frunzele de strugurii-ursului dețin un rol important în tratarea calculilor căilor urinare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebunțări
1.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20, Producător: AIM, Ucraina	<i>Uvae-ursi folia</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Taraxaci radices</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Bidentis herba</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Vincae herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Meliloti herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Hippocastani semina</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Pini gemmae</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Lupuli strobili</i> , <i>Chelidonii herba</i>	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, prezintă combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția anti-toxică a ficatului
2.	Frunze de strugurii-ursului , produs vegetal fragmentat, 2 g, N20 și 50 g, N1. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Uvae-ursi folia</i> 2 g și 50 g	antiseptică, diuretică în afecțiuni renale prin arbutozidă și metil-arbutozidă
3.	Nephrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Uvae-ursi folia</i> 129 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Bidentis herba</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Sambuci</i>	spasmolitică, saluretică, antiinflamatoare, antibacteriană, contribuie la eliminarea calculilor renali și biliari

		<i>flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 129 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis herba</i> 135 mg, <i>Equiseti herba</i> 135 mg	
4.	Specie diuretică, produs vegetal fragmentat, 2 g, N10 sau N20. Producător: Leksredstva, Rusia	<i>Uvae-ursi folia</i> 40 g, <i>Anethi graveolens fructus</i> 20 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Eleuterococci rhizomata</i> 10 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 10 g	diuretică, antiinflamatoare, antimicrobiană în pielonefrite, glomerulonefrite, cistite, uretrite, prostatite
5.	Uroflux, pulbere, 37,5 g și 75 g, în flacoane, 150 ml și 300 ml. Producător: RhonePoulencRorer, Franța	<i>Uvae-ursi folia</i> 6 g, <i>Salyci cortex</i> 3 g, <i>Betulae folia</i> 9 g, <i>Equiseti herba</i> 3 g, <i>Solidaginis herba</i> 6 g, <i>Ononidis spinosae radices</i> 2,5 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 2 g	diuretică, antiinflamatoare, antiseptică a căilor urinare, administrat în cistite, uretrite

9.2 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE FLOROGLUCIDE

***Filicis maris rhizomata* – rizomi de ferigă**

***Dryopteris filix-mas* (L.) Schott. – ferigă**

Fam. **Aspleniaceae**

Compoziție chimică: rizomii de ferigă conțin derivați ai floroglucinolului, dimeri în diferite stadii de condensare, denumiți filicină, cu o concentrație minimă necesară de 1,6 %, conform prevederilor farmaceutice. Cei mai activi componenți sunt acidul filicic, filicina și filmarona. Activitatea compușilor crește odată cu greutatea moleculară și cu gradul de condensare al nucleelor floroglucidice. Alături de floroglucide, rizomii de ferigă mai conțin până la 8 % de substanțe tanante, de natură catehică, denumită și acid filicitanic sau aspidotanic, care, prin condensare, duce la formarea unui flobafen, denumit și roșu de ferigă. Uleiul volatil, responsabil de mirosul specific, constituie 0,05 % și reprezintă esterii eucaliptolului cu acizi grași saturați, inclusiv cu acidul izovalerianic. Feriga mai conține 5-6 % de ulei gras de culoare verde, prin prezența unui pigment, format din gliceride.

Intrebuințări: produsul vegetal de ferigă constituie unul dintre cele

mai bune tenifuge naturale. Componentii floroglucidici posedă activitate antihelmintică, iar acțiunea crește odată cu gradul de condensare al nucleelor. Prin extracția cu hidroxid de sodiu se obține felicina, o pulbere ușoară, de culoare crem, cu gust și miros caracteristic. Se recomandă a administra doar forme farmaceutice bine dozate din cauza gradului înalt de toxicitate. Activitatea antihelmintică la teniaze (*Tenia saginata*) și la alte specii din genurile *Ascaris*, *Ankylostoma*, *Botriocephalus* se manifestă prin paralizia musculaturii netede a helminților. Se administrează sub formă de extract eteric cu un conținut de 25 % de filicină brută. Este contraindicată administrarea concomitentă cu alcool, care mărește pragul de reabsorbție și poate provoca intoxicații. Cu 15 minute înainte de a lua medicamentul se administrează bicarbonat de sodiu, care diminuează aciditatea și mărește activitatea floroglucidelor, iar după o oră de la administrarea preparatelor din ferigă pacientul trebuie să i-a un purgativ pentru eliminarea helminților.

FITOPREPARATE

Nr.	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	* Extract Filicis maris rhizomata , 25 %, capsule gelatinoase	<i>Filicina</i> 25 %	antihelmintică în teniaze, ascaridoză
2.	* Filicis maris rhizomata, Cucurbitae pepo semina , suspensie (1:1)	<i>Filicis maris rhizomata, Cucurbitae pepo semina</i>	antihelmintică în teniaze, ascaridoză, alte invazii de helminți

***Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus* – rizomi cu rădăcini de rodiolă**

***Rhodiola rosea* L. – rodiolă**

Fam. **Crassulaceae**

Compoziție chimică: substanțele de bază ale rizomilor și rădăcinilor de rodiolă sunt compuși fenolici: alcooli fenolici și heterozidele lor: salidrozida, ce constituie 0,5-1 %, iar dintre heterozidele alcoolului cinamic, adecvate salidrozidei după activitate, este rozavina. Din flavonoide au fost identificate: quercetina, hiperozida, kaempferolul, iar substanțele tanante constituie până la 20 %. Se mai conțin ulei volatil, acizi organici, glucoză și lipide.

Întrebuințări: extractul fluid din rizomi de rodiolă, cu un conținut de cel puțin 29 % de substanțe extractive, manifestă acțiune stimulentă, antihipnotică, optimizează memoria și munca intelectuală, mărește rezis-

tența organismului la diferiți factori nefavorabili. Restabilește capacitatea de apărare a organismului, supraveghează activitatea sistemului imunitar, inclusiv față de procesele maligne. Rizomii cu rădăcini de rodiolă mențin homeostaza organismului, asigurând astfel echilibrul între sistemul imunitar și nivelul hormonal, modulează nivelul cortizolului prin îmbunătățirea funcției corticosuprarenalei. Rodiola stimulează funcțiile sistemului nervos prin menținerea nivelului serotoninei și dopaminei, crește capacitatea de utilizare a oxigenului celular. Acțiunea adaptogenă este identică produselor și plantelor medicinale din familia Araliaceae (ginseng, aralia etc).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Confort emotional , capsule, N60. Producător: Fares, România	<i>Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus (rosavină 3 %, salidrozidă 3 %)</i> , <i>Hyperici herba</i> 0,3 %, <i>Passiflorae herba</i> 97,5 mg, <i>Lippiae citriodoraefolia</i> 78 mg, <i>Melissae herba</i> 78 mg,	antidepresivă, anxiolitică, adaptogenă, calmantă, îmbunătățește funcțiile sistemului nervos
2.	Desire plus , capsule, N60. Producător: Sun Wave Pharma, România	<i>Extractum: Lepidium meyenii</i> 200 mg, <i>Rhodiola rosea</i> 80 mg, <i>Tribulus terrestris</i> 80 mg, <i>Trigonella foenum</i> 80 mg, <i>Cinnamomum zeylanicum</i> 20 mg, <i>Foeniculum vulgare</i> 10 mg, <i>Angelica glauca</i> 5 mg	contribuie la o viață de cuplu normală prin stimularea activității sexuale, facilitează instalarea stării de calm
3.	*Extract fluid Rhodiolae roseae	<i>Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus</i>	adaptogenă, mărește rezistența organismului la factori nefavorabili
4.	Herbal Care , balsam spray, 200 ml. Producător: Farmona, România	<i>Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Aloe arborescens folia</i> , ceramide, vitamine, prebiotice	completează carența de substanțe nutritive pentru părul uscat, ceramidele și vitaminele regenerează, iar prebioticul previne posibilele deteriorări

5.	*Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus , produs vegetal, 50 g N1	<i>Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus</i> 50 g	adaptogenă, energizează și revigorează organismul, reduce oboseala și susține starea de bine
6.	Super Rhodiola , capsule N60, 500 mg. Producător: Solary, România	<i>Extractum Rhodiolae roseae rhizomata cum radicibus</i> (rozavină 3 %, salidrozidă 1%)	crește capacitatea de adaptare a organismului la stres, îmbunătățește funcțiile sistemului nervos

9.3 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE LIGNANE

Podophylli peltati rhizomata cum radicibus – rizomi cu rădăcini de podofil

Podophyllum peltatum Willd. – podofil

Fam. Berberidaceae

Compoziție chimică: părțile subterane ale podofilului conțin o substanță rezinoasă, podofilina, în care sunt dizolvate heterozide. Agliconii lor se clasifică la lignane, principalele dintre care sunt podofilotoxina, alfa și beta peltatina, însoțite de o fracție rezinoasă.

Intrebuințări: acest remediu este cunoscut în literatura de specialitate ca antihelmintic și emetic. În prezent se utilizează produsul rezinos, obținut prin extracția principiului activ: podofilina, ca purgativ, iar în doze mici 0,01-0,05g se folosește ca colagog. Manifestă și acțiune anticanceroasă, prin proprietatea podofilotoxinei de a inhiba mitoza celulelor epiteliale, preponderent de origine canceroasă. Se administrează sub formă de tinctură, extract fluid, unguent. Este utilizat pe larg și în medicina homeopată.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Condylina , soluție cutanată, 0,5 %, 3,5 ml. Producător: Astellas Pharma, Olanda	<i>Podophyllotoxinum</i> , 5 mg/ml	citolitică prin administrare externă, duce la necroza condiloamelor acuminate

2.	Guna Cell , picături orale, în flacon picător, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Podophyllum peltatum</i> D6, <i>Adenosimum cyclophosphoricum</i> D6, <i>Conium maculatum</i> D6, <i>Colchicum autumnale</i> D6, <i>Alpha lipoic acid</i> D3, cu vitamine, microelemente	stimulează metabolismul celular, preparat destinat tratamentului slăbirii sau pierderii complete a memoriei, simptomelor condiționate de îmbătrânire
3.	Guna Hemorrhoids , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Podophyllum peltatum</i> C4, <i>Belladonna</i> C6, <i>Aesculus hippocastanum</i> C6, <i>Arnica montana</i> C6, <i>Carbo vegetabilis</i> D10, <i>Hamamelis virginiana</i> C6, <i>Hepar</i> D6, <i>Hydrocotyle asiatica</i> C6, <i>Lymphatic vessel</i> D6, <i>Melissa officinalis</i> C6, <i>Nux vomica</i> C6, <i>Paeonia officinalis</i> D6, <i>Vein</i> C4	antihemoroidală în tratamentul hemoroizilor
4.	Podophyllum peltatum, CH , granule, preparat homeopatic. Producător: Guna, Italia	<i>Podophyllum peltatum</i> CH9	detoxifiantă în tratamentul gastroenterocolitelor de diversă origine
5.	Ubichinon compositum , soluție injectabilă, 2,2 ml, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Podophyllum peltatum</i> D4, <i>Colchicum autumnale</i> D4, <i>Conium maculatum</i> D4, <i>Vaccinium myrtillus</i> D4, <i>Hydrastis canadensis</i> D4, <i>Galium aparine</i> D6, <i>Nicotinamidum</i> D6 în combinație cu vitaminele grupului B și microelemente	detoxifiantă, se administrează pentru stimularea mecanismelor defensive, împotriva toxinelor, în avitaminoză, în perioada de reabilitare, în intoxicații

Schisandrae fructus – fructe de lămâi-chinezesc

Schisandrae semina – semințe de lămâi-chinezesc

Schisandra chinensis (Turez.) Baill. – lămâi-chinezesc

Fam. Schisandraceae

Compoziție chimică: pericarpul suculent al semințelor de lămâi-chinezesc conțin cca 5 % lignane. Din primele 10 lignane identificate, cele mai valoroase sunt: schizandrina, dezoxi-schizandrina, gama-schizan-

drina și schizandrolul. Toate organele lămâiului-chinezesc mai conțin ulei volatil, în pericarpul succulent acizi organici, în miez substanțe pectinice, iar în semințe ulei gras.

Întrebuințări: lămâiul-chinezesc este utilizat des, sub formă de tinctură, acționând favorabil asupra capacității de muncă intelectuală și fizică, datorită proprietăților stimulative, prin schizandrină. Se folosește și în dereglări ale sistemului nervos, iar în tratamentul gastritelor hipoacide se administrează sucul obținut din fructe.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Tinctura Schisandrae fructus , 50 ml, N1	<i>Schisandrae fructus</i>	adaptogenă, acționează asupra capacității de muncă intelectuală și fizică
2.	*Adaptogeno , comprimate, N20	<i>Extractum: Schisandrae fructus</i> 50 mg, <i>Vaccinii myrtilli fructus</i> 50 mg	adaptogenă, optimizează memoria, munca fizică și intelectuală

X. CUMARINE ȘI CROMONE

Cumarinele sunt compuși naturali fenolici, cu structură alfa-benzo-pironică, derivați din cumarină. Se clasifică în următoarele grupe:

- cumarina, dihidrocumarina, heterozida cumarinei (*melilotozida*);
- hidroxi, metoxi și metilen-dihidroxycumarine (*umbeliferona, esculetina*);
- furocumarine sau cumaron alfa-pirone care conțin substituenți în inelul benzenic, furanic sau pironic (*psoralena, xantotoxina, bergaptena, izopimpinilina, angelicina*);
- piranocumarine (*aloxantoxiletina, xantiletina, visnadina*);
- benzocumarine (*acidul elagic*);
- cumarine ce conțin sistemul benzofuranului condensat (*cumestrolul*);
- izocumarine (*bergenina*);
- combinații compuse în structura cărora intră sistemul cumarinic.

În funcție de structura chimică, cumarinele posedă activități fiziologice diverse. Unele cumarine manifestă acțiune stomahică (*angelicina*), capilarofortifiantă, preîntâmpină formarea trombilor vasculari și contribuie la dizolvarea lor (*dicumarolul*). Dintre produsele vegetale cu conținut de cromone, unele principii active sunt spasmolitice și coronarodilatatoare (*kelina, visnagina*). Alți reprezentanți manifestă acțiune antileucodermică, legată de proprietatea fotosensibilizatoare a cumarinelor de a mări sensibilitatea pielii la iradiere ultravioletă, survenind astfel o pigmentare mai intensivă (*psoralena, bergaptena, izopimpinilena*). Acțiunea fotosensibilizatoare a furocumarinelor este determinată de prezența inelului furanic și de natura substituenților. Acțiunea furocumarinelor se explică și prin cicloadiția bazelor purinice și pirimidinice din structura acidului dezoxiribonucleic (ADN) la dublele legături din pozițiile 3, 4 sau 4',5', când cicloadiția este difuncțională și se pot forma legături încrucișate între perechile de baze ale acizilor nucleici, care induc leziuni ale genomului, manifestate prin proprietăți mutagene.

10.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE CUMARINE

Ammi majoris fructus – fructe de ami

Ammi majus L.– ami

Fam. **Apiaceae**

Compoziție chimică: semințele de ami conțin 1-2 % furocumarine, din care au fost identificate principiile active: bergaptena (majudina,

beraclina), xantotoxina (amoidina, metoxalena), imperatorina (amidina, marelosina), izopimpinelinea, în cantități mai mici: imperatorina, marmezina, marmezinina, umbeliprenina. Se mai conțin ulei volatil, substanțe tanante, flavonoide și mucilagii.

Întrebuințări: fructele de ami sunt utilizate din sec. XII de către medicii arabi în tratarea leucodermiei, mai târziu cu restricții în administrare din cauza efectelor adverse, manifestate prin procese inflamatorii ale rinichilor și iritări gastrointestinale. Din fructe au fost identificate, izolate și purificate principiile active: bergaptena, xantotoxina, imperatorina, izopimpinelinea. Acestea s-au regăsit în produsele medicamentoase, fie administrate *per os*, doze unice de xantotoxină sau aplicate pe zonele afectate, sub formă de soluții. Pentru produsele medicamentoase, utilizate în tratamentul vitiligo și al psoriazisului (Amifurina și Meladinina), sunt restricții la doze, cu respectarea perioadelor de expunere la razele UV.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Amifurina, comprimate, N30	<i>Bergaptena</i> , <i>Xantotoxina</i> , <i>Izopimpinelinea</i>	fotosensibilizantă în tratarea leucodermiei, în vitiligo, psoriazis
2.	Meladinine , comprimate, 10 mg, N30. Producător: Promedica Memphis Co, SUA	<i>Methoxsalenum</i> 10 mg	fotosensibilizantă în vitiligo, psoriazis, efectul este maxim după 2-4 ore de la administrare orală și se menține 6-8 ore
3.	* Meladinine , soluție de uz extern, 100mg/100 ml, flacon, 24 ml N1. Producător: Promedica Memphis Co, SUA	<i>Methoxsalenum</i> 100 mg/100 ml	fotosensibilizantă administrată cutanat în vitiligo și psoriazis
4.	* Meladinine , soluție de uz extern, 750 mg/100 ml, N1. Producător: Promedica Memphis Co, SUA	<i>Methoxsalenum</i> 750 mg/100 ml	fotosensibilizantă, cu acțiune intensă, administrată cutanat, în vitiligo și psoriazis

Anethi graveolens fructus – fructe de mărar

Anethum graveolens L. – mărar

Fam. **Apiaceae**

Compoziție chimică: în fructele de mărar au fost identificate cumarinele: bergaptena, scopoletina, umbeliferona, furanocumarine: kelina, visnagina, ulei volatil (4%), format din limonen și carvonă. Se conține, de asemenea, ulei gras, vitaminele: C, PP, B₁, B₂, carotenoide.

Întrebunțări: fructele de mărar posedă proprietăți stomahice, carminative (angelicina), antispastice, diuretice, antibacteriene, spasmolitice prin compușii fenolici. Pot fi utilizate sub formă de apă aromatică (apă de mărar), ca infuzie sau ulei volatil. Se mai administrează sub formă de clisme, ca antihemoroidal. Mărarul stimulează secreția laptelui (galactogog). Este utilizat pe larg și în industria alimentară.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebunțări
1.	Anethi graveolens fructus , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Anethi graveolens fructus</i> 50 g	carminativă, stomahică în disconfort abdominal
2.	Specie antihemoroidală , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1 și 1,5 g, N20. Producător: Lektraví, Ucraina	<i>Anethi graveolens fructus</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 25 g, <i>Millefolii herba</i> 15 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Matricariae flores</i> 10 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 10 g, <i>Urticae folia</i> 10 g	antihemoroidală în colite cronice cu constipații și hemoroizi
3.	Specie diuretică , produs vegetal fragmentat, 2 g, N20. Producător: Leksredstva, Rusia	<i>Anethi graveolens fructus</i> 20 g, <i>Uvae-ursi folia</i> 40 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Eleuterococci rhizomata</i> 10 g, <i>Menthae folia</i> 10 g	diuretică, antiinflamatoare, antimicrobiană în pielonefrite, glomerulonefrite, cistite, uretrite, prostatite
4.	Specie diuretică N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1.	<i>Polygoni avicularis herba</i> 10 g, <i>Violae herba</i> 20 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g,	diuretică, spasmolitică, antiinflamatoare, antiseptică în uretrite,

	Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Maydis stigmata</i> 20 g, <i>Plantaginis folia</i> 10 g, <i>Anethi graveolens fructus</i> 10 g, <i>Betulae folia</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g	urolitiaze, cistite
5.	Specie gastrointestinală, produs vegetal fragmentat, 2 g, N20. Producător: Leksredstva, Rusia	<i>Anethi graveolens fructus</i> 20 g, <i>Calami rhizomata</i> 20 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 20 g, <i>Matricariae flores</i> 20 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 10 g	spasmolitică, antiinflamatoare, laxativă, coleretică în colecistite, patologii ale căilor biliare, crampe abdominale, enterocolite
6.	Spasmocystenol, picături buvabile, 10 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Oleum Anethi</i> 1475 mg, <i>Oleum Anisi</i> 1475 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 2800 mg, <i>Rubiae radices</i> 9,3 mg, <i>Belladonnae radices alkaloida</i> 2,5 mg, <i>Acidum linoleicum</i> 1400 mg, <i>Acidum salicylicum</i> 20 mg, <i>Ethanolum anhydricum</i> 75 mg, <i>Oleum Ricini</i> ad 10 ml	spasmolitică, antiinflamatoare, administrat în colici renale, patologii ale căilor urinare

***Angelicae rhizomata cum radicibus* – rizomi cu rădăcini de angelică**

***Angelica arhangolica* L. – angelică**

Fam. **Apiaceae**

Compoziție chimică: rizomii cu rădăcini de angelică conțin ulei volatil 1-1,5 %, cumarine: umbeliferona, osteol. Au fost identificate furanocumarinele angelicina, xantotoxina, bergaptena, imperatorina, însoțite de acizi organici, flavonoide, substanțe tanante și o cromonă (peucenin-7-metileter).

Întrebuințări: se folosesc părțile subterane ale plantei datorită proprietăților aromate, stomahice, carminative, sedative. Se utilizează în anaciditate și hipoaciditate sub formă de macerate alcoolice, tincturi și vinuri aromatice, în dispepsii, meteorism, enterite, în tratamentul afecțiunilor reumatice fiind administrată extern. Cumarinele conferă produsului proprietăți analgezice și antiinflamatoare, iar furanocumarinele produc fotosensibilizarea pielii expuse la radiații solare. Uleiul volatil, obținut prin antrenarea cu vapori de apă, este responsabil de acțiunea carminativă, stomahică și antispastică uterină. Produsul vegetal este un sedativ marcant

prin angelicină, comparabil prin acțiunea sedativă cu clordiazepoxidul.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Angelicae radices aetheroleum , soluție 50 ml, NI	<i>Aetheroleum Angelicae radices</i>	antiinflamatoare în tratamentul afecțiunilor reumatice
2.	*Angelicae aqua , în diluții, din ulei volatil	<i>Angelicae rhizomata cum radicibus</i>	antispastică și antireumatică prin administrare internă
3.	Balsam amar suedez , soluție, 100 ml, NI. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Extract hidroalcoolic: Angelicae rhizomata cum radicibus, Rhei radices, Aloe folia, Sennae folia, Tormentillae radices, Menthae folia, Myrrhae herba, Myristicae folia, Dictamnii radices, Absinthii herba, Camphorum, Castoreum</i>	stomahică, antiîflatorie în gastrite hipoacide, administrat în diluții cu apă, cu 30 minute înainte de mese, numit și aperitiv amar
4.	Desire Plus , capsule, N60. Producător: Sun Wave Pharma, România	<i>Lepidium meyenii</i> 200 mg, <i>Rhodiola rosea</i> 80 mg, <i>Tribulus terrestris</i> 80 mg, <i>Angelica glauca</i> 5 mg, <i>Foeniculum vulgare</i> 10 mg, <i>Trigonella foenumgraecum</i> 80 mg, <i>Cinnamomum zeylanicum</i> 20 mg	contribuie la o viață de cuplu normală prin stimularea activității sexuale, ajută la instaurarea stării de calm
5.	*Iberogast , soluție, 50 ml, NI. Producător: Steigerwald, Germania	<i>Angelica arhangelica, Matricaria recutita, Carum carvi, Silybum marianum, Melissa officinalis, Iberis amara, Mentha piperita, Chelidonium majus</i>	carminativă, tratează simptomele de disconfort abdominal, asociate cu sindromul de dispepsie funcțională
6.	Gastritol , picături orale, soluție, 50 ml, NI. Producător: Dr. Klein, Germania	<i>Angelicae rhizomata cum radicibus, Matricariae flores, Cardui benedicti herba, Glycyrrhizae radices, Absinthii herba, Hyperici herba, Anserinae herba</i>	antiinflamatoare, antiseptică, stimulează vascularizarea la nivelul mucoasei gastrice
7.	Guna Digest , soluție, 30 ml,	<i>Anisum vulgare</i> D1, <i>Gentiana lutea</i> D1, <i>Angelica ar-</i>	antiinflamatoare, carminativă,

N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>changelica</i> D1, <i>Nux vomica</i> D3, <i>Abrotanum</i> D1, <i>Amylase pancreatic</i> X2, <i>Colocynthis</i> D3, <i>Diencephalon</i> D3, <i>Duodenum</i> D6, <i>Gall bladder</i> D6, <i>Liver</i> D6, <i>Pancreas</i> D6, <i>Pylorus</i> D6, <i>Thiaminum hydrochloricum</i>	spasmolitică, preparat homeopatic administrat în indigestii și dispepsii
--	---	--

Meliloti herba – părți aeriene de sulfină

Melilotus officinalis L. Pall. – sulfină

Fam. **Fabaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de sulfină conțin 0,9-1 % de cumarine. Din grupul dihidrocumarinelor au fost identificate: melilotozida (2-O-glucozida acidului cumaric) și melilotina (3,4-dihidrocumarina), acidul melilotic (acid dihidrocumaric), acidul melilotin-cumarinic (ester dintre acidul melilotic și acidul cumaric), umbeliferona. Prin hidroliză enzimatică și izomerizare, melilotozida, substanță inodoră, se transformă în cumarină, substanță aromată, plăcut mirositoare. În părțile aeriene de sulfină au mai fost identificate alantoina și acidul alantoic, iar ca substanțe însoțitoare colina, mucilagii, ueli volatili, glucide, flavonoide.

Întrebuințări: părțile aeriene de sulfină se utilizează ca emolient în afecțiuni gastrice, în medicina populară, în tratamentul icterului. Cumarinele cu acțiune anticoagulantă (dicumarolul) sunt eficiente în varice, tromboflebite, în tratamentul simptomatic al insuficienței venolimfatice, cât și în crizele hemoroidale prin proprietatea de a îmbunătăți debitul venos, limfatic și a diminua permeabilitatea capilară. Experimental s-a constatat că animalele hepatectomizate parțial și tratate cu extract de sulfină sunt capabile să producă regenerarea țesutului hepatic, datorită proprietății hepatoprotectoare a alantoinii și acidului alantoic.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Cardiophyt , soluție orală, 100 ml, NI. Producător: AIM, Ucraina	<i>Crataegi flores</i> 7 g, <i>Adonidis herba</i> 7 g, <i>Convallariae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 7 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10,5 g, <i>Meliloti herba</i> 7 g,	cardiosedativă în distonii și nevroze cardiace, tahicardie supraventriculară, cardiopatie ische-

		<i>Hippocastani fructus</i> 10,5 g, <i>Urticae folia</i> 3,5 g, <i>Amorphae fruticulosae semina</i> 7 g	mică, hipertensiune arterială de gradul I și II
2.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Meliloti herba</i> , <i>Uvae-ursi folia</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Taraxaci radices</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Bidentis herba</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Vincae herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Hippocastani semina</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Leonuri herba</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Pini gemmae</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Lupuli strobuli</i> , <i>Chelidonii herba</i>	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția antitoxică a ficatului
3.	Specie sedativă N 3 , produs vegetal, 1,5 g, N20. Producător: Fitofarm, Rusia	<i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 17 g, <i>Origani herba</i> 25 g, <i>Leonuri herba</i> 25 g, <i>Thymi vulgaris herba</i> 25 g, <i>Meliloti herba</i> 8 g	sedativă în stări de nervozitate, nevroze cardiovasculare, insomnii, hiperexcitație
4.	Sulfina , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Meliloti officinalis herba</i> 50 g	emolientă, astringentă, diuretică, venolimfatică
5.	Trombostop , comprimate, 2 mg, N30. Producător: Terapia SA, România	<i>Acenocoumarolum</i> 2 mg	antitrombotică, acționează inhibând formarea protrombinei și factoriilor VII, IX și X
6.	Venalot , cremă, 120 ml, N1. Producător Roche, Elveția	<i>Troxerutinum</i> 90 mg, <i>Coumarinum</i> 15 mg	antiinflamatoare prin stimularea proteolizei în edeme

***Pastinacae fructus* – fructe de păstârnac**

***Pastinaca sativa* L. – păstârnac**

Fam. Apiaceae

Compoziție chimică: în fructele de păstârnac se conțin 1 % de furocumarine, principalele fiind pastinacina, bergaptena, imperatorina, izopimpinelina, xantotoxina. Fructele sunt bogate în ulei volatil, cca 3,5 %, flavonoide și vitaminele: B1, B2, A, C.

Întrebuințări: stimulează sinteza pigmentului pielii, melatoninei și se utilizează în tratamentul vitiligo și alopeciei. Preparatele medicamentoase, ce prezintă amestec de xantotoxină și bergapterină, contribuie la pigmentarea uniformă a pielii și stimularea creșterii părului. Are proprietăți diuretice, depurative, antioxidante. Rădăcinile sunt utilizate în alimentație, drept condiment, fiind aromate și bogate în vitaminele B₁, B₂ și C.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Beroxan, comprimate, 0,02 g, N30	<i>Xantotoxina,</i> <i>Bergapterina</i>	fotosensibilizantă, contribuie la pigmentarea uniformă a pielii, în vitiligo
2.	* Beroxan, soluție pentru uz extern, 0,5 %, 50 ml, NI	<i>Xantotoxina,</i> <i>Bergapterina</i>	fotosensibilizantă, administrat în vitiligo și alopecie

10.2 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE CROMONE

Ammi visnagae fructus – fructe de ami

Ammi visnaga (L.) Lam. (syn. *Visnaga daucoides* Gaerth) – ami

Fam. Apiaceae

Compoziție chimică: fructele de ami (*Ammi visnagae fructus*) conțin furanocromone 2-4 % și piranocumarine 0,2-0,5 %. Componentii principali, din seria furanocromonelor, sunt kelina (1 %) și visnagina (0,1-1 %). Au mai fost identificați: kelol (derivat oxidat al visnaginei), kelinol. Din piranocumarine: visnagal, însoțit de derivații săi visnadina, samidina, dihidrosamidina. Fructele de ami mai conțin cca 20 % de ulei gras, flavonoide și urme de ulei volatil.

Întrebuințări: fructele speciei *Ammi visnaga* au fost menționate în papyrusul Ebers, fiind utilizate în medicina populară din Egipt prin acțiunea spasmolitică în tratamentul colicilor renale și astmului bronșic. Kelina este eficientă în astmul bronșic și se utilizează sub formă de derivați de semisinteză, din cauza toxicității mari, atunci când acțiunea coronarodilatatoare a visnaginei este de 5-10 ori mai mare decât a kelinei. Astăzi visnagina este folosită în angină pectorală, ameliorează irigarea miocardului, reduce efectul iritațiilor simpaticului, manifestă acțiune inotrop pozitivă și este un antispastic mai puternic decât papaverina.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	* Avisan, comprimate, 0,05 g, N10, N25	totalul de cromone (8 %), din <i>Ammi visnaga</i> , cu reacalul în kelină	spasmolitică, se administrează cu apă până la 2 litri
2.	*Carduben S, comprimate N30. Producător: Madaus, Germania	<i>Visnadin,</i> <i>Phenobarbital</i>	sedativă, hipnotică, vasodilatatoare
3.	Stenocrat Mono, drajeuri, 100 mg, N30. Producător: Willmar Schwabe, Germania	<i>Extractum siccum:</i> <i>Ammi visnagae fructus,</i> <i>Crataegi folia et flores</i>	spasmolitică, administrat pentru a îmbunătăți debitul cardiac

XI. DERIVAȚII ANTRACENULUI

Derivații antracenuului sunt compuși naturali polifenolici care au la bază nucleul antracenuului, cu grad diferit de hidroxilare la inelul mijlociu. În plante, complexul de heterozide, derivați ai antracenuului, prezintă un amestec de diferiți izomeri (heterozide, eteri, agliconi liberi), care manifestă acțiune laxativă sau purgativă, în funcție de doză. Se clasifică în funcție de structura scheletului de carbon și mecanismul de acțiune.

I. În funcție de structura scheletului de carbon:

- **Monomeri**, au la baza un nucleu de antracen:
forme oxidate (*nucleul antrachinonei*),
forme reduse (*derivații antranolului, antronei, hidroxiantronei*),
- **Dimeri**, au la bază două nuclee de antracen, cu forme oxidate și reduse (*direinoli, senozide*),
- **Derivați condensați ai antracenuului** obținuți prin condensare (*hipericina, fagopirina*).

În subgrupe, compușii se împart după caracterul și poziția substituenților, grupelor metoxile și hidroxile.

II. În funcție de mecanismul de acțiune se deosebesc patru tipuri de laxative: de volum, emoliente, osmotice și stimulante.

- **Laxativele de volum** – măresc volumul bolului fecal (alimentele pe bază de țărâțe de grâu). Sunt laxative mai inofensive în administrare.
- **Laxative emoliente** – stimulează secreția de sodiu și apă de către intestin, producând lubrefierea și înmuierea bolului. Acest tip de laxative nu prezintă riscuri, însă sunt mai puțin eficiente, dacă nu sunt consumate cantități suficiente de lichide zilnic și necesită administrare cu 2-3 litri de apă.
- **Laxativele osmotice** – includ produse precum fosfatul de sodiu sau dizaharidele neabsorbabile, inclusiv sorbitolul. Au efect rapid, mențin lichidele în lumenul intestinal și favorizează trecerea lichidelor din vasele sanguine în lumenul intestinal. Necesită un aport zilnic crescut de lichide. Persoanele cu afecțiuni renale, hipertensiune arterială sau care sunt supuși unui regim hiposodat, vor evita folosirea acestui tip de laxative.
- **Laxative stimulante** – sunt compușii polifenolici, derivați ai antracenuului: siminichie, crușin, verigar etc. Sunt laxative de contact care, prin stimularea terminațiilor nervoase din mucoasa colonului, măresc peristaltismul. Nu sunt preparate de rutină și pot fi administrate doar în tratamentele de scurtă durată.

Folosirea abuzivă a stimulamentelor diminuează tonusul musculaturii intestinelor și provoacă dependență.

La administrarea laxativelor se impun câteva măsuri generale: consum crescut de lichide, fructe și legume bogate în fibre, evitarea sedentarismului. Abuzul utilizării laxativelor cauzează dezechilibru electrolitic, în special deficiență de potasiu, albuminurie, hematurie, iar deficiența de potasiu poate duce la disfuncții cardiace și slăbiciune musculară, absorbția de calciu și vitamina D provoacă osteopenie, cu diminuarea masei osoase, în special în cazul utilizării curente a glicozidelor cardiotonice, diureticelor și corticosteroizilor. Nu se va face abuz de laxative. Pentru tratamentul de lungă durată se va apela la laxativele de volum.

Administrarea produselor cu conținut de derivați ai antracenului este contraindicată în afecțiuni ale rinichilor, vezicii urinare, în varice, hemoroizi, copiilor până la 15 ani, în sarcină și perioada de alăptare (agliconii antrachinonici trec în laptele matern și influențează tranzitul intestinal al sugarului).

11.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE MONOMERI AI ANTRACENULUI

Aloe arborescens cormus – lăstari de aloe

Aloe arborescens folia – frunze de aloe

Aloe arborescens Mill. – aloe

Fam. Liliaceae

Compoziție chimică: frunzele de aloe conțin derivați antrachinonici (aloina), care în intestin scindează în aloe emodol (2 %) și heterozide, însoțite de ramnozide: aloinozidele A și B (5-7 %). Se mai conțin vitamine, enzime, ulei volatil, cca 18 aminoacizi, acizi organici, cumarine, substanțe amare, fermenti, poliholozi, săruri minerale: Mg, Na, K, Ca, Cu, Zn, Cr, Fe, Se.

Întrebuințări: acțiunea aloe depinde de doză. Astfel, în doza de 0,05 g este stomahică și colagogă; de 0,1 g – laxativă, iar doza de 0,2-0,5 g manifestă acțiune purgativă. Sucul proaspăt de aloe este recomandat în gastrite și constipații cronice, extern, sub formă de spălături și comprese, în procese purulente inflamatoare, răni, arsuri, gingivite, paradontite, pe o perioadă de 10 zile. Sucul se utilizează pe larg după metoda Filatov: frunzele de aloe, bine dezvoltate, sunt ținute 12 zile la întuneric, la temperatura de 4-8 °C. În aceste condiții se formează stimulatori biogenici ce au capacitatea de a stimula activitatea vitală a celulelor umane. Prin această metodă se fabrică ulterior extractul, linimentul, produse cu proprietăți antiinflamatoare, regeneratoare. Sucul de aloe cu fier este administrat în anemii fierodeficitare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aloe Vitrum Beauty Elite , comprimate, N60. Producător: Unipharm, SUA	<i>Aloe arborescens folia</i> 25 mg, <i>Theae folia</i> 20 mg, <i>Laminariae stipites</i> 9 mg, <i>Menthae piperitae herba</i> 5 mg, <i>Olivae folia</i> 20 mg, <i>Urticae folia</i> 3 mg, <i>Anisi vulgaris fructus</i> 3 mg, <i>Zingiberis rhizomata</i> 3 mg, bioflavonoide, semințe de struguri, vitamine: A, C, E, D ₁ , B ₁ , B ₆ , B ₁₂	vitaminizantă în profilaxia avitaminozelor prin combinație de vitamine, minerale, microelemente și substanțe biologice active, stimulează procesele de regenerare în organism
2.	*Aloe Vera Liniment , liniment, 30 g, NI	<i>Liniment Aloe arborescens</i> 30 g	antiinflamatoare, regeneratoare, extern în procese inflamatoare, răni, arsuri, eczeme
3.	Alorom , unguent, 30 g, NI. Producător: Vifiteh, Rusia	<i>Extractum Aloe arborescens</i> 30 g	antiinflamatoare, regeneratoare, imunostimulatoare
4.	Balsam amar suedez , soluție, 100 ml, NI. Producător: Dr. Theiss, Germania	Extract hidroalcoolic: <i>Angelicae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Rhei radices</i> , <i>Aloe folia</i> , <i>Sennae folia</i> , <i>Tormentillae radices</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Myrrhae herba</i> , <i>Myristicae folia</i> , <i>Dictamni radices</i> , <i>Absinthii herba</i>	stomahică, antiflatulentă în gastrite hipoacide, administrat în diluții cu apă, cu 30 minute înainte de mese, numit și aperitiv amar
5.	Doctor Mom Herbal Cough Syrup , sirop, 100 ml, NI. Producător: Unique Pharmaceuticals, India	<i>Extractum: Ocimum sanctum</i> 100 mg, <i>Glycyrrhiza glabra</i> 60 mg, <i>Curcuma longa</i> 50 mg, <i>Zingiber officinalis</i> 10 mg, <i>Adhatoda vasica</i> 10 mg, <i>Solanum indicum</i> 20 mg, <i>Inula racemosa</i> 20 mg, <i>Piper cubeba</i> 10 mg, <i>Terminalia belerica</i> 20 mg, <i>Aloe barbadensis</i> 50 mg, <i>Mentholum</i> 6 mg	expectorantă, antiinflamatoare în terapia simptomatică a tusei cu spută vâscoasă, în boli respiratorii acute, faringită, traheită, laringită, bronșită, în stadii incipiente ale tusei convulsive

6.	Extract fluid de Aloe , soluție injectabilă, 1 ml N10. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Extractum fluidum Aloe arborescens</i>	antiinflamatoare, cicatrizantă în ulcer gastric și duodenal, boli oftalmologice, în terapii combinate
7.	*Sirupus Aloës cum ferro , sirop, 100 ml, N1 și 200 ml, N1. Producător: VILAR, Rusia	<i>Fier 20 %, acid clorhidric diluat 15 ml, acid citric 4 g, sirop de aloe până la 1000 ml</i>	antianemică, administrat în anemii fierodificitate și hipocrome

Frangulae cortex – scoarță de crușin

Frangula alnus Mill (syn. Rhamnus frangula L.) – crușin

Fam. **Rhamnaceae**

Compoziție chimică: în scoarța proaspătă de crușin se conține antracenozida nativă în formă redusă frangularozida, cu proprietăți vomice. Frangularozida se oxidează cu oxigenul din aer pe durata păstrării în depozite și se transformă în glucofrangulozidă care, după cedarea glucozei, trece în monoizida frangulozidă, care se descompune în mediu acid în frangulaemodol și glucoză. Astfel, în scoarța uscată pot să se conțină concomitent glucofrangulozida, frangulozida și frangulaemodolul. În scoarța de crușin au mai fost identificate heterozide, saponozide, mucilagii, vitamina C, substanțe amare, urme de alcaloizi peptidici (frangulina și franganina).

Intrebuințări: scoarța de crușin se administrează doar după un an de păstrare, după oxidarea frangularozidei native. Se utilizează ca laxativ sau purgativ, în funcție de doză, sub formă de pulbere, decoct, extract fluid și uscat, în constipații functionale, în pregătirea pacienților pentru examenul radiologic, endoscopic, intervențiilor chirurgicale. Frangulina, în intestin, sub influența florei intestinale, scindează în antrachinonă ce inhibă reabsorbția apei în intestinul gros, excită mucoasa intestinală și exercită efect laxativ sau purgativ. Efectul apare după 8-12 ore, cu administrare seara, înainte de culcare. Administrarea scoarței de crușin este contraindicată copiilor până la 15 ani.

Ca substanțe toxice menționăm: frangulaemodina, acidul crizofanic, frangulina A și B, identificate și în fructe de verigar. Asociat cu alte produse vegetale, intră în componența speciilor laxative, laxativ-antihemoroidale, hepatice. Vopseaua obținută din fructe imature de crușin colorează țesăturile de bumbac în verde, iar cele de lână în violet. Scoarța se utilizează și la tăbăcirea pielii.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Carbocif , comprimate, 50 mg, N50. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex</i> 50 mg, <i>Atropini sulphas</i> 2 mg <i>Carbo activitas</i> 50 mg, <i>Oleum Anisi</i> 1,8 mg, <i>Oleum Menthae</i> 1,8 mg,	antispastică, carminativă, administrat în tratament de scurtă durată
2.	Ceai Favibil , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Favisan, România	<i>Frangulae cortex, Centaurii herba, Absinthii herba, Cichorii herba, Taraxaci herba, Cynarae folia, Hyperici herba, Millefolii herba, Chelidonii herba</i>	colagogă în dischinezii biliare, colecistite, hipotonii biliare, sechele hepatice
3.	Ceai laxativ Nr. 2 , produs vegetal fragmentat, 80 g, N1. Producător: Plafar, România	<i>Frangulae cortex, Convolvuli herba, Millefolii herba, Melissa herba</i>	laxativă, ușor antispastică, administrat în constipații cronice și în atonie intestinală
4.	Ceai pentru slăbit , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Frangulae cortex</i> 15 g, <i>Millefolii herba</i> 15 g, <i>Sambuci flores</i> 15 g, <i>Rosae fructus</i> 25 g, <i>Matricariae flores</i> 10 g, <i>Cucurbitae semina</i> 20 g	depurativă, detoxifiantă, laxativă, administrat în obezitate, stres legat de restricțiile dietetice, în cure de slăbire
5.	Cortelax , drajeuri, N30. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex</i> 150 mg, <i>Rhei radices</i> 150 mg, <i>Cichorii herba</i> 100 mg, <i>Glycyrrhizae radices</i> 100 mg	laxativă sau purgativă în tratament de scurtă durată, acționează prin iritarea colonului
6.	Depuraflox , pulbere, 75 g în flacon, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Extractum: Frangulae cortex</i> 18 g, <i>Equiseti herba</i> 24 g, <i>Anisi fructus</i> 5 g, <i>Foeniculi fructus</i> 3,5 g, <i>Coriandri fructus</i> 6 g, <i>Thymi fructus</i> 3,7 g, <i>Menthae folia</i> 1,5 g, <i>Sennae folia</i> 15 g, <i>Centaurii herba</i> 0,4 g	depurativă, laxativă în tratamentul și profilaxia hiperlipidemiilor și hipercolesterolemiei

7.	Dr Theiss, Nova figura , soluție, 100 ml, flacon, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	<i>Rhamnus frangula</i> D2, <i>Convallaria majalis</i> D2, <i>Pancreas</i> D8, <i>Ephedra distachya</i> D2, <i>Betula pendula</i> D1, <i>Chelidonium majus</i> D2, <i>Urginea maritima</i> D4, <i>Lycopodium clavatum</i> D4, <i>Apocynum cannabinum</i> D4, <i>Crataegus</i> D1, <i>Cimicifuga</i> D2	depurativă, laxativă, diuretică, indicat în poftă de mâncare crescută, obezitate, stres legat de restricțiile dietetice, depuneri nedorite de grăsimi
8.	Ephiplant , pulbere, 1,5 g, N25. Producător: Eurofarm, România	<i>Frangulae cortex</i> 20 g, <i>Taraxaci herba et radices</i> 30 g, <i>Sambuci flores</i> 20 g, <i>Betulae folia</i> 20 g, <i>Viola herba</i> 10 g	laxativă, depurativă, diuretică, cu reducerea masei corporale prin eliminarea apei și toxinelor din organism
9.	Normoponderol , comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Frangulae cortex</i> 560 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 560 mg, <i>Taraxaci herba et radices</i> 560 mg, <i>Betulae folia</i> 560 mg, <i>Aetheroleum Foeniculi</i> 500 mg, <i>Cichorii radices</i> 560 mg	purgativă, coleretică, diuretică, antiflatulentă, carminativă, intensifică procesele metabolice și diminuează senzația de foame, adjuvant în tratamentul obezității
10.	Rhamnolax , comprimate, N 40. Producător: Plantavorel, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex, Cichorii radices, Aetheroleum Foeniculi</i>	laxativă, purgativă în funcție de doză, în atonie intestinală, în tratament de scurtă durată
11.	Scoarță de Crușin , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producători: Medfarma, R. Moldova și Lektravi, Ucraina	<i>Frangulae cortex</i> 50 g	laxativă sau purgativă în funcție de doză, în tratament de scurtă durată, contraindicată în afecțiuni ale sistemului renal, copiilor sub 15 ani
12.	Sirop de Crușin , sirop, 100 ml, N1. Producător: Lugansc, Ucraina	<i>Frangulae cortex</i> 30 g/1000 g	laxativă, purgativă în constipație cronică, atonie intestinală în tratament de scurtă durată

13.	Specie antihemoroidală , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1 și 1,5 g, N20. Producător: Lektravi, Ucraina	<i>Frangulae cortex</i> 25 g, <i>Aneithi fructus</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 15 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Matricariae flores</i> 10 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 10 g, <i>Urticae folia</i> 10 g	antihemoroidală în colite cronice cu constipații și hemoroizi
14.	Specie antihelmintică , Produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Tanacetii flores</i> 25 g, <i>Cucurbitae semina</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 15 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Absinthii herba</i> 10 g, <i>Millefolii herba</i> 10 g,	vermifugă în helmintiaze, constipații, prin substanțe antihelmintice și laxative
15.	Vicalin , comprimate, N10. Producători: Leksredstva, Rusia și Borșceagov, Ucraina	<i>Pulvis Frangulae cortex</i> 25 mg, <i>Calami rhizomata</i> 25 mg, <i>Bismuthi subnitras</i> 350 mg, <i>Magnesii subcarbonas</i> 400 mg, <i>Natrii hydrocarbonas</i> 200 mg, <i>Rutosidum</i> 5 mg	antiacidă, spasmolitică, antiinflamatoare, antiseptică, ușor laxativă în ulcer gastric și duodenal, gastrite hiperacide

***Rhamni catharticae fructus* – fructe de verigar**

***Rhamnus cathartica* L. – verigar**

Fam. **Rhamnaceae**

Compoziție chimică: fructele de verigar conțin 1,5 % de antracenderivați: ramnocatartozida (identică cu glucofrangulozida din crușin), ramnoxantozida, identică cu frangulozida, cât și frangulaemodolul, însoțite de flavonoide, derivați ai kaempferolului, quercetolului, ramnetolului, zaharuri și pectine.

Întrebuintări: fructele de verigar pot fi administrate sub formă de decoct, sirop, extract uscat din fructe în combaterea constipațiilor cronice. Verigarul este un purgativ foarte energic, manifestând și acțiune depurativă, cu eliminarea toxinelor din organism la o administrare zilnică, de 5-10 fructe. Acțiunea diuretică a verigarului se manifestă prin prezența flavonoidelor. Fructele de verigar intră și în componența ceaiului laxativ.

***Rubiae rhizomata et radices* – rizomi și rădăcini de roibă**

***Rubia tinctorum* L. – roibă**

Fam. **Rubiaceae**

Compoziție chimică: rizomii și rădăcinile de roibă conțin cca 5 % de derivați ai antracenului. Prin cromatografie lichidă s-a realizat separarea glicozidelor antrachinonice și agliconilor lor în extracte alcoolice obținute

din rizomi și rădăcini de roibă.

Componentul principal identificat este acidul ruberitric, care ca aglicon are alizarina (cu hidroxigrupe în poziția alfa și beta). Se mai conțin acizi organici (citric, malic, tartric), flavonoide, zaharuri, pectine, albumine.

Întrebuințări: rizomii și rădăcinile de roibă se utilizează ca diuretic, saluretic, spasmolitic, tonic, emenagog în tratamentul nefrolitiazelor, în cistite, pielonefrite, insuficiență renală, inflamația căilor urinare. Acțiunea nefrolitică și utilizarea cu succes a rizomilor de roibă și produselor lor în nefrolitiază se explică prin prezența hidroxigrupelor în poziția alfa și beta (agliconul alizarina), iar prevenirea formării calculilor de natură oxalică și fosforică are loc prin complexarea ionilor de Ca și Mg. Pentru a asigura diureza și a reduce edemul în urma fixării calculilor renali, roiba se asociază cu medicamente ce conțin escină (totalul triterpenic din semințele de castan).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Cystenal , picături buvabile, 10 ml, N1. Producător: Spofa, Cehia	<i>Rubiae radices</i> 0,01 g, salicilat de magneziu 0,15 g, amestec de uleiuri volatile 6,15 g, alcool etilic 0,8 g, ulei de olive până la 10 g	saluretică, spasmolitică în calculoză renală, profilaxie și tratament, în stări inflamatorii ale căilor urinare
2.	Cyston , comprimate, N100. Producător: Himalaya Drug, India	<i>Extractum: Rubiae cordifolia</i> 16 mg, <i>Didymacarpus pedicellata</i> 65 mg, <i>Saxifraga ligulata</i> 49 mg, <i>Cyperus scartiosus</i> 16 mg, <i>Achyranthes aspera</i> 16 mg, <i>Onosma bracteatum</i> 16 mg, <i>Vernonia cinerea</i> 16 mg	saluretică, spasmolitică, se administrează în infecții urinare, calculoză renală, în tratamentul și prevenirea recidivelor
3.	Spasmocystenal , picături buvabile, 10 ml, N1. Producător: Galena, Cehia	<i>Rubiae radices</i> 9,3 mg, <i>Belladonnae radices</i> 2,5 mg, <i>Oleum Anisi</i> 1450 mg, <i>Oleum Foeniculi</i> 147 mg, <i>Oleum Eucalypti</i> 2800 g, <i>Acidum linoleicum</i> 1400 mg, <i>Acidum salycilicum</i> 20 mg, <i>Oleum Ricini</i> ad 10 ml	spasmolitică, saluretică, administrat în colici renale, concremente urinare, nevralgie nefrolitiazică

***Rumicis radices* – rădăcini de ștevie**

***Rumex confertus* Willd. – ștevie**

Fam. Polygonaceae

Compoziție chimică: din derivații antracenului au fost identificați crizofanolul, emodolul, fasciona, sub formă de compuși tano – heterozidici, în timpul uscării scindează în compuși antrachinonici și tanine catehice (8-15 %), însoțite de combinații organice de fier, glucide, flavonoide, vitaminile K, C. Interesul față de această specie este manifestat îndeosebi după izolarea leucoantocianilor.

Întrebuințări: ștevia s-a utilizat ca înlocuitor al reventului, datorită conținutului bogat în derivați antrachinonici. În doze mici, rădăcinile de ștevie manifestă acțiune astringentă prin conținutul de taninuri, în doze mari sunt laxative sau purgative prin antracenozide. Leucoantocianii și catehinele, izolate din rădăcini de ștevie, manifestă acțiune antitumorală, confirmată prin studii preclinice pe animale de laborator. Ștevia poate fi folosită și în tratamentul unor maladii cutanate prin acțiunea antibacteriană, cura de tratament fiind de câteva luni, iar din cauza conținutului ridicat de acid oxalic este contraindicată persoanelor cu reumatism și afecțiuni renale.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Sinupret , picături orale, 100 ml N1, 100 g. Producător: Bionorica, Germania	Extract hidroalcoolic: <i>Gentianae radices</i> 0,2 g, <i>Primulae flores</i> 0,6 g, <i>Rumicis herba</i> 0,6 g, <i>Sambuci flores</i> 0,6 g, <i>Verbasci flores</i> 0,6 g	antiinflamatoare în sinuzite, rinosinuzite, bronșite, cu administrare copiilor după 2 ani
2.	Sinupret , drajeuri, N25x2. Producător: Bionorica, Germania	<i>Primulae flores</i> 18 mg, <i>Gentianae radices</i> 6 mg, <i>Rumicis herba</i> 18 mg, <i>Sambuci flores</i> 18 mg, <i>Verbasci flores</i> 18 mg	antiinflamatoare în sinuzite, rinosinuzite, bronșite, copiilor după 6 ani

11.2 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE DIMERI AI ANTRACENULUI

Rhei radices – rădăcini de revent

Rheum palmatum var. *tanguticum* Maxim. *R. officinale* Baillon. – revent

Fam. Polygonaceae

Compoziție chimică: rădăcinile de revent, recoltate la vârsta de 6-10 ani, conțin două grupe de principii active: reoantracenozide și agliconii lor, cca 5 %, și reotanoide, cu conținut de substanțe tanante mixte: galice și catehice, cca 15 %. Primul grup de antracenderivați este mai caracteristic prin prezența hidroxiantachinonelor, cum ar fi: gluco-reum-emodol, care prin scindare formează reum-emodolul și glucoza, crizofanainolul, cu producere de crizofanol și glucoză, reocrizinol, respectiv cu fisconă și glucoză, gluco-aloe-emodol (aloe-emodol și glucoză), însoțite de antrone libere și diantrone, din grupul reidinelor, senidinelor (direinol). Se mai conțin enzime, acizi organici și ulei volatil, iar în pețiolii frunzelor tinere s-au identificat vitaminele C, P și acizi organici.

Întrebuințări: specia este cunoscută din cele mai vechi timpuri ca purgativ, acțiunea fiind determinată de doza produsului. Astfel, în doze mici rădăcinile de revent manifestă acțiune antidiareică și excitantă a secreției gastrice prin prezența reotanoidelor, substanțelor tanante mixte. În doze mari acționează ca laxativ, purgativ prin reoantracenozide și agliconii lor. În doze foarte mari inhibă contracțiile peristaltice ale intestinului gros. Se utilizează sub formă de comprimate, extract uscat, sirop, tinctură, intră în compoziția unor preparate și specii medicinale, poate fi administrat și în tratamentul constipațiilor cronice. Reventul colorează în galben urina și laptele, de aceea este contraindicat în perioada de alăptare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Cortelax, drajeuri, N30. Producător: Biofarm, România	<i>Extractum siccum: Frangulae cortex</i> 150 mg, <i>Rhei radices</i> 150 mg, <i>Cichorii herba</i> 100 mg, <i>Glycyrrhizae radices</i> 100 mg	laxativă sau purgativă, administrat în tratament de scurtă durată, acționează prin iritarea colonului
2.	Guna-Bowel,	<i>Rhamnus frangula</i> X2, <i>Rheum</i>	detoxifiantă, pentru

	soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>palmatum</i> X2, <i>Chelidonium majus</i> X2, <i>Aloe arborescens</i> X2, <i>Bryonia alba</i> X6, <i>Carduus marianus</i> X2, <i>Collinsonia canadensis</i> X2, <i>Nux vomica</i> X6, <i>Taraxacum officinale</i> X2	detoxifierea organismului în disconfort abdominal, constipații
3.	Eucarbon , comprimate, N10. Producător: Pharmazeutische, Austria	<i>Sennae folia</i> 105 mg, <i>Extractum Rhei siccum</i> 25 mg, <i>Carbo activatus</i> 180 mg, <i>Sulfur praecipitatum</i> 5 mg, <i>Oleum Menthae</i> 0,5 mg, <i>Oleum Foeniculi</i> 0,5 mg	laxativă, purgativă, antiflatulentă în tratamentul de scurtă durată a constipațiilor
4.	Balsam amar suedez , soluție, 100 ml, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	Extract hidroalcoolic: <i>Rhei radices</i> , <i>Aloe folia</i> , <i>Sennae folia</i> , <i>Tormentillae rhizomata</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Myrrhae herba</i> , <i>Myristicae folia</i> , <i>Dictamni radices</i> , <i>Absinthii herba</i> , <i>Angelicae radices</i>	stomahică, antiflatulentă în gastrite hipocacide, administrat în diluții cu apă, cu 30 minute înainte de mese, numit și aperitiv amar
5.	*Tincturae Amara and Tincturae Rhei , flacon, 30 ml, N1	<i>Centaurii herba</i> 15 ml, <i>Rhei radices</i> 15 ml	tonic amar în anorexii, administrată câte 20 picături în diluții cu 30 minute înaintea meselor

***Sennae folia (Cassiae folia)* – frunze de siminichie**

***Sennae fructus (Cassiae fructus)* – fructe de siminichie**

***Cassia acutifolia* Del., *C. angustifolia* Vahl., *C. obovata* Coll. – siminichie**

Fam. **Fabaceae**

Compoziție chimică: antracenozide, dimeri, 2-4 % în frunze și 1-3 % în fructe de siminichie, dintre care senidolul A prezintă forma activă, iar senidolul B cea inactivă. Ambii dimeri sunt stereoizomeri ce se deosebesc prin orientarea atomilor de hidrogen. Heterozidele poartă denumirea de senozida A și B, în cantități mai mici au fost identificate și senozidele C și D, însoțite de acizi organici, flavonoide și poliholozide. Prin electroforeză pe hârtie au fost puse în evidență maltozidele emodolului și acidului crizofanolic.

Întrebuințări: produsele vegetale din siminichie se administrează sub formă de pulbere, infuzie, extract uscat și tinctură. În funcție de doză sunt utilizate ca laxativ și purgativ. Senozidele A și B inhibă reabsorbția apei în

intestinul gros, măresc volumul maselor fecale, stimulează peristaltismul și măresc scaunul, cu manifestarea acțiunii peste 8-10 ore de la administrare. Fructele uscate sau frunzele de siminichie se lasă în apă fierbinte pentru 6-12 ore pentru infuzare, apoi se administrează. Abuzul produselor din siminichie cauzează dezechilibru electrolitic, în special, deficiența de potasiu, albuminurie, hematurie, depuneri de melanină în mucoasa intestinală, cu afecțiuni ale plexului intermuscular. Contraindicațiile la administrare: copii sub 15 ani, în perioada de sarcină, alăptare și patologii ale sistemului urinar.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Califig Syrup , sirop, 50 ml, N1. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Extractum Sennae folium, în combinație</i>	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată
2.	Ceai natural, Digestie ușoară , 1,5 g, N20. Producător: Fares, România	<i>Sennae folia 3 g, Anisi vulgaris fructus 20 g, Foeniculi fructus 20 g, Basilici herba 15 g, Rosmarini folia 15 g, Glycyrrhizae radices 3 g, Menthae herba 3 g, Cichorii radices 3 g</i>	carminativă, gastrică, antiinflamatoare în stări de flatulență, dispepsii
3.	Frunze de siminichie , produs vegetal fragmentat, 50 g. Producători: Medfarma, Depofarm, R. Moldova și Lektraví, Ucraina	<i>Sennae folia 50 g</i>	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată în flatulență, dureri abdominale de tip spastic, acționează prin stimularea peristaltismului intestinal
4.	Dilaxo , comprimate, N60. Producător: Plethico, India	<i>Extractum Sennae folia, în combinație</i>	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată
5.	Lax-S , comprimate, N10. Producător: Bogomil V. Bulgaria	<i>Sennae folia (Senozide A și B)</i>	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată
6.	Pilex , comprimate,	<i>Extractum Sennae folia,</i>	laxativă, purgativă în

	N100. Producător: Hymalaia, India	în combinație	tratament de scurtă durată
7.	Regulax , cuburi masticabile din frunze și fructe, N6, N18, N36. Producător: Krewe, Germania	<i>Sennae folia et fructus</i> 8,4 g	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată, acționează prin stimularea peristaltis- mului intestinal
8.	Rutivon Tea , produs vegetal fragmentat, 3 g, N12. Producător: Oriental Pharmaceutical, Vietnam	<i>Sophorae japonicae</i> <i>alabastra</i> 40 g, <i>Cassiae</i> <i>fructus</i> 25 g, <i>Erythrinae</i> <i>folia</i> 25 g, <i>Chrysantemi</i> <i>flores</i> 3 g, <i>Glycyrrhizae</i> <i>radices</i> 7 g	hipnotică și sedativă, angioprotectoare în hipertensiune arterială, hipertiroidism, angiopatie diabetică, capilaropatie
9.	Senade , comprimate, N20. Producător: Cipla Ltd, India	<i>Extractum Sennae folia</i> 93,3 mg, ce conține 20 % Senozide A și B	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată administrare la copii după 15 ani
10.	Senadex , comprimate, N12, N120. Producător: Stirolbiofarm, Ucraina	<i>Extractum Sennae folia</i> 70 mg	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată, administrare după 15 ani
11.	Senadexin , comprimate, 70 mg, N10. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Extractum Sennae folia</i> 70 mg	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată în dureri spastice
12.	Senadexin-Zdorovie , comprimate, N10, N25. Producător: Zdorovie, Ucraina	<i>Extractum Sennae folia</i>	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată în stări de flatulență
13.	Sennalax , comprimate 20 mg, N20. Producător: Biofarm România	<i>Extractum Sennae folia</i> 20 mg	laxativă, purgativă în tratament de scurtă durată

11.3. PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE DERIVAȚI CONDENSAȚI AI ANTRACENULUI

Hyperici herba – părți aeriene de sunătoare

Hypericum perforatum L. – sunătoare

Fam. Hypericaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de sunătoare conțin derivați

antracenicii condensați (hipericina), însoțiți de izomeri. Se mai conțin substanțe tanante (10-20 %), aminoacizi, acid cafeic, clorogenic, carotenoide, vitamina C, colină, rezine, substanțe minerale, prenil-floroglucinoli (hiperforina). Analiza calitativă cu ajutorul cromatografiei de înaltă performanță a pus în evidență în extracte uscate și hidroalcoolice din părțile aeriene și flori de sunătoare următoarele flavonoide: rutozida, quercetina, quercetrina, hiperozida și biapigenina. Uleiul volatil constituie 1 %, unde au fost identificați: alfa-pinen, cineol, cadinen, mircen, cariofilen.

Întrebuințări: hipericina și izomerii ei manifestă efect fotodinamic (hipericism), cu tulburări psihomotorii, cu eriteme edematoase, urmate de hemoliză și simptome epileptiforme. Sunătoarea manifestă și acțiune psihotropă, euforetică, sedativă, anxiolitică, reduce surmenajul psihic, poate fi administrată și în tulburări depresive tot prin hipericină. Flavonoidele măresc rezistența și permeabilitatea capilarelor. Prin taninuri este utilizată pe larg ca antiinflamator și astringent în tratamentul rănilor, iar hiperforina imprimă acțiune bacteriostatică și bactericidă. Sunătoarea este colagogă și hepatoprotectoare prin polifenoli și se utilizează sub formă de infuzie, tinctură și extract. Pentru uz extern se prepară macerate în ulei (*Oleum Hyperici coctum*), prin fermentarea produsului vegetal timp de 8 zile în undelemn și vin, urmat de fierbere.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Arfazetin, specie medicinală , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Rosae fructus</i> 0,15 g, <i>Equiseti herba</i> 0,1 g, <i>Vaccinii myrtilli cornus</i> 0,2 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 0,2 g, <i>Eleutherococci rhizomata cum radicibus</i> 0,15 g, <i>Hyperici herba</i> 0,1 g, <i>Chamomillae flores</i> 0,1 g	antidiabetică în diabet de tip II, formă ușoară și medie atât în monoterapie, cât și în terapie complexă cu insulină sau antidiabetice orale
2.	Calmo-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Hyperici herba</i> , <i>Melissae herba</i> , <i>Tilia flores cum bracteis</i> , <i>Crataegi flores</i> , <i>Lavandulae flores</i> , <i>Passiflorae herba</i>	sedativă, calmantă în stări de anxietate și nervozitate, oferă confort psihoemoțional
3.	Ceai energizant , produs vegetal	<i>Hyperici herba</i> , <i>Thymi vulgaris herba</i> , <i>Rosae</i>	energizantă, imunomodulatoare

	fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>fructus, Sambuci flores, Menthae folia, Theae folia, Cydoniae fructus</i>	în stări de oboseală și convalescență
4.	Ceai hepatic , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1, Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Cynarae folia 30 g, Agrimoniae herba 20 g, Calendulae flores 20 g, Hyperici herba 10 g, Plan- taginis folia 10 g, Millefolii herba 10 g</i>	hepatoprotectoare, colagogă în hepatite acute și cronice, colecistite
5.	Deprim , comprimate filmate, 60 mg, N30. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	<i>Extractum Hyperici herba</i> 60 mg	sedativă prin hipericină în stări depressive, anxioase, frică, afecțiuni psihovegetative, crește productivitatea muncii
6.	Deprim Forte , com- primate filmate, 425 mg, N30. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	<i>Extractum Hyperici herba</i> 425 mg	sedativă prin hipericină, adminis- trată în stări depre- sive, frică, afecțiuni psihovegetative
7.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Hyperici herba, Meliloti herba, Uvae-ursi folia, Equiseti herba, Taraxaci radices, Maydis stigmata, Bidentis herba, Calami rhizomata, Vincae herba, Valerianae rhizomata cum radicibus, Hippocastani semina, Menthae folia, Le- onuri herba, Chamomillae flores, Glycyrrhizae radi- ces, Pini gemmae, Mille- folii herba, Rosae fructus, Lupuli strobuli, Chelidonii herba</i>	detoxifiantă, diuretică, hipoazotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția antitoxică a ficatului
8.	Gastrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20 și 100 g, N1. Producător:	<i>Hyperici herba 6 g, Heli- chrysi arenarii herba 6 g, Millefolii herba 6 g, Ca- lami rhizomata 6 g,</i>	antiinflamatoare, antiflatulentă, sto- mahică, coleretică, antiulceroasă

	AIM, Ucraina	<i>Menthae folia</i> 7 g, <i>Salviae folia</i> 6 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Rosae fructus</i> 7 g, <i>Calendulae flores</i> 7 g, <i>Urticae folia</i> 7 g, <i>Althaeae radices</i> 7 g, <i>Absinthii herba</i> 5 g, <i>Sophorae japonicae fructus</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 8 g	administrat în gastrite hipo- sau anacide, duodenite, enterocolite, în profilaxia ulcerului gastric și duodenal
9.	Guna Addict 2 , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Hypericum perforatum</i> D3, <i>Valeriana officinalis</i> D1, <i>Aralia quinquefolia</i> D2, <i>Avena sativa</i> D1, <i>Chamomilla recutita</i> D3, <i>Eleutherococcus senticosus</i> C12, <i>Humulus lupulus</i> D1, <i>Passiflora incarnata</i> D1, <i>Pulsatilla</i> D6, <i>Ribes nigrum</i> C12, <i>Saccharum officinale</i> D1	imunomodulatoare, administrat în stări de stres, iritabilitate, insomnie, abandonul fumatului
10.	Guna Oral Spray , spray oral, 50 ml, N1, produs homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Hypericum perforatum</i> X3, <i>Aconitum napellus</i> X3, <i>Achillea millefolium</i> X3, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Echinacea purpurea</i> X2, <i>Atropa belladonna</i> X4, <i>Symphytum officinale</i> X6, <i>Hamamelis virginiana</i> X2	antiinflamatoare, decongestionantă, drenantă, bactericidă, antivirală, imunostimulatoare, ameliorează circulația sanguină
11.	Nobrassit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Brântalov, Rusia	În 5 ml: <i>Guaifenesinum</i> 4 g și extract complex: <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Passiflora incarnata</i> , <i>Crataegus oxycantha</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Melissa officinalis</i>	sedativă, hipnotică, indicat în neurastenii asociate cu neliniște, anxietate, oboseală, slăbirea memoriei, stări de stres, insomnie, migrenă, sindromul dispeptic, vegetonevroze, dermatoze pruriginoase
12.	Novo-passit , soluție buvabilă, 100 ml, N1.	<i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,15 g,	sedativă, hipnotică, indicat în anxietate,

	<p>Producător: Galena, R. Cehă</p>	<p>cu conținut de: <i>Hypericum perforatum</i>, <i>Passiflora incarnata</i>, <i>Crataegus oxy-cantha</i>, <i>Melissa officinalis</i>, <i>Sambucus nigra</i>, <i>Valeriana officinalis</i>, <i>Humulus lupulus</i>.</p>	<p>tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, nervozitate</p>
13.	<p>Passivit, capsule, N20, N30. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova</p>	<p><i>Guaifenesinum</i> 0,2 g și extract complex 0,157 g, cu conținut de: <i>Hypericum perforatum</i>, <i>Passiflora incarnata</i>, <i>Crataegus oxycantha</i>, <i>Humulus lupulus</i>, <i>Melissa officinalis</i>, <i>Sambucus nigra</i>, <i>Valeriana officinalis</i></p>	<p>sedativă, anxiolitică și spasmolitică în distonie neurocirculatorie, neurastenic, oboseală, surmenaj psihic, dereglări de somn, sindrom menopauzal</p>
14.	<p>Phytolit, comprimate filmate, N50 și N100. Producător: Zdorovie Narodu, Rusia</p>	<p><i>Extractum siccum:</i> <i>Polygoni avicularis herba</i> 50 g, <i>Hyperici herba</i> 30 mg, <i>Equiseti arvensis herba</i> 25 mg</p>	<p>diuretică, antiinflamatoare, analgezică, antiseptică, spasmolitică în tratamentul și profilaxia nefrolitiazelor</p>
15.	<p>Părți aeriene de sunătoare, produs vegetal fragmentat, 1,5 g N25. Producători: Medfarma, Depofarm, R. Moldova</p>	<p><i>Hyperici herba</i> 1,5 g</p>	<p>antiinflamatoare, cicatrizantă, regeneratoare, antidepresantă, sedativă</p>
16.	<p>Renal-Plus, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor-Farm, R. Moldova</p>	<p><i>Hyperici herba</i>, <i>Plantaginis majoris folia</i>, <i>Salviae folia</i>, <i>Equiseti herba</i>, <i>Maydis stigmata</i>, <i>Betulae folia</i>, <i>Polygoni avicularis herba</i></p>	<p>diuretică în afecțiuni ale aparatului urinar, litiază renală, în buna funcționare a rinichilor și vezicii urinare</p>
17.	<p>Sedanax, comprimate filmate, N30. Producător: Bogomil, Bulgaria</p>	<p><i>Crataeghi flores et folia</i> 15 mg, <i>Hyperici herba</i> 25 mg, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 15 mg, <i>Menthae piperitae folia</i> 15 mg, <i>Tiliae flores</i></p>	<p>sedativă, spasmolitică, coleretică, antiinflamatoare, antidepresivă în surmenaj psihoemoțional, neurastenie,</p>

		<i>cum bracteis</i> 30 mg	hiperexcitație, dereglări de somn
18.	Sedavit , soluție orală, 100 ml, flacon N1. Producător: Galichpharm, Ucraina	<i>Hyperici herba, Crataegi sanguineae fructus, Valerianae rhizomata cum radicibus, Menthae piperitae herba, Humuli lupuli strobuli, Pyridoxini hydrochloridum, Nicotinamidum, Sorbitolum</i>	sedativă, anxiolitică, înlătură fobiile și scade starea de stres, reduce irascibilitatea și surmenajul psihic
19.	Specie diuretică N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Maydis stigmata</i> 20 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Violae herba</i> 20 g, <i>Polygoni herba</i> 10 g, <i>Plantaginis folia</i> 10 g, <i>Anethi fructus</i> 10 g, <i>Betulae folia</i> 10 g	diuretică, antiinflamatoare în uretrită, urolitiază, cistită, hipertensiune arterială
20.	Specie antihelmintică , produs fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Tanacetii flores</i> 25 g, <i>Cucurbitae semina</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 15 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Absinthii herba</i> 10 g, <i>Millefolii herba</i> 10 g.	vermifugă în helmintiaze, constipații prin substanțe antihelmintice și laxative
21.	Specie stomahică N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Hyperici herba</i> 20 g, <i>Plantaginis majoris folia</i> 20 g, <i>Chamomillae flores</i> 20 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 20 g	antiinflamatoare, antiseptică, spasmolitică, astringentă în patologii gastrointestinale acute și cronice
22.	Stresonorm , capsule, N60. Producător: VitaPharm, R. Moldova	1 capsulă de zi conține extract de: <i>Leonurus cardiaca</i> 40 mg, <i>Hypericum perforatum</i> 40 mg, <i>Mentha piperita</i> 20 mg, <i>Rutinum</i> 8 mg, <i>Vitamina B6</i> -2 mg, <i>Vitamina B1</i> - 1,5 mg, 1 capsulă de noapte: <i>Extractum Eschscholzia</i> 100 mg, <i>Passiflora incarnata</i> 55 mg, <i>Rutinum</i> 5 mg	sedativă, reprezintă un complex din două componente: capsula de zi, administrată dimineața, și cea de noapte, administrată înainte de somn, pentru o perioadă de 2-4 săptămâni

23.	Traumeel S , unguent, 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Symphytum officinale</i> D4, <i>Achillea millefolium</i> TM, <i>Arnica montana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hamamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum napellus</i> D1	analgezică, rege- neratoare pentru tratamentul rănilor și ulcerelor, în ameli- orarea simptomelor inflamatorii și dure- roase din luxații și alte traumatisme ale aparatului locomotor
-----	--	---	--

XII. FLAVONOIDE

Flavonoidele sunt un grup de pigmenți vegetali cu structură polifenolică, foarte răspândiți în regnul vegetal sub formă de heterozide, agliconii cărora sunt derivați ai fenil-benzo- γ -pironei ($C_6-C_3-C_6$). După natura chimică, determinată de gradul de oxidare și hidroxilare a scheletului, flavonoidele se împart în:

- **derivații flavonei** – purtători ai culorii galbene; au fost identificați peste 20 de reprezentanți, printre care: *luteolin*, *crizinol*, *apigenol*;
- **derivații flavonului** – una din cele mai numeroase grupe de compuși naturali colorați în galben ce include peste 200 reprezentanți, inclusiv: *kaempferol*, *quercetol*, *miricetol*, *rutozida*, *hiperozida*, cel mai răspândit fiind *quercetolul*;
- **derivații izoflavonei** – derivați ai 3-fenil-benzo- γ -pironei, inclusiv *genisteina*, întâlnită în plante în stare liberă sau sub formă de heterozide;
- **derivații flavanonei** – nu conțin legătura dublă în inelul γ -pironei, spre deosebire de flavonă, printre reprezentanți menționăm: *flavanona*, *hesperidozida*, *hesperitinol*;
- **derivații flavanonolului** – substanțe incolore care, spre deosebire de flavonoli, nu au legătură dublă în inelul γ -pironic, Reprezentant – *aromadendrina*;
- **derivații calconei** – compuși galbeni sau portocalii, nu conțin inelul γ -pironic și pot fi considerați produși de izomerizare a flavanonei. Pot fi întâlniți în plante alături de alte flavonoide. Reprezentanți: *buteinolul*, *calconaringenolul*;
- **auronele** – reprezintă compuși flavonoidici cu inel furanic de culoare galbenă sau oranj. Pot fi formate în plante din calcone, sub acțiunea fermentului calconaza. Din acest grup a fost identificată *aurona*;
- **derivații flavanului sau catehinele** – inelul γ -pironic este redus complet, este legătura dublă și oxigenul cetonic, ca *epicatehina*. În plante, catehinele se întâlnesc sub formă de monomeri sau compuși condensați, cu clasificare la substanțe tanante;
- **antocianii** – pigmenți responsabili de culoarea roșie, violetă sau albastră a florilor, fructelor și frunzelor. Sunt localizați în sucii vacuolar. Prezența în structura chimică a oxigenului trivalent, cu sarcină pozitivă, le conferă stabilitate.

Flavonoidele au o aplicare destul de largă în medicină. Grație calității

P-vitaminice, micșorează permeabilitatea și amplifică rezistența pereților capilarelor (*rutina*). Alte principii, izolate din talpa-gâștii și păducel, posedă acțiune sedativă și potentează acțiunea acidului ascorbic. Acțiunea diuretică este manifestată de unele specii de *Polygonum* (*avicularozida*, *quercitrozida*, *izoramnetina*). Studii științifice confirmă acțiunea antioxidantă și antitumorală a unor flavonoide (*quercetina*, *miricetina*). Totuși, produse medicamentoase cu conținut de flavonoide pure sunt puține.

12.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE FLAVONOIDE

Aroniae fructus – fructe de aronie

Aronia melanocarpa (Michx.) Elliot. – aronie

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: în fructele proaspete de aronie se conțin compuși polifenolici (79,5mg/g), heterozide flavonoidice: hesperidina, rutozida, quercetina, antociane, însoțite de catechine, taninuri, vitaminele C, E, PP, carotenoide, acizi organici, acid folic, zaharuri, lipide, microelemente, inclusiv iod.

Întrebuințări: se utilizează fructele proaspete, sucul obținut prin metoda de presare, cu un randament de 60 %, cu conținut de vitamina P de cca 0,5 %, identic după structura chimică și întrebuințări cu cel din sucul proaspăt, sau sub formă de tinctură. Fructele de aronie se utilizează în profilaxia insuficienței P vitaminice, la prepararea jeleurilor, ca colorant alimentar, fiind considerat un superfruct prin compoziția chimică bogată și acțiune de restabilire a organismului. Aronia manifestă și acțiune antihipertensivă, confirmată prin studii preclinice pe animale de laborator, pe vase izolate, prin prezența flavonoidelor și substanțelor lipofilice.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Eficardin , sirop, 140 g, flacon N1. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Aroniae fructus</i> 1,5 %, <i>Crataegi fructus</i> 11,5 %, <i>Rosae fructus</i> 25,5 %, <i>Ribi fructus</i> 10,5 g, <i>Viburni cortex</i> 1,5 %,	hipocolesterolemiantă, tonică asupra vaselor sanguine, adjuvant în tratamentul insuficienței cardiace

Centaureae cyani flores – flori de albăstrele

Centaurea cyanus L. – albăstrele

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: în florile marginale, recoltate pe timp uscat, se conțin antociane și cumarine. Din grupul antocianilor a fost identificată heterozida cianina (cianidol-3,5 diglucozidă), iar din cumarine – cico-rina. Mai sunt prezente și alte flavonoide, derivații apigeninei, luteolinei, quercetinei, kaempferolului, însoțite de taninuri, mucilagii, substanțe amare, săruri de K și Mg.

Întrebunțări: sub formă de infuzie, florile de albăstrele se adminis-trează în tratamentul afecțiunilor renale, extern, sub formă de cataplas-me și spălături, în diferite boli de ochi. Florile marginale de albăstrele intră în compoziția speciilor medicinale diuretice, iar substanțele amare îmbunătățesc digestia. Intern, manifestă acțiune antidiareică prin prezența taninurilor. Produsul vegetal manifestă acțiune antioxidantă, iar cercetările *in vitro*, prin mai multe metode, denotă că extractele din flori de culoare purpurie posedă activitate antioxidantă de 5 ori mai pronunțată, comparativ cu alte specii de albăstriță. A fost pusă în evidență și acțiunea antiinflamatoare a extractului polifenolic de *Cyani herba* – 38,4 %, ce nu diferă semnificativ de standard (diclofenac de sodiu, cu 42,5 %). A fost elaborată și aprobată în R. Moldova monografia farmaceutică: Părți aeriene de albăstriță (*Cyani herba*), produs vegetal 50 g.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebunțări
1.	*Specie diuretică, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1	<i>Centaureae cyani flores</i> , <i>Uvae-ursi folia</i> , <i>Betulae folia</i> , <i>Cereseae caudas</i>	diuretică, utilizată în afecțiuni renale

Crataegi flores – flori de păducel

Crataegi fructus – fructe de păducel

Crataegus monogyna Jacq. *C. laevigata* (Poir.) DC (syn. *C. oxyacantha* L.) – păducel

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: flavonoidele (1-2%), identificate în florile și fructele de păducel, sunt: hiperozida 3-galactozida, quercetina, vitexina, acetilvitexina, rutozida, bioflavone, derivați ai flavanului. Se mai conțin carotenoide, ulei volatil, acetilcolină, compuși polifenolici, acizi triterpenici

din seria pentaciclică și săruri minerale. Din grupul compușilor polifenolici, în flori sunt prezenți acizii clorogenic și cafeic. În fructele de păducel au mai fost identificați: acid ascorbic, antocianozide, carotenoide, sorbitol, glucoză.

Întrebuințări: preparatele farmaceutice din flori și fructe de păducel manifestă activitate cardiovasculară, simpaticolitică, vasodilatatoare, sedativă. Se recomandă în tratamentul cordului hipertonic, în scleroze coronariene și insuficiența miocardului. Principiile active ale păducelului, flavonoidele, dilată vasele coronare, în special ale inimii și creierului, ameliorează circulația sanguină în aceste organe și aprovizionarea lor cu oxigen, cresc sensibilitatea miocardului la glicozidii cardiaci și forța de contracție a mușchiului inimii. Păducelul inactivează radicalii liberi, protejând astfel țesuturile de procesele degenerative. Proprietatea produselor medicamentoase din păducel de a inhiba acțiunea enzimei de conversie a angiotensinei constituie principalul factor al vasoconstricției. Se utilizează păducelul sub formă de infuzie, sirop, tinctură, extract fluid din fructe, soluții buvabile, comprimate, forme medicamentoase cu grad redus de toxicitate. Produsele vegetale intră în compoziția speciilor medicinale sedative.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Boyaryshnik , comprimate, 100 mg, N20. Producător: Natur product, Franța	<i>Crataegi fructus</i> 100 mg	cardiosedativă în stări de oboseală, stres, vegetonevroze
2.	Calmocord , picături cardiace, 50 ml, N1 și 100 ml, N1. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Tincturae Valerianae</i> 34 g, <i>Tincturae Leonuri</i> 33 g, <i>Tincturae Crataegi</i> 33 g	cardiotonică, spasmolitică, sedativă moderată, hipnotică, reduce excitabilitatea sistemului nervos central
3.	Calmo-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Crataegi flores</i> , <i>Lavandulae flores</i> , <i>Melissae herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Tiliae flores cum bracteis</i> , <i>Passiflorae herba</i>	sedativă, un bun suport în calmarea stărilor de anxietate și nervozitate, oferă confort psihoemoțional
4.	Carditon , comprimate masticabile, N60.	<i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 125 mg, <i>Crataegi</i>	cardiosedativă în anxietate, nervozi-

	Producător: Amrita, Ucraina	<i>sanguineae fructus</i> 60 mg, <i>Menthae piperitae folia</i> 210 mg	tate, dereglări funcționale ale sistemului cardiovascular
5.	Cardiophyt , soluție orală, 100 ml N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Crataegi flores</i> 7 g, <i>Adonis vernalis herba</i> 7 g, <i>Convallariae flores</i> 7 g, <i>Sambuci flores</i> 7 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10,5 g, <i>Meliloti herba</i> 7 g, <i>Aesculi hippocastani fructus</i> 10,5 g, <i>Urticae folia</i> 3,5 g, <i>Amorphae fruticosae semina</i> 7 g	cardiosedativă în distonii și nevroze cardiace, tahicardie supraventriculară, în cardiopatie ischemică, hipertensiune arterială de gradul I și II
6.	Ceai multivitamin , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Tiliae flores cum bracteis</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Mali fructus</i> , <i>Origani flores</i> , <i>Robiniae flores</i> , <i>Thymi herba</i> , <i>Calendulae flores</i> , <i>Rubi fruticosi folia</i> , <i>Crataegi fructus</i>	vitaminizantă în stări de oboseală, hipovitaminoze, perioadă postoperatorie
7.	Central B , capsule, N15x3. Producător: Rotapharm, Marea Britanie	<i>Extractum: Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 100 mg, <i>Passiflorae incarnatae herba</i> 25 mg, <i>Crataegi fructus</i> 25 mg	sedativă în stări de neliniște și stres, suport în calmarea stărilor de anxietate și nervozitate
8.	Eficardin , sirop, 140 g, flacon, N1. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Crataegi fructus</i> 11,5 %, <i>Rosae fructus</i> 25,5 %, <i>Ribi fructus</i> 10,5 g, <i>Viburni cortex</i> 1,5 %, <i>Aroniae fructus</i> 1,5 %	hipocolesterolemiantă, hemostatică, tonică asupra vaselor sanguine prin flavonoide și vitamine
9.	Extrasedyl , comprimate, N30. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Extractum Valerianae siccum</i> 80 mg, <i>Extractum Crataegi siccum</i> 30 mg, <i>Phenobarbitalum</i> 20 mg	hipnotică, sedativă, acționează asupra sistemului nervos central și neurovegetativ
10.	Imunovit , comprimate, N40. Producător: Plantavorel, România	<i>Extractum: Crataegi fructus</i> , <i>Arctici radices</i> , <i>Echinaceae herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Urticae folia</i>	imunostimulatoare, depurativă, energizantă, stimulează capacitatea de apărare a organismului

11.	Nobrassit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Brânțalov, Rusia	<i>Guaiifenesinum</i> 4 g și extract: <i>Passiflora incar-</i> <i>nata</i> , <i>Crataegus oxycan-</i> <i>nata</i> , <i>Sambuccus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Melissa officinalis</i>	sedativă, hipnotică în neurastenii aso- ciate cu neliniște, anxietate, oboseală, slăbirea memoriei, stări de stres, in- somnia, migrenă, sindromul dispeptic, în dermatoze
12.	Novo-passit , soluție buvabilă, 100 ml, N1. Producător: Galena, R. Cehă	<i>Guaiifenesinum</i> 0,2 g și extract: <i>Passiflora</i> <i>incarnata</i> , <i>Crataegus</i> <i>oxycantha</i> , <i>Melissa</i> <i>officinalis</i> , <i>Sambuccus</i> <i>nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hypericum perforatum</i>	sedativă, hipnotică, indicat în anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnia, nervozitate
13.	Passivit , capsule, N20, N30. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova	<i>Guaiifenesinum</i> 0,2 g și extract: <i>Passiflora incar-</i> <i>nata</i> , <i>Crataegus oxycantha</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Hyper-</i> <i>icum perforatum</i> , <i>Melissa</i> <i>officinalis</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Valeriana officinalis</i>	sedativă, anxiolitică și spasmolitică în distonie neurocir- culatorie, oboseală, surmenaj psihic, de- reglări de somn, sin- drom menopauzal
14.	Persen Cardio , capsule, N16. Producător: Lek Pharmaceuticals, Slovenia	<i>Extractum Passiflorae</i> <i>siccum</i> 200 mg, <i>Extrac-</i> <i>tum Crataegi flores et folia</i> <i>siccum</i> 160 mg	cardiosedativă în anxietate, nervo- zitate, dereglări funcționale ale sistemului cardio- vascular
15.	Picături cardiace , 25 ml, 50 ml N1. Producători: Medeferent Grup, R. Moldova	<i>Tincturae Valerianae</i> 34 g, <i>Tincturae Leonuri</i> 33 g, <i>Tincturae Crataegi</i> 33 g	cardiotonică, spasmolitică, sedativă moderată în tulburări cardiace funcționale
16.	Pumpan , picături orale, soluție, 25 ml, N1, produs homeopatic. Producător: Richard Bittner, Austria	<i>Crataegus monogyna</i> D1, <i>Arnica montana</i> D6, <i>Kalium carbonicum</i> D6, <i>Digitalis purpurea</i> D12, <i>Convallaria majalis</i> D12	în ameliorarea unor simptome de origine cardiacă, în palpitații, dureri în piept, tulburări cir- culatorii periferice

17.	Sedanax , comprimate filmate, N30. Producător: Bogomil, Bulgaria	<i>Crataegi flores et folia</i> 15 mg, <i>Hyperici herba</i> 25 mg, <i>Menthae folia</i> 15 mg, <i>Tiliae flores</i> 30 mg, <i>Valerianae rhizomata cum</i> <i>radicibus</i> 15 mg	sedativă, spasmolitică, antidepresivă, în surmenaj psihoemoțional, neurastenie, dereglări de somn, hiperexcitație
18.	Sedavit , soluție orală, 100 ml, flacon, N1. producător: Galichpharm, Ucraina	<i>Crataegi fructus</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Menthae herba</i> , <i>Lupuli strobili</i> , <i>Sorbitolum</i> , <i>Pyridoxini hydrochloridum</i> , <i>Nicotinamidum</i>	sedativă, anxiolitică, înlătură fobiile, scade starea de stres, reduce irascibilitatea și surmenajul psihic
19.	Vagostabył , drajeuri, N40. Producător: Laboratories, Franța	<i>Extractum: Crataegi siccum</i> 50 mg, <i>Melissae siccum</i> 45 mg, <i>Calcii lactas pentahydras</i> 50 mg, <i>Magnesii thiosulfas</i> 10 mg	sedativă, cardiacă, antispastică, cu reducerea hiperexcitabilității neuromusculare, prin magneziu și calciu
20.	Valeriana Plus , granule, 20 g, flacon, N1, produs homeopatic, Producător: Doctor N, Rusia	<i>Crataegus laevigata</i> C3, <i>Leonurus cardiaca</i> C3, <i>Zincum valerianicum</i> C6, <i>Valeriana officinalis</i> C3, <i>Passiflora incarnata</i> C3, <i>Ambra grisea</i> C6, <i>Bromum</i> C6, <i>Hyoscyamus niger</i> C6, <i>Strychnos ignatia</i> C6	sedativă, cardiosedativă, antidepresivă, hipnotică, anticonvulsivantă în stări de excitație nervoasă, supraexcitație, migrenă, tulburări funcționale cardiovasculare
21.	Valfen Plus , capsule, N20. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Phenobarbitalum</i> 20 mg, <i>Extractum Valerianae siccum</i> 50 mg, <i>Extractum Crataegi siccum</i> 30 mg	hipnotică, sedativă în stări de excitație nervoasă, supraexcitație

***Fagopyri sagittati herba* – părți aeriene de hrișcă**

***Fagopyrum sagittatum* Gilib. (syn. *F. esculentum* Mnch.) – hrișcă**
Fam. Polygonaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de hrișcă servesc în industria farmaceutică ca sursă de rutozidă, cu un conținut de 6-9 %. Rutozida este însoțită de tetrametoxirutozidă, de quercetol, în formă liberă, antocia-

nozide, în cantități mai mici. A fost identificat și un derivat antrachinonic, fagopirina, asemănătoare hipericinei (derivați antraceni condensati).

Întrebuințări: părțile aeriene de hrișcă se utilizează pe larg la extragerea industrială a rutozidei, recomandată în tratamentul unor afecțiuni ale rezistenței și permeabilității capilarelor, în accidente vasculare, maladii însoțite de permeabilitate crescută a vaselor sanguine, în insuficiență venoasă, sindromul prevaricos și varicos. Fagopirina poate produce fagopirism prin fotosensibilizare și efect fotodinamic. (Produsele medicamentoase, cu conținut de rutozidă, sunt menționate la *Sophora japonica*).

***Helichrysi arenarii flores* – flori de siminoc (imortelă)**

***Helichrysum arenarium* DC. – siminoc (imortelă)**

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: florile de siminoc (imortelă) conțin flavonoide, dintre care au fost identificate: helihrizina A (heterozidă a naringenolului) și helihrizina B (identică cu salipurpozida), însoțite de izosalipurpozidă, heterozida unei calcone, identificată în cantități mai mari, responsabilă de culoarea aurie a florilor de imortelă. Se mai conțin heterozide ale apigenolului, quercetolului, kaempferolului, vitaminele C și K, caroten, substanțe amare, taninuri și microelemente.

Întrebuințări: florile de imortelă se utilizează în tratamentul colecistitelor, hepatitelor, colangitelor ca colecistochinetic, în meteorism, dimensiunile ficatului mărit patologic, reduce greața, senzația de durere din regiunea ficatului. Se utilizează decoctul, extractul uscat sub formă de granulat sau comprimate, ce conține totalul flavonoidelor. Florile de imortelă intră în componența speciilor colagoge.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Flamin , comprimate, 50 mg, N30. Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	<i>Extractum siccum Helichrysi arenarii flores</i> 50 mg	coleretică, colecistochinetică, antiinflamatoare, antiseptică în colecistite, hepatite
2.	Flamin-Zdorovie , comprimate, 50 mg, N30. Producător: Zdorovie Narodu, Ucraina	<i>Extractum siccum Helichrysi arenarii flores</i> 50 mg	coleretică, colecistochinetică, antiinflamatoare, antiseptică în colecistite, hepatite

3.	Gastrophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20, 100 g, N1, Producător: AIM, Ucraina	<i>Helichrysi arenarii herba</i> 6 g, <i>Millefolii herba</i> 6 g, <i>Calami rhizomata</i> 6 g, <i>Menthae folia</i> 7 g, <i>Salviae folia</i> 6 g, <i>Chamomillae flores</i> 7 g, <i>Rosae fructus</i> 7 g, <i>Calendulae flores</i> 7 g, <i>Urticae folia</i> 7 g, <i>Althaeae radices</i> 7 g, <i>Absinthii herba</i> 5 g, <i>Sophorae japonicae fructus</i> 8 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 8 g, <i>Hyperici herba</i> 6 g	antiinflamatoare, antifatulentă, stomahică, coleretică, antiulceroasă, administrat în gastrite hipo- sau anacide, duodenite, enterocolite, în profilaxia ulcerului gastric și duodenal
4.	Hepatophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Helichrysi arenarii flores</i> 12 g, <i>Taraxaci radices</i> 12 g, <i>Maydis stigmata</i> 11 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Calendulae flores</i> 11 g, <i>Rosae fructus</i> 12 g, <i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă, în colecistită cronică, dischinezie biliară, gastroduodenite, enterocolite, hepatite acute și cronice
5.	Specie colagogă N2 , 50 g, N1, produs vegetal fragmentat. Producător: Lektravi, Ucraina	<i>Helichrysi arenarii flores</i> , <i>Achilleae millefolii herba</i> , <i>Menthae piperitae herba</i> , <i>Coriandri fructus</i>	coleretică, colecistochinetică, antiinflamatoare în colecistite, dischinezie a căilor biliare

Leonuri herba – părți aeriene de talpa-gâștii

Leonurus cardiaca L., L. quinquelobatus Gilib. – talpa-gâștii

Fam. **Lamiaceae**

Compoziție chimică: principiile active din părțile aeriene de talpa-gâștii sunt heterozidele flavonoidice, printre care: rutinozida, quercetina, quinquelozida, hiperozida, însoțite de substanțe tanante (2 %), ulei volatil și substanțe amare, vitamina C, caroten, alcaloizi (0,05-0,07 %), printre care au fost identificați: leonurina și stahidrina.

Întrebuințări: se utilizează părțile aeriene de talpa-gâștii sub formă de infuzie, tinctură, extract, picături cardiace în tratamentul nevrozelor cardiovasculare și hipertensiunii în faza I, II. În cardioscleroză poate

fi asociată cu lăcrămioara și roinița. Suma principiilor active din talpa-gâștii produc relaxarea musculaturii netede și a vaselor care alimentează cordul prin inhibarea sistemului nervos central și acțiunea cronotrop negativă. Întrucât scad ritmul cardiac și cresc durata diastolei, produsele medicamentoase din talpa-gâștii se prescriu în tulburări vegetative funcționale ale cordului cu efect depresiv: părțile aeriene de talpa-gâștii depășesc odoleanul prin acțiunea sedativă de cca 3-5 ori. Se mai utilizează în obstetrică, prin efectul uterotonic, influențează favorabil metabolismul glucidic și lipidic, fac parte din preparatele cardiosedative, administrate în stări de nervozitate și anxietate.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuintări
1.	Calmocard , picături orale, 25 ml; 50 ml; 100 ml. Producător: Farmaco, R. Moldova	<i>Tincturae Crataegi</i> 33 ml, <i>Tincturae Leonuri</i> 33 ml, <i>Tincturae Valerianae</i> 34 ml	cardiosedativă în distonii neurocirculatorii, vegetovasculare, în stări de neliniște
2.	Ceai sedativ , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fito Doctor, Rusia	<i>Leonuri herba</i> , <i>Astragali dasyanthi herba</i> , <i>Polemonii coerulei rhizomata cum radicibus</i> , <i>Melissae folia</i> , <i>Origani herba</i> , <i>Lupuli strobuli</i>	cardiosedativă și antispastică în stări de anxietate, iritabilitate
3.	Cratal , comprimate, N20. Producător: Borșceagov, Ucraina	<i>Taurinum</i> 867 mg, <i>Extractum Leonuri spissum</i> 87 mg, <i>Extractum Crataegi spissum</i> 43 mg	cardiotonică moderată, coronarodilatatoare, antiaritmică în cardiopatie ischemică
4.	Detoxiphyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Leonuri herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Meliloti herba</i> , <i>Uvaeursi folia</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Taraxaci radices</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Bidentis herba</i> , <i>Calami rhizomata</i> , <i>Vincae herba</i> , <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> , <i>Hippocastani semina</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Pini gemmae</i> , <i>Chamomillae flores</i> , <i>Glycyrrhizae radices</i> , <i>Millefolii herba</i> , <i>Rosae fructus</i> ,	detoxifiantă, diuretică, hipozotemică, combinație de produse vegetale ce elimină colesterolul din peretele vascular și previne depunerea lui, crește funcția antitoxică a ficatului

		<i>Lupuli strobuli, Chelidonii herba</i>	
5.	Părți aeriene de talpa-gâștii , pulbere dozată, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm. R. Moldova	<i>Leonuri herba</i> 1,5 g	cardiosedativă, anti-depresivă în patologii cardiovasculare și hipertensiune
6.	Picături cardiace , picături orale, 30 ml, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Tincturae: Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 34 g, <i>Leonuri herba</i> 33 g, <i>Crataegi fructus</i> 33 g	sedativă moderată în tulburări cardiace, cardiopatie, distonie, nervozitate, anxietate și hipertensiune arterială
7.	Sedocalm , comprimate, N30. Producător: Plantavorel, România	<i>Hyssopi herba, Chelidonii herba, Origani herba, Leonuri herba, Crataegi fructus, Tiliae flores cum bracteis, Arnicae flores, Aetheroleum Foeniculi</i>	sedativă și antispastică la nivelul sistemului nervos vegetativ, cu o ușoară acțiune hipotensivă
8.	Specie sedativă N1 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Leonuri herba</i> 25 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 25 g, <i>Menthae folia</i> 10 g, <i>Origani herba</i> 10 g, <i>Foeniculi fructus</i> 15 g, <i>Sambuci flores</i> 15 g	sedativă, cardiosedativă și antispastică în insomnii, nevroze cardiovasculare, sindrom climacteric
9.	Specie sedativă N2 , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Leonuri herba</i> 40 g, <i>Lupuli strobului</i> 20 g, <i>Menthae piperitae folia</i> 15 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 15 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 15 g	sedativă, cardiosedativă, antispastică, indicată în anxietate, tensiune nervoasă, agitație, iritabilitate, insomnie, nervozitate
10.	Specie sedativă N3 , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fitofarm, Rusia	<i>Leonuri herba</i> 25 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 17 g, <i>Origani herba</i> 25 g, <i>Meliloti herba</i> 8 g, <i>Thymi vulgaris herba</i> 25 g	sedativă, cardiosedativă și antispastică în stări de anxietate, nervozitate
11.	Stresonorm , capsule, N60. Producător:	1 capsulă de zi conține extract de: <i>Leonurus cardiaca</i> 40 mg, <i>Mentha piperita</i> 20 mg,	sedativă, reprezintă un complex din două componente: capsula

	VitaPharm Com, R. Moldova	<i>Rutinum</i> 8 mg, <i>Hypericum perforatum</i> 40 mg, <i>Vitamina B6</i> -2 mg, <i>Vitamina B1</i> - 1,5 mg, 1 capsulă de noapte. <i>Extractum Eschscholzia</i> 100 mg, <i>Passiflora incarnata</i> 55 mg, <i>Rutinum</i> 5 mg	de zi, administrată dimineața, și cea de noapte, administrată înainte de somn, pentru o perioadă de 2-4 săptămâni
12.	Tinctură de Talpa-găști , soluție alcoolică, 25 ml, N1, Producător: Mediferent, R. Moldova	<i>Leonuri herba</i> 27 %, <i>Spiritus aethylicus</i> 40 % ad 50 ml	sedativă, vasodilatatoare, antiaritmică, cardiotonică, uterotonică

***Ononidis spinosae radices* – rădăcini de osul-iepurelui**

***Ononis spinosa* L. – osul-iepurelui**

Fam. Fabaceae

Compoziție chimică: principiile de bază, identificate în rădăcinile de osul-iepurelui, sunt heterozidele izoflavonice: ononina, care la hidroliză formează agliconul formononetolul și glucoză; onospina, formată, la rândul ei, din agliconul onogenina și glucoză. Aceste principii sunt însoțite de saponine triterpenice așa ca onocerina, substanțe tanante, acid citric, ulei volatil, amidon, săruri de Ca și K.

Întrebuințări: rădăcinile de osul-iepurelui se utilizează sub formă de decoct și tinctură ca hemostatic, în hemoroizi, constipații. Ca diuretic este eficient prin favorizarea expulzării calculilor renali, eliminarea clorurilor prin conținut de izoflavone. Rădăcinile de osul-iepurelui micșorează permeabilitatea și fragilitatea capilară și măresc tonusul intestinal.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai diuretic , produs vegetal, 25 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Ononidis spinosae radices</i> 5 g, <i>Juniperi fructus</i> 5 g, <i>Cerasonii stipites</i> 5 g, <i>Equiseti herba</i> 5 g, <i>Rosae caninae fructus</i> 5 g	diuretică, antiseptică a căilor urinare prin complexul de principii active
2.	Galium Heel , picături orale,	<i>Ononis spinosa</i> X4, <i>Juniperus communis</i> X4, <i>Saponaria</i>	antiinflamatoare, imunomodulatoare,

	30 ml, N1. Producător: Hell, Germania	<i>officinalis</i> X4, <i>Galium aparine</i> X3, <i>Calcarea fluorica</i> X8, <i>Clematis erecta</i> X4, <i>Conium maculatum</i> X4, <i>Hedera helix</i> X4, <i>Sempervivum tectorum</i> X4, <i>Phosphorus homeopathic</i> X8, <i>Urtica urens</i> X3, <i>Caltha palustris</i> X3, <i>Symphytum officinale</i> X10, <i>Echinacea angustifolia</i> X5	detoxifiantă în afecțiuni cronice, infecții care necesită creșterea imunității nespecifice după terapia cu antibiotice sau chimioterapie
3.	Guna Kidney , soluție, 30 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Plantago major</i> D2, <i>Chininum purum</i> D8, <i>Equisetum hyemale</i> D3, <i>Ononis spinosa</i> D2, <i>Solidago virgaurea</i> D1, <i>Hieracium pilosella</i> C12, <i>Kidney</i> D6, <i>Methylene blue</i> D8, <i>Nitricum acidum</i> D6, <i>Pareira brava</i> D2, <i>Proteus</i> D12, <i>Ureter</i> D8, <i>Urinary bladder</i> D8	antiinflamatoare, diuretică, preparat homeopatic administrat în iritări ale tractului genitourinar
4.	Specie diuretică , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Ononidis spinosae radices</i> 15 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Foeniculi fructus</i> 10 g, <i>Betulae gemmae</i> 15 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Millefolii herba</i> 20 g	diuretică, antiinflamatoare, spasmolitică, antiseptică, se administrează în nefrolitiază, cistite cronice, edeme de proveniență cardiacă
5.	Uroflux , pulbere, 37,5 g și 75 g, în flacoane, 150 ml și 300 ml. Producător: RhonePoulencRore, Franța-SUA	<i>Uvae-ursi folia</i> 6 g, <i>Salyci cortex</i> 3 g, <i>Betulae folia</i> 9 g, <i>Equiseti herba</i> 3 g, <i>Solidaginis herba</i> 6 g, <i>Ononidis spinosae radices</i> 2,5 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 2 g	diuretică, antiinflamatoare, antiseptică a căilor urinare, administrat în cistite, uretrite

***Polygoni avicularis herba* – părți aeriene de troscot**

***Polygonum aviculare* L. – troscot**

Fam. Polygonaceae

Compoziție chimică: părțile aeriene de troscot conțin flavonoide, principalele fiind: avicularozida și quercitrozida. Se mai conțin vitaminele C și K, caroten, substanțe tanante, pectine, compuși ai acidului silicic, mucilagi, acizi organici, derivați antrachinonici, săruri minerale, urme de ulei volatil.

Întrebunțări: se utilizează infuzia din părți aeriene de troscot, ca hemostatic uterin, antiinflamator, la înlăturarea calculilor urinari prin flavonoide și vitamina K. Părțile aeriene de troscot intră în compoziția speciilor gastrice și diuretice, iar prin conținutul de siliciu se folosesc ca adjuvant în tratamentul tuberculozei pulmonare.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebunțări
1.	Ceai gastric N2 , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Fitoterapia, România	<i>Calendulae flores</i> 2,8 g, <i>Coriandri fructus</i> 3,5 g, <i>Foeniculi fructus</i> 10,5 g, <i>Millefolii herba</i> 7 g, <i>Cynarae folia</i> 3,5 g, <i>Hyperici herba</i> 3,5 g, <i>Polygoni avicularis herba</i> 14 g	antispasmodică, antiinflamatoare, astringentă în gastrite acute și cronice
2.	Ceai diuretic , produs vegetal fragmentat, 2,5 g, N10, N20. Producător: Lektravî, Ucraina	<i>Polygoni avicularis herba</i> 5 g, <i>Vitis idaeae folia</i> 5 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Agrimoniae herba</i> 5 g	diuretică, saluretică în infecții ale căilor urinare
3.	Nefroherba , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Sambuci flores</i> 135 mg, <i>Menthae folia</i> 120 mg, <i>Maydis stigmata</i> 120 mg, <i>Arctii radices</i> 120 mg, <i>Taraxaci radices</i> 120 mg, <i>Bursae pastoris herba</i> 120 mg, <i>Plantaginis majoris folia</i> 135 mg, <i>Chamomillae flores</i> 120 mg, <i>Polygoni avicularis herba</i> 135 mg	diuretică, spasmolitică, antibacteriană, crește funcția renală de eliminare a azotului, posedă acțiune saluretică ușoară, manifestă acțiune pozitivă asupra funcției hepatice de formare a ureei și funcției depurative a rinichilor
4.	Părți aeriene de troscot , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Polygoni avicularis herba</i> 50 g	diuretică, saluretică, hemostatică, se administrează în procese inflamatorii ale căilor urinare
5.	Phytolit , comprimate filmate,	<i>Extractum siccum: Polygoni avicularis herba</i> 50 g,	diuretică, antiinflamatoare, analgezie,

	N50 și N100. Producător: Zdorovie Narodu, Rusia	<i>Hyperici herba</i> 30 mg, <i>Equiseti arvensis herba</i> 25 mg	antiseptică, spasmolitică în tratamentul și profilaxia nefrolitiazelor
6.	Renal-Plus , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor Farm, R. Moldova	<i>Polygoni avicularis herba</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Plantaginis majoris folia</i> , <i>Salviae folia</i> , <i>Equiseti herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Betulae folia</i>	diuretică în afecțiuni ale sistemului urinar, litiază renală, în buna funcționare a rinichilor și vezicii urinare
7.	Specie colagogă N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1 și 100 g, N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Polygoni avicularis herba</i> , <i>Hyperici herba</i> , <i>Fragariae folia</i> , <i>Maydis stigmata</i> , <i>Calendulae flores</i> , <i>Taraxaci radices</i>	coleretică, antiinflamatoare, antiseptică, diuretică în colecistite acute și cronice, hepatite și colangite
8.	Specie diuretică N1, produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Polygoni avicularis herba</i> 10 g, <i>Violae herba</i> 20 g, <i>Equiseti herba</i> 10 g, <i>Maydis stigmata</i> 20 g, <i>Plantaginis folia</i> 10 g, <i>Anethi graveolens fructus</i> 10 g, <i>Betulae folia</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g	diuretică, spasmolitică, antiinflamatoare, antiseptică în uretrite, urolitiază, cistite, hipertensiune arterială

***Polygoni hydropiperis herba* – părți aeriene ale piperului-bălții**
***Polygonum hydropiper* L. – piperul-bălții**

Fam. **Polygonaceae**

Compoziție chimică: principiile active de bază din părțile aeriene de piperul-bălții sunt constituite din flavonoidele: hiperozida, rutinozida, quercitrinozida, kaempferolul și flavonii metoxilați, așa ca izoramnetina, ramnazina, care se întâlnesc în plantă sub formă de esteri cu hidrosulfatul de potasiu, inclusiv persicarina. Se mai conțin vitaminele C și K, substanțe tanante, pectine, mucilagii, acizi organici (acetic, oxalic, galic), ulei volatil.

Întrebuințări: părțile aeriene de piperul-bălții se utilizează ca hemostatic, diuretic și hipotensiv, grație flavonoidelor și vitaminei K, sub formă de infuzie (1:10) și extract, în hemoragii gastrice, vezicale, hemoroidale, în practica ginecologică.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Extract fluid de piperul-bălții , soluție 25 ml, N1. Producător: Phytopharm, Ucraina	<i>Extractum Polygoni hydropiperis herba</i> 25 ml	diuretică, hemostatică, hipotensivă în hemoragii uterine postnatale

***Polygoni persicariae herba* – părți aeriene de iarbă-roșie**

***Polygonum persicaria* L. – iarbă-roșie**

Fam. **Polygonaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de iarbă-roșie conțin flavonoide (hiperozida, avicularina, quercitina, izoquercitina, rutinozida, kaempferolul), însoțite de vitaminele C și K, substanțe tanante, pectine, poliholo-zide, acizi organici, ulei volatil și derivați antrachinonici.

Întrebuințări: părțile aeriene de iarbă-roșie se întrebuințează ca remediu hemostatic, sub formă de infuzie în hemoragii uterine și hemoroidale, prin flavonoide și vitamina K, ca purgativ, în constipații atonice și spastice, prin antrachinone.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Infuzia <i>Polygoni persicariae herba</i> (1:10)	<i>Polygoni persicariae herba</i>	diuretică, hemostatică în hemoragii uterine și hemoroidale

***Scutellariae baicalensis radices* – rădăcini de gura-lupului**

***Scutellaria baicalensis* Georgi. – gura-lupului**

Fam. **Lamiaceae**

Compoziție chimică: principiile active de bază din rădăcinile de gura-lupului sunt flavonoidele: scutelarozida, care la hidroliză formează agliconul scutelarinolul și acidul glucuronic și baicalinozida, ce pune în libertate baicalinolul și acidul glucuronic.

Întrebuințări: se utilizează tinctura din rădăcini de gura-lupului ca hipotensiv în hipertensiune de gradul II, anticonvulsivant și ca sedativ în nevroze cardiovasculare. Experimental s-a constatat că baicalina și quercetina inhibă multiplicarea virusilor.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Tinctura <i>Scutellariae baicalensis radices</i> (1:10)	<i>Scutellariae baicalensis radices</i>	hipotensivă, sedativă în hipertensiune și nevroze cardiovasculare

Sophorae japonicae alabastra – boboci florali de salcâm-galben

Sophorae japonicae fructus – fructe de salcâm-galben

Sophora japonica L. – salcâm-galben

Fam. Fabaceae

Compoziție chimică: atât bobocii florali, cât și fructele de salcâm-galben conțin rutozidă (3-rutinozida quercetolului), până la 20 %. În fructe se mai conține 3-soforozida kaempferolului și izoflavone, pectine, mucilagii, glucide și betulinol.

Întrebuințări: bobocii florali și fructele de salcâm-galben servesc ca sursă de rutozidă, administrată sub formă de comprimate și soluție injectabilă în tratamentul unor afecțiuni ale permeabilității și fragilității capilarelor, hipertensiune arterială, hemoragii, intră în compoziția speciilor medicinale utilizate în tulburări cardiovasculare. Tinctura din fructe se folosește ca remediu bactericid la tratarea plăgilor purulente, stimulează regenerarea țesuturilor. În industria farmaceutică se utilizează la prepararea medicamentelor de semisinteză cu acțiune vasotonică, antihipertensivă, prin protejarea permeabilității capilare, acționând direct asupra substanței intercelulare și indirect prin intermediul catecolaminelor. Mecanismul vasoprotector se manifestă la nivelul membranei bazale lezate, datorită normalizării colagenului și controlului permeabilității vasculare. Rutozida poate fi folosită și cu scop profilactic pentru a preveni eventualele accidente vasculare în unele maladii, însoțite de permeabilitate crescută, și în pregătirea preoperatorie, deseori în asociere cu vitamina C și K.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ascorutin, comprimate, N10. Producător:	<i>Rutosidum</i> 50 mg, <i>Acidum ascorbicum</i> 50 mg	vasoprotectoare în hipo- și avitaminoză C și P, boli asociate cu

	Farmaco, R. Moldova		hiperpermiabilitatea capilară
2.	Multivitamine și minerale, comprimate, N56. Producător: Zdorovie N, Ucraina	<i>Rutosidum, Luteinum,</i> în complex cu vitamine și minerale	protejează vasele sanguine de acțiunea radicalilor liberi la nivelul ochilor
3.	Proactiv, capsule, N30. Producător: Vitaparm Com, R. Moldova	<i>Rutosidum 25 mg,</i> <i>Acidum ascorbicum</i> 100 mg	contribuie la sinteza substanței intercelula- re, inhibă activitatea hialuronidazei, micșo- rează fragilitatea capi- larelor
4.	Prostatophyt, tinctură, 100 ml, N1. Producător: AIM, Ucraina	<i>Sophorae japonicae fructus,</i> <i>Leonuri herba, Chelidonii</i> <i>herba, Urticae radices,</i> <i>Calami rhizomata, Chamomillae flores, Melliloti herba,</i> <i>Betulae gemmae, Salviae</i> <i>folia</i>	vasoprotectoare, antiinflamatoare, administrat în tratamentul prostatitei
5.	Rutascorbin, comprimate, N50. Producător: Glaxosmithkline, M. Britanie	<i>Rutosidum 20 mg,</i> <i>Acidum ascorbicum 50 mg</i>	vasoprotectoare în hemoragii pulmonare și interne asociate cu fragilitatea capilarelor, diateze hemoragice, purpură trombocito- penică
6.	*Rutin S, comprimate, N10. Producător: Antibiotice, România	<i>Rutosidum 50 mg,</i> <i>Acidum ascorbicum 50 mg</i>	angioprotectoare, crește rezistența și diminuează permeabi- litatea capilară în trata- mentul varicelor
7.	Rutin Vitamin C, comprimate, N30. Producător: Mekophar, Vietnam	<i>Rutosidum, Acidum</i> <i>ascorbicum</i>	vasoprotectoare, an- gioprotectoare, crește rezistența vaselor sanguine, diminuează permiabilitatea capilară
8.	*Rutozid, soluție injectabilă, 80 mg, 2 ml, N5. Producă- tor: Galenicfarm, România	<i>Rutosidum 80 mg</i>	vasoprotectoare, micșorează permi- abilitatea și crește rezistența capilarelor

9.	Rutinoscobin , comprimate filmate, 25 mg/100 mg, N30. Producător: Glaxosmithkline, Marea Britanie	<i>Rutosidum</i> 25 mg, <i>Acidum ascorbicum</i> 100 mg	vasoprotectoare, capilarostabilizantă în medicația capilarelor prin bioflavonoide (rutozidă) și acid ascorbic
10.	Rutivon Tea , produs fragmentat, 3 g, N12. Producător: Oriental Pharmaceutical, Vietnam	<i>Sophorae japonicae alabastra</i> 40 g, <i>Erythrinae folia</i> 25 g, <i>Cassiae fructus</i> 25 g, <i>Chrysanthemi flores</i> 3 g, <i>Glycyrrhizae radices</i> 7 g	hipnotică, sedativă, angioprotectoare în hipertensiune arterială, hipertiroidism, angiopatie diabetică, capilaropatie
11.	Rutin Forte , capsule, 500 mg, N50. Producător: Organika, Canada	<i>Rutosidum</i> 500 mg	vasoprotectoare în dureri ale membrelor inferioare prin rutozidă, care inhibă hialuronidaza
12.	Troxevasin , gel, 20 mg/g, 40 g, N1. Producător: Balkanpharma, Bulgaria	<i>Troxerutinum</i> 20 mg/g	vasoprotectoare în insuficiență venoasă cronică, varice, luxații, hemoroizi, diateze hemoragice
13.	Venorutinol , gel, 2%, 40 g, N1. Producător: Borsceagov, Ucraina	<i>Troxerutinum</i> 2 %	vasoprotectoare, tonizant venos, crește rezistența capilară în flebite și tromboflebite
14.	Venoruton , gel, 20 mg, N1. Producător: Novartis, Elvetia	<i>Troxerutinum</i> 20 mg	vasoprotectoare, pentru pacienții cu tromboflebite, luxații, hemoroizi, în dureri de origine traumatică
15.	Wundahyl , unguent, 15g, N1. Producător: AIM, Ucraina	100 g unguent conține: <i>Sophora japonica</i> 3 g, <i>Potentilla tormentilla</i> 2 g, <i>Achillea millefolium</i> 2 g, <i>Propolius</i> 5g, <i>Carofilen</i> 3 g	antiinflamatoare, cicatrizantă în infecții și traume de diferită geneză, psoriazis, tromboflebite

XIII. TANINURI

Din punct de vedere chimic, taninurile sunt substanțe compuse care constau din polifenoli și flobafene, legate genetic între ele, cu diferite mase moleculare, indiferent dacă posedă proprietăți de tăbăcire. Sunt cunoscute și utilizate încă din antichitate, ca compuși neazotați, cu grad de toxicitate redus, cu proprietăți antioxidante, fiind transportori de hidrogen în sistemele redox celulare.

După reacția de culoare cu sărurile de fier (verde sau albastră; reacții specifice, de altfel, și pentru fenoli simpli) și în baza produselor de descompunere la temperatura de 180-200 °C, deosebim două grupe de taninuri:

- **pirogalice** – formează pirogalolul la descompunere (taninuri hidrolizabile). În acest grup se regăsesc galotaninuri (esterii acidului galic cu glucidele, esterii acizilor fenolcarbonici, elagotaninurile, ce prezintă esterii acidului elagic cu glucidele.

- **pirocatehine** – formează pirocatehina la descompunere (taninuri condensate sau nehidrolizabile). Prezintă produse de condensare a unor compuși ai catehinei sau leicoantocianei și nu scindează sub acțiunea acizilor minerali, precum derivații flavandiolumului-3,4, derivații oxistilbenului.

Taninurile manifestă acțiune astringentă, antiinflamatoare, hemostatică, antiseptică, ce derivă din proprietatea lor de a precipita substanțele proteice din microorganisme, din sânge, de la nivelul mucoasei gastrointestinale prin coagularea albuminelor.

Intern se utilizează în patologiiile tractului gastrointestinal, în hemoragii, diaree, crampe abdominale, enterocolite, afecțiuni renale, intestinale, ca antidot în intoxicații cu alcaloizi și alte substanțe.

Extern, taninurile se aplică în stomatite, hemoroizi, arsuri. Fiind aplicate pe rană, substanțele tanante coagulează albuminele mucilagiului sau exsudatului răni cu formarea peliculei care apără de excitație terminațiile nervoase sensibile ale țesuturilor, astfel diminuând sensibilitatea doloară, acționând și ca analgezice.

13.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE TANINURI

Agrimoniae herba – părți aeriene de turiță-mare

Agrimonia eupatoria L. – turiță-mare

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: componenții chimici principali identificați în părțile aeriene de turiță-mare sunt taninurile hidrolizabile (5-8 %), fiind

identificate agrimonina, catehina (2,6 %), uleiuri volatile, polizaharide, cumarine, alfa-pirone (agrimonolidul), vitaminele C și K, saponine triterpene (1,5 %), acizi grași (palmitic, stearic), acid ursolic – 0,6 %, acid salicilic, săruri minerale, bioxid de siliciu, săruri ale acidului nicotinic. Din flavonoide au fost identificate: apigenin-glucozida, luteolin-glucozida, quercetina, izoquercetina, quercetin-glucozida, kaempferol-3-ramnozida.

Întrebuințări: turița-mare a fost apreciată pentru proprietățile astringente, antiidiareice (prin taninuri), cicatrizante, diuretice, colagoge (prin complexul de flavonoide), antiinflamatoare, antioxidante, grație conținutului de compuși polifenolici. Intern, poate fi administrată în afecțiuni ale tractului gastrointestinal, în diaree, hepatite, nefrite. Cu decoctul de turiță-mare se pot face spălături locale în scopul vindecării rănilor și afecțiunilor dermatologice. Cercetările efectuate au evidențiat că taninurile hidrolizabile extrase din turiță-mare manifestă activitate anticancerigenă, cu inhibarea tumorilor, activitate identificată la dimeri (agrimonina), precum și la unii trimeri și tetrameri.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai turiță-mare , produs vegetal, 50 g. N1. Producător: Fares, România	<i>Agrimoniae herba</i> 50 g	astringentă, antiidiareică, colagogă, coleretică, stimulentă a apetitului
2.	Ceai hepatic , produs vegetal fragmentat, 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Agrimoniae herba</i> 20 g, <i>Millefolii herba</i> 10 g, <i>Cynarae folia</i> 30 g, <i>Calendulae flores</i> 20 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Plantaginis folia</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în hepatite acute și cronice, colecistite
3.	Plavobil , comprimate, N30, flacon, N1. Producător: Plantavorel, România	<i>Extractum: Agrimonia eupatoria, Chelidonium majus, Taraxacum officinalis, Gentiana lutea, Rhamnus frangula, Glycyrrhiza glabra, Silybum marianum, Aetheroleum Foeniculi, Aetheroleum Carvi</i>	hepatoprotectoare în hepatite cronice în diferite faze de evoluție, colecistite, dischinezii biliare, în prevenirea formării calculilor biliari

4.	Tinctură de turițamare , 200 ml, N1. Producător: DorelPlant, România	Părți aeriene de turițamare 20 %, Soluție hidroalcoolică 80 %	astringentă, antiinflamatoare în tratarea unor forme de congestie
----	--	---	---

Alni fructus – conuri de arin

Alnus incana (L.) Moench. – arin-alb sau arin-cenușiu

Fam. Betulaceae

Compoziție chimică: conurile de arin conțin substanțe tanante în componența cărora intră tanin (2-5 %) și acid galic (4 %). În scoarța de arin au fost identificați coloranți, substanțe minerale, iar taninurile constituie 16 %. Mugurii de arin conțin taninuri, flavonoide și substanțe minerale.

Întrebuințări: decoctul din conuri de arin se utilizează ca astringent, antidiareic, în colite și enterite, prin taninuri. De asemenea manifestă acțiune antiinflamatoare și antimicrobiană. În gemmaeterapie sunt utilizați mugurii de arin, cu obținerea produselor prin macerare și acțiune antiflogistică cu tropism pe aparatul genital feminin și pe aparatul osteoarticular, cu contraindicare femeilor în perioada de sarcină și alăptare, prin acțiune galactofugă. Pentru stoparea secreției de lapte pot fi aplicate și frunze tinere zdrobite de arin-alb.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	* Extract din muguri de arin-alb , 50 ml, N1, flacon. Producător: PlantMed, România	<i>Extract hidrogliceroalcoolic de Alni gemmae, Alcool etilic 33 % ad 50 ml</i>	produs gemmaeterapic, macerat, cu tropism pe aparatul genital, în fibrom uterin, în osteoporoză

Bergeniae rhizomata – rizomi de crăciuniță

Bergenia crassifolia (L.) Fritsch. – crăciuniță

Fam. Saxifragaceae

Compoziție chimică: rizomii de crăciuniță, recoltați toamna, după maturizarea deplină a fructelor, conțin până la 25 % de substanțe tanante, acid galic, heterozida bergenina, derivat al izocumarinei. Principiile active (beta-carotenoizii și heterozida arbutina (22 %) predomină în frunze.

Întrebuințări: manifestă acțiune astringentă, antihemoroidală, antiinflamatoare, antimicrobiană, antivirală. Intern se utilizează în colite

și enterocolite neinfecțioase. Extern, se administrează în stomatite, gingivite, eroziuni cervicale. Este utilizată și în combaterea microorganismelor *Candida*, fungilor *Aspergillus*, în infecții pulmonare. Rizomii de crăciuniță manifestă și proprietăți antioxidante, prin conținutul de substanțe tanante. Decoctul din rizomii de crăciuniță poate fi administrat în colite în combinație cu antibiotice și sulfanilamide.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bergeniae rhizomata , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Krasnogorsk Leksredsva, Rusia	<i>Bergeniae rhizomata</i> 50 g	astringentă, antiemoroidală, antiinflamatoare, antimicrobiană

***Bistortae rhizomata* – rizomi de răculeț**

***Polygonum bistorta* L. – răculeț**

Fam. Polygonaceae

Compoziție chimică: rizomii de răculeț conțin până la 25 % substanțe tanante, îndeosebi hidrolizabile, catehine, acid galic și elagic, substanțe colorante, vitamina C, provitamina A, amidon, hidroximetilanthracinone.

Întrebuințări: sub formă de decoct se utilizează în inflamații acute și cronice ale tractului gastrointestinal, în colite, ulcer stomacal, diaree, hemoragii interne prin acțiune antihemoragică și antiinflamatoare. Extern se utilizează în practica stomatologică, în stomatite și gingivite. Rizomii de răculeț intră în componența speciilor stomahice.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Bistortae rhizomata , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Agrofitofarm, Rusia	<i>Bistortae rhizomata</i> 50 g	astringentă, hemostatică în inflamații acute și cronice

***Cotini coggygriae folia* – frunze de scumpie**

***Cotinus coggygría* (Scop.) – scumpie**

Fam. Anacardiaceae

Compoziție chimică: frunzele de scumpie conțin substanțe tanante

hidrolizabile (23-25 %), dintre care taninul, localizat în celulele care înconjoară nervurile și în floem (15- 20 %), cât și acidul galic (5 %). Au mai fost identificate flavonoide: miricitina și fastina, urme de ulei volatil.

Întrebuințări: ca sursă de taninuri, scumpia este cunoscută ca una dintre speciile cu cel mai înalt conținut. Prin taninuri, manifestă acțiune astringentă și antiinflamatoare, iar prin flavonoide – colagogă. Pe lângă tanalbină și tansal, ce prezintă substanțele tanante din frunzele de oțetar și scumpie, în raport (1:1), totalul agliconilor flavonolici se regăsesc ca remediu colagog în flacumină.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Flacumină, comprimate, N10	totalul agliconilor flavonolici din frunze de scumpie (<i>Cotini coggygriae folia</i>)	colagogă, antiinflama-toare administrat în colecistite, dischinezii ale căilor biliare

Gei rhizomata cum radicibus – rizomi cu rădăcini de cereșel

Geum urbanum L.– cereșel

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: rizomii cu rădăcini de cereșel conțin 2-4 % substanțe tanante hidrolizabile și condensate, acizi galic și elagic, mucila-gii, rezine, ulei volatil (80 % constituie eugenolul). S-a mai identificat heterozida geozida și vicianoza. Prin hidroliză enzimatică geozida scindează în eugenol și vicianoză, iar prin hidroliză acidă, geozida pune în libertate eugenolul, glucoza și arabinoza. Eugenolul este o substanță bactericidă responsabilă de mirosul plăcut de cuișoare al rizomilor de cereșel.

Întrebuințări: se administrează sub formă de pulbere, decoct, tinctură, extract fluid și sirop în tratamentul dispepsiilor gastrice, enteritelor de natură infecțioasă, hemoroizilor, degerăturilor. Acțiunea antidiareică, astringentă se manifestă prin prezența taninurilor, iar cea antiseptică, prin eugenol. În diaree se recomandă infuzia, iar decoctul se utilizează în gargarisme, stomatite. Rizomii cu rădăcini de cereșel intră în compoziția speciilor medicinale antidiareice și înlocuiesc, în unele țări, produsul de import *Rutanhiaie radix*, ce conține taninuri catehice 10 %.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Ceai cerențel , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Stefmar Valcea, România	<i>Gei rhizomata cum radicibus</i> 50 g	astringentă, antiinflamatoare în enterocolite, gingivite, stomatite, pulpită

Hamamelidis cortex – scoarță de hamamelis

Hamamelidis folia – frunze de hamamelis

***Hamamelis virginiana* L.** – hamamelis

Fam. **Hamamelidaceae**

Compoziție chimică: scoarța și frunzele de hamamelis conțin 3-10 % taninuri galice, principiul activ fiind hamamelitanina (galoil- sau digaloil- hamameloză), poligaloilglucoză, taninuri mixte (galat de epicatehină în amestec cu proantocianidine libere), acizi organici, flavonoide: quercetol, kaempferol, miricetol. În frunzele proaspete s-a identificat și ulei volatil. Cantități mai mari de substanțe tanante se găsesc în scoarța de hamamelis.

Întrebuințări: scoarța și frunzele de hamamelis pot fi utilizate sub formă de decoct, infuzie, tinctură și extract fluid folosite ca astringent, bacteriostatic și hemostatic în hemoragii interne. Taninurile și uleiul volatil sunt componentele cele mai importante, sub aspect farmacologic. Testări *in vitro* au demonstrat acțiunea bacteriostatică și antivirală asupra virusului herpes. Hamamelisul este antiinflamator prin proprietatea de a inhiba 5-lipooxygenaza, un bun antioxidant, prin neutralizarea radicalului hidroxil. În tratamentul varicelor, cât și în homeopatie, poate fi utilizat în asociere cu alte produse vegetale, iar în cosmetologie în tratarea hiperseborceei, pentru calmarea eritemelor solare sau anticelulitice (*Aqua Hamamelidis*, obținută prin distilarea cu vapori de apă a frunzelor proaspete).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Aesculus compositum , picături orale, 50 ml, N1, preparat homeopatic	<i>Aesculus hippocastanum</i> X1, <i>Viscum album</i> X3, <i>Hamamelis virginiana</i> X4, <i>Secale cornutum</i> X3,	venotonizantă, flebodinamică, spasmolitică, analgezică, administrat în

	combinat Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Baryta iodata</i> X6, <i>Solanum nigrum</i> , X6 <i>Nicotiana tabacum</i> X10	deregări ale circulației sanguine, varice, hemoroizi, nu se administrează copiilor sub 12 ani
2.	Cutaden , unguent, 40 g, N1. Producător: Antibiotice, România	Extract fluid <i>Hamamelis</i> , exprimat în substanța uscată 0,13 g, <i>Ihtiol</i> 1,5 g, <i>Oxid de zinc</i> 15 g, <i>Oxid de titan</i> 6 g, <i>Tetraborat de sodiu</i> 0,10 g, <i>Excipienți până la</i> 100 g.	cicatrizantă, antiinflamatoare, în eczeme uscate, dermatite iritante, fisuri ale pielii, degerături, arsuri superficiale
3.	Guna Anti Age Vein , soluție, 30 ml, N1 și granule, 4 g, N1, preparate homeopatice combinate. Producător: Guna, Italia	<i>Viscum album</i> D3, <i>Aesculus hippocastanum</i> D3, <i>Aconitum napellus</i> D10, <i>Ananassa sativa</i> D3, <i>Apis mellifica</i> D10, <i>Arnica montana</i> D10, <i>Arsenicum album</i> D12, <i>Artery</i> C4, <i>Belladonna</i> D10, <i>Calcarea fluorica</i> D8, <i>Cinchona officinalis</i> D10, <i>Ferrum metallicum</i> D10, <i>Hamamelis virginiana</i> D3, <i>Lachesis</i> D10, <i>Lymphatic vessel</i> C7, <i>Mercurius solubilis</i> D10, <i>Pulsatilla</i> D10, <i>Vein</i> C4	pentru ameliorarea temporară a simptomelor de congestie venoasă, tromboflebite
4.	Guna Oral Spray , spray oral, 50 ml, N1, produs homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Hamamelis virginiana</i> X2, <i>Hypericum perforatum</i> X3, <i>Aconitum napellus</i> 3X, <i>Achillea millefolium</i> X3, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Echinacea purpurea</i> X2, <i>Symphytum officinale</i> X6, <i>Belladonna</i> X4	antiinflamatoare, decongestionantă, drenantă, bactericidă, antivirală, imunostimulatoare, ameliorează circulația sanguină
5.	Revichen , unguent, 40 g, N1. Producător: Gedeon Richter, România	100 g unguent: <i>Extract uscat de hamamelis</i> 0,1 g, <i>Ihtiol</i> 1,5 g, <i>Oxid de zinc</i> 15 g, <i>Tetraborat de sodiu</i> 0,1 g, <i>Ulei de levănțică</i>	cicatrizantă, antiinflamatoare în tratamentul eczemelor uscate, leziunilor cutanate și arsurilor superficiale

6.	Traumeel S , unguent, 50 g, N1 și 100 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Calendula officinalis</i> TM, <i>Echinacea purpurea</i> TM, <i>Atropa belladonna</i> D4, <i>Symphytum officinale</i> D4, <i>Achillea millefolium</i> TM, <i>Arnica montana</i> D3, <i>Matricaria recutita</i> TM, <i>Hamamelis virginiana</i> TM, <i>Hypericum perforatum</i> D6, <i>Aconitum napellus</i> D1	analgezică, rege- neratoare, pentru tratamentul rănilor și ulcerelor, în ameli- orarea simptomelor inflamatorii și dure- roase din luxații și alte traumatisme ale aparatului locomotor
----	---	---	---

***Pruni padi fructus* – fructe de mălin**

Padus avium Mill., (syn. *P. racemosa* Gilib., *Prunus padus* L.) –
 mălin

Fam. **Rosaceae**

Compoziție chimică: în fructele de mălin, recoltate la maturitate deplină, se conțin până la 15 % de substanțe tanante condensate, ulei volatil și gras, acizi organici, flavonoide. În semințe a fost identificată heterozida amigdalina și uleiul gras.

Întrebuințări: decoctul, sucul și gelul din fructe de mălin se utilizează ca remediu anti-diareic, astringent prin taninuri. Scoarța de mălin este folosită în tratarea reumatismului și afecțiunilor renale. Infuzia din flori de mălin manifestă acțiune antiinflamatoare și antimicrobiană, poate fi utilizată în practica oftalmologică și ginecologică, în colpите și trihomonade.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai multivitamin , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Doctor- Farm, R. Moldova	<i>Pruni padi fructus</i> , <i>Ca- lendulae flores</i> , <i>Rosae fructus</i> , <i>Theae folia</i> , <i>Origanum flores</i> , <i>Robintae flores</i> , <i>Thymi vulgaris herba</i> , <i>Rubi fructicosi folia</i> , <i>Crataegi fructus</i>	vitaminizant în stări de oboseală, sursă naturală de vitamine care oferă energie cu efect vitaminizant și tonic.

***Rhus coriariae folia* – frunze de oțetar**

Rhus coriaria L. – oțetar

Fam. **Anacardiaceae**

Compoziție chimică: frunzele de oțetar conțin substanțe tanante

(15-20 %), însoțite de acid galic liber și esterii lui metilați, acizi fenil-carbonici (galic, elagic, metilgalat, etilgalat), o cantitate însemnată de flavonoide: quercetină și miricetină. În fructele de oțetar au fost identificați acizi organici, printre care acidul ascorbic și ulei volatil.

Întrebuințări: frunzele de oțetar sunt folosite ca sursă de obținere a taninurilor, ca astringent și antiinflamator, sub formă de gargarisme, în procese inflamatorii ale căilor bucale (laringite, faringite), în combustii, ulcere, diaree. Acțiunea se manifestă prin proprietatea taninurilor de a precipita albuminele cu formarea albuminaților. Proprietățile antioxidante ale oțetarului se datorează conținutului de fenoli (taninuri, flavonoide), iar prin proprietățile astringente intră în componența soluției antiseptice Novicov. Oțetarul este contraindicat pacienților cu tromboflebite, persoanelor cu indici de coagulare măriți, prin precipitarea albuminelor și formarea albuminaților. Intern, ca remediu antidiareic nu se administrează, deoarece precipită albuminele mucoasei stomacale și duce la dereglări digestive ale tractului gastrointestinal.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	*Tanalbina, pulbere	substanțe tanante (1: 1) din oțetar (<i>Rhus coriaria</i>) și scumpie (<i>Cotinus coggygria</i>)	astringentă, prin suma taninurilor din oțetar și scumpie
2.	*Tansal, comprimate, 0,3 g, N6	Tanalină (suma taninurilor din oțetar (<i>Rhus coriaria</i>), scumpie (<i>Cotinus coggygria</i>)) și fenilsalicilat	astringentă, antiinflamatoare, dezinfectantă în colite, enterocolite, diaree

Quercus cortex – scoarță de stejar

Quercus robur L. (syn. *Quercus pedunculata* Ehrh.) – stejar

Quercus petraea (Matt.) Liebl. – gorun

Fam. Fagaceae

Compoziție chimică: în scoarța recoltată de pe tulpini și ramuri tinere de stejar, de 3-5 ani, se conțin taninuri mixte (8-20 %), formate din galotaninuri, elagotaninuri (hidrolizabile) și taninuri catehice, care prin condensare formează flobafene, numite și *royu de stejar*, ce dau culoare produsului. Acidul quercitanic, un tanin specific, este alcătuit din catehol, epicatehol, galocatehol și piroantocianidol. Se mai conțin saponozide triterpenice, flavonoide, substanțe amare (quercina), rezine, pectine, oxalat de calciu. Fructul, ghindă, conține

până la 40 % de amidon, ulei gras și albumine.

Întrebuințări: grație taninurilor mixte, scoarța de stejar se utilizează ca astringent, hemostatic, antidiareic, antiseptic. Sub formă de pulbere fină poate fi aplicat în arsuri și plăgi. Se administrează sub formă de decoct (5-10 %), în tratamentul stomatitelor. Ca hemostatic se folosește în tratarea hemoroizilor, sub formă de clizme, băi, cât și în hipertranspirații. Scoarța de stejar intră în compoziția speciilor astringente și antidiareice. Acțiunea se bazează pe proprietatea de a forma combinații cu proteinele din microorganisme, cu precipitarea substanțelor proteice din sânge, la nivelul mucoasei gastrointestinale, denaturând astfel proteinele protoplasmatică ale microorganismelor. În medicina populară ghindele de stejar pulverizate se utilizează în tratamentul diareei la copii prin conținutul ridicat de taninuri și amidon.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai enterostop , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Fares, România	<i>Quercus cortex, Myrtilli folia, Menthae herba, Juglandis folia, Rubi idaei folia, Agrimoniae herba, Chamomillae flores, Tymi herba, Alchemillae herba</i>	astringentă, antidiareică, ajută la menținerea unui tranzit normal la persoane cu intestin sensibil
2.	Entero Sanol , drajeuri, N20. Producător: Sanol Gmb, Germania	<i>Quercus cortex, Juglandis folia, Absinthii folia, Salix cortex, Ficariae vernaie herba, Salviae folia</i>	vasoconstrictoare, astringentă în dereglări gastrointestinale
3.	Imupret , picături orale, soluție, 50 ml, N1 și 100 ml, N1. Producător: Bionorica, Germania	<i>Quercus cortex, Equiseti arvensis herba, Millefolii herba, Chamomillae flores, Taraxaci folia, Althaeae radices, Juglandis folia</i>	imunomodulatoare, antiinflamatoare, pentru tratamentul infecțiilor respiratorii
4.	Scoarță de stejar , produs vegetal fragmentat, 50 g. N1. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Quercus cortex</i> 50 g	astringentă, hemostatică, antiseptică în stomatite, gingivite, faringite, traheite, procese inflamatorii

***Sanguisorbae rhizomata et radices* – rizomi și rădăcini de sorbestrea**

***Sanguisorba officinalis* L. – sorbestrea**

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: rizomii și rădăcinile de sorbestrea conțin cca 25 % de substanțe tanante hidrolizabile, acid galic și elagic, catehol, galacatehol, amidon (30 %), ulei volatil, saponozide, substanțe colorante, acizi terpenici de tip ursolic și săruri minerale. Conținutul de vitamina C în rizomii și rădăcinile de sorbestrea constituie 900 – 1000 mg/ 100 g.

Întrebuințări: sorbestreaua manifestă acțiune astringentă, antiinflamatoare, hemostatică și antiseptică. Intern se administrează în patologia tractului gastrointestinal, colite, enterocolite de fermentație, crampe abdominale, diaree, hemoragii, infecții intestinale, infecții renale, hematurie, anemie, bronșite, cistite, menstrre abundente și de lungă durată, menopauză. Acțiunea hemostatică și cicatrizantă este asigurată și de efectul constrictor asupra vaselor mici. Poate fi administrată sub formă de decoct, tinctură, pulbere. Extern se utilizează în stomatite, gingivite, faringite. În fitoterapie sunt utilizate și frunzele de sorbestrea, recoltate în perioada mai – august. Se recomandă utilizarea frunzelor tinere pentru acțiunea galactogogă.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	<i>Sanguisorbae rhizomata et radices</i> , produs vegetal, 1,5 g N20. Producător: Krasnogorsk-Leksredsva, Rusia	<i>Sanguisorbae rhizomata et radices</i> 1,5 g	astringentă, hemostatică, antidiareică în hemoragii, infecții intestinale, diaree

***Tormentillae rhizomata* – rizomi de sclipeți**

***Potentilla erecta* (L.) Rausch., (syn. *P. tormentilla* Schrank.) – sclipeți**

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: rizomii de sclipeți conțin substanțe tanante condensate (14-30 %), dintre care acidul galic, elagic și catechine. Au mai fost identificate flavonoide (kaempferol și antociane), flabofene, saponozide triterpenice (tormentozida), mucilagii, substanțe minerale, vitamina K, amidon, rășini, ulei volatil, acizi fenolcarbonici.

Întrebuințări: rizomii de sclipeți, recoltați în perioada septembrie –

noiembrie, posedă proprietăți astringente, antidiareice, hemostatice, antiinflamatoare, cicatrizante, bacteriostatice, virostatice (hepatoprotectoare, confirmate prin studii clinice). Se aplică sub formă de comprese și spălături locale extern în tratamentul arsurilor, în eczeme, furuncule, leucoree, răni, stomatite, ulcere varicoase, panariciu. Acțiunea antidiareică se manifestă prin prezența taninurilor condensate, potențată de saponinele triterpenice și flavonoide, fiind completată de scăderea peristaltismului intestinal accentuat în diaree, pe lângă precipitarea enzimelor de fermentație. Studii recente pun în evidență și acțiunea ocitocică a rizomilor de sclipeți.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Balsam amar suedez , soluție, 100 ml, N1. Producător: Dr. Theiss, Germania	Extract hidroalcoolic: <i>Tormentillae rhizomata</i> , <i>Rhei radices</i> , <i>Aloe folia</i> , <i>Sennae folia</i> , <i>Menthae folia</i> , <i>Myrrhae herba</i> , <i>Myristicae folia</i> , <i>Dictamni radices</i> , <i>Absinthii herba</i> , <i>Angelicae radices</i> , <i>Castoreum</i> , <i>Camphorae</i>	stomahică, antiinflamatorie în gastrite hipoacide, administrat în diluții cu apă, cu 30 minute înainte de mese, numit și aperitiv amar
2.	Cefadiarrhon , 50 ml, N1. Producător: Cefak Pharmaceutical, Germania	<i>Tormentillae rhizomata</i> , <i>Chamomillae flores</i>	antiinflamatoare, antidiareică, antiinflamatorie în crampe, flatulență, diaree
3.	Pasisana , mixtură, 50 ml, N1. Producător: Riemser Pharma, Germania	10 ml: <i>Tormentillae rhizomata</i> 4 mg, <i>Sorbi fructus</i> 40 mg, <i>Urticae folia</i> 6 mg, <i>Cinnamomi cortex</i> 6 mg, <i>Rosmarini folia</i> 6 mg, <i>Calami rhizomata</i> 4 mg, <i>Chiniae cortex</i> 4 mg, <i>Angelicae radices</i> 4 mg, <i>Foeniculi fructus</i> 2 mg, <i>Carvi fructus</i> 2 mg, <i>Melissae folia</i> 6 mg, <i>Lini semina</i> 5 mg, <i>Serpylli herba</i> 4 mg, <i>Thymi herba</i> 4 mg, <i>Verbenae herba</i> 4 mg, <i>Hyperici herba</i> 2 mg, <i>Taraxaci radices</i> 4 mg,	antiinflamatoare, antidiabetică, antiinflamatorie, antidiareică, diuretică, carminativă

		<i>Cichorii radices</i> 2 mg, <i>Avenae semina</i> 60 mg	
4.	Tormentillae rhizomata , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Fares, România	<i>Tormentillae rhizomata</i> 50 g	astringentă, hemostatică, antiinflamatoare, bacteriostatică
5.	Wundahyl , unguent, 15 g, N1. Producător: AIM, Ucraina	100 g unguent conține tincturi de: <i>Potentilla tormentilla</i> 2 g, <i>Sophora japonica</i> 3 g, <i>Achillea millefolium</i> 2 g, <i>Propolius</i> 5 g, <i>Carofilen</i> 3 g	antiinflamatoare, cicatrizantă în infecții și traume de diferită geneză, psoriazis, tromboflebite

Vaccinii myrtilli cormus – lăstari de afin

Vaccinii myrtilli fructus – fructele de afin

Vaccinium myrtillus L. – afin

Fam. **Vacciniaceae**

Compoziție chimică: fructele de afin conțin cca 12 % de substanțe tanante condensate, acizi organici 7 %, glucide 20 %, caroten, vitamina C, antociane, heterozida neomirtilină și pectine. Lăstarii și frunzele de afin, pe lângă substanțe tanante, mai acumulează flavonoide, inclusiv antociani, ulei volatil, acizi organici, vitamina C, heterozide.

Întrebuințări: decoctul, prin taninuri, se folosește ca astringent, antidiareic, antiseptic urinar. Prin carotenoide crește acuitatea vizuală, îmbunătățește vederea în amurg și noapte, ajută ochilor să se adapteze la vizibilitate slabă, prin neomirtilină este adjuvant în tratamentul de bază al diabetului, micșorează conținutul glucozei în sânge. Astfel, preparatele din afin inhibă evoluția retinopatiei diabetice, cataractei, reduc gradul de miopie, neutralizează radicalii liberi implicați în procesele patologice din retină și cristalini în glaucom. Flavonoidele manifestă proprietăți venotonizante și vasoprotectoare, cresc rezistența și reduc permeabilitatea capilarelor. Lăstarii de afin intră în componența speciilor antidiabetice.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doză, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Adaptogeno ,	<i>Extractum: Schizandrae</i>	adaptogenă, optimizează

	comprimate, N20, supliment alimentar	<i>fructus 50 mg, Vaccinii myrtilli fructus 50 mg</i>	memoria, munca fizică și intelectuală
2.	Afin , capsule, N40. Producător: Favisan, România	<i>Extractum Vaccinii myrtilli folia 0,3 g</i>	antidiabetică, adjuvant în diabet zaharat și procese vizuale
3.	Cernica-MIC , capsule, N20. Producător: Minskintercaps, Belarus	<i>Extractum siccum Vaccinii myrtilli</i>	antidiabetică, pentru îmbunătățirea vederii
4.	Difrael-100 , drajeuri, N20. Producător: Laboratories Leurquin Franța	<i>Extractum: Vaccinii myrtilli 100 mg, Betacarotenum 5 mg</i>	oftalmologică în miopie, retinopatie diabetică, tulburări de adaptare la întuneric, distrofia retinei, cataractă
5.	Difrael E , drajeuri, N24. Producător: Laboratories Leurquin, Franța	<i>Extractum: Vaccinii myrtilli 50 mg, Alpha -Tocopheroli acetat 50 mg</i>	antidiabetică, antioxidantă, regeneratoare, antiinflamatoare
6.	Extract din fructe de afin , capsule, N30. Producător: Rota Natura, România	<i>Extractum Vaccinii myrtilli fructus 80 mg</i>	adaptogenă, indicată persoanelor cu diabet și pentru îmbunătățirea vederii
7.	Lăstari de afin , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Altai, Rusia	<i>Vaccinii myrtilli cormus 50 g</i>	astrigentă, antidiareică, antidiabetică
8.	Sadifit , produs vegetal fragmentat, 3 g, N20. Producător: Lektraví, Ucraina	<i>Vaccinium myrtillus 0,2 g, Thea sinensis 0,15 g, Mentha piperita 0,15 g, Phaseolus vulgaris 0,2 g, Polemonium coeruleum 0,2 g, Helianthus tuberosus 0,2 g</i>	antidiabetică în diabet zaharat tip II, forme ușoare și moderate, enterocolite, pancreatite cronice, colecistite cronice
9.	Specia Arfazetin , produs vegetal fragmentat, 1, g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Vaccinii myrtilli cormus 0,2 g, Phaseoli fructus sine seminibus 0,2 g, Eleutherococci rhizomata cum radicibus 0,15 g, Rosae fructus 0,15 g, Equiseti arvensis herba 0,1 g, Hyperici herba 0,1 g, Chamomillae flores 0,1 g</i>	antidiabetică, administrat în diabet zaharat de tip II, forme ușoare și moderate

XIV DIVERSE PRINCIPII ACTIVE

14.1 PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE CU CONȚINUT DE DIVERSE PRINCIPII ACTIVE

Asperulae odoratae herba – părți aeriene de vinariță

Asperula odorata L. – vinariță

Fam. Rubiaceae

Compoziție chimică: în părțile aeriene de vinariță se conțin heterozide cumarinice, substanțe tanante, acid nicotinic, ulei gras, substanțe minerale, ulei volatil și urme de substanțe amare.

Întrebuințări: infuzia din părți aeriene de vinariță se folosește ca sedativ și antiseptic al căilor urinare. Planta este toxică, în supradozare provoacă intoxicații, manifestate prin dureri de cap și amețeli.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Infuzie din părți aeriene de vinariță (1:10)	<i>Asperulae odoratae herba</i>	antiseptică a căilor urinare

Caricae folia – frunze de smochin

Caricae fructus – fructe de smochin

Ficus carica L. – smochin

Fam. Moraceae

Compoziție chimică: frunzele de smochin conțin furocumarine, ficusină, identică cu psoralena, substanțe tanante, mucilagii, acid ascorbic. Din fructe au fost obținute glucide, vitaminele A, B, C, enzime: amilază, protează. Conținutul de polifenoli, flavonoide și antociane este mai înalt în fructe, decât în frunze.

Întrebuințări: numit de egipteni, în antichitate, alimentul multi-funcțional, smochinul este folosit atât ca aliment, cât și ca sursă de principii active în industria farmaceutică. Prin ficusină produsele medicamentoase din frunze de smochin se folosesc în tratamentul alopeciei și vitiligo. Pentru uz extern sunt folosite rămurelele tinere din care se extrage latexul, o substanță care poate fi utilizată în vitiligo. Decoctul din fructele pe lapte, aplicat la nivel local, poate grăbi vindecarea abceselor, plăgilor, bătăturilor, furunculelor și negilor. Calitățile de produs cu fermenți (prin amilază, protează,) și de tonic, fac smochinul să fie folosit ca ingredient în

compoziții destinate elasticității pielii. Smochinul realizează și o exfoliere ușoară prin intermediul enzimelor care ajută la eliminarea celulelor moarte în vitiligo și psoriazis. Manifestă acțiune antioxidantă prin polifenoli, antociane, iar miezul fructelor intră în compoziția produsului cu proprietăți laxative *Cafiol*.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	* Cafiol , brichete, N10, N20	<i>Ficus caricae fructus</i> , <i>Sennae folia</i> , <i>Sennae fructus</i>	laxativă, purgativă, detoxifiantă, prin cure de 10-14 zile

***Cucurbitae semina* – semințe de dovleac**

***Cucurbita pepo* L. – dovleac**

Fam. Cucurbitaceae

Compoziție chimică: semințele de dovleac ajunse la maturitate (decorticate) conțin ulei gras, săruri minerale, lecitină, rezine, acid folic, enzime, fitosteroli, cu elemente chimice (Na, K, Ca, P, Zn, Mg), vitaminele: A, B₁, B₂, C, caroten. Principiul activ de bază este considerat aminocompusul cucurbitina.

Întrebuințări: semințele de dovleac decorticate se utilizează în tratamentul teniazelor, oxiiurilor, iar acțiunea antihelmintică se manifestă prin principiul activ cucurbitina. Semințele decorticate de dovleac zdrobite pot fi administrate în teniaze, în asociere cu uleiul de ricin, miere sau cu rădăcini de ferigă. Prin conținutul de zinc, magneziu și carotenoide, semințele de dovleac cresc nivelul de testosteron și sunt recomandate în hipertrofie de prostată. Prin fitosteroli reduc absorbția de colesterol în intestinul subțire, fiind astfel benefice în buna funcționare a sistemului cardiovascular. Frei B. și colaboratorii (1998) confirmă activitatea antiproliferativă de intensitate variabilă asupra tumorilor și celulelor imune pentru produse vegetale cu conținut de cucurbitacine.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ceai pentru slăbit ,	<i>Cucurbitae semina</i> 20 g,	depurativă,

	produs vegetal fragmentat, 100 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Millefolii herba</i> 15 g, <i>Sambuci flores</i> 15 g, <i>Frangulae cortex</i> 15 g, <i>Rosae fructus</i> 25 g, <i>Matricariae flores</i> 10 g	detoxifiantă, laxativă în cure de slăbire
2.	Dovisan , ulei, 250 ml, N1. Producător: Flu-med Farm, R. Moldova	<i>Oleum Cucurbitae semina</i> 250 ml	vermifugă în helmintiaze, hiperlipidemie, prostatită, constipatii
3	Doresan , ulei, 250 ml, N1. Producător: Flumed Farm, R. Moldova	<i>Oleum Cucurbitae semina</i> , <i>Oleum Vitis vinifera semina</i>	antiinflamatoare, regeneratoare în eczeme, dermatite
4.	Peponen , capsule moi, 300 mg, N20. Producător: Teva Pharmaceutical, Ungaria	<i>Oleum Cucurbitae semina</i> 300 mg	antiinflamatoare în prostatită, hiperplazie benignă de prostată, impotență, hiperlipidemie
5.	Peponen , capsule moi, 600 mg, N60. Producător: Teva Pharmaceutical, Ungaria	<i>Oleum Cucurbitae semina</i> 600 mg	antiinflamatoare în prostatită, hiperplazie benignă de prostată, impotență, hiperlipidemie
6.	Prostamed , comprimate masticabile, N60, N120, N200. Producător: Dr. Gustav Klien, Germania	<i>Oleum Cucurbitae semina</i> <i>Galii herba</i> , <i>Extractum Populi folia</i>	antiinflamatoare, spasmolitică, acționează pe întreg sistemul genitourinar, administrat în prostatită și adenom de prostată de gradul I și II
7.	Specie antihelmintică , produs vegetal fragmentat, 50 g, N1. Producător: Medfarma, R. Moldova	<i>Cucurbitae semina</i> 20 g, <i>Frangulae cortex</i> 15 g, <i>Valerianae rhizomata cum radicibus</i> 10 g, <i>Hyperici herba</i> 10 g, <i>Tanacetii flores</i> 25 g, <i>Absinthii herba</i> 10 g, <i>Millefolii herba</i> 10 g	vermifugă în helmintiaze, constipatii prin substanțe antihelmintice și laxative
8.	Ulei de dovleac , ulei, 100 ml, N1. Producător: Agrofirma, Ucraina	<i>Oleum Cucurbitae semina</i> 100 ml	detoxifiantă, depurativă, hipocolesterolemiantă, vermifugă

Fragariae folia – frunze de frag-de-pădure

Fragaria vesca L.– frag-de-pădure

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: frunzele de frag-de-pădure sunt bogate în vitamine: A, B, C. Ele conțin și acizi organici, zaharuri, urme de ulei volatil, flavonoide (quercetină, quercetrină), taninuri elagice (12-15 %), însoțite de un alcool triterpenic - fragarol, săruri de K, Na, P, Ca, Fe, Mn, Co.

Întrebuințări: infuzia din frunze de frag-de-pădure, datorită taninurilor, se întrebuințează în tratamentul diareei, cistitei, pentru stimularea diurezei, eliminarea acidului uric și a toxinelor. Prin conținutul de acid ascorbic și fier se utilizează în anemii, iar prin spectrul larg de microelemente și complexul de vitamine poate fi folosit în diabet zaharat. Este un bun vitaminizant.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Infuzie din frunze de frag (1:10)	<i>Fragariae folia</i>	diuretică, astringentă, antianemică

Kalanchoe cormus – lăstari de kalanchoe

Kalanchoe pinnata (Lam.) Persoon – kalanchoe

Fam. Crassulaceae

Compoziție chimică: sucul din lăstari proaspeți de kalanchoe, recoltați și transportați direct la uzină, conține fermenți, acizi organici (citric, tartaric, oxalic, malic, acetic), microelemente (Al, Fe, Mg, Ca, Cu, Si, Mn,) flavonoide, catechine, poliholoizide. Au fost identificate și principii active cu proprietăți antitumorale: briofilina A, C, bresaldegina -3.

Întrebuințări: sucul de kalanchoe se folosește extern ca remediu antiinflamator, antifungic, antiviral, regenerativ, cicatrizant al plăgilor. În farmacie poate fi utilizat sucul proaspăt de kalanchoe la prepararea unguentelor, în combinație cu alte ingrediente: lanolină, novocaină, furazolidon. Sucul și unguentul de kalanchoe se utilizează pe larg în tratarea ulcerelor, proceselor necrotice în chirurgie, ginecologie și stomatologie. Manifestă proprietăți antitumorale prin prezența briofilinei și bresaldeginei.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Kalanchoe, soluție	suc de kalanchoe,	antiinflamatoare,

	injectabilă, 10 ml, N10. Producător: Vifiteh, Rusia	extras din lăstari proaspeți de kalanchoe	regeneratoare, cicatrizantă în combustii, decubitus
2.	Kalanchoe , suc, flacon, 100 ml, N1. Producător: Vifiteh, Rusia	suc de kalanchoe, extras din lăstari proaspeți de kalanchoe	antiinflamatoare în gingivite, stomatite, parodontoză, duodenite

***Paeoniae herba* – părți aeriene de bujor**

***Paeoniae rhizomata et radices* – rizomi și rădăcini de bujor**

***Paeonia anomala* L.– bujor**

Fam. **Paeoniaceae**

Compoziție chimică: rizomii și rădăcinile de bujor conțin alcaloizi, substanțe tanante, compuși fenolici (peonol, glucopeonol), heterozide fenolice (salicina), acizi organici până la 2 %, ulei volatil cca 1,5 %, flavonoide, antocianozide (3,5-diglucozida peonidolului), vitamina C, glicozizi monoterpenici, inclusiv paeoniflorinul. În părțile aeriene se conțin flavonoide, substanțe tanante, alcaloizi în cantități mici, în frunze și flori s-a identificat vitamina C.

Întrebuințări: se utilizează tinctura de bujor prin proprietăți sedative asupra sistemului nervos central. Se administrează în dereglări vegetative-vasculare de diferită etiologie, în insomnii. Este folosit la producerea băuturilor tonice. Extractele obținute din rizomi și rădăcini de bujor manifestă și acțiune antiinflamatoare, imunomodulatoare, fiind eficiente în tratarea artritei reumatoide prin conținutul de glicozizi monoterpenici (paeoniflorina). Sunt mai puțin toxice petalele speciilor de bujor din cultură. Bujorul intră în componența ceaiurilor pectorale și sedative.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Tinctură de bujor , tinctură, 50 ml, N1. Producător: Medeferent Grup, R. Moldova	<i>Paeoniae rhizomata et radices</i>	sedativă în dereglări vegetative vasculare de diferită genă

***Phaseoli fructus sine seminibus* – păstăi uscate fără semințe de fasole (teci de fasole)**

***Phaseolus vulgaris* L. – fasole**

Fam. **Fabaceae**

Compoziție chimică: tecile uscate de fasole lipsite de semințe, conțin aminoacizi (arginină, asparagină, lizină, tirozină, histidină, metionină, betaină, triptofan), însoțiți de vitamina C, acizi salicilic fosforic, flavonoide (antociane, kaempferol), saponozide. Fasolea conține cantități mari de potasiu, fosfor, calciu, crom, fibre (hemiceluloze) și alantoină.

Întrebuințări: decoctul din păstăi se administrează în cistite și în afecțiuni ale rinichilor și vezicii urinare. Acțiunea diuretică se manifestă prin flavonoide, saponozide, alantoină. Ca adjuvant se administrează în tratamentul diabetului zaharat, prin arginină, fibre, săruri de crom și acid salicilic în disfuncții metabolice ale glucozei, lipsite de gravitate. Fibrele au rol dietetic, reduc absorbția glucozei și a lipidelor și accelerează tranzitul intestinal. Fasolea intră în compoziția speciilor medicinale antireumatice și antidiabetice (300 grame de fasole verde echivalează cu 2 unități de insulină).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Arfazetin, specie medicinală , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: Depofarm, R. Moldova	<i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 0,2 g, <i>Rosae fructus</i> 0,15 g, <i>Equiseti arvensis herba</i> 0,1 g, <i>Vaccinii myrtilli cormus</i> 0,2 g, <i>Eleutherococci rhizomata cum radicibus</i> 0,15 g, <i>Hyperici herba</i> 0,1 g, <i>Chamomillae flores</i> 0,1 g	antidiabetică în diabet de tipul II, forma ușoară și medie, atât în monoterapie, cât și în cadrul terapiei complexe
2.	Hepatophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător: AIM, Ucraina	<i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Taraxaci radices</i> 12 g, <i>Maydis stigmata</i> 11 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Helichrysi flores</i> 12 g, <i>Calendulae flores</i> 11 g, <i>Rosae fructus</i> 12 g, <i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	hepatoprotectoare, colagogă în colecistită cronică, dischinezie biliară, gastroduodenite, enterocolite, hepatite acute și cronice

***Rubi idaei fructus* – fructe de zmeur**

***Rubus idaeus* L. – zmeur**

Fam. Rosaceae

Compoziție chimică: fructele de zmeur conțin oze, acizi organici (salicilic, malic, citric, tartric), vitamina C până la 50 mg%, vitamine din grupele B, E, P, caroten, acizi triterpenici, flavonoide și substanțe tanante.

Întrebuințări: fructele de zmeur uscate natural sau artificial la

temperatura de 50-60 °C sunt utilizate ca remediu sudorific în boli de răceală, sub formă de infuzie administrată în stare caldă. Fructele intră în componența speciilor sudorifice, iar siropul de zmeură se utilizează pe larg în industria farmaceutică pentru corijarea gustului formelor medicamentoase. Nu se recomandă administrarea zmeurei în perioada sarcinii, decât în ultimele trei luni, întrucât stimulează contracțiile fibrelor netede ale musculaturii uterine (efect ocitocic).

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Ambroxol , sirop, 15mg/5ml, 100 ml, N1. Producător: Aliud Pharma, Germania	<i>Ambroxolum</i> 15 mg/5ml, cu aromă de zmeură	expectorantă, în tratamentul tusei și stărilor de răceală, crește cantitatea de spută
2.	Flavamed , sirop, 60 ml, N1. Producător: Berlin Chemie, Germania	<i>Ambroxolum</i> 15 mg/5ml cu aromă de zmeură	expectorantă, în tratamentul tusei, stărilor de răceală
3.	Flavamed Forte , sirop, 60 ml, N1. Producător: Berlin Chemie, Germania	<i>Ambroxolum</i> 30 mg/5ml cu aromă de zmeură	expectorantă în tratamentul tusei productive asociată cu maladii respiratorii
4.	GripoFlu cu aromă de zmeură , pulbere pentru soluție orală, 13 g, N10. Producător: Marbiofarm, Rusia	<i>Combinatie de analgezice</i> cu aromă de zmeură	analgezică, antipiretică, sudorifică în stări de răceală
5.	Therasil S , sirop, 100 ml, N1. Producător: Plethico Pharmaceuticals, India	<i>Mentol</i> 1mg, <i>Guaiifenesină</i> 50 mg, <i>Salbutamol sulfat</i> 1 mg, <i>Ambroxol</i> 15 mg, cu aromă de zmeură	spasmolitică, antialergică în astm bronșic și infecții ale căilor respiratorii

***Silybi fructus* – fructe de armurariu**

***Silybum marianum* Gaerth. – armurariu**

Fam. Asteraceae

Compoziție chimică: fructele de armurariu conțin flavonoide (silimarină, similarină sau 4-flavanonol lignan, silibinină, silicristină, silandrină), saponozide, histamină, ulei volatil, lipide, glucide, saponozide, acizi

organici, aminoacizi (l-cisteină, glucină), acid glutamic, mucilagii. Planta servește și ca sursă de vitamine C, E, K.

Întrebuințări: utilizat pe larg ca hepatobiliar, în hepatite epidemice și cronice, cu rol de protecție a celulelor hepatice. Se folosește atât infuzia, cât și decoctul pe lapte. Componentele extractului silibinina, silicristina și silimarina, sunt importante în patologia ficatului, acționând prin modificarea și întărirea structurii membranelor externe ale celulelor hepatice, prevenind pătrunderea toxinelor în ficat și stimulând capacitatea regenerativă și formarea de noi celule hepatice. Astfel, specia este considerată un bun hepatoprotector al membranei hepatocitului, iar silimarina, principiu activ hepatoprotector, se regăsește într-o gamă largă de produse farmaceutice. Prin acțiunea hepatoprotectoare, de reconstrucție a celulei hepatice, poate fi administrat în hepatitele virale tip A, B, C, cu inhibarea replicării virusurilor hepatice și normalizarea digestiei. Acțiunea antitumorală în ciroză hepatică afirmă stoparea evoluției și proliferarea celulelor canceroase la nivelul ficatului. Studiile preclinice și clinice confirmă și diminuarea nivelului colesterolului.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Armurariu , produs vegetal, 50 g, N1. Producător: Stațiune de Cercetare, Cluj Napoca, România	<i>Silybi fructus</i> 50 g	hepatoprotectoare, colagogă, tonică în hepatite, insuficiențe hepatice, dischinezii și litiaze biliare
2.	Carsil , comprimate filmate, 22,5 mg, N10X8. Producător: Sopharma, Bulgaria	<i>Silymarinum</i> 22,5 mg	hepatoprotectoare, adjuvant în tratamentul afecțiunilor hepatice
3.	Fructe de armurariu , produs vegetal, 50 g, N1. Producători: Depofarm, Doctor Farm, R. Moldova	<i>Silybi fructus</i> 50 g	hepatoprotectoare, colagogă, tonică în hepatite, insuficiențe hepatice, dischinezii și litiaze biliare
4.	Hepatophyt , produs vegetal fragmentat, 1,5 g, N20. Producător:	<i>Silybi fructus</i> 10 g, <i>Maydis stigmata</i> 11 g, <i>Urticae folia</i> 10 g, <i>Helichrysi arenarii flores</i>	hepatoprotectoare, colagogă în colecistite cronice, dischinezie biliară, gastroduode-

	AIM, Ucraina	12 g, <i>Phaseoli fructus sine seminibus</i> 12 g, <i>Taraxaci radices</i> 12 g, <i>Calendulae flores</i> 11 g, <i>Rosae fructus</i> 12 g, <i>Galegae herba</i> 10 g	nite, enterocolite, hepatite acute și cronice
5.	Hepatoprotect , comprimate, 70 mg, N10x6. Producător: Biofarm, România	<i>Silimarină echivalentă la 70 mg de silibină</i>	hepatoprotectoare, protejează și regenerează ficatul, asigurând buna lui funcționare
6.	Hepcarsil , capsule, 70 mg și 140 mg. Producător: Medica, Bulgaria	<i>Silymarinum</i> 70 mg și 140 mg	hepatoprotectoare, adjuvant în tratamentul afecțiunilor hepatice
7.	Hepatovit , capsule, 140 mg. Producător: Vitapharm Com, R. Moldova	<i>Silybi fructus, in recalcul la Silimarină</i> 140 mg	hepatoprotectoare, cu influență asupra metabolismului hepatocitelor
8.	Hepaticum , suspensie orală, 50 mg/ml, 120 ml. Producător: Medical Union Pharmaceuticals, Egipt	<i>Silymarinum</i> 50 mg/ml,	hepatoprotectoare, asigură buna funcționare a ficatului, în hepatite acute și cronice
10.	Hepatofalk planta , capsule, N30. Producător: Falk Pharma Gmb, Germania	<i>Extractum siccum: Chelidonii herba</i> 100 mg, <i>Silybi mariani fructus</i> 160 mg, <i>Curcumae longae radices</i> 25 mg	colagogă, hepatoprotectoare, în afecțiuni toxice ale ficatului, spasme ușoare ale căilor biliare și tractului gastrointestinal
11.	Legalon-70 , capsule, 70 mg, N10X2. Producător: Madaus, Germania	<i>Silymarinum</i> 70 mg	hepatoprotectoare, regenerator natural al celulelor hepatice
12.	Legalon-140 , capsule, 140 mg, N10X2. Producător: Madaus, Germania	<i>Silymarinum</i> 140 mg	hepatoprotectoare în afecțiuni hepatice
13.	Lagosa , drajeuri, 150 mg, N10X10.	<i>Silymarinum</i> 150 mg	hepatoprotectoare, adjuvant în tratamentul

	Producător: Worwag Pharma, Germania		afecțiunilor hepatice, cu acțiune lipotropă
14.	Silibinum , capsule, 35 mg, N80. Producător: Arena Group, Romania,	<i>Silibinină</i> 35 mg	hepatoprotectoare în afecțiuni hepatice acute și cronice, inclusiv în hepatită alcoolică
15.	Silimarină , comprimate, 35 mg și 70 mg. Producători: Farmaco, Eurofarmaco, New Tone, R. Moldova	Extract din fructe de armurariu, corespunzător la 35 mg și 70 mg <i>silimarină</i>	hepatoprotectoare în diferite afecțiuni hepatice, în cazul expunerii la substanțe cu risc toxic, inclusiv medicamente
16.	Silimarin RNP , comprimate, 35 mg și 140 mg. Producător: RNP Pharmaceuticals, R. Moldova	<i>Silymarinum</i> 35 mg și 140 mg	hepatoprotectoare în afecțiuni hepatice acute și cronice, stimulează sinteza hepatocitelor
17.	Silimarin-forte , capsule, 140 mg. Producător: Eurofarmaco, R. Moldova	<i>Silymarinum</i> 140 mg	mărește capacitatea celulelor hepatice de a rezista toxinelor și stimulează funcția de sinteză a hepatocitelor
18.	Silarsil , capsule, 70 mg și 140 mg N30. Producător: Word Medicine, Marea Britanie	<i>Silymarinum</i> 70 și 140 mg	hepatoprotectoare, stimulează funcția antitoxică a ficatului, întrerupe procesul de oxidare a lipidelor
19.	Silivit F , capsule gelatinoase, N10X3. Producător: Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare, România	<i>Silymarinum</i> 1000 mg	hepatoprotectoare, regenerador natural al celulelor hepatice, adjuvant în tratamentul afecțiunilor hepatice

***Ulmariae herba* – părți aeriene de crețușcă**

***Filipendula ulmaria* Gilib. – crețușcă**

Fam. **Rosaceae**

Compoziție chimică: părțile aeriene de crețușcă, recoltate în timpul înfloririi, conțin aldehida salicilică gaulterozida. Au mai fost identificate:

vanilină, substanțe minerale, fenoli, taninuri (acid galic), flavonoide (quercetină, avicularină).

Întrebuințări: produsul manifestă acțiune antireumatică, prin gaulterozidă, derivat al acidului salicilic și acțiune diuretică, prin flavonoide. Sub formă de infuzie și asociat cu coaja de salcie se utilizează ca adjuvant în tratamentul reumatismului articular acut și ca diuretic.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Infuzie din Ulmariae herba (1:10)	<i>Ulmariae herba</i>	diuretică, antireumatică în tratamentul reumatismului articular

Visci stripites – ramuri tinere de vâsc cu frunze

Viscum album L. – vâsc

Fam. Loranthaceae

Compoziție chimică: ramurile tinere cu frunze, recoltate din noiembrie până în aprilie (de pe măr, păr, mesteacăn, brad, trandafir), conțin acizi ursolic și oleanolic, amestec de esteri și alcooli, colină, acetilcolină, histamină, propionilcolină, alcaloizi, caroten, vitamina C, ulei gras, flavonoide, derivați de quercetol, izoramnetol, pectine, ce constituie un grup de glicoproteine (0,15 %). Viscotoxinele (A_1, A_2, A_3, B, C_1) sunt fracțiuni polipeptidice, alcătuite din 46 de aminoacizi, termostabile și rezistente la acțiunea proteazelor.

Întrebuințări: ramurile tinere de vâsc, cu frunze, manifestă acțiune hipotensivă în hipertensiunea arterială fără complicații, ameliorează activitatea cardiacă prin trei grupe de principii active: un principiu activ acționează la nivelul centrilor bulbari, alt grup are acțiune hipotensivă mai slabă, dar este toxic pentru inimă și al treilea principiu activ este toxic respirator. La administrarea vâscului trebuie respectate strict dozele, având în vedere gradul de toxicitate. Studii științifice denotă acțiunea antitumorală a produsului medicamentos *Anobaviscum* în tratamentul cancerului colorectal. Acțiunea antileucemică și imunostimulatoare, în doze de 1-3 mg/ml, se datorează prezenței pectinelor. În supradozare se constată intoxicații manifestate prin încetinirea pulsului, aritmie și tahicardie, iar viscotoxinele manifestă efect citotoxic mult mai intens, decât pectinele, de cele mai multe ori induc chiar citoliză. Vâscul este contraindicat în sarcină, perioada de alăptare, copiilor sub 15 ani, în hipertensiune arterială cu complicații, boala Parkinson, hipertiroidism și tuberculoză.

FITOPREPARATE

Nr. d/o	Denumire, forma farmaceutică, doza, producătorul	Compoziție	Acțiune și întrebuințări
1.	Acophytum , soluție buvabilă, flacon, 20 ml. Producător: VILAR, Rusia	Tinctură din frunze proaspete de vâsc	acțiune complexă în tratamentul radiculitelor de diversă etiologie, neuromiozite cu localizare în regiunea lombară
2.	Aesculus Compositum , picături orale, 50 ml, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Heel GmbH, Germania	<i>Aesculus hippocastanum</i> X1, <i>Viscum album</i> X3, <i>Secale cornutum</i> X3, <i>Colchicum autumnale</i> X4, <i>Echinacea angustifolia</i> X2, <i>Arnica montana</i> X3, <i>Baptisia tinctoria</i> X4, <i>Hamamelis virginiana</i> X4, <i>Ruta graveolens</i> X4, <i>Baryta iodata</i> X6, <i>Solanum nigrum</i> , X6, <i>Nicotiana tabacum</i> X10	venotonizantă, flebodinamică, spasmolitică, analgezică, administrat în dereglări ale circulației sanguine, varice, hemoroizi, nu se administrează copiilor sub 12 ani
3.	Bioline Candida , comprimate, N15, N45, preparat homeopatic combinat. Producător: Walsh Pharma, SUA	<i>Viscum album</i> D4, <i>Baptisia tinctoria</i> D4, <i>Bryonia</i> D4, <i>Echinacea angustifolia</i> D4, <i>Eupatorium perfoliatum</i> D4, <i>Helonias dioica</i> D4, <i>Thuja occidentalis</i> D4, <i>Kreosotum</i> D8, <i>Candida albicans</i> D12, <i>Candida parapsilosus</i> D12	imunomodulatoare, antibacteriană, antiinflamatoare, preparat homeopatic administrat în candidoză
4.	Guna Anti Age Vein , soluție, 30 ml, și granule 4 g, N1, preparat homeopatic combinat. Producător: Guna, Italia	<i>Viscum album</i> D3, <i>Aesculus hippocastanum</i> D3, <i>Aconitum napellus</i> D10, <i>Ananas sativa</i> D3, <i>Apis mellifica</i> D10, <i>Arnica montana</i> D10, <i>Arsenicum album</i> D12, <i>Artery</i> C4, <i>Belladonna</i> D10, <i>Calcarea fluorica</i> D8, <i>Cinchona officinalis</i> D10, <i>Ferrum metallicum</i> D10, <i>Hamamelis virginiana</i> D3, <i>Lachesis</i> D10, <i>Lymphatic vessel</i> C7, <i>Mercurius solubilis</i> D10, <i>Pulsatilla</i> D10	pentru ameliorarea temporară a simptomelor de congestie venoasă, tromboflebite

*produse medicamentoase neautorizate în R. Moldova

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Ancuceanu R. *Chemotaxonomia licfitelor și ferigilor*. Flavonoide. Copyright, București, 2013.
2. Bojor O., Popescu O. *Fitoterapie tradițională și modernă*, Ediția a V-a, Fiat Lux, București, 2009.
3. Bruneton J. *Pharmacognozie. Phytochimie. Plantes medicinales*. 4th Edition. Lavoisier Tec and Doc, Paris, 2009.
4. Ciulei I., Grigorescu E., Stănescu U. *Plante medicinale, Fitochimie și fitoterapie*, vol. I, II, Ed. Medicală, București, 1993.
5. Evans William Charles. *Trease and Evans Pharmacognosy*, WB Saunders Company Ltd, London, Philadelphia, Toronto, Sydney, Tokyo, 1989.
6. *European Pharmacopoea*, volume I, II, 8th Edition, Strasbourg, 2013.
7. *Farmacopeea Română*, Ed. X, Editura Medicală, București, 1993.
8. Gonciar V., Obrijanu D., Nistreanu A. *Elemente de fitofarmacologie*, Tipografia Centrală, Chișinău, 2012.
9. Grigorescu E., Lazăr M., Stănescu U., Ciulei I. *Index fitoterapeutic*. Iași. Ed. Cantes, 2001.
10. Hanganu D. *Farmacognozie, materii prime naturale cu compuși aromatici*, Ed. medical universitară Iuliu Hațieganu, Cluj-Napoca, 2005.
11. Istudor V. *Farmacognozie. Fitochimie. Fitoterape*. Vol. I, II, III, Ed. Medicală, București, 2005.
12. Matcovschi C. *100 plante de leac*, Ed. „Ericon” SRL, Chișinău, 2009.
13. Matcovschi C., Safta V. *Ghid farmacoterapeutic*, Ed. Vector V-N SRL, Chișinău, 2010.
14. Mills S., Bone K. *Principles and practice of phytoterapy: modern herbal medicine*. Hacourt Publishers Ltd., Churchill Livingstone, Edinburgh, Toronto, 2000.
15. Mogoșanu G., Bejenaru E., Popescu H. *Farmacognozie, Fitoterapie*. Ed. Sitech, Craiova, 2012.
16. Nistreanu A. *Farmacognozie*, Tipografia Centrală, Chișinău 2000.
17. Nistreanu A. *Plante medicinale din flora Republicii Moldova (Atlas)*, Chișinău, 2006.
18. Nistreanu A., Calalb T. *Analiza farmacognostică a produselor vegetale medicinale*, Chișinău, 2016.
19. Oniga I. *Farmacognozie. Compuși terpenici naturali*. Ed. Medicală Universitară Iuliu Hațieganu, Cluj-Napoca, 2007.

20. Pârveu C. *Universul plantelor*. Ediția a IV-a. Ed. ASAB, București, 2006.
21. Popescu H. *Resurse medicinale în flora României*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1984
22. Popescu H. *Medicamente de biosinteză și extracție*. Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1985.
23. Ramawat K., Merillon J. *Bioactive molecules and medicinal plants*, Springer – Verlag, Berlin – Heidelberg, 2008.
24. Stănescu U., Miron A., Hâncianu M. *Bazele farmaceutice, farmacologice și clinice ale fitoterapiei*, vol. I, II, Ed. Gr. T. Popa, Iași, 2002.
25. Stănescu U., Miron A., Hâncianu M. *Plante medicinale de la A la Z*, Monografii ale plantelor de interes terapeutic, vol. II, Ed. Gr.T. Popa, 2002.
26. Tâmaș M. *Botanică farmaceutică, Sistematica*. Ed. Medicală Universitară Iuliu Hațieganu Cluj-Napoca, 1999.
27. Tâmaș M., Oniga I. *Produse Fitoterapeutice Românești*. Ed. Medicală Universitară Iuliu Hațieganu Cluj-Napoca, 2000.
28. Valnet J. *Fitoterapia. Tratatamentul bolilor cu plante*. Ed. Garamound, București, 2003.
29. <http://amed.md>. *Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor și lista OTC*
30. *Wikipedia*, <http://en.wikipedia.org/wiki/2016>.

ABREVIERI

OMS	– Organizația Mondială a Sănătății
DE	– Directiva Europeană
USMF	– Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
IP	– Instituție Publică
CȘCPM	– Centrul Științific de Cultivare a Plantelor Medicinale
MS RM	– Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
AMDM	– Agenția Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale
NSM	– Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor
DAN	– Documentație Analitică Normativă
Ph. Eur.	– Farmacopeea Europeană (<i>European Pharmacopoeia</i>)
FR	– Farmacopeea Română
FS	– Farmacopeea de Stat
PM	– Plante Medicinale
PV	– Produse Vegetale
Rx	– Medicamente eliberate în baza prescripției medicale (rețetei Rx)
OTC	– Medicamente eliberate din farmacii fără prescripție medicală (<i>other the counter</i>)
DCI	– Denumire Comună Internațională
MM	– Masa Moleculară
HPLC	– Cromatografie lichidă de înaltă performanță (<i>High Performance Liquid Chromatography</i>)
ADN	– acid dezoxiribonucleic
LCD	– acid lisergic dietilamid (<i>Lysergsaure diethylamid</i>)
HTA	– hipertensiune arterială

GLOSAR

A

- Abces* – acumulare de puroi într-un focar localizat de infecție;
- Abortiv* – substanță folosită la provocarea avortului;
- Acnee* – inflamație a foliculilor piloși cu apariția de pustule sau noduli;
- Adaptogen* – remediu care crește adaptabilitatea și rezistența organismului la stres;
- Adenom* – tumoare benignă dezvoltată la nivelul unei glande, cu structură similară cu a țesuturilor din care provine;
- Adrenergic* – substanță care influențează transmiterea impulsurilor la nivelul sinapselor adrenergice;
- Afrodiziac* – substanță care stimulează apetitul sexual și uneori potența;
- Albinism* – maladie ereditară caracterizată prin absența parțială sau totală a melaninei, ca urmare a unui defect genetic;
- Albuminurie* – eliminarea albuminelor prin urină;
- Alergie* – reacție modificată, particulară, specifică unui organism în contactul repetat cu anumiți agenți sensibilizanți (alergenii);
- Algie* – durere;
- Algogen* – factor care provoacă durere;
- Alopecie* – pierderea prematură, totală sau parțială a părului;
- Alzheimer* – boală manifestată prin deteriorarea cerebrală ireversibilă cu evoluție specifică: uitare, dezorientare, pierderea intelectului, debilitate, moarte;
- Ameteală* – senzație eronată de deplasare față de spațiul înconjurător ca urmare a tulburării vestibulare;
- Amnezie* – pierdere totală sau parțială a capacității de memorare sau de reamintire a informației stocate;
- Anabolizant* – substanță care favorizează anabolismul (acumularea), sporește capacitatea organismului de a produce țesut muscular;
- Anafrodiziac* – substanță care diminuează apetitul sexual exagerat;
- Analeptic* – excitant stimulator asupra sistemului nervos central, în special asupra centrilor nervoși respiratori și circulatori;

<i>Analgezic</i>	– substanță care diminuează sau suprimă senzația de durere;
<i>Anemie</i>	– stare patologică apărută ca urmare a reducerii numărului de hematii și scăderii nivelului hemoglobinei;
<i>Anestezic</i>	– substanță care duce la pierderea temporară a percepției de natură senzitivă;
<i>Angină pectorală</i>	– boală cardiacă ischemică caracterizată prin crize de durere pectorală;
<i>Angioactivator</i>	– substanță care stimulează irigația tisulară;
<i>Angiopatie</i>	– afecțiune vasculară;
<i>Anorexie</i>	– tulburare severă a comportamentului alimentar caracterizată prin lipsa poftei de mâncare și refuzul hrănilor;
<i>Antiagregant plachetar</i>	– anticoagulant, substanță care se opune agregării;
<i>Antialergic</i>	– antihistaminic, substanță care neutralizează efectele nocive ale histaminei;
<i>Antiarritmie</i>	– medicament administrat contra tulburărilor de ritm cardiac;
<i>Antiastenic</i>	– produs cu efect tonic care tratează astenia;
<i>Antiasmatic</i>	– remediu administrat în tratamentul astmului bronșic;
<i>Antiaterosclerotic</i>	– medicament care tratează ateroscleroza;
<i>Antibacterian</i>	– substanță care acționează contra bacteriilor omorândule (bactericid) sau inhibând multiplicarea lor (bacteriostatic);
<i>Anticoagulant</i>	– substanță care inhibă sau blochează coagularea sângelui;
<i>Anticonvulsivant</i>	– medicament care suprimă convulsiile sau le reduce intensitatea;
<i>Antidepresiv</i>	– remediu care suprimă stările depresive;
<i>Antidiabetic</i>	– medicament utilizat în tratamentul diabetului;
<i>Antidiareic</i>	– medicament care normalizează tranzitul intestinal, stopează diareea și reduce numărul scaunelor;
<i>Antidiuretic</i>	– substanță medicamentoasă care inhibă diureza;
<i>Antidizenteric</i>	– medicament folosit în tratamentul dizenteriei;
<i>Antiemetic</i>	– medicament care previne greața sau voma;
<i>Antigonadotrop</i>	– antagonist al gonadotropinelor, hormoni sintetizați și eliberați de hipofiză care acționează la nivelul gonadelor (testicule, ovare);

<i>Antihelmintic</i> (vermifug)	– substanță cu acțiune asupra paraziților intestinali;
<i>Antihemoroidal</i>	– medicament care tratează hemoroizii;
<i>Antihistaminic</i>	– substanță care neutralizează efectele nocive ale histaminei;
<i>Antiinflamator</i>	– substanță care anihilează inflamația;
<i>Antimicotic</i>	– substanță care distruge ciupercile sau le inhibă creșterea;
<i>Antimitotic</i>	– blocant al diviziunii celulelor utilizat în tratamentul cancerului;
<i>Antinevralgic</i>	– medicament care calmează nevralgia;
<i>Antioxidant</i>	– inhibitor al proceselor de oxidare, de degradare;
<i>Antipiretic</i>	– medicament care combate sau previne febra;
<i>Antireumatic</i>	– medicament care tratează reumatismul;
<i>Antiscorbutic</i>	– produs medicamentos utilizat în tratamentul scorbutului, în carențe de vitamina C;
<i>Antiseboreic</i>	– substanță care inhibă secreția glandelor sebacee;
<i>Antiseptic</i>	– substanță bacteriostatică sau bactericidă aplicată pe țesut viu;
<i>Antispastic</i>	– medicament care calmează spasmele mușchilor netezi;
<i>Antitusiv</i>	– medicament utilizat în tratamentul simptomatic al tusei;
<i>Antiviral</i>	– medicament cu acțiune contra virusurilor;
<i>Anurie</i>	– lipsa formării de urină;
<i>Anxietate</i>	– teamă, stare caracterizată prin neliniște psihomotorie;
<i>Aperitiv</i>	– produs care stimulează pofta de mâncare;
<i>Aritmie</i>	– tulburare a ritmului cardiac;
<i>Artrită</i>	– maladie de natură inflamatorie acută sau cronică care afectează articulațiile;
<i>Ascită</i>	– acumulare patologică de lichid în cavitatea peritoneală;
<i>Astenie</i>	– diminuarea patologică a capacității de efort fizic și psihic;
<i>Astm bronșic</i>	– maladie caracterizată prin crize de dispnee din cauza bronhoconstricțiilor;
<i>Astringent</i>	– substanță cu acțiune vasoconstrictoare, de strângere a țesuturilor, de reducere a secrețiilor, folosită pentru combaterea secrețiilor organice exagerate;
<i>Ateroscleroză</i>	– distrugerea fibrelor clasice din pereții vasculari și înlocuirea lor cu fibre conjunctive;
<i>Atonie</i>	– scăderea nivelului de activitate (tonusului) a unor organe interne;
<i>Avitaminoză</i>	– tulburări din cauza lipsei unor vitamine;

Azotemie – nivel seric ridicat de uree și alte substanțe azotate;

B

Bactericid – substanță care omoară bacteriile;

Bacteriostatic – substanță care inhibă multiplicarea bacteriilor;

Batmotrop pozitiv
(*batmotropism*) – crește excitabilitatea miocardului;

Behic – remediu antitusiv, care protejează;

Biostimulator
(*biocatalizator*) – substanță care stimulează metabolismul și buna funcționare a organismului;

Blefarită – inflamația pleoapelor;

Blefarocconjunctivită – inflamație concomitentă a pleoapei și conjunctivei;

Bradycardie – scăderea ritmului cardiac, sub nivelul de 60 bătăi/minută, ritm lent al bătăilor inimii;

Bradipnee – încetinirea ritmului respirator;

Bronhoconstrictor – substanță care produce constricția bronhiilor;

Bronhodilatator – substanță care produce dilatarea bronhiilor;

Bronhospasm – contracție spastică a mușchilor netezi bronhiolari;

Bronșită – inflamația bronhiilor, cu crize de dispnee și hipersecreție;

Bulimie – tulburare severă a comportamentului alimentar caracterizată prin ingestia unor cantități mari de hrană, urmată de limitarea digestiei prin inducerea vomei;

C

Calculi – litiază (pietre), întâlnită cel mai des la nivelul urinar sau biliar;

Cancer – tumoare malignă formată prin diviziunea anarhică a anumitor celule;

Candidoză – infecție a pielii sau mucoaselor cauzată de ciuperci din genul *Candida*;

Capilaroprotector – remediu cu efect de protecție la nivelul capilarelor sanguine;

Carcinogen – substanță care determină apariția unor tumori maligne;

<i>Cardiopatie ischemică</i>	– patologie determinată de insuficiența irigare cu sânge a inimii;
<i>Cardiotonic</i>	– substanță care stimulează contractia miocardului;
<i>Carminativ</i>	– remediu care calmează durerile abdominale, favorizează evacuarea gazelor și inhibă procesele fermentative intestinale;
<i>Cefalee</i>	– durere de cap care reîncepe la anumite intervale sau continuă, uneori de natură migrenoasă;
<i>Celulită</i>	– inflamație a țesutului subcutanat; exces de fluide din țesutul subcutanat care deformează epiderma;
<i>Cianoză</i>	– colorație albastruie a pielii și mucoaselor din cauza deficitului de oxigen;
<i>Cicatrizant</i>	– medicament care stimulează cicatrizarea și vindecarea unei răni;
<i>Ciroză hepatică</i>	– maladie cronică caracterizată prin degenerarea țesutului hepatic;
<i>Cistită</i>	– inflamația vezicii urinare;
<i>Citoliză</i>	– distrugere celulară;
<i>Citotoxic</i>	– toxic la nivel celular;
<i>Cheratiită</i>	– inflamația corneei, cu înroșirea conjunctivei, lăcrimare, durere, clipit des, fotofobie;
<i>Cheratolitic</i>	– substanță care distruge și exfoliază stratul cornos (cheratina) de la nivelul epidermei;
<i>Cheratoplastic</i>	– produs ce stimulează cheratinizarea celulelor epidermei și formarea stratului cornos al pielii;
<i>Cheratoză</i>	– îngroșarea stratului cornos al epidermei;
<i>Climacteriu</i>	– tulburări de menopauză sau andropauză;
<i>Colagog</i>	– substanță care stimulează eliminarea secreției biliare;
<i>Colaps</i>	– cădere bruscă a tensiunii arteriale;
<i>Colecistită</i>	– inflamație a viziului biliare;
<i>Coleretic</i>	– substanță care stimulează biosinteza și acumularea secreției biliare;
<i>Colică</i>	– durere spastică la nivelul mușchilor netezi;
<i>Colită</i>	– inflamație a colonului (intestinului gros);
<i>Constipație</i>	– scaun dificil de eliminat din cauza tonusului intestinal scăzut;

- Contraceptiv* – substanță utilizată pentru prevenirea concepției, a unei sarcini;
- Convalescență* – interval de timp între sfârșitul perioadei active a unei boli și revenirea bolnavului la starea anterioară de sănătate;
- Convulsii* – simptom cauzat de contracții involuntare ale mușchilor;

D

- Decongestiv* – substanță utilizată pentru reducerea unei stări inflamatorii;
- Deglutiție* – înghițire, act fiziologic reflex prin care bolul alimentar trece din gură, prin esofag, în stomac;
- Delir* – stare de confuzie mintală cauzată de tulburări ale funcției cerebrale;
- Demulcent* – substanță care formează un strat protector, cu favorizarea refacerii țesutului lezat sau iritat;
- Depresie nervoasă* – tulburare a sistemului nervos cu modificări periodice ale dispoziției și reducerea percepției senzoriale;
- Depurativ* – substanță care stimulează eliminarea toxinelor și purificarea organismului;
- Dermatită* – inflamație cutanată ce se manifestă sub formă de răni, fără etiologie infecțioasă;
- Dezinfectant* – substanță care distruge sau inhibă dezvoltarea microorganismelor de pe suprafața unui material;
- Diabet* – boli metabolice și endocrine caracterizate prin eliminare abundentă de urină (poliurie), și senzație continuă de sete;
- Diabet insipid* – tulburare a funcției renale cu eliminare masivă de urină;
- Diabet renal* – prezența glucozei în urină, dar fără hiperglicemie;
- Diabet zaharat* – eliminare urinară excesivă de glucoză, din cauza hiperglicemiei;
- Diaforetic* – substanță care stimulează transpirația;
- Diaree* – eliminare frecventă de scaune cu consistență lichidă;
- Disfagie* – dificultate în deglutiție;
- Disfazie* – dificultate, tulburare a vorbirii;
- Dischinezie biliară* – distonie biliară (atonie, hipotonie), disfuncție a veziculei și căilor biliare;

<i>Dismenoree</i>	– menstruație dureroasă;
<i>Dispepsie</i>	– indigestie, tulburări ale procesului de digestie, manifestată prin dureri și balonări;
<i>Dispnee</i>	– dificultate în respirație cauzată de unele boli cardiace sau ale sistemului nervos central;
<i>Diuretic</i>	– substanță care crește diureza, volumul de urină eliminat în decurs de 24 ore;
<i>Drog</i>	– produs vegetal natural care induce dependență (stupefiant);

E

<i>Eczemă</i>	– maladie cutanată de natură alergică caracterizată prin apariția unor pete roșii, asociate cu prurit intens;
<i>Edem</i>	– acumulare patologică de lichid seros în spațiul intercelular;
<i>Efelidă</i>	– pete mici, rotunde de pe piele ca urmare a unei pigmentări anormale (pistru);
<i>Embolie</i>	– obstrucția bruscă a unei artere pulmonare de către un chiag de sânge;
<i>Emenagog</i>	– substanță care favorizează declanșarea menstruației;
<i>Emolient</i>	– substanță care înmoaie pielea, mucoasele și se opune iritației cutanate;
<i>Endometrită</i>	– inflamația endometrului;
<i>Enterită</i>	– inflamația mucoasei intestinului subțire;
<i>Enterocolită</i>	– inflamația mucoasei intestinului subțire și colonului;
<i>Enuresis</i>	– incontinență urinară, pierdere involuntară de urină (nocturnă);
<i>Epilepsie</i>	– maladie a sistemului nervos caracterizată prin atacuri recurente (crize convulsive);
<i>Epistaxis</i>	– hemoragie (sângerare) nazală;
<i>Eritem</i>	– înroșirea pielii;
<i>Erucție</i>	– emisie zgomotoasă de gaze la nivel oral;
<i>Erupție cutanată</i>	– apariția unor leziuni la nivelul cutanat;
<i>Estrogenic</i>	– efect similar hormonilor estrogeni secretați de către ovar;
<i>Eupeptic</i>	– produs care stimulează secreția și motilitatea gastrică;
<i>Expectorant</i>	– remediu ce stimulează secreția bronșică și favorizează expectorația;

F

- Faringită* – inflamație a mucoasei faringelui
- Febră* – temperatură corporală mai mare de 37 °C (în cavitatea orală);
- Fibrinolitik* – substanță care lizează și dizolvă fibrina, eliminând trombul;
- Fisură* – ulceratie liniară la nivelul mucoaselor (anală sau cutanată);
- Flatulență* – emisie zgomotoasă de gaze la nivelul rectului;
- Flebită* – inflamație a pereților venoși;
- Fotosensibilizant* – substanță care provoacă fotosensibilizare;
- Fotosensibilizare* – sensibilitate crescută a organismului, mai ales a pielii, la radiații solare;
- Fragilitate capilară* – scăderea rezistenței vaselor capilare ca urmare a alterării peretelui lor;
- Furunculoză* – boală cauzată de apariția furunculilor, ca urmare a infecției stafilococice, la nivelul unui folicul pilos;

G

- Galactagog* – substanță care stimulează secreția lactată;
- Gastrită* – inflamația mucoasei gastrice cu creșterea sau micșorarea acidității sucului gastric;
- Glaucom* – boală oculară caracterizată prin creșterea tensiunii intraoculare, deteriorarea nervului optic și afectarea vederii;
- Glomerulonefrită* – nefrită (inflamația rinichilor) cu afectarea glomerulilor;
- Glucozurie* – prezența anormală a glucozei în urină;

H

- Halucinație* – percepție a unor senzații false, ireale, cel mai des de natură vizuală sau auditivă;
- Helmintiază* – infectare cu viermi paraziți intestinali;
- Hematom* – acumulare patologică de sânge în țesuturi;
- Hematopoetic* – substanță care stimulează formarea elementelor figurate ale sângelui;
- Hematurie* – prezența anormală a sângelui în urină;

<i>Hemofilie</i>	– sindrom hemoragic cauzat de insuficiența factorilor de coagulare a sângelui;
<i>Hemoliză</i>	– distrugerea patologică a membranei celulare a hematiilor;
<i>Hemoragie</i>	– pierdere (scurgere) de sânge;
<i>Hemoroid</i>	– inflamație a venelor hemoroidale inferioare, din regiunea anală sau rectală;
<i>Hemostatic</i>	– remediu care facilitează hemostaza și coagularea sângelui, ce are însușirea de a opri o hemoragie;
<i>Hepatită</i>	– inflamație a hepatocitelor de natură virală, microbiană sau toxică care evoluează spre vindecare, cronicizare sau ciroză;
<i>Hepatomegalie</i>	– creștere în volum a ficatului;
<i>Hepatoprotector</i>	– medicament care asigură protecția ficatului împotriva acțiunii toxice a unor substanțe;
<i>Herpes</i>	– maladie infecțioasă cauzată de virusuri;
<i>Hipercolesterolemie</i>	– nivel de colesterol crescut în sânge, peste limitele normei;
<i>Hiperemie</i>	– aflux anormal de sânge într-o anumită parte a corpului;
<i>Hiperglicemie</i>	– depășire a valorilor normale ale glucozei în sânge;
<i>Hiperlipidemie</i>	– concentrații peste valori normale de lipide în sânge;
<i>Hiperplazie</i>	– creștere benignă a volumului unui țesut prin diviziunea celulelor constituente;
<i>Hipertensiune</i>	– creșterea anormală a presiunii sanguine în repaus, cu urmarea unor stări nervoase, boli renale, cardiovasculare, endocrine;
<i>Hipertermie</i>	– creștere anormală a temperaturii corpului (febră);
<i>Hipertiroidism</i>	– hipersecreție a glandei tiroide, cu proeminență accentuată a globilor oculari (exoftalmie), tahicardie, gușă;
<i>Hipertonie</i>	– creștere a tonusului mușchilor scheletici sau al organelor interne și a sistemului nervos vegetativ;
<i>Hipertrofie benignă de prostată</i>	– adenom de prostată, cu creștere în volum a prostatei;
<i>Hipnotic</i>	– substanță care favorizează instalarea unui somn similar celui fiziologic prin efecte deprimante asupra sistemului nervos central;
<i>Hipoaciditate gastrică</i>	– scăderea secreției gastrice și de acid clorhidric;
<i>Hipoglicemiant</i>	– medicament care scade nivelul seric de glucoză;

<i>Hipotensiune arterială</i>	– scăderea presiunii sanguine sub nivelul normal;
<i>Hipotiroidism</i>	– hiposecreție a glandei tiroide manifestată prin puls slab, hipotensiune arterială, obezitate, încetinire în mișcări, lenevie;
<i>Hipovitaminoză</i>	– deficiență, carență de vitamine;
<i>Hipovolemie</i>	– scăderea volumului sanguin necesar fiziologic pentru menținerea unei funcții circulatorii normale;
<i>Hodgkin, boală</i>	– limfogranulomatoză malignă, limfom malign caracterizat prin creșterea progresivă și nedureroasă a ganglionilor limfatici, splinei și țesutului limfoid;

I

<i>Icter</i>	– colorare în galben a scleroticii și a altor țesuturi din cauza concentrației ridicate de bilirubină în sânge;
<i>Imunostimulator</i>	– imunomodulator; remediu care stimulează imunitatea;
<i>Inapetență</i>	– lipsă trecătoare a apetitului;
<i>Incontinentă</i>	– pierdere involuntară de urină sau fecale;
<i>Indigestie</i>	– dispepsie, tulburări ale procesului de digestie;
<i>Inodor</i>	– substanță lipsită de miros;
<i>Inotropism</i>	– contractilitate a miocardului;
<i>Insipid</i>	– lipsit de gust;
<i>Insomnie</i>	– tulburarea somnului, cu imposibilitatea de a adormi sau cu trezirea după o scurtă perioadă (1-2 ore) după adormire;
<i>Insuficiență cardiacă</i>	– disfuncție a cordului cauzată de deficitul de pompă circulatorie a inimii;
<i>Ischemie</i>	– reducere sau stopare a circulației arteriale la nivel local;
<i>Isterie</i>	– nevroză caracterizată prin conversie corporală a unui conflict psihic;

L

<i>Laringită</i>	– inflamație a laringelui;
<i>Laxativ</i>	– produs care stimulează evacuarea intestinală, fără colici;

<i>Leucemie</i>	– boală malignă, acută sau cronică, caracterizată printr-un număr crescut de leucocite anormale în sânge;
<i>Leucocitoză</i>	– creșterea numărului de leucocite în sângele periferic, de obicei în procesul de apărare a organismului împotriva infecțiilor;
<i>Leucodermie (vitiligo)</i>	– scădere sau pierdere a secreției de melanină la nivel cutanat;
<i>Leucopenie</i>	– scădere a numărului de leucocite în sângele periferic sub nivelul de 4000/mm ³ ;
<i>Lipotrop</i>	– remediu care previne acumularea lipidelor;
<i>Litiiază</i>	– formare patologică de calculi în anumite organe;
<i>Lumbago</i>	– boală caracterizată prin dureri musculare puternice în regiunea lombară;
<i>Luxație</i>	– deplasare a două extremități osoase ale unei articulații cu pierderea contactului normal dintre suprafețele articulare;

M

<i>Mastită</i>	– inflamația sânilor, prioritar la femeile care alăptează;
<i>Melanom (melanosarcom)</i>	– tumoare malignă a pielii de origine pigmentară care conține celule bogate în melanină;
<i>Metastază</i>	– proces de răspândire a celulelor tumorale în circulația sanguină și limfatică cu răspuns într-un organ aflat la distanță de focarul malign;
<i>Meteorism</i>	– balonare, acumulare de gaze la nivel intestinal;
<i>Micoză</i>	– infectare a organismului cu ciuperci, cu localizare cutanată;
<i>Midriatic</i>	– substanță care provoacă midriază (dilată pupila);
<i>Miopie</i>	– vedere scurtă, dificultate de acomodare a ochiului pentru vederea la distanță;
<i>Miorelaxant</i>	– medicament care determină relaxarea musculaturii striate (scheletice);
<i>Mutagen</i>	– substanță care provoacă mutații cromozomiale;

N

- Necroză* – moarte celulară sau tisulară;
- Nefrită* – inflamația rinichilor;
- Nefrolitiază* – litiază renală;
- Neurastenie* – astenie nervoasă;
- Neurotonic* – substanță care crește tonusul sistemului nervos central;
- Nevralgie* – durere apărută ca urmare a iritației sau leziunii unui nerv senzitiv;
- Nevroză* – stare psihologică în care predomină anxietatea;

O

- Obezitate* – exces de greutate din cauza dezvoltării excesive a țesutului adipos, masa de țesut adipos depășește 15-20 % din masa totală a corpului la bărbați sau 25-30 % la femei;
- Ocitocic* – substanță care stimulează contracția musculaturii uterine;
- Oligurie* – formare a urinei în cantități mici;
- Osteoporoză* – reducere a densității osoase prin demineralizare;
- Otită* – inflamație a urechii;
- Oxiuroză* – boală parazitară provocată de infectarea intestinului cu oxiuri (*Enterobius vermicularis*);

P

- Palpitație* – senzație de bătăi a inimii mult mai rapide și mai puțin regulate ca urmare a unei tulburări de ritm cardiac;
- Panarițiu* – inflamație cu puroi a țesutului din jurul unghiilor apărută din cauza stafilococilor;
- Pancreatită* – inflamație a pancreasului;
- Paralizie* – pierdere temporară sau permanentă a controlului motor;
- Parasimpatolitic* – substanță care reproduce efectele inhibării sistemului nervos vegetativ parasimpatic;

<i>Parasimpatomimetic</i>	– substanță care reproduce efectele stimulării sistemului nervos vegetativ parasimpatic;
<i>Paraziticid</i>	– substanță care omoară paraziții;
<i>Parazitoză</i>	– boală provocată de paraziți;
<i>Parenteral</i>	– administrarea unui medicament pe cale transcutanată;
<i>Parkinson, boala</i>	– degenerare cerebrală progresivă lentă, caracterizată prin tremor, rigiditate motorie, mișcări încete (bradikinezie);
<i>Parodontoză</i>	– proces patologic la nivelul gingiei cu descoperire a dinților, inflamație și durere locală;
<i>Pectoral</i>	– remediu care fluidifică secreția bronșică și favorizează expectorația;
<i>Pediculoză</i>	– infectare cu păduchi, ce cauzează dermatite și prurit;
<i>Plagă</i>	– rană, leziune a pielii sau a țesuturilor moi, produsă de agenți fizici, chimici sau biologici;
<i>Pneumonie</i>	– infecție pulmonară de natură bacteriană sau virală;
<i>Poliomelită</i>	– infecție virală a materiei cenușii spinale care determină deformarea mușchilor, coloanei vertebrale și paralizie;
<i>Post partum</i>	– după naștere;
<i>Post prandial</i>	– după mese (mâncare);
<i>Profilaxie</i>	– măsuri de prevenție;
<i>Psihotrop</i>	– medicament care acționează asupra psihicului;
<i>Psihoză</i>	– stare de deformare a realității, asociată uneori cu hiperactivitate și dispoziție anormală;
<i>Psoriazis</i>	– dermatoză recidivantă, cu plăci descuamante, care induc prurit insuportabil cu diferite localizări: coate, palme, genunchi;
<i>Purgativ</i>	– medicament care forțează evacuarea intestinală, conducând la apariția de colici abdominale;

R

<i>Radioprotector</i>	– substanță care protejează organismul împotriva efectelor nocive ale radiațiilor;
-----------------------	--

- Rahitism* – boală caracterizată prin deformări ale oaselor, din cauza lipsei calciului din organism se manifestă, mai ales la copii;
- Răceală (guturai)* – inflamație a mucoasei nazale cauzată de un virus, diferit de cel al gripei sau de alți agenți infecțioși;
- Reumatism* – boală caracterizată prin inflamație la nivelul aparatului locomotor și cardiovascular, dureri și diverse tulburări influențate de factorii climatici;
- Revulsiv* – substanță care produce o iritație cutanată în scopul creșterii fluxului sanguin;
- Rinită* – inflamație a mucoasei nazale;
- Rinofaringită* – inflamație consecutivă a mucoaselor nazale și faringiană;
- Rinoree* – scurgere nazală de lichid seros, mucos sau purulent;
- Rubefiant* – substanță care irită și înroșește pielea, cu încălzire locală, uneori cu consecințe revulsive;

S

- Scabie* – afecțiune cutanată, contagioasă, cauzată de acarieni paraziți care se dezvoltă între degete sau la încheietura mâinilor, însoțită de prurit;
- Schizofrenie* – psihoză caracterizată prin dezagregarea personalității și pierderea contactului vital cu realitatea;
- Scleroză* – boală autoimună a sistemului nervos cu pierdere parțială a facultății intelectuale;
- Scorbut* – boală cronică apărută ca urmare a lipsei vitaminei C în alimentație;
- Scrofuloză* – boală cronică, de etiologie tuberculoasă, caracterizată prin inflamația ganglionilor limfatici din regiunea gâtului;
- Seboree* – secreție crescută de sebum la nivelul glandelor sebacee;
- Sedativ* – calmant al stărilor de excitație ușoară, nervoasă sau cardiacă;
- Septicemie* – infecție la nivel sistemic cauzată de microorganisme și toxine în circulația sanguină;
- Servaj* – manifestări drastice cauzate de privarea organismului de consum de droguri;

<i>Simpatolitic</i>	– substanță care reproduce efectele inhibării sistemului nervos vegetativ simpatic;
<i>Simpatomimetic</i>	– substanță care reproduce efectele stimulării sistemului nervos vegetativ simpatic;
<i>Sincopă</i>	– încetarea funcției inimii; stare de leșin;
<i>Sinergism</i>	– intensificarea acțiunii a două sau mai multe substanțe atunci când sunt asociate;
<i>Simuzită</i>	– inflamație a sinusurilor faciale cu rinoree purulentă, febră, durere locală a feții, oboseală;
<i>Spasm</i>	– contracție involuntară, bruscă a unui sau mai multor mușchi;
<i>Spasmolitic</i>	– medicament care suprimă starea spasmodică;
<i>Stomahic</i>	– excitant, favorizant al funcțiilor digestive;
<i>Stomatită</i>	– inflamație orală;
<i>Stupefiant</i>	– drog; substanță care produce dependență fizică sau psihică și determină o stare de intoxicație cronică;
<i>Sudorific</i>	– care stimulează secreția glandelor sudoripare;

Ș

<i>Șoc</i>	– manifestare a unei insuficiențe circulatorii grave ca urmare a scăderii volumului sanguin circulant, cu hipotensiune marcantă;
<i>Șoc anafilactic</i>	– insuficiență circulatorie acută gravă, consecutivă unei alergii severe;
<i>Șoc infecțios</i>	– șoc septic cu insuficiență circulatorie acută din cauza unei septicemii;

T

<i>Tahicardie</i>	– accelerare bruscă a ritmului cardiac;
<i>Teniază</i>	– infectare intestinală cu tenii;
<i>Tenifug</i>	– substanță care acționează asupra teniei;
<i>Teratogen</i>	– substanță toxică responsabilă de apariția unor malformații fatale;
<i>Tetanos</i>	– criză de contracții musculare continue și prelungite;

<i>Tireotoxicoză</i>	– totalitatea simptomelor consecutive unei hipertiroidii cu secreție excesivă de hormoni tiroidieni;
<i>Tonic amar</i>	– substanță care în contact cu mucoasa orală declanșează motilitatea și secreția gastrică;
<i>Traheită</i>	– inflamație a traheii;
<i>Tranchilizant</i>	– medicament care calmează organismul aflat în stare de excitație nervoasă;
<i>Tromboflebită</i>	– inflamație a unei vene cu formare de trombi;
<i>Trombopenie (trombocitopenie)</i>	– scăderea numărului de plăcuțe sanguine;
<i>Tromboză</i>	– formare de tromburi în interiorul vaselor de sânge sau la nivel cardiac;
<i>Tuse</i>	– expirație bruscă și zgomotoasă, reflexă sau voluntară, cu expulsia aerului din plămâni;
<i>Tuse convulsivă</i>	– tuse spastică, boală contagioasă cauzată de bacilul Bordet-Gengou <i>Bordetella pertussis</i> ;

U

<i>Ulcer</i>	– leziune deschisă la nivelul mucoaselor sau pielii;
<i>Uremie</i>	– azotemie, cu reținerea ureei în sânge peste limita normală;
<i>Uretrită</i>	– inflamația uretrei;
<i>Uretrocistită</i>	– inflamația uretrei și a vezicii urinare;
<i>Uricemie</i>	– exces de acid uric în sânge;
<i>Urticarie</i>	– erupție cutanată cu pustule roșii, de obicei însoțită de prurit;
<i>Uterotinic</i>	– substanță care crește tonusul uterin;

V

<i>Varice venoase</i>	– dilatare permanentă a venelor superficiale sau profunde, mai frecvent la nivelul membrelor inferioare;
<i>Vasoconstrictor</i>	– substanță care determină constricția vaselor de sânge, mai ales a arterelor, cu scăderea fluxului sanguin local și hipertensiune arterială;
<i>Vasodilatator</i>	– substanță care determină dilatarea vaselor sanguine cu creșterea fluxului sanguin local și hipotensiune arterială;

<i>Venotonic</i>	- medicament care crește tonusul pereților venoși, fiind utilizat în tratamentul tulburărilor venoase;
<i>Vermifug</i>	- antihelmintic;
<i>Vertij</i>	- amețeală determinată, de multe ori, de afectarea urechii interne;
<i>Vezicant</i>	- substanță care determină apariția la nivelul cutanat a unor vezicule;
<i>Vitiligo</i>	- scăderea sau pierderea secreției de melanină la nivel cutanat;
<i>Vomă</i>	- expulsie pe cale orală a conținutului stomacal;

X

<i>Xerodermie</i>	- uscăciune excesivă a pielii;
<i>Xeroftalmie</i>	- uscăciune excesivă a conjunctivei și corneei;
<i>Xerostomie</i>	- uscăciune excesivă a cavității orale.

INDEX ALFABETIC CU DENUMIRILE PLANTELOR MEDICINALE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

- Afin 291
Albăstrele 262
Albumeală 40
Alge brune 22
Aloe 242
Ami 232, 239
Anason 98
Angelică 235
Aralia 145
Arbore-de-cacao 206
Arbore-de-camfor 81
Arbore-de-chinană 182
Arbore-de-cola 209
Ardei 216
Arin-alb 281
Armurariu 299
Arnica 83
Aronie 261
Bradul-de-siberia 80
Brândușă-de-toamnă 218
Bujor 297
Busuioc 101
Cafea 206
Castan 154
Catarant 194
Călin 51
Cătină 41
Cârcel 219
Ceai-chinezesc 209
Cerențel 283
Chimen 59
Cicoare 120
Cimbru 108
Cimbrișor 106
Ciuboțica-cucului 161
Ciumăfaie 178
Coacăz-negru 43
Coadă-calului 147
Coadă-șoricelului 125
Coriandru 52
Cornul-secării 201
Crețușcă 302
Crăciuniță 281
Crușin 244
Cucută 169
Degițel lănos 139
Degițel roșu 140
Dentiță 33
Dioscoree 144
Dovleac 294
Dracilă 183
Echinacee 18
Eucalipt 61
Fasole 297
Feciorică 154
Fenicul 104
Ferigă 226
Frag-de-pădure 296
Gălbenele 36
Ghințură 122
Ginseng 157
Gorun 287
Gura-lupului 275
Hamamelis 284
Hamei 113
Hrișcă 266
Iarbă-mare 96
Iarbă-roșie 275
Ienupăr 72
În 24
Isop 71
Izmă-bună 63
Kalanhoe 296
Laminarie 22
Laur-păros 176
Lăcrămioară 138

- Lămâi 60
 Lămâi-chinezesc 230
 Lemn-dulce 150
 Levănțică 54
 Linte-lanceolată 180
 Lobelie 170
 Lumânărică 31
 Mac-galben 187
 Mac-de-grădină 190
 Macleia 189
 Măceș 45
 Mălin 286
 Mărar 234
 Măsălăriță 176
 Mătrăgună 173
 Merișor 223
 Mesteacăn 86
 Migdale amare 132
 Mixandre 141
 Mușețel 92
 Muștar 131
 Mutulică 178
 Nalbă mare 15
 Nalbă-de-pădure 25
 Nemțișori-de-câmp 213
 Nucă-vomică 202
 Nufăr-galben 179
 Obligeană 88
 Odolean 74
 Omag 211
 Ortosifon 159
 Osul-iepurelui 271
 Oțetar 286
 Pasifloră 195
 Păducel 262
 Păpădie 128
 Păstârnac 238
 Pătlagină-mare 26
 Pătlagină-medie 26
 Pătlagină-lenceolată 26
 Pelin 116
 Pin 82
 Piperul-bălții 274
 Piretru 69
 Plopul-negru 97
 Pochivnic 101
 Podbal 21
 Podofil 229
 Porumb 42
 Rauwolfie 199
 Răculeț 282
 Revent 250
 Rodiolă 227
 Roibă 247
 Roiniță 55
 Rostopască 185
 Rușcuță-de-primăvară 136
 Salcâm-galben 276
 Salvie 69
 Săpunăriță 163
 Scai -vânăt 146
 Scara-domnului 160
 Schinel 118
 Sclipeți 289
 Scoruș 47
 Scumpie 282
 Siminichie 251
 Siminoc 267
 Smochin 293
 Soc 133
 Sofora 180
 Sorbestrea 289
 Sovârv 105
 Spălăciosă 166
 Stejar 287
 Strigoaie 215
 Strofant 142
 Strugurii-ursului 224

Sulfină 237
Sunătoare 253
Ștevie 249
Talpa-găștii 268
Tătăneasă 167
Tei mare 30
Tei pucios (roșu) 30
Tei argintiu 30
Traista-ciobanului 35
Trandafir 58
Trifoște 124
Troscot 272
Țintaură 118
Turiță-mare 279
Tutun 171
Ungemie 193
Unguraș 123
Urzică 49
Vâsc 303
Verigar 247
Vetrice 73
Vinariță 293
Volbură 112
Zărnă australiană 214
Zmeur 298

INDEX ALFABETIC CU DENUMIRILE PLANTELOR MEDICINALE ÎN LIMBA LATINĂ

- Abies sibirica* Lebed. 80
Achillea millefolium L. 125
Aconitum napellus Rap. 211
Acorus calamus L. 88
Adonis vernalis L. 136
Aesculus hippocastanum L. 154
Agrimonia eupatoria L. 279
Althaea officinalis L. 15
Aloe arborescens Mill. 242
Alnus incana (L.) Moench. 281
Ammi majus L. 232
Ammi visnaga (L.) Lam. 239
Amygdalus communis var. *Dulcis* DS. 132
Amygdalus amara Duhamel 132
Anetum graveolens L. 234
Angelica arangelica L. 235
Anisum vulgare Gaerth. 98
Aralia mandshurica Rupr. 3t Maxim. 145
Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng. 224
Arnica montana L. 83
Aronia melanocarpa (Michx.) Elliot 261
Artemisia absinthium L. 116
Artemisia vulgaris L. 116
Asarum europaeum L. 101
Asperula odorata L. 293
Atropa belladonna L. 173
Berberis vulgaris L. 183
Bergenia crassifolia (L.) Fritsch. 281
Betula verrucosa Ehrh. 86
Bidens tripartita L. 33
Brassica juncea Czern. 131
Calendula officinalis L. 36
Capsella bursa pastoris L. 35
Capsicum annuum L. 216
Carum carvi L. 59
Cassia acutifolia Del. 251
Cassia angustifolia Vahl. 251
Cassia obovata Coll. 251
Catharanthus roseus G. Don. 194
Centaurea cyanus L. 262
Centaurium umbellatum Gilib. 118
Chamomilla recutita L. 85
Chelidonium majus L. 185
Cichorium intybus L. 120
Cinchona succirubra Pav. 182
Cinnamomum camphora L. Nees et Eberm. 81
Citrus limon Burm. 60
Claviceps purpureae (Fries) Tulasne 201
Cnicus benedictus L. 118
Coffea arabica L. 206
Cola nitida (Vent.) A. Chev. 209
Colchicum autumnale L. 218
Conium maculatum L. 169
Convallaria majalis L. 138
Convolvulus arvensis L. 112
Coriandrum sativum L. 52
Cotinus coggygria (Scop.) 282
Crataegus monogyna Jacq. 262
Crataegus laevigata (Poir.) DC 262
Cucurbita pepo L. 264
Datura innoxia Mill. 176
Datura stramonium L. 178
Delphinium consolida L. 213
Digitalis lanata Ehrh. 139
Digitalis purpurea L. 140
Dioscorea nipponica Makino. 144
Dioscorea polystachya Turcz. 144
Dioscorea caucasica Lipsky 144
Dryopteris filix-mas (L.) Schott. 226
Echinacea angustifolia DC 18
Echinacea purpurea (L.) Moench. 18
Echinacea pallida Nutt. 18
Ephedra distachya Bunge. 219

- Equisetum arvense* L. 147
Eryngium planum L. 146
Erysimum diffusum Ehrh. 141
Erythraea centaurium Pers. 118
Eucalyptus globulus Labill. 61
Eucalyptus cinerea Muell. 61
Eucalyptus viminalis Labil. 61
Fagopyrum sagittatum Gilib. 266
Ficus carica L. 293
Filipendula ulmaria Gilib. 302
Foeniculum vulgare Mill. 104
Foeniculum officinale All. 104
Fragaria vesca L. 296
Frangula alnus Mill. 242
Gentiana lutea L. 122
Geum urbanum L. 283
Glaucium flavum Grantz. 187
Glycyrrhiza glabra L. 150
Gnaphalium uliginosum L. 40
Hamamelis virginiana L. 284
Helichrysum arenarium DC 267
Herniaria glabra L. 154
Hippophae rhamnoides L. 41
Hyoscyamus niger L. 176
Hypericum perforatum L. 253
Hyssopus officinalis L. 71
Humulus lupulus L. 113
Inula helenium L. 96
Juniperus communis L. 72
Kalanchoe pinnata (Lam.) Persoon 296
Laminaria saccharina L. 22
Laminaria digitata Hudg. 22
Laminaria japonica Aresch. 22
Lavandula angustifolia Mill. 52
Lavandula officinalis Chaix. 52
Leonurus cardiaca L. 268
Leonurus quinquelobatus Gilib 268
Linum usitatissimum L. 24
Lobelia inflata L. 170
Macleaya microcarpa (Maxim.) Fedde 189
Malva silvestris L. 25
Malva hirsuta U. 25
Malva vulgaris T. 25
Marrubium vulgare L. 123
Matricaria recutita L. 92
Matricaria chamomilla L. 92
Melilotus officinalis L. Pall. 237
Melissa officinalis L. 55
Meniathes trifoliata L. 124
Mentha piperita L. 63
Nicotiana tabacum L. 171
Nuphar luteum L. 179
Ocimum basilicum L. 101
Ononis spinosa L. 271
Origanum vulgare L. 105
Orthosiphon stamineus Benth. 159
Padus avium Mill. 286
Panax ginseng C. A. Mey. 157
Papaver somniferum L. 190
Paeonia anomala L. 297
Phaseolus vulgaris L. 297
Passiflora incarnata L. 195
Pastinaca sativa L. 238
Pinus silvestris L. 82
Pyrethrum cinerariaefolium Tver. 69
Plantago major L. 26
Plantago media L. 26
Plantago lanceolata L. 26
Polemonium coeruleum L. 160
Polygonum aviculare L. 272
Polygonum bistorta L. 282
Polygonum hydropiper L. 274
Polygonum persicaria L. 275
Podophyllum peltatum Willd. 229
Populus nigra L. 97
Potentilla erecta (L.) Rausch. 289

- Primula officinalis* (L.) Hill 161
Primula veris L. 161
Prunus amygdalus Stokes 132
Prunus padus L. 286
Quercus petraea (Matt.) Liebl. 287
Quercus robur L. 287
Ribes nigrum L. 43
Rauwolfia serpentina (L.) Benth. 199
Rhamnus cathartica L. 247
Rhamnus frangula L. 247
Rheum palmatum var. *tanguticum*
 Maxim. 250
Rheum officinale Baillon. 250
Rhodiola rosea L. 227
Rhus coriaria L. 286
Rosa canina L. 45
Rosa damascena Mill. 58
Rubia tinctorum L. 247
Rubus idaeus L. 298
Rumex confertus Willd. 249
Salvia officinalis L. 69
Sambucus nigra L. 133
Sanguisorba officinalis L. 289
Saponaria officinalis L. 163
Schizandra chinensis (Turez.) Baill. 230
Scopolia carniolica Jacq. 178
Scutellaria baicalensis Georgi 275
Secale cornutum Ergot 201
Senecio platyphylloides Somm et Lev. 166
Silybum marianum Gaerth 299
Sinapis juncea L. 131
Solanum laciniatum Ait. 214
Sophora japonica L. 276
Sophora pachycarpa C. A. Mey 180
Sorbus aucuparia L. 47
Strophanthus kombe Oliv. 142
Strophanthus gratus Wall. 142
Strychnos nux-vomica L. 202
Symphytum officinale L. 167
Tanacetum vulgare L. 73
Taraxacum officinale L. 128
Thea sinensis L. 209
Theobroma cacao L. 206
Thermopsis lanceolata R. Br. 180
Thymus vulgaris L. 108
Thymus serpyllum L. 106
Tilia platyphyllos Scop. 30
Tilia cordata Mill. 30
Tilia tomentosa Moench. 30
Tussilago farfara L. 21
Vaccinium myrtillus L. 291
Vaccinium vitis-idaea L. 223
Valeriana officinalis L. 74
Veratrum album L. 215
Verbascum phlomoides L. 31
Verbascum thapsiforme Schrad. 31
Viburnum opulus L. 51
Viscum album L. 303
Ungernia Victoris Vved. 193
Urtica dioica L. 49
Zea mays L. 42